TERRY PRATCHETT

A TREIA CARTE DIN SERIA LUMEA DISC

MAGIE DE AMBE SEXE

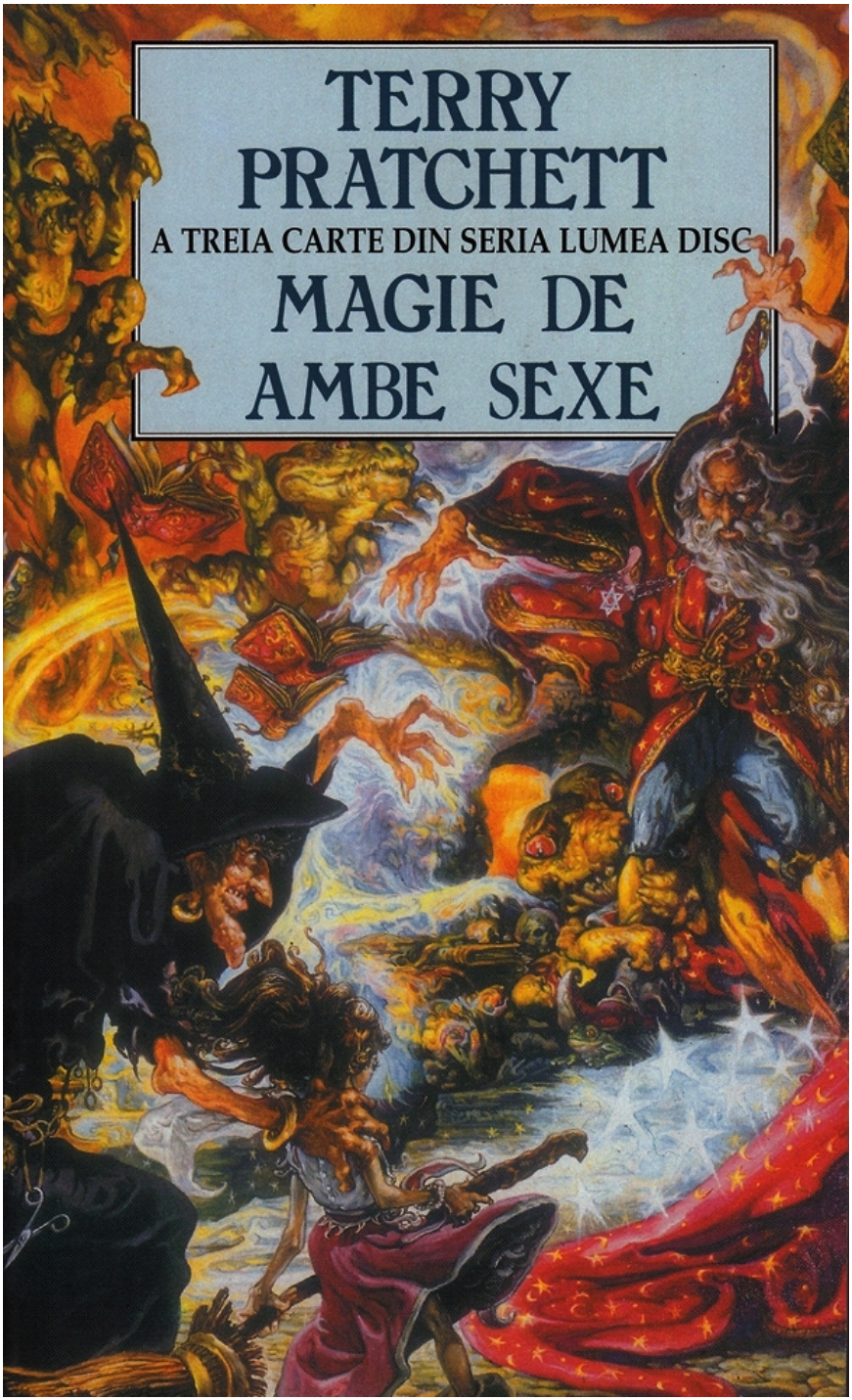

TERRY PRATCHETT

MAGIE DE AMBE SEXE

Traducere din limba engleză
DOMNICA MACRI

Terry Pratchett s-a născut în 1948 și încă nu a murit. Și-a început cariera de jurnalist într-o zi din 1965, iar primul cadavru l-a văzut după numai trei ore, căci pe vremea aceea experiența de lucru nu era doar o vorbă goală. După ce a ocupat toate posturile posibile în presa locală, mai puțin, desigur, pe cel de comentator al meciului de sâmbătă, s-a angajat la Regia Centrală a Energiei Electrice, ca ofițer de presă pentru patru centrale termonucleare. Ar putea scrie o carte despre experiența lui din acea perioadă, dar nu l-ar crede nimeni.

Perioada a luat sfârșit în 1987, când i-a devenit limpede că a scrie despre Lumea Disc era mult mai plăcut decât a munci de-adevăratelea. Volumele din această serie au ajuns la numere cu două cifre și se află în mod constant pe lista celor mai bine vândute cărți. Mai scrie și proză pentru tinerii cititori. Din când în când este acuzat de literatură.

Terry Pratchett trăiește în Wiltshire, cu soția sa Lyn și fiica lor Rhianna. Consideră că scrisul e cel mai bun mod de a te amuza de unul singur.

Această poveste e despre magie, despre încotro se îndreaptă ea, dar mai ales de unde vine și de ce, cu toate că nu are pretenția să răspundă la nici una din aceste întrebări.

Povestea noastră ar putea totuși încerca să explice de ce Gandalf[1] nu s-a căsătorit niciodată și de ce Merlin era bărbat. Pentru că e și o poveste despre sex, probabil nu în sensul sportiv, de hârjoneală în care numeri picioarele și împărți la doi, dacă nu cumva personajele vor scăpa cu totul de sub controlul autorului. Ceea ce nu e exclus.

Oricum, este în primul rând o poveste despre un univers. Începe. Urmăriți-o cu atenție, efectele speciale sunt destul de costisitoare.

Un sunet grav, de bas. O notă profundă și vibrantă, ce sugerează că secțiunea alămuri ar putea da în orice moment tonul unei fanfare cosmice, pentru că scena e dominată de o beznă spațială, cu doar câteva stele sclipind ca mătreața de pe umerii lui Dumnezeu.

Apoi apare deasupra capetelor, mai mare decât cea mai mare și cea mai hidos înarmată navă spațială din imaginația oricărui regizor de filme de acțiune: o țestoasă lungă de zece mii de mile. E Marele A'Tuin – unul din rarele astrocheloniene într-un univers în care lucrurile sunt mai puțin ceea ce sunt și mai curând ceea ce și le imaginează oamenii că ar fi – și duce pe carapacea sa bătucită de meteoriți patru elefanți gigantici care poartă la rândul lor pe umeri marea roată a Discului.

Pe măsură ce unghiul perspectivei se schimbă, întreaga lume poate fi văzută în lumina micuțului soare ce orbitează în jurul ei. Are continente, arhipelaguri, mări, pustiuri, lanțuri muntoase și chiar o minusculă calotă de gheață în centru. Locuitorii acestui spațiu n-au cum să aibă, evident, nici o tangență cu teoriile globale. Lumea lor, mărginită de jur împrejur de un ocean care se varsă fără încetare în spațiu printr-o unică, mare cascadă, e rotundă și plată ca o pizza geologică, doar că fără măsline.

O lume ca asta, care există doar pentru că zeilor le place să mai și

glumească, trebuie să fie un loc unde magia să poată supraviețui. Ca și sexul, de altfel.

Venise umblând prin furtună și se vedea că e vrăjitor, pe de-o parte din cauza mantiei lungi și a toiagului sculptat, dar mai ales din cauza picăturilor de ploaie care se opreau la câteva degete de capul lui și se prefăceau în abur.

Era țara furtunilor grozave, aici în Munții Vârfu Berbecelui, o țară cu creste zimțate, cu păduri dese și râpe atât de adânci încât nici nu ajungea bine lumina zilei pe fundul lor, că se și lăsa seara. Fuioare zdrențuite de nori atârnau de piscurile mai mici, aflate mai jos decât cărarea de munte pe care vrăjitorul mergea acum, târșâindu-si picioarele și derapând prin noroi. Câteva capre cu ochii mijiți îl urmăreau cu un interes moderat. Nu-ți trebuie cine știe ce ca să stârnești interesul unei capre.

Uneori se oprea și își arunca toiagul greu în sus. Acesta cădea indicând invariabil aceeași direcție, iar vrăjitorul ofta, îl ridica și își continua mersul lipăit prin noroi.

Furtuna înainta printre dealuri pe picioarele ei de fulgere, țipete și mârâieli.

Vrăjitorul dispăru după o cotitură a drumului, iar caprele se întoarseră la pășunatul lor umed.

Până când altceva le făcu să-și ridice din nou privirile. Rămaseră neclintite, cu ochii măriți, cu nările fremătând.

Era ciudat, pentru că pe cărare nu se vedea nimic. Dar caprele continuară să-l privească până când dispăru din ochi.

Era un sat înghesuit într-o vale îngustă, între niște versanți abrupți și împăduriți. Nu era un sat prea mare, iar pe o hartă a munților nici nu ar fi apărut. Abia dacă se vedea pe harta satului.

De fapt, era unul din acele locuri care există doar ca oamenii să aibă de unde să se tragă. Universul e plin de ele: sate ascunse, orașe bătute de vânturi sub cerul larg, căsuțe izolate de prin munți înghețați care rămân în istorie doar pentru că au fost locurile incredibil de obișnuite unde ceva extraordinar a început să se întâmple. De obicei, o simplă placă memorială stă mărturie că, împotriva oricărei probabilități ginecologice, cineva extrem de celebru s-a născut pe la jumătatea fațadei respective.

Ceața se încolăcea pe lângă case în timp ce vrăjitorul trecea un pod îngust peste pârâul umflat și se îndrepta către fierăria satului, deși

cele două acțiuni nu au nici o legătură una cu alta. Ceața s-ar fi încolăcit oricum; era o ceață cu experiență și dusese încolăcirea pe culmile artei.

Fierăria era, firește, destul de aglomerată. E locul unde poți fi sigur că găsești un foc bun și pe cineva cu care să schimbi o vorbă. Câțiva săteni stăteau tolăniți în umbra caldă a încăperii, dar când vrăjitorul se apropie se ridicară cu interes, încercând să pară inteligenți, în general fără mare succes.

Fierarul nu simți nevoia să se arate la fel de servil. Îl salută din cap pe vrăjitor, dar era un salut între egali, cel puțin din punctul de vedere al fierarului. În fond, orice fierar cât de cât priceput a făcut cunoștință măcar de la distanță cu magia sau cel puțin așa îi place să creadă.

Vrăjitorul se înclină. O mâță albă care adormise pe cuptor se trezi și îl urmări cu atenție.

— Cum se numește locul acesta, domnule? spuse vrăjitorul.

Fierarul dădu din umeri.

— Kurunsus, spuse el.

— Kuru...?

— ...nsus, repetă fierarul, cu un ton care sfida pe oricine ar fi îndrăznit să facă vreo aluzie.

Vrăjitorul se gândi puțin.

— Un nume cu o istorie, spuse el într-un târziu, pe care în alte împrejurări mi-ar face plăcere să o ascult. Dar aș vrea să vorbesc cu tine, fierarule, în legătură cu fiul tău.

— Care dintre ei, spuse fierarul, iar cei prezenți chicotiră. Vrăjitorul zâmbi.

— Ai șapte fii, nu-i așa? Și ai fost tu-însuți al optulea fiu la părinți?

Chipul fierarului îngheță. Se întoarse către ceilalți săteni.

— Gata, ploaia s-a oprit, zise, cărați-vă cu toții. Eu și... se uită la vrăjitor ridicând din sprâncene.

— Drum Bilet, spuse vrăjitorul.

— Eu și dl. Bilet avem de discutat. Își legănă ciocanul ușor și unul câte unul, lungindu-și gâturile și privind peste umăr, să nu piardă nimic în caz că vrăjitorul ar fi făcut ceva interesant, spectatorii plecară.

Fierarul trase de sub o băncuță două scaune. Scoase o sticlă dintr-un dulap de lângă butoiul cu apă și turnă din ea două pahare

foarte mici de lichid transparent.

Cei doi bărbați priviră ploaia și ceața care se rostogolea peste pod. Apoi fierarul zise:

— Știu la ce fiu te referi. Doar Buna, vrăjitoarea, e sus cu nevastă-mea. Al optulea fiu al celui de-al optulea fiu, bineînțeles. Mi-a trecut prin cap, dar n-am dat prea multă importanță gândului, sincer să fiu. Măi, măi. Un vrăjitor în familie, ai?

— Pricepi repede, spuse Bilet. Pisica albă sări de pe pervazul ei, păși pe podea și apoi făcu un salt până în brațele vrăjitorului, unde se ghemui confortabil. Degetele lui subțiri începură să o mângâie absent.

— Măi, măi, făcu fierarul din nou, un vrăjitor în Kurunsus, ai?

— Posibil, posibil, zise Bilet. Desigur, va trebui să meargă mai întâi la Universitate. Dar, desigur, se poate descurca foarte bine.

Fierarul analiză ideea din toate unghiurile și decise că îi place la nebunie. Îl izbi însă un gând.

— Stai puțin, făcu. Încerc să-mi amintesc ce mi-a zis taică-meu. Un vrăjitor care știe că va muri poate să treacă niscai puteri la vreun moștenitor, nu?

— N-am mai auzit lucrurile astea prezentate atât de succint, dar da, spuse vrăjitorul.

— Deci o să cam mori?

— Oh, da. Pisica torcea în timp ce degetele o scărpinau după ureche.

Fierarul se simți jenat.

— Când?

Vrăjitorul se gândi o clipă.

— În circa șase minute.

— Îu.

— Nu-ți face griji, zise vrăjitorul, să-ți spun cinstit, abia aștept. Am auzit că nu doare.

Fierarul se gândi.

— De unde ai auzit? întrebă într-un târziu.

Vrăjitorul se prefăcu că nu-l aude. Se uita la pod, căutând prin vălătucii de ceață ceva semne grăitoare,

— Ascultă, spuse fierarul, mai bine mi-ai zice cum se crește un vrăjitor, că prin părțile astea nu e nici unul, și...

— Se va rezolva de la sine, spuse Bilet binevoitor. Magia m-a adus la tine și tot magia va avea grijă mai departe. De obicei așa face. S-a auzit cumva un țipăt?

Fierarul privi spre tavan. Dincolo de zgomotul ploii se distingea

sunetul unei perechi noi de plămâni în plină activitate. Vrăjitorul zâmbi.

— Adu-l aici.

Pisica se ridică privind cu interes spre poarta largă a atelierului. În timp ce fierarul striga spre cei de sus, ea sări pe podea și traversă încet camera torcând ca un joagăr.

O femeie înaltă, cu părul alb, apăru la baza scărilor, strângând în brațe o legăturică înfășurată într-o pătură. Fierarul o conduse repede spre locul unde stătea vrăjitorul.

— Dar..., începu ea.

— E foarte important, spuse fierarul cu importanță. Ce facem acum, domnule?

Vrăjitorul își ridică toiagul. Era înalt de un stat de om, gros cât încheietura mâinii și acoperit cu gravuri care păreau să se schimbe sub privirile fierarului, de parcă n-ar fi vrut să-l lase să vadă ce erau.

— Copilul trebuie să-l țină, spuse Drum Bilet. Fierarul dădu din cap și scotoci prin pătură până localiză o mână mică și roz. O îndrumă ușurel spre lemnul sculptat. Mânuța îl apucă cu putere.

— Dar..., zise moașa.

— E în regulă, Buno, știu eu ce fac. E vrăjitoare, domnule, n-o băgați în seamă. Bun, adăugă fierarul, și acum?

Vrăjitorul tăcu.

— Ce facem ac..., începu fierarul, dar se opri. Se aplecă să vadă mai bine fața bătrânului. Bilet zâmbea, dar îi lăsase pe ceilalți să ghicească de ce.

Fierarul împinse copilul înapoi în brațele moașei disperate. Apoi, cât mai respectuos cu putință, desprinse degetele subțiri și palide de pe toiag.

Toiagul avea o textură stranie, unsuroasă, cam ca electricitatea statică. Lemnul în sine era aproape negru, dar gravurile erau ceva mai deschise la culoare și te făceau să te doară ochii dacă încercai să distingi exact ce reprezintă.

— Ești mulțumit de tine? întrebă moașa.

— Ce? Ah, da, de fapt chiar sunt. De ce? Femeia dădu la o parte un colț de pătură.

Fierarul se uită înăuntru și înghiți în sec.

— Nu, șopti el, vrăjitorul a spus...

— Și de unde, mă rog, putea dumnealui să știe? răspunse Buna batjocoritor.

— Dar a zis că va fi un fiu!

— Mie nu-mi prea pare un fiu, băiete. Fierarul se prăbuși pe scaun, cu capul în mâini.

— Ce-am făcut? gemu.

— Ai dat lumii prima femeie-vrăjitor, zise moașa. Ține-i mică și dulțică!

— Ce?

— Vorbeam cu copilul.

Mâța torcea și se arcuia de parcă s-ar fi frecat de picioarele unui vechi prieten. Ceea ce era ciudat, pentru că acolo nu se afla nimeni.

— Am fost nesăbuit, spuse o voce pe un ton ce ar fi scăpat auzului oricărui muritor. Am crezut ca magia știe ce face.

POATE CĂ ȘTIE.

— Dacă aș putea să fac ceva...

NU E CALE DE ÎNTOARCERE, NU E CALE DE ÎNTOARCERE, răspunse vocea profundă, grea ca sunetul unor uși de cavou care se trântesc.

Fărâma de nimic care era acum Drum Bilet căzu pe gânduri.

— Dar o să aibă o mulțime de probleme.

ASTA-I VIAȚA. CEL PUȚIN AȘA MI S-A SPUS, EU N-AM CUM SĂ ȘTIU, BINEÎNȚELES.

— Dar reîncarnarea?

Moartea ezită.

NU ȚI-AR PLĂCEA, spuse. CREDE-MĂ PE CUVÂNT.

— Am auzit că unii o practică tot timpul.

TREBUIE SĂ AI ANTRENAMENT. TREBUIE SĂ ÎNCEPI CU CEVA MIC ȘI SĂ ÎȚI CROIEȘTI DRUM ÎN SUS. N-AI IDEE CE ORIBIL E SĂ FII FURNICĂ.

— E rău?

NICI N-AI CREDE. IAR CU O KARMA CA A TA ȘI FURNICĂ E PREA MULT.

Copilul îi fusese înapoiat mamei, iar fierarul stătea neconsolat și se uita la ploaie.

Drum Bilet scărpină pisica după urechi și se gândi la viața lui. Fusese lungă – unul din avantajele de a fi vrăjitor – și pe parcursul ei făcuse multe lucruri de care nu era prea mândru. Era timpul să...

N-AM TOATĂ ZIUA LA DISPOZIȚIE, spuse Moartea cu reproș.

Vrăjitorul se uită la pisică și pentru prima dată își dădu seama ce ciudat arăta acum.

De multe ori cei vii nu se gândesc ce complicat arată lumea pentru cei morți, pentru că, dacă moartea eliberează mintea din

cămașa de forță a celor trei dimensiuni, o rupe și de Timp, care nu e decât o altă dimensiune. Așa că, dacă mâța ce se freca acum de niște picioare invizibile era fără îndoială aceeași pisică pe care o văzuse cu câteva minute în urmă, ea era în mod evident și un pisoi mic și jucăuș, și o mâță grasă pe jumătate oarbă, și toate fazele intermediare. Simultan. Și de la bun început arăta ca un morcov alb în formă de pisică – o descriere care va trebui utilizată până când lumea va inventa niște adjective cvadridimensionale adecvate.

Mâna scheletică a morții îl bătu pe Bilet ușor pe umăr. HAIDE, FIULE.

— Nu mai pot face nimic?

VIAȚA E PENTRU CEI VII. ORICUM, I-AI DAT TOIAGUL.

— Da. Asta e.

Numele moașei era Buna Batevreme. Era vrăjitoare. Un lucru foarte acceptabil în Munții Vârfu Berbecelui, unde nimeni nu avea nimic rău de spus despre vrăjitoare. Cel puțin dacă voia să se scoale dimineața în aceeași formă în care se dusese la culcare.

Fierarul se uita încă mohorât la ploaie când femeia coborî și îi puse o mână grijulie pe umăr.

El își ridică privirile spre ea.

— Ce să fac, Buno? întrebă pe un ton din care nu reușea să scoată nota de implorare.

— Ce ai făcut cu vrăjitorul?

— L-am pus în magazia de cărbuni. Am făcut bine?

— Deocamdată merge, i-o reteză ea. Și acum trebuie să arzi toiagul.

Se întoarseră amândoi să se uite la bastonul greu pe care fierarul îl rezemase în cel mai întunecos colț ai atelierului. Ai fi zis că le întorcea privirile.

— Dar e fermecat, șopti el.

— Și?

— O să ardă?

— N-am întâlnit lemn care să nu ardă.

— Nu mi se pare un lucru bun!

Buna Batevreme închise ușile cele mari și se întoarse furioasă spre el.

— Ascultă-mă bine, domnule Gordo Fieraru, nici femeile-vrăjitor nu sunt un lucru bun! Nu e genul de magie potrivită pentru femei, e magie de vrăjitor, cu cărți, stele și jometrie. N-o să reușească niciodată. Cine a mai auzit de femei vrăjitor?

— Există vrăjitoare, spuse fierarul nesigur. Și zâne, din câte am auzit.

— Vrăjitoarele sunt cu totul altceva, îl repezi Buna Batevreme. E magie din pământ, nu din cer, iar bărbații n-ar fi niciodată în stare de așa ceva. Cât despre zâne, fac și ele ce pot. Crede-mă, arde toiagul, îngroapă mortul și nu mai spune nimănui ce s-a întâmplat!

Fierarul încuviință reținut, se duse în fierărie și suflă din foaie până se ridicară scântei. Apoi se întoarse să ia toiagul. Toiagul nu se mișcă.

— Nu se mișcă!

Broboane de sudoare i se iviră pe frunte în timp ce se opintea cu bucata de lemn.

Aceasta rămase necooperantă și imobilă.

— Lasă-mă pe mine, zise Buna dându-l la o parte.

Se auzi un pârâit și se simți miros de plită încinsă.

Fierarul străbătu în fugă atelierul până în locul unde Buna aterizase cu picioarele în sus, lipită de peretele opus.

— Te simți bine?

Ea deschise ochii ca două diamante scăpărând de furie și zise:

— Înțeleg. Deci așa merge, da?

— Așa merge ce? întrebă fierarul total ametit.

— Ajută-mă să mă ridic, neghiobule. Și adu-mi o secure.

Tonul ei sugera că e preferabil să nu opună rezistență. Fierarul scormoni disperat printre fiarele aruncate în fundul atelierului până găsi un topor cu două tăișuri.

— Bun, acum scoate-ți șorțul.

— De ce, ce vrei să faci? zise fierarul, căruia evenimentele începeau să-i scape de sub control.

Buna oftă exasperată.

— E de piele, tâmpitule. O să-l înfășor în jurul cozii. Nu mă păcălește el de două ori în același fel!

Fierarul se zbătu să-și scoată șorțul greu de piele și i-l înmână cu delicatețe. Ea îl înfășură în jurul toporului și făcu una sau două mișcări în aer. Apoi, cu o siluetă ca de păianjen în lumina cuptorului aproape incandescent, se strecură de-a curmezișul camerei și, cu un icnet ce exprima triumful, dar și efortul, lăsă tăișul greu să cadă chiar pe mijlocul toiagului.

Se auzi un declic. Un zgomot ca un piuit de potârniche. O bufnitură.

Apoi tăcere.

Fierarul ridică mâna foarte încet, fără să-și miște capul, și atinse tăișul toporului. Nu mai era pe coada toporului. Se înfipsese în ușă chiar lângă capul lui, luându-i și o feliuță din ureche.

Buna, cu aerul ameţit al unuia care a lovit din răsputeri un obiect absolut imobil, se holba la mânerul de lemn pe care îl ţinea în mână.

— Buuuuuun, îngăimă ea, în caaazul ăstaaaaaa...

— Nu, spuse fierarul hotărât, frecându-și urechea. Orice ai vrea să sugerezi, nu. Lasă-l. O să pun niște lucruri în jurul lui, n-o să-l observe nimeni. Lasă-l. E doar un băţ.

— Doar un băţ?

— Ai vreo idee mai bună? Una care să nu-mi taie capul?

Buna privi aprig la toiag, care păru să nu bage de seamă.

— Acum nu, recunoscu ea, dar dă-mi ceva timp și...

— Bine, bine. Oricum am multe de făcut, magicieni de îngropat, știi cum e.

Fierarul luă o cazma de după ușă și ezită un moment.

— Buno.

— Ce?

— Ai idee cum vor vrăjitorii să fie îngropaţi?

— Da!

— Cum?

Buna se opri o clipă la baza scărilor.

— Cu reticenţă.

Mai târziu, noaptea veni ușor, pe măsură ce ultima rază din lumina înceată a Discului părăsea valea, și o lună palidă, spălăcită de ploaie străluci pe un cer bătut cu stele. Iar în livada umbroasă din spatele fierăriei se auzea la răstimpuri câte un zăngănit de cazma și câte o înjurătură înfundată.

Sus, în leagănul ei, prima femeie-vrăjitor a lumii visa la nu cine știe ce.

Pisica albă stătea pe jumătate adormită pe policioara ei personală de lângă cuptor. Singurul sunet din fierărie era cel al jarului care trosnea sub cenușă.

Toiagul stătea în colţ, așa cum dorise, învăluit în umbre ceva mai negre decât sunt umbrele de obicei.

Timpul trecea, pentru că asta era, în fond, treaba lui.

Apoi se auzi un clinchet slab și vântul adie ușor. După o vreme pisica se ridică și privi cu interes.

Mijiră zorile. Aici în Vârfu Berbecelui zorile erau mereu impresionante, mai ales după ce o furtună curăţa aerul. Valea ocupată

de satul Kurunsus avea în față o panoramă cu munți mai mărunți și dealuri colorate în purpuriu și portocaliu de lumina dimineții care plutea ușor pe deasupra lor (pentru că lumina circulă într-un ritm mai lent prin vastul câmp magic al Discului), în timp ce, mai departe, marea câmpie era încă o baltă de umbre. Încă și mai departe, marea oferea din când în când câte o sclipire distantă.

De fapt, de aici puteai vedea până la capătul lumii.

Nu era o imagine poetică, ci un fapt real, de vreme ce lumea era în mod destul de categoric plată și în plus era cărată în spate de patru elefanți care la rândul lor stăteau pe carapacea Marelui A'Tuin, Marea Țestoasă Cerească.

Aici, în Kurunsus, satul se trezea. Fierarul tocmai intrase în fierărie și o găsise mai curată decât fusese ea vreodată în ultima sută de ani: cu toate uneltele puse la locul lor, podeaua măturată și un foc aprins proaspăt în cuptor. Acum stătea pe nicovală, care fusese mutată tocmai din capătul celălalt al încăperii, și se uita la toiag încercând să gândească.

În următorii șapte ani nu se întâmplă nimic deosebit, doar că în livada de lângă fierărie unul dintre meri crescu vizibil mai înalt decât ceilalți și că în el se cățăra frecvent o fetiță cu părul castaniu, strungăreață la dinții din față și trăsături care promiteau să devină dacă nu frumoase, măcar interesante și atractive.

Se numea Eskarina, fără vreun alt motiv decât acela că mamei ei îi plăcuse cum sună.

Și, cu toate că Buna Batevreme era cu ochii pe ea, nu scosese la iveală nici cel mai mic semn de magie. E adevărat că fetița petrecea mai mult timp cățărându-se în copaci, alergând și strigând decât alte fete, dar multe lucruri îi pot fi iertate unei fetițe care are încă patru frați mai mari, toți aflați încă la casa părintească. De fapt, vrăjitoarea începuse să se relaxeze și să creadă că magia nu pusese până la urmă stăpânire pe ea.

Dar magia are obiceiul să stea ascunsă, ca o greblă în iarbă.

Iarna veni din nou și fu o iarnă grea. Norii se adunau pe lângă munții Berbecelui ca niște oi mari și grase, umplând râpele cu zăpadă și transformând pădurile în peșteri sumbre și tăcute. Trecătorile de pe culmi erau închise, iar caravanele nu aveau să mai vină până la primăvară. Kurunsus deveni o mică insulă de lumină și căldură.

La masa de dimineață, mama Eskarinei spuse:

— Sunt îngrijorată de Buna Batevreme. N-am mai văzut-o de

mult.

Fieraru o privi pe deasupra lingurii de fiertură.

— Nu mă plâng, spuse, e....

— Are nasul lung, întrerupse Esk.

Părinții îi aruncară o privire grea.

— Nu ai voie să faci o astfel de remarcă, spuse mama cu asprime.

— Dar tata zice că totdeauna își ţuguie...

— Eskarina!

— Dar a zis că...

— N-auzi?!

— Da, dar chiar a zis că are...

Fieraru se aplecă și o pocni. Nu foarte tare și oricum îi păru rău imediat. Băieții îi mai simţeau latul palmei, ocazional chiar lungul curelei, dacă o meritau. Problema cu fata era nu neapărat obrăznicia, ci modul enervant în care urmărea neobosită firul unei dispute, chiar atunci când de mult ar fi trebuit să renunţe. De fiecare dată îl nedumerea.

Esk izbucni în lacrimi. Fieraru se ridică, furios pe el însuși și jenat, și porni către atelier.

Se auzi o trosnitură puternică și o bufnitură.

Îl găsiră rece pe podea. Mai târziu avea să susţină că se lovise cu capul de pragul de sus. Lucru straniu, pentru că fierarul nu era prea înalt și până atunci avusese totdeauna loc gârlă să treacă pe sub prag. Oricum, era convins că orice se întâmplase nu avea legătură cu mișcările estompate din cel mai întunecos colţ al fierăriei.

Aceste evenimente își puseră cumva amprenta asupra zilei. Deveni o zi cu oale sparte, o zi în care oamenii se calcă pe bătături și sunt arţăgoși.

Mama lui Esk scăpă un vas pe care-l avea de la bunica ei și se dovedi că o ladă întreagă de mere din pod se stricase. În fierărie cuptorul se înfundă și refuză să mai tragă.

Jaims, băiatul cel mare, alunecă pe gheaţă și se lovi la braţ. Pisica albă, sau poate unul din descendenții ei, căci pisicile aveau o viaţă intimă complicată în șopronul de fân de lângă atelier, se căţără pe coșul din spălător și refuză să mai coboare. Chiar și cerul deveni apăsător ca o saltea veche, iar aerul părea înăbușitor în ciuda zăpezii.

Nervii întinși, plictiseala și proasta dispoziţie făceau aerul să vibreze ca pe timp de furtună.

— Gata! Ajunge. Până aici a fost! strigă mama. Cern, tu și Gulta și Esk puteți să vă duceți să vedeți ce face Buna și... unde-i Esk?

Băieții mai mici ridicară privirile de sub masă, unde se înghionteau, cam fără tragere de inimă.

— S-a dus în livadă, zise Gulta. Din nou.

— Mergeți s-o găsiți atunci și luați-o din loc.

— Dar e frig!

— O să ningă din nou!

— E la nici jumate de poștă, iar drumul e destul de bun. Și în plus, cine vroia așa de tare să iasă la plimbare când a nins prima oară? Afară cu voi și să nu vă întoarceți până n-o să fiți într-o pasă mai bună.

O găsiră pe Esk în furca mărului cel mare. Băieților nu le prea plăcea pomul. Mai întâi era acoperit de atâta vâsc încât părea verde chiar și în plină iarnă, fructele erau mici și treceau direct de la stadiul acru de-ți strepezea dinții la cel putred plin de viermi și, cu toate că părea ușor de urcat, avea obiceiul de a ceda și de a-ți face piciorul să alunece în cele mai nepotrivite momente. Cern putea să jure că o dată o creangă s-a răsucit doar ca să-l dea pe el jos. Dar pomul o tolera pe Esk, care obișnuia să se urce și să stea în el de câte ori era plictisită sau nervoasă sau voia să fie singură, iar băieții simțeau că dreptul sacrosanct al oricărui frate de a-și chinui drăgăstos sora lua sfârșit la baza trunchiului. Așa că aruncară în ea cu un bulgăre. Acesta își rată ținta.

— Mergem s-o vedem pe bătrâna Batevreme.

— Dar nu-i nevoie să vii și tu.

— Pentru că o să ne ții în loc și probabil o să plângi.

Esk îi privi solemn. Nu plângea prea des, fiindcă nu părea că dă rezultate.

— Dacă nu vreți să vin, atunci vin, zise. Între frați, așa ceva se numește raționament logic.

— A, dar vrem să vii, spuse repede Gulta.

— Mă bucur să aud, răspunse Esk, lăsându-se să cadă pe zăpadă.

Aveau un coș cu cârnați afumați, ouă fierte și – pentru că mama lor era nu numai generoasă, ci și prudentă – un borcan mare de gem de piersici de care nimeni din familie nu era prea încântat. Ea îl făcea oricum în fiecare an, când se coceau piersicile sălbatice, să fie.

Oamenii din Kurunsus învățaseră să trăiască cu ninsorile interminabile, drumurile care duceau afară din sat aveau parapete ca să mai reducă troienele și mai ales ca să îi ajute pe străini să nu se rătăcească. Dacă erai localnic nu prea conta dacă te rătăceai, pentru că un geniu neslăvit din consiliul sătesc de acum câteva generații avusese

ideea să cioplească marcaje în fiecare al zecelea copac din pădurea care înconjura satul, pe o rază de două mile. Durase o veşnicie, iar refacerea marcajelor dădea oricând de lucru oricărui sătean care avea o clipă liberă, dar în iernile în care furtunile puteau face omul să se rătăcească şi la zece metri de propria casă, multe vieţi fuseseră salvate de mănunchiul de crestături căutate cu degetele tremurânde pe sub nămeţi...

Ningea din nou când părăsiră drumul şi apucară cărarea pe care, în timpul verii, casa vrăjitoarei se cuibărea într-o dementă de hăţişuri de zmeură şi buruieni vrăjitoreşti ciudate.

— Nici o urmă, spuse Cern.

— În afară de vulpi, adăugă Gulta. Se zice că poate să se facă vulpe. Sau orice. Chiar şi pasăre. Orice. Aşa ştie mereu ce se petrece.

Priviră în jur, prudenţi. O cioară zburlită îi urmărea, într-adevăr, de pe un ciot de copac îndepărtat.

— Se zice că în Vârfu Căprii e o familie întreagă care poate să se transforme în lupi, zise Gulta, care nu era genul să renunţe la un subiect atât de promiţător, fiindcă într-o noapte cineva a tras într-un lup, iar a doua zi mătuşa şchiopăta cu o rană de săgeată la picior şi...

— Eu nu cred că oamenii se pot preface în animale, spuse Esk încet.

— Zău, domnişoară Isteţime?

— Buna e destul de mare. Dacă s-ar preface în vulpe, ce s-ar întâmpla cu bucăţile care nu încap?

— Le-ar vrăji să dispară.

— Nu cred că aşa funcţionează magia, puse Esk. Nu poţi să faci lucrurile să se întâmple, pur şi simplu, e un fel de ... e ca un balansoar, dacă tragi unul din capete în jos, celălalt se ridică... Vocea i se pierdu.

Fraţii ei o priviră.

— Nu prea o văd pe Buna pe un balansoar, zise Gulta.

Cern chicoti.

— Adică, vreau să zic că de câte ori se întâmplă ceva, se mai întâmplă şi altceva... cred, ezită Esk, în timp ce ocolea un dâmb de zăpadă mai mare decât restul. Dar în direcţia cealaltă!

— E o prostie, zise Gulta, fiindcă uite, ţii minte când a venit bâlciul vara trecută şi era acolo un vrăjitor şi a făcut păsările şi toate lucrurile alea să apară din nimic? Vreau să zic că s-a întâmplat pur şi simplu, a zis nişte vorbe, a dat din mâini şi s-a întâmplat. Nu era nici un balansoar.

— Era un leagăn, zise Cern. Şi o chestie în care trebuia să

nimerești ca să câștigi alte chestii.

— Și tu n-ai nimerit nimic, Gul.

— Nici tu. Și ai zis că lucrurile alea erau lipite acolo ca să nu poți să le dai jos, ai zis...

Conversația lor se îndepărtă de subiect așa cum se îndepărtează în joacă niște cățeluși. Esk asculta doar pe jumătate. Eu știu ce vreau să spun, își zise în sinea ei. Magia e ușor de făcut, găsești punctul unde totul e în echilibru și împingi. Oricine poate să o facă, nu e nimic magic. Toate cuvintele ciudate și datul din mâini sunt doar... e pentru....

Se opri uimită de sine însăși. Știa ce vrea să spună. Ideea era chiar acolo, în vârful minții ei. Dar nu știa cum să o pună în cuvinte, nici măcar pentru ea.

E o chestie groaznică să găsești în propriul tău cap anumite lucruri și să nu știi la ce sunt bune. E ceva...

— Haide, o să ne ia toată ziua.

Scutură din cap și se grăbi după frații ei.

Casa vrăjitoarei consta din atâtea dependințe și umbrare încât era greu să-ți dai seama cum arătase clădirea originală sau dacă existase vreodată. Vara era înconjurată de straturi dense de ceea ce Buna numea destul de vag „ierburi" – plante bizare, păroase, sau turtite, sau agățătoare, cu flori ciudate, sau fructe viu colorate, sau păstăi umflate urât. Doar Buna știa la ce folosesc, iar porumbeii sălbatici care erau suficient de înfometați ca să se repeadă asupra lor ieșeau de obicei de acolo gângurind de unii singuri și cam lovindu-se de copaci (iar uneori nu mai ieșeau de loc).

Acum totul era sub un strat gros de zăpadă. O giruetă uitată de lume se lovea de un stâlp. Buna nu prea le avea cu înălțimile, dar o parte din prietenele ei încă mai foloseau mături zburătoare.

— Pare pustiu, zise Cern.

— Nici urmă de fum, adăugă Gulta.

Ferestrele arată ca niște ochi, își spuse Esk, dar păstră remarca pentru sine.

— E doar casa Bunei, nu e nimic nelalocul lui.

Casa emana părăsire. O simțeau. Ferestrele chiar arătau ca niște ochi, negre și amenințătoare pe fundalul alb al zăpezii. Și nimeni din munții Vârfu Berbecelui nu-și lăsa vreodată focul să se stingă cât ținea iarna; era o chestie de mândrie.

Esk vru să spună „Hai să mergem acasă", dar știa că băieții atâta așteptau ca s-o ia la goană. Spuse în schimb: „Mama zice că e o cheie

lăsată într-un cui, în privată", și fu aproape la fel de rău. Chiar și o privată obișnuită conținea mici motive de teroare, cum ar fi cuiburi de viespi, păianjeni uriași, vietăți misterioase care foșneau pe acoperiș sau – așa cum se întâmplase într-o iarnă de pomină – chiar un ursuleț în hibernare, care a provocat constipație acută întregii familii până când a putut fi convins să își mute culcușul în șura de fân. Privata unei vrăjitoare ar fi putut conține orice.

— Să mă duc să mă uit, da?

— Dacă vrei, spuse Gulta nepăsător, aproape reușind să-și ascundă ușurarea.

De fapt, când Esk reuși să deschidă ușa blocată de nămeți, privata se dovedi un loc curat și ordonat, în care cel mai sinistru lucru era un almanah vechi, sau mai exact o jumătate de almanah, atârnat cu grijă într-un cui. Buna avea obiecții de ordin filosofic față de citit, dar era ultima care să spună că o carte, mai ales una cu pagini fine, subțiri, nu-și are utilitatea ei.

Cheia împărțea policioara de după ușă cu o crisalidă și un capăt de lumânare. Esk o apucă ușurel, încercând să nu deranjeze crisalida, și se grăbi înapoi la băieți.

N-avea rost să încerce ușa din față. În Kurunsus, ușile din față erau doar pentru mirese și cadavre, iar Buna evitase întotdeauna să ajungă în vreuna din aceste posturi. În spate, zăpada se stivuise peste ușă și nimeni nu spărsese gheața de la butoiul cu apă.

Lumina începuse să se scurgă de pe cer când reușiră să ajungă la ușă și convinseră cheia să se învârtească în broască.

Înăuntru, bucătăria cea mare era întunecată și rece, mirosind numai a zăpadă. Era ea întunecată mereu, dar erau obișnuiți să vadă un foc mare în căminul spațios și să simtă mirosul aburilor a ce-o mai fi fiert Buna în ziua respectivă, în general aburi dătători de migrene sau de vedenii.

Se plimbară fără țintă, strigând, până când Esk decise că nu mai puteau amâna momentul urcatului pe scări. Zgomotul ivărului de la ușa ce dădea spre trepte se auzi mult mai tare decât ar fi trebuit.

Buna era pe pat, cu brațele strânse la piept. Ferestruica odăii fusese deschisă de vânt. Un praf fin de zăpadă fusese spulberat peste podea și pat.

Esk privi pătura din petice pe care stătea întinsă bătrâna, căci există clipe când un mic detaliu se poate extinde până umple întreaga lume. Nici nu-l auzi pe Cern izbucnind în plâns: și-l amintea pe tatăl ei cum lucra la pătură cu două ierni înainte, când zăpada era tot așa

mare și nu prea avea de lucru în atelier, și cum folosise tot felul de zdrențe care-și găsiseră cumva drumul până în Kurunsus din toate părțile lumii: mătase, piele dilema, bumbac de baltă și lână tharga și cum, desigur, pentru că nici la cusut nu se prea pricepea, ieșise o chestie ciudată și cu noduri, mai mult ca o țestoasă turtită decât ca o pătură, și cum mama decisese cu generozitate să i-o dea Bunei de ultima Lăsată a Porcului și...

— E moartă? întrebă Gulta, de parcă Esk ar fi fost expertă în așa ceva.

Esk o privi pe Buna Batevreme. Chipul bătrânei era uscat și cenușiu. Așa arătau oare morții? N-ar fi trebuit ca pieptul să i se ridice și să coboare?

Culta își adună gândurile.

— Trebuie să mergem să chemăm pe cineva, și asta chiar acum, că începe să se întunece, spuse el sec. Dar Cern o să rămână aici.

Fratele lui îl privi îngrozit.

— De ce? întrebă.

— Cineva trebuie să stea cu morții, zise Gulta. Țineți minte când a murit unchiul Derghart și tata a trebuit să meargă să vegheze cu toate lumânările peste noapte? Altfel vine ceva rău și îți duce sufletul la... într-un loc, se poticni el la final. Și apoi morții se întorc și te bântuie.

Cern deschise gura ca să înceapă din nou să plângă. Esk spuse repede.

— Stau eu. Nu mă deranjează, e doar Buna.

Gulta o privi ușurat.

— Aprinde lumânări sau ceva, zise. Cred că asta se cuvine să faci. Și dup-aia...

De pe pervaz se auzi un râcâit. O cioară aterizase și stătea acolo, uitându-se la ei cu suspiciune. Gulta strigă și aruncă în ea cu pălăria. Cioara zbură cu un croncănit dojenitor, iar el închise fereastra.

— Am mai văzut-o pe aici, spuse. Cred că Buna îi dă de mâncare. Îi dădea, se corectă. Oricum, ne întoarcem cu oameni, foarte repede. Hai să mergem, Ce.

Tropăiră în jos pe scara întunecoasă. Esk îi conduse și trase zăvorul în urma lor.

Soarele era o minge roșie deasupra munților și primele stele se vedeau deja.

Fata se plimbă prin bucătăria întunecată până când găsi un capăt de lumânare și un amnar. Cu mult efort, reuși să aprindă lumânarea și

o așează pe masă, deși nici așa nu lumina propriu-zis încăperea, ci doar popula întunericul cu umbre. Apoi găsi balansoarul Bunei lângă căminul rece, se așeză în el și așteptă.

Timpul trecu. Nu se întâmplă nimic.

Apoi se auzi o bătaie în fereastră. Esk luă lumânarea și încercă să privească prin geamurile groase și rotunde.

Un ochi galben ca o mărgică îi întoarse privirea.

Lumânarea pâlpâi și se stinse.

Ea rămase nemișcată, aproape fără respirație. Bătaia începu din nou, apoi încetă. O scurtă tăcere, apoi zăvorul de la ușă zăngăni.

Vine ceva rău, ziseseră băieții.

Străbătu camera pe pipăite până când aproape se împiedică de balansoar, pe care îl trase și îl propti cum putu mai bine în dreptul ușii. Ivărul mai zăngăni o dată și se potoli.

Esk așteptă până când liniștea îi vui în urechi. Apoi ceva începu să lovească în ferestruica din spălător, încet, dar insistent. După o vreme se opri. Un moment mai târziu, începu din nou în dormitorul de deasupra – un fel de râcâit, un zgomot ca de gheară.

Esk simți că era nevoie de curaj, dar într-o astfel de noapte curajul se menține atâta timp cât rămâne și o lumânare aprinsă. Bâjbâi prin bucătăria întunecată, cu ochii închiși, până ajunse la ușă.

O bucată mare de zgură căzu în cămin cu o bufnitură, iar când auzi râcâiturile disperate venind din horn, Esk trase zăvorul, dădu ușa de perete și fugi în noapte.

Frigul o lovi ca un cuțit. Înghețul acoperise zăpada cu o crustă tare. Nu-i păsa unde se duce, dar spaima mută o înarmase cu hotărârea arzătoare de a ajunge acolo cât mai repede.

În casă, cioara aterizează cu zgomot în cămin, plină de funingine și cârâind nervoasă în sinea ei. Se amestecă cu umbrele și, după o clipă, se auzi sunetul ivărului și fâlfâitul aripilor pe scări.

Esk se înălță cât putu și căută de jur împrejurul copacului marcajul. De data aceasta avu noroc, dar punctele și șănțulețele care alcătuiau marcajul îi spuseră că era la mai bine de un kilometru depărtare de sat și că fugise în direcția greșită.

Sus străluceau o lună brânzoasă și o mână de stele mici și necruțătoare. Pădurea din jur era o țesătură din umbre negre și nea albă, iar fata își dădea seama că nu toate umbrele stăteau nemișcate.

Toată lumea știa că în munți erau lupi pentru că, în unele nopți, urletele lor se auzeau de pe culmile cele mai înalte, dar aceștia nu

prea veneau pe lângă sate – lupii moderni erau strănepoții unor animale care supraviețuiseră doar învățând că adeseori carnea de om are marginile ascuțite.

Dar vremea era aspră și haita suficient de flămândă ca să uite de selecția naturală.

Esk își aminti ceea ce fuseseră învățați toți copiii. Urcă-te într-un copac. Aprinde un foc. Când nu-ți iese nici una, nici alta, ia un băț și încearcă măcar să-i rănești. Nu încerca niciodată să îi întreci la fugă.

Copacul din spatele ei era un fag neted și de neurcat.

Esk privi cum o umbră se desprinde din marea de întuneric din fața ei și vine un pic mai aproape. Îngenunche, obosită, speriată, incapabilă să gândească, încercând să dibuie pe sub zăpada rece și tăioasă un băț.

Buna Batevreme deschise ochii și privi fix la tavan, care era crăpat și se lăsa în jos ca o pânză de cort.

Se concentră ca să-și aducă aminte că are mâini, nu aripi, și că nu trebuie să țopăie. Era totdeauna înțelept să rămână puțin întinsă după un împrumut, ca să-și lase mintea să se reobișnuiască cu trupul, dar știa că de data asta nu are timp.

— Al naibii copil, bombăni, încercând să zboare până pe tăblia patului. Cioara, care mai trecuse prin asta de zeci de ori și considera – în măsura în care pot păsările să considere ceva, adică într-o măsură foarte mică – că dieta constantă de coji de slănină și resturi alese de la masă, precum și cuibul cald pentru noapte erau un preț bun pentru a-i permite Bunei accesul în interiorul capului ei, o urmărea acum cu un interes moderat.

Buna își găsi ghetele și bocăni pe scări în jos, rezistând cu fermitate tentației de a plana. Ușa era larg deschisă și pe podea se așternuse deja un strat de zăpadă.

— Fir-ar să fie, făcu. Se întrebă dacă merita să încerce să localizeze mintea lui Esk, dar minţile omenești nu erau niciodată la fel de clare și ascuțite ca ale animalelor și, oricum, supramintea pădurii făcea căutarea asta pe nepusă masă la fel de dificilă ca deslușirea zgomotului unei cascade în mijlocul unei furtuni cu tunete și trăsnete. În schimb, putea să simtă, fără măcar s-o caute, mintea haitei de lupi: un sentiment ascuțit, violent, care-i umplea gura cu gust de sânge.

Abia putu distinge prin zăpada înghețată urmele mici de pași, pe jumătate umplute de ninsoare. Blestemând și bombănind. Buna

Batevreme îşi trase mai bine şalul pe ea şi porni.

Pisica cea albă se trezi, pe priciul ei personal, la auzul zgomotelor din colţul cel mai întunecat al atelierului. Fieraru închisese cu grijă uşile cele mari când plecase împreună cu băieţii aproape isterizaţi, iar pisica urmări cu interes cum o umbră îngustă îşi face de lucru cu lacătul şi încearcă balamalele.

Uşile erau de stejar, întărite de căldură şi de timp, ceea ce nu le-a împiedicat să fie zburate până-n partea cealaltă a drumului.

În timp ce înainta grăbit pe drum, Fieraru auzi un sunet venind din cer. Îl auzi şi Buna. Era un şuierat hotărât ca zborul unui stol de gâşte, iar norii pufoşi de zăpadă fierbeau şi se răsuceau la trecerea lui.

Şi lupii îl auziră cum se învârteşte peste vârfurile copacilor şi se năpusteşte asupra luminişului. Dar îl auziră mult prea târziu.

Buna Batevreme nu mai trebui să se ia după urmele de paşi. Putu acum să se orienteze pe direcţia săgeţilor de lumină stranie, a şfichiuirilor şi bufniturilor bizare şi a urletelor de durere şi spaimă. Vreo doi lupi o zbughiră pe lângă ea, cu urechile lipite de cap şi cu hotărârea fermă să se facă nevăzuţi de acolo, indiferent ce le-ar sta în cale.

Se auzi un zgomot de crengi rupte. Ceva mare şi greu ateriză într-un brad de lângă Buna şi căzu, scâncind, în zăpadă. Un alt lup trecu pe lângă ea pe o traiectorie joasă, cam la nivelul capului, şi ricoşă de trunchiul unui copac.

Urmă o tăcere.

Buna îşi croi drum printre crengile acoperite de omăt.

Se vedea zăpada bătătorită în formă de cerc. Câţiva lupi zăceau pe margini, fie morţi, fie decişi, în mod înţelept, să nu mai facă nici o mişcare.

Toiagul stătea înfipt drept în zăpadă, iar Buna avu impresia că se întorcea să o urmărească pe măsură ce trecea cu grijă pe lângă el.

În mijlocul cercului era şi o moviliţă făcută ghem. Buna îngenunche cu ceva greutate şi întinse uşurel mâna spre ea.

Toiagul se mişcă. Nu mai mult decât un tremurat, dar îi făcu mâna să se oprească înainte să atingă umărul lui Esk. Buna le aruncă crestăturilor de lemn o privire furioasă, sugerându-le să mai mişte, dacă îndrăznesc.

Aerul deveni mai dens. Toiagul păru să se retragă, fără să se urnească din loc, iar ceva nedefinit o lăsă pe vrăjitoare să înţeleagă limpede că, din punctul de vedere al toiagului, nu era vorba de o

înfrângere, ci doar de o decizie tactică și că n-ar vrea ca ea să creadă că a câștigat în vreun fel, pentru că nu era cazul.

Esk fu scuturată de un frison. Buna o bătu încet pe umăr.

— Eu sunt, micuțo. E doar Buna bătrâna.

Moviliţa nu se desfăcu.

Buna își mușcă buzele. Nu era niciodată sigură cum să procedeze cu copiii, se gândea la ei – în rarele ocazii când i se întâmpla – ca la niște ființe pe undeva între om și animal. Înțelegea pruncii. Turnai lapte la un capăt și încercai să ții celălalt capăt curat, pe cât posibil. Cu adulții era și mai ușor, că se hrăneau și se spălau singuri. Dar la mijloc era o întreagă lume de experiențe despre care nu își pusese niciodată prea multe întrebări. Din câte își dădea ea seama, trebuia să-i împiedici să ia vreo boală mortală și să speri că până la urmă totul va fi bine.

De fapt Buna era în mare încurcătură, dar știa că trebuie să facă ceva.

— Ne-am luptat cu lupusorul ţel lău, daaa? se aventură ea.

Din cu totul alte motive decât calculase ea, abordarea păru să dea rezultate. Din mijlocul balotului, o voce înfundată răspunse: „Am opt ani, în caz că nu știai".

— Persoanele de opt ani nu stau ghem în zăpadă, răspunse Buna, tatonând calea prin hățișurile conversației dintre adult și copil.

Ghemul nu răspunse.

— Cred că aș avea ceva lapte și biscuiți acasă, plusă ea.

Nu avu nici un efect perceptibil.

— Eskarina Fieraru, dacă nu te porți cum trebuie în clipa asta, uite-așa te pocnesc!

Esk scoase capul, prudentă.

— Nu e nevoie să te porți așa, zise.

Când Fieraru ajunse la casa Bunei, aceasta tocmai sosise cu Esk de mână. Băieții o priviră, ascunși după tatăl lor.

— Hm, făcu Fieraru neștiind exact cum se începe o conversație cu cineva despre care se presupune că ar fi mort. Mi-au zis că ești, hm... bolnavă. Se întoarse și îi străpunse cu privirea pe băieți.

— Mă odihneam și cred că am ațipit. Am somnu' tare greu.

— Da, spuse Fieraru nesigur. Bun, atunci toate bune. Ce-i cu Esk?

— S-a speriat un pic, zise Buna strângând mâna fetei. Umbre și alte alea. Trebuie să steie la căldură. Vroiam s-o pun în patul meu, dacă nu te superi, e un pic ameţită.

Fieraru nu era sigur dacă se supără sau nu, dar avea certitudinea

că nevasta lui, ca toate femeile din sat, avea pentru Buna Batevreme un respect solemn, dacă nu cumva un soi de spaimă, și că dacă ar fi început să obiecteze și-ar fi depășit rapid atribuțiile.

— Sigur, sigur, răspunse, dacă nu e prea mare osteneala. Să trimit după ea de dimineață, da?

— Bine, zise Buna. V-aș invita înăuntru, dar m-ați prins așa, fără focul făcut...

— Nu, nu, e în regulă, spuse repede Fieraru. Mă așteaptă mâncarea pe masă. Se răcește, adăugă el uitându-se la Gulta, care deschise gura să spună ceva, dar apoi se gândi mai bine și decise înțelept să nu.

După ce oaspeții plecară, iar protestele celor doi băieți se pierdură printre copaci, Buna deschise ușa, o împinse pe Esk înăuntru și trase zăvorul în urma lor. Luă niște lumânări din dulăpiorul de sus și le aprinse. Apoi scoase dintr-o ladă veche niște pături de lână, vechi dar foarte bune, mirosind încă a ierburi de alungat moliile, o înfășură pe Esk în ele și o așeză în balansoar.

Se lăsă în genunchi, într-un acompaniament de trosnituri și gemete, și se apucă să facă focul. Era o treabă complicată, la care se folosea lemn putred, rumeguș, bucăți de surcele uscate, înjurături și mult oftat.

Esk spuse: „Nu e nevoie să-l faci așa, Buno". Buna se îmbățoșă și se uită la grătarul căminului. Era unul destul de frumos, i-l făcuse Fieraru cu ani în urmă și avea ornamente în formă de bufnițe și lilieci. Acum, însă, nu-i păsa deloc de model.

— A, da? zise bătrâna cu o voce plată. Știi tu o metodă mai bună, nu-i așa?

— Ai putea să-l vrăjești să se aprindă.

Buna deveni deodată foarte atentă la aranjatul surcelelor printre flăcările îndărătnice.

— Și cum se face asta, mă rog? întrebă cu aerul că s-ar adresa grătarului.

— Ăăă, făcu Esk, nu-mi amintesc. Da' tu trebuie să știi, oricum. Toată lumea știe că poți să faci vrăji.

— Există vrăji, spuse Buna, și vrăji. Lucrul cel mai important, fata mea, e să știi la ce se folosește și la ce nu se folosește magia. Și credemă, magia nu e făcută ca să aprinzi focul cu ea, poți să fii absolut sigură de asta. Dacă voia Creatorul să aprindem focul cu farmece nu ne-ar fi dat..., ăăă, chibrituri.

— Dar tu ai putea să aprinzi focul cu o vrajă? întrebă Esk, în timp

ce Buna atârna un ceaun negru și vechi pe cârlig. Vreau să zic, dacă ai vrea, dacă ar fi voie.

— Poate, spuse Buna, care nu putea. Focul nu avea minte, nu era viu, iar acestea erau două din cele trei motive.

— L-ai putea aprinde mult mai bine.

— Ca un lucru să merite făcut, trebuie să merite rău de tot, spuse Buna, găsindu-și scăparea în aforisme, ultimul refugiu al unui adult încolțit.

— Da, dar...

— Fără nici un dar.

Buna scotoci într-o cutie din lemn închis la culoare de pe scrin. Se mândrea cu incomparabilele ei cunoștințe despre proprietățile ierburilor din munții Berbecelui – nimeni nu știa mai bine ca ea multele întrebuințări ale plantelor de Iarba Urechii, Dorul Fetii și Iubirea-Ce-Mustește – dar erau momente în care, pentru a obține efectul dorit, trebuia să recurgă la micul ei stoc de medicamente cumpărate cu parcimonie și chivernisite cu mare grijă, din Cele Străinătăți (în viziunea ei, orice loc până la care făceai mai mult de o zi pe drum).

Mărunți într-o cană niște frunze roșii uscate, o umplu cu miere și apă fierbinte din ceainic și i-o înmână lui Esk. Apoi puse o piatră mare, rotundă sub grătar – piatră care mai târziu, înfășurată într-o pătură, avea să încălzească patul – și, dându-i fetei poruncă aspră să nu se miște de pe scaun, se duse în bucătărie.

Esk bătu cu călcâiele în picioarele balansoarului și sorbi din băutură. Avea un gust ciudat, iute. Se întrebă din ce era. Mai gustase din fierturile Bunei, firește, pregătite cu mai multă sau mai puțină miere, în funcție de câte mofturi se aștepta să faci. Iar Esk știa că bătrâna e renumită în toată regiunea pentru leacurile ei bune la felurite boli, la care mama ei și, uneori, alte femei, mai tinere, făceau aluzie cu sprâncenele ridicate și vocile coborâte...

Când Buna se întoarse, fata dormea. Nu își mai aminti când fu purtată până în pat și când ferestrele fură închise.

Buna Batevreme coborî din nou și își trase balansoarul mai aproape de foc.

E ceva cu fata, își spuse, ceva care dormitează în mintea ei. Nu-i plăcu să-și imagineze exact ce, dar își aminti ce se întâmplase cu lupii. Și chestia aia cu aprinsul focului prin magie. Vrăjitorii fac așa ceva, e unul din primele lucruri pe care le învață.

Buna oftă. Exista doar o cale să se convingă și era cam bătrână

pentru așa ceva.

Luă lumânarea și, prin bucătărie, ajunse în șopronul unde își ținea caprele. O priviră fără teamă, fiecare așezată în despărțitura ei: niște grămezi de blană, trei guri mestecând ritmic din porția de fân a zilei. Aerul era călduț și mirosea ușor a flatulență.

Sus pe grindă stătea o bufniță mică, una din numeroasele creaturi care considerau că e rentabil să trăiască prin preajma Bunei, cu toate inconvenientele ocazionale. Cu o vorbă. Buna o aduse pe brațul ei și îi mângâie gânditoare capul rotunjit, în timp ce căuta din priviri un loc confortabil în care să se așeze.

Trebui să se limiteze la o grămadă de fân.

Stinse lumânarea și se întinse pe spate, cu bufnița cocoțată pe un deget.

Caprele mestecau, râgâiau și înghițeau ca să le treacă noaptea. Erau singurele sunete din toată casa.

Trupul Bunei amuți. Bufnița o simți cum îi pătrunde în minte și îi făcu loc, politicoasă. Buna știa că va regreta. După două împrumuturi în aceeași zi, dimineața nu va mai fi bună de nimic și în plus va rămâne cu o poftă bolnavă de a mânca șoareci. Sigur, în tinerețe era o nimica toată, alerga cu cerbii, vâna cu vulpile, învăța căile întortocheate și întunecate ale cârtițelor, abia dacă petrecea câte o noapte în propriul ei trup. Dar acum era din ce în ce mai greu, în special la întoarcere. Poate că avea să vină ziua când nu se va mai putea întoarce, când trupul de acasă va fi mai mult carne moartă, și poate nici nu era așa rău, până la urmă.

Era genul de lucruri pe care vrăjitorii nu aveau de unde să le știe. Dacă le-ar fi trecut prin cap să intre în mintea unei alte creaturi, ar fi făcut-o ca niște hoți – nu din răutate, ci pentru că altceva nu le-ar fi venit în minte, cretini nenorociți. Și la ce le-ar fi folosit să pună mâna pe trupul unei bufnițe? Oricum n-ar fi putut zbura, le-ar fi luat o viață să învețe. Dar se putea face și cu binișorul, călătorind în mintea ei, îndrumând-o cu blândețe, așa cum o adiere mișcă frunzele.

Bufnița tresări, zbură pe pervaz și alunecă tăcută în noapte.

Norii dispăruseră și luna pală făcea munții să strălucească. Buna privi prin ochii de bufniță în timp ce înainta rapid printre șirurile de copaci. Devenea singurul mod de a călători, odată ce trupul îi prindea gustul. Cel mai mult îi plăcea să împrumute păsări, ca să exploreze văile ascunse sus, printre vârfuri, unde nu ajungea nimeni, lacurile neștiute prinse între stânci negre, pajiștile de pe micile platouri ascunse în munții de piatră, proprietatea unor ființe nevăzute și

secretoase... Odată călătorise cu gâștele sălbatice care treceau munții în fiecare primăvară și toamnă și trăsese spaima vieții ei când aproape că depășise limita de la care se putea întoarce.

Bufnița ieși din pădure și pluti deasupra acoperișurilor din sat, aterizând, într-o arteziană de zăpadă, în cel mai înalt măr din livada lui Fieraru. Era plin de vâsc.

Știu că avusese dreptate de îndată ce ghearele atinseră scoarța. Copacul era deranjat de prezența ei, îl simți cum încearcă să o îndepărteze.

Nu mă las, se gândi.

În liniștea nopții, copacul spuse: *Normal, hărțuiește-mă, profită de faptul că sunt doar un copac. Tipic muieresc.*

Măcar așa ești și tu bun de ceva, gândi Buna. *Mai bine pom decât vrăjitor, nu?*

Nu-i așa rău, gândi copacul. *Soare, aer curat, timp să reflectezi. Sunt și albine, primăvara.*

Ceva lasciv în felul în care spusese „albine" o făcu pe Buna, care ținea câțiva stupi, să se scârbească la ideea de miere. Era ca și când ți-ar aminti cineva că ouăle sunt pui nenăscuți.

Am venit în legătură cu fata, Esk, șuieră ea.

Un copil care promite, gândi copacul, *o urmăresc cu interes. Mai ales că îi plac și merele mele.*

Animalule, spuse Buna, șocată.

Ce-am spus? Iartă-mă că nu respir!

Buna se dădu mai aproape de trunchi.

Trebuie să o lași în pace, gândi ea. *Magia începe să iasă la iveală.*

Deja? Sunt impresionat, spuse copacul.

Dar nu e genul potrivit de magie! țipă Buna. *E magie de vrăjitor, nu de femeie. Ea nici nu știe ce e, dar a omorât vreo duzină de lupi în seara asta!*

Grozav! zise copacul. Buna buhuhui de furie.

Grozav? Dacă se certa cu frații ei si se enerva mai tare?

Copacul dădu din umeri. De pe ramuri se revărsară fulgi de zăpadă.

Atunci trebuie s-o pregătești.

S-o pregătesc? Ce știu eu cum se pregătesc vrăjitorii?

Atunci trimite-o la universitate.

E femeie! buhuhui Buna țopăind în sus și-n jos pe cracă.

Și? Cine zice că femeile nu pot fi vrăjitori?

Buna ezită. Era ca și cum copacul ar fi întrebat de ce nu pot peștii

să fie păsări. Trase aer în piept și începu să explice. Și se opri. Știa că există un răspuns tăios, incisiv, usturător și mai ales evident. Doar că, spre extrema ei neplăcere, nu și-l putea aminti.

Femeile nu au fost niciodată vrăjitori. E împotriva naturii. E ca și când ai zice că vrăjitoarele pot fi bărbați.

Dacă definim vrăjitoarea drept o persoană care slăvește pornirile pan-creative, adică venerează baza..., începu copacul și continuă preț de mai multe minute. Buna Batevreme ascultă cu o plictiseală iritată fraze de genul Zeițele Mame și credințele selenare primitive, spunându-și că știe foarte bine ce înseamnă o vrăjitoare, e vorba de ierburi și blesteme, și zburat noaptea și, în general, de păstrarea tradițiilor care-s bune, și în mod categoric n-are nici un amestec cu zeițele, mamele și altele de genul ăsta, care păreau să se ocupe de chestii foarte îndoielnice. Iar când copacul începu să vorbească despre dansul în pielea goală, încercă să nici nu asculte. Își dădea bine seama că undeva, sub straturile ei complicate de vestoane și fuste, se afla și ceva carne, dar asta nu însemna că era și de acord.

Copacul își încheie monologul.

Buna aștepta să fie absolut sigură că nu mai avea nimic de adăugat și zise: *Asta-i magia de vrăjitoare, nu ?*

E baza teoretică, într-adevăr.

Voi, vrăjitorii, aveți niște idei trăsnite.

Copacul spuse: *Nu mai sunt vrăjitor, sunt doar un copac.*

Buna își înfoie penele.

Atunci ascultă, domnule Copac cu Baza Teoretică, dacă femeile erau menite să fie vrăjitori, atunci ar fi avut și bărbi lungi și albe, iar ea nu va fi vrăjitor, e destul de clar, vrăjitorii nu știu să folosească magia, pricepi, nu fac decât lumini și focuri și umblă cu puterea, iar ea n-o să se bage în așa ceva, așa că noapte bună.

Bufnița decolă de pe creangă. Buna nu tremura de furie doar ca să nu o împiedice la zbor. Vrăjitorii ăștia! Care vorbesc atât și prind vrăjile în cărți ca fluturii în insectar și care – ce-i mai rău – își închipuie că magia lor e singura care merită practicată.

Buna era absolut sigură de un lucru. Femeile nu fuseseră niciodată vrăjitori și n-aveau să înceapă tocmai acum.

Ajunse înapoi acasă pe la orele mici și palide ale nopții. Corpul măcar îi era odihnit după somnul din grămada de fân, așa că Buna spera să petreacă următoarele câteva ore în balansoar, să-și pună ordine în gânduri. Momentul acela, când noaptea nu trecuse încă de tot dar nici ziua nu începuse, era cel în care gândurile ieșeau la iveală

luminoase, limpezi și fără mască. Era...

Toiagul se sprijinea de perete, lângă scrin.

Buna rămase nemișcată.

— Înțeleg, zise ea într-un târziu. Deci așa stă treaba, da? Până și în casa mea! Mișcându-se foarte încet, se duse până la cămin, aruncă câțiva bușteni peste jarul aprins și suflă din foale până când flăcările izbucniră cu putere.

Când fu mulțumită, se întoarse, șopti preventiv câteva descântece protectoare și apucă toiagul. Acesta nu opuse rezistență, făcând-o să-și piardă echilibrul. Dar acum îl avea în mână: simți vibrațiile, descărcările ca de furtună dinăuntrul lui și începu să râdă.

Era simplu deci, acum nu se mai lupta.

Blestemându-i pe vrăjitori și toată lucrarea lor, Buna ridică toiagul deasupra capului și îl aruncă cu zgomot peste grămada de lemne, în partea cea mai fierbinte a focului.

Esk dădu un țipăt. Sunetul trecu printre scândurile dușumelei și răzbătu ca un tăiș prin întunericul casei.

Buna era bătrână și obosită și nu judeca tocmai limpede după o asemenea zi, dar pentru a supraviețui ca vrăjitoare e nevoie de capacitatea de a trage concluzii extrem de sumare. Așa că în timp ce privea toiagul în foc și înregistra țipătul, mâinile ei căutau deja ceaunul cel negru. Îl răsturnă peste foc, trase toiagul din norul de aburi și fugi sus, îngrozită de ce ar fi putut să vadă.

Esk stătea pe patul îngust, fără vreo urmă de arsură, dar țipând din răsputeri. Buna luă copila în brațe și încercă să o îmbuneze; nu știa exact cum se face, dar bătutul ușurel pe spate combinat cu niște sunete liniștitoare păreau că dau rezultate, așa că țipătul se transformă în scâncet și apoi în suspin. Din când în când Buna putu distinge cuvinte precum „foc” și „fierbinte”, iar gura fetei deveni o linie subțire ce exprima amărăciune.

În sfârșit liniști copilul, îl băgă înapoi în așternuturi și se strecură tiptil jos.

Toiagul stătea rezemat de zid. Nu fu mirată să constate că focul nu-i lăsase nici o urmă.

Buna își întoarse balansoarul ca să poată sta cu ochii pe toiag și se așeză cu bărbia în palme și cu o expresie de hotărâre mută.

Scaunul începu să se legene de la sine. Era singurul sunet, într-o tăcere care se îngroșa, și se răspândea, și umplea camera ca o ceață amarnică și întunecată.

În dimineața următoare, înainte de-a se trezi Esk, Buna ascunse

toiagul în paie, la fereală de orice pericol.

Esk mâncă și bău o cană mare de lapte de capră, fără să dea vreun semn că și-ar aminti prin ce trecuse în ultimele 24 de ore. Se afla pentru prima dată în casa Bunei într-o vizită atât de lungă, așa că, în timp ce bătrâna spălă vasele și mulse caprele, profită cât putu de permisiunea subînțeleasă de a cerceta locul.

Descoperi că viața din casa Bunei nu era tocmai cum se cuvine. De exemplu, chestia cu numele caprelor.

— Dar trebuie să aibă nume! insistă ea. Totul are un nume.

Buna o privi de după sfârcurile în formă de pară ale caprei conducătoare, în timp ce laptele țâșnea în vasul scund.

— Cred că au nume în limba căprească, rosti fără convingere. La ce le mai trebuie și nume în limba oamenilor?

— Păi, zise Esk și se opri. Se gândi puțin. Altfel cum le spui să facă ce vrei tu?

— Fac și fără să le spun, iar când vor ceva, behăie.

Esk îi dădu cu gravitate caprei conducătoare o mână de fân. Buna o privi gânditoare. Caprele aveau nume între ele, știa prea bine. Erau: „capra care e iedul meu", „capra care e mama mea", „capra care e șefa turmei" și încă vreo duzină de nume, printre care ar mai fi de menționat și „capra care e această capră". Aveau o turmă cu organizare complicată, patru stomacuri fiecare și un sistem digestiv care suna foarte operativ în nopțile liniștite, iar Bunei i se păruse totdeauna că a le pune nume de genul Untuleț ar fi fost o insultă adusă unui animal nobil.

— Esk? spuse luând o hotărâre bruscă.

— Da?

— Ce-ai vrea să te faci când o să fii mare?

Esk rămase inexpresivă.

— Habar n-am.

— Bine, zise Buna în timp ce mâinile ei continuau să mulgă, dar ce crezi că o să faci după ce o să crești?

— Habar n-am, o să mă mărit, probabil.

— Ai vrea?

Buzele lui Esk începură să ia conturul literei H, dar surprinse privirea Bunei și se opri să se gândească.

— Toți oamenii mari pe care-i știu sunt măritați, răspunse într-un târziu, după care se mai gândi un pic. În afară de tine, adăugă prudent.

— E adevărat, rosti Buna.

— Tu n-ai vrut să te măriți?

Fu rândul Bunei să se gândească.

— N-am ajuns niciodată acolo, zise în sfârșit. Erau prea multe altele de făcut.

— Tata zice că ești vrăjitoare, se aventură Esk.

— Asta și sunt.

Esk dădu din cap. În munții Vârfu Berbecelui, vrăjitoarele aveau un statut similar cu cel pe care, în alte culturi, îl au călugărițele, reprezentanții fiscului sau vidanjorii. Adică erau respectate, uneori admirate, aplaudate pentru munca lor, pe care cineva trebuia să o facă, dar oamenii nu se simțeau niciodată prea bine în aceeași încăpere cu ele.

Buna o întrebă:

— Ai vrea să înveți vrăjitorie?

— Adică magie? zise Esk luminându-se la față.

— Da, magie. Dar nu magie cu artificii. Magie adevărată.

— Poți să zbori?

— Sunt lucruri mai interesante decât zburatul.

— Și pot să le învăț și eu?

— Dacă te lasă părinții.

Esk oftă.

— Tata n-o să mă lase.

— O să vorbesc eu cu el, spuse Buna.

— Ascultă-mă cu atenție, Gordo Fieraru!

Fieraru se dădu înapoi, cu mâinile întinse pentru a ține furia bătrânei la distanță. Ea înainta spre el, cu un deget despicând aerul a învățare de minte.

— Te-am adus pe lume, prost ce ești, și nu ai în cap mai multă minte decât aveai atunci....

— Dar..., încercă Fieraru ocolind nicovala cu spatele.

— Magia a găsit-o. Magie de vrăjitor! Magie care nu e bună pentru ea, pricepi? Nu e făcută pentru ea!

— Dar, dar...

— Ai cea mai mică idee ce e-n stare să facă?

Fierarul cedă.

— Nu.

Buna făcu o pauză, mai pierzându-și puțin din avânt.

— Nu, repetă ea, nici n-ai avea de unde.

Se așeză pe nicovală și încercă să gândească niște gânduri mai

calme.

— Ascultă. Magia are un fel de viață proprie. Asta nu are mare importanță pentru că, oricum, vezi tu, magia vrăjitorilor... Se uită la chipul lui mare, inexpresiv, și încercă altfel. Auzi, știi cum e cidrul?

Fieraru dădu din cap. Se simțea pe un teren mai sigur, dar nu își dădea seama unde bate Buna.

— Mai e și lichiorul de mere, da? zise vrăjitoarea.

Fierarul dădu din nou din cap. Orice om din Kurunsus făcea iarna lichior de mere, lăsând butoaiele cu cidru afară peste noapte și apoi scoțând gheața, pojghiță după pojghiță, până când rămânea un miez mic de alcool.

— Ei bine, din cidru poți să bei o grămadă și te simți grozav, așa-i?

Fierarul dădu iarăși din cap.

— Dar lichiorul îl bei în păhărele mici si doar câte puțin, și nu prea des, pentru că se duce direct la cap, nu?

Fierarul mai dădu o dată din cap și, dându-și seama că nu prea contribuie la dialog, adăugă:

— Așa-i.

— Ei, asta-i diferența, conchise Buna.

— Diferența dintre ce?

Buna oftă.

— Diferența dintre ce fac vrăjitoarele și ce fac vrăjitorii, spuse. Magia i-a dat de urmă lu' Esk și, dacă fata nu va avea putere să controleze, va sfârși prin a fi ea controlată. Magia e un fel de ușă, iar de partea cealaltă sunt Lucruri neplăcute. Pricepi?

Fierarul dădu din cap. Nu înțelegea cu adevărat, dar bănuia că, dacă ar fi recunoscut, Buna ar fi intrat în detalii din cele mei hidoase.

— E puternică și o să dureze ceva, adăugă Buna, dar mai devreme sau mai târziu or să ajungă la ea.

Fieraru luă ciocanul de pe bancul de lucru, îl privi de parcă îl vedea pentru prima dată și îl puse la loc.

— Dar dacă ce are ea înăuntru e magie de vrăjitor, degeaba o s-o înveți magie de vrăjitoare, nu? Ai zis că-s diferite.

— Sunt amândouă forme de magie. Dacă nu poți învăța să călărești pe un elefant, măcar să înveți pe un cal.

— Ce-i aia elefant?

— Un fel de sconcs, zise Buna. Doar nu își menținuse credibilitatea în toată pădurea timp de patruzeci de ani recunoscându-și vreodată ignoranța.

Meșteșugarul oftă. Știa că fusese învins. Nevestei lui îi surâdea ideea, i-o spusese limpede și, până la urmă, dacă stătea să se gândească, existau unele avantaje. Doar Buna n-avea să trăiască o veșnicie, și să fii tatăl singurei vrăjitoare din regiune nu era așa rău.

— Bine, zise.

Așa că, în timp ce iarna își săvârșea urcușul lung și opintit către primăvară, Esk stătea cu zilele pe la Buna Batevreme, învățând meșteșugul vrăjitoriei.

Părea în cea mai mare parte format din lucruri ce trebuie memorate.

Lecțiile erau destul de practice. Curățatul mesei de bucătărie și Cunoștințe de Bază despre Ierburi. Strânsul balegii de capră și Utilizarea Ciupercilor. Spălatul rufelor și Invocarea Zeilor Mărunți. Și, invariabil, întreținerea cazanului mare de cupru din spălător și Teoria și Practica Distilării. Când începu să bată vântul călduț dinspre Margine, iar zăpada rămase în fâșii pe jumătate topite doar pe partea dinspre Miez a copacilor, Esk știa deja să prepare o serie de alifii, câteva feluri de rachiu medicinal și un număr de poțiuni misterioase ale căror utilizări, spunea Buna, avea să le învețe la timpul lor.

Ce nu făcuse în schimb deloc era magie.

— Toate la timpul lor, spunea Buna fără convingere.

— Dar trebuie să ajung vrăjitoare!

— Nu ești încă vrăjitoare. Spune-mi câteva ierburi bune pentru mațe.

Esk duse mâinile la spate, închise ochii și recită: „Floare de Păuniță Mare, rădăcină de Ițarii Moșului, tulpină de crin sângeriu, păstăi de...”

— Bine. Unde se găsesc castraveții de baltă?

— În gropi puturoase și băltoace, începând cu luna...

— Bun, începi să înveți.

— Dar asta nu e magie!

Buna se așeză la masa de bucătărie.

— Cea mai mare parte a magiei asta înseamnă. Înseamnă să cunoști ierburile potrivite, să înveți să fii atentă la anotimpuri și să urmărești obiceiurile animalelor. Și obiceiurile oamenilor.

— Asta-i tot? făcu Esk îngrozită.

— Tot? E un tot destul de mare. Dar nu, nu e totul, mai sunt și alte lucruri.

— Și nu poți să mă-nveți?

— Toate la timpul lor. Încă nu e cazul să arăți ce poți.

— Să arăt? Cui?

Ochii Bunei alunecară spre umbrele din colțurile odăii.

— N-ai tu treabă.

Apoi chiar și ultimele fâșii de zăpadă dispărură și furtunile de primăvară vuiră printre vârfuri. Aerul din pădure începu să miroasă a frunze mucegăite și a terebentină. Câteva flori timpurii ieșiră să înfrunte înghețul de peste noapte și începură să zboare albinele.

— Ei bine, spuse Buna, albinele sunt o adevărată vrajă. Ridică grijuliu capacul primului stup. Albinele îți dau mied, ceară, lăptișor, miere. Minunat lucru, albinele. Și sunt conduse de o regină, spuse ea pe un ton aprobator.

— Nu te înțeapă? întrebă Esk dându-se puțin înapoi. Albinele dădură în clocot, ieșind dintre faguri și revărsându-se peste marginile de lemn neșlefuit ale stupului.

— Aproape niciodată, zise Buna. Voiai magie? Uite.

Băgă mâna în mijlocul viermuielii de insecte și din fundul gâtului scoase un sunet ca un șuierat ascuțit. Masa de albine se mișcă și o albină mare, mai lungă și mai grasă decât celelalte, i se sui pe mână. Câteva lucrătoare o urmară, ca să o mângâie și să aibă grijă de ea în toate cele.

— Cum ai făcut asta? se miră Esk.

— Aha, răspunse Buna, nu-i așa că vrei să afli?

— Așa-i. De-aia am și întrebat, Buno, spuse Esk cu severitate.

— Crezi că m-am folosit de magie?

Esk se uită la regină. Se uită apoi la vrăjitoare.

— Nu, spuse. Cred că știi o mulțime de lucruri despre albine.

Buna rânji.

— Exact de corect. Asta e una din formele magiei, desigur.

— Ce, să știi o mulțime de lucruri?

— Să știi lucruri pe care ceilalți oameni nu le știu, spuse Buna. Puse regina cu grijă la loc printre supusele ei și închise capacul stupului. Și cred că e timpul să înveți câteva secrete, rosti.

În sfârșit, se gândi Esk.

— Dar mai întâi trebuie să ne plecăm în fața Roiului. Reuși chiar să îl rostească pe R mare.

Fără să stea pe gânduri, Esk făcu reverența.

Palma Bunei o atinse după ceafă.

— Ți-am zis să te înclini, spuse ea fără supărare. Vrăjitoarele se înclină. Îi arătă cum.

— Dar de ce? se plânse Esk.

— Pentru că vrăjitoarele trebuie să fie diferite, iar ăsta e unul dintre secrete, răspunse Buna.

Șezură pe banca albită de vreme, pe latura dinspre Centură a căsuței. În fața lor, ierburile se înălțau deja de jumătate de metru, o colecție cam sinistră de frunze palid-verzui.

— Deci, zise Buna instalându-se cât mai comod pe bancă, știi pălăria din hol, de lângă ușă? Du-te și ad-o.

Esk se duse ascultătoare și desprinse pălăria Bunei din cui. Era înaltă, ascuțită și, firește, neagră.

Buna o răsuci în mâini și o privi cu grijă.

— Înlăuntrul acestei pălării, spuse ea solemn, se află unul din secretele vrăjitoriei. Dacă nu știi să-mi spui despre ce e vorba, nici nu te mai învăț nimic, căci odată ce-ai aflat secretul pălăriei nu mai e cale de întoarcere. Spune-mi ce știi despre pălărie.

— Pot s-o țin în mână?

— Te rog.

Esk se uită în interior. Erau niște sârme care îi dădeau forma și niște ace de pălărie. Atât.

Nu avea nimic special sau straniu, doar că nimeni din sat nu avea așa ceva. Dar asta nu o făcea să fie fermecată. Esk își mușcă buza; se și vedea trimisă acasă, după ce se făcuse de râs.

Nu simți nimic ciudat la pipăit și nici buzunare ascunse. Era doar o pălărie oarecare de vrăjitoare. Buna o purta mereu când mergea în sat, dar când se ducea la pădure purta o glugă obișnuită de piele.

Încercă să-și aducă aminte fărâmele de învățătură pe care Buna le lăsa să-i scape cu parcimonie. Nu ceea ce știi tu, ci ceea ce nu știu ceilalți. Magia poate fi uneori lucrul potrivit la locul nepotrivit sau lucrul nepotrivit la momentul potrivit. Poate fi...

Buna o purta totdeauna în sat. Așa cum purta și mantia cea mare și neagră, care sigur nu era magică pentru că toată iarna servise drept pătură pentru capre și Buna o spălase abia când se împrimăvăra.

Esk începu să cam intuiască ce formă avea răspunsul și nu prea îi plăcu. Era ca multe din răspunsurile Bunei. Un fel de păcăleala din cuvinte. Spunea lucruri pe care le știe oricine, dar puțin altfel, astfel încât suna foarte important.

— Cred că știu, zise ea într-un târziu.

— Dă-i drumul atunci.

— E cum ar veni din două părți.

— Da?

— E o pălărie de vrăjitoare pentru că o porți tu. Dar tu ești

vrăjitoare pentru că porți pălăria. Ăă...

— Și... o încurajă Buna.

— Și oamenii care te văd venind cu pălăria și cu mantia știu că ești vrăjitoare și de-aia funcționează magia? încheie Esk.

— Exact, zise Buna. Se numește mintologie.Își aranjă părul argintiu, care era prins într-un coc atât de strâns că puteai sparge pietre cu el.

— Dar nu-i de-adevăratelea! protestă Esk Asta nu-i magie, e... e...

— Ascultă, zise Buna. Dacă-i dai cuiva o sticlă de sirop pentru gaze, poate că o să-l folosească, da? Dar dacă vrei să fii sigur că-i folosește, atunci faci în așa fel încât mintea lui să lucreze pentru asta. Îi spui că sunt raze de lună în vin fermecat sau ceva de genul ăsta. Mormăi o vrajă, două deasupra sticlei. E la fel ca blestemul.

— Blestemul? îngăimă Esk.

— Da, blestemul, fata babei, și lasă aerul ăsta șocat. O să blestemi și tu când o să fie nevoie. Când o să fii singură, fără nici un ajutor, când... Ezită și, apăsată de privirile întrebătoare ale lui Esk, încheie brusc: când oamenii n-o să-ți arate suficient respect. Fă blestemul să sune tare, complicat, lung, inventează-l dacă e nevoie, oricum va funcționa. A doua zi, când o să se lovească la deget sau o să le moară câinele, o să-și amintească de tine. Și o să se poarte mai bine data viitoare.

— Dar tot nu pare vrăjitorie, spuse Esk scurmând cu picioarele în praf.

— Am salvat viața unui om, odată, zise Buna. Un leac special, de două ori pe zi. Apă fiartă cu puțin suc de afine, l-am zis că l-am cumpărat de la pitici. Asta-i cea mai importantă parte a doctrinei, de fapt. Oamenii pot depăși aproape orice dacă-și pun în minte, trebuie doar să-i stimulezi puțin.

O luă pe Esk de mână și o mângâie cât mai blând cu putință.

— Ești cam tânără pentru lucrurile astea, zise, dar pe măsură ce crești o să-ți dai seama că majoritatea oamenilor nu prea se aventurează în afara minții lor. Și nici tu, adăugă ea, înțeleaptă.

— Nu înțeleg.

— M-aș fi mirat să înțelegi, i-o tăie Buna, dar ai putea în schimb să-mi spui cinci ierburi bune pentru tuse seacă.

Sosise primăvara în toată puterea cuvântului. Buna începuse să o ia pe Esk în plimbări lungi, care durau toată ziua, până la lacuri neștiute sau până sus, pe creasta munților, ca să adune plante rare. Lui Esk îi plăcea acolo sus, pe dealuri, unde soarele ardea mai tare, dar

aerul rămânea rece ca gheața. Plantele creșteau într-un strat gros, îmbrățișând pământul. De pe vârfurile cele mai înalte putea să vadă până la Oceanul de Centură care înconjura lumea. În direcția opusă se întindeau munții Vârfu Berbecelui, îmbrăcați în ghețuri veșnice. Se întindeau până la Miez unde – era îndeobște stabilit – zeii sălășluiau pe un munte de stâncă și gheață înalt de 10 leghe.

— Zeii sunt în regulă, zise Buna în timp ce își luau prânzul admirând priveliștea. Nu-i deranjezi, nu te deranjează nici ei pe tine.

— Cunoști mulți zei?

— I-am văzut pe zeii tunetului de câteva ori, spuse Buna, și pe Hoki, bineînțeles.

— Hoki?

Buna mesteca un sandviș fără coajă.

— Un zeu al naturii, răspunse. Uneori apare sub formă de stejar, alteori e pe jumătate om, pe jumătate țap, dar cel mai des l-am văzut sub aspectul de ghimpe-n coastă. Îl găsești doar în adâncul pădurilor, desigur. Cântă la fluier. Foarte prost, trebuie să precizez.

Esk stătea pe burtă și se uita la tărâmul de la picioarele ei, în timp ce câteva albine stinghere patrulau prin mănunchiurile de lămâiță. Soarele îi ardea spatele, dar sus, pe partea dinspre Miez a stâncilor, rămăseseră încă petice de zăpadă.

— Povestește-mi despre pământurile de acolo, de jos.

Buna aruncă o privire dezaprobatoare celor zece mii de mile de peisaj.

— Sunt doar alte locuri, spuse. La fel ca aici, doar că altfel.

— Sunt și orașe și chestii de-astea?

— Așa zic.

— Nu te-ai dus niciodată să vezi?

Buna se așeză comod, aranjându-și delicat fustele ca să scoată la soare câțiva centimetri de jupon respectabil și să lase căldura să-i mângâie oasele bătrâne.

— Nu, zise. Sunt destule probleme pe aici ca să nu trebuie să mergi să le cauți prin cele străinătăți.

— Am visat odată un oraș, spuse Esk. Avea sute de oameni în el și avea și o clădire mare, cu niște porți mari și care erau vrăjite.

Un sunet ca de pânză sfâșiată veni din spatele ei. Buna adormise.

— Buno!

— Hmm?

Esk se gândi o clipă.

— Cum ți se pare timpul, potrivit? întrebă fata, cu intenție.

— Hmmm.

— Ai zis că o să-mi arăți niște magie adevărată la timpul potrivit, și acum e timpul potrivit.

— Hmmm.

Buna Batevreme deschise ochii și privi drept spre cer; era mai întunecat aici sus, mai curând violet decât albastru. Se gândi: de ce nu? Învață repede. Știe mai multe decât mine despre ierburi. Când eram de vârsta ei, bătrâna Gramatia Tumult mă punea să împrumut și să mă Preschimb și să Transmit la orice oră din zi și din noapte. Poate că sunt eu prea prudentă.

— Măcar un pic? se rugă Esk.

Buna se gândea și răzgândea. Nu prea mai găsea motive de amânare. O să regret chestia asta, își spuse, dovedind o clarviziune considerabilă.

— Bine, spuse ea scurt.

— Magie adevărată? Fără ierburi sau mintologie?

— Magie adevărată, cum îi zici tu, da.

— O vrajă?

— Nu, un împrumut.

Chipul lui Esk era tot numai așteptare. Părea mai animată decât fusese vreodată.

Buna își aruncă ochii peste văile care li se întindeau înainte până când găsi ceea ce căuta. Un vultur cenușiu se învârtea leneș peste un petic de pădure umbrit de ceața albastră a depărtării. Mintea îi plutea în voie. Era numai bun.

Îl chemă ușurel, iar vulturul începu să-și lărgească cercurile către ele.

— Primul lucru pe care trebuie să-l ții minte când împrumuți este că trebuie să stai confortabil, într-un loc sigur, zise netezind iarba în spatele fetei. Cel mai bine e în pat.

— Dar ce e împrumutul?

— Întinde-te pe spate și dă-mi mâna. Vezi vulturul ăla de colo?

Esk miji ochii spre cerul întunecat și fierbinte.

Văzu... *două siluete mici pe iarbă, în timp ce trupul ei se roti odată cu o boare de vânt...*

Simți cum o șfichiuiește vântul prin pene. Pentru că vulturul nu era la vânătoare, ci doar plutea bucurându-se de căldura soarelui pe aripi, pământul de sub el era doar o formă fără importanță. Dar aerul, aerul era complex, un *lucru* tridimensional în continuă schimbare, o îmbinare de spirale și curbe întrețesute care se pierdeau în zare,

serpentine de curenți construite peste coloane de aer cald.

Simți o apăsare ușoară chemând-o înapoi.

— Următorul lucru de ținut minte, rosti vocea Bunei, este să nu-l superi pe proprietar.

Dacă îți faci simțită prezența, fie se va opune, fie va intra în panică și în nici unul din cazuri nu ai nici o șansă, pentru că el a fost vultur toată viața, iar tu nu.

Esk rămase tăcută.

— Nu ți-e frică, nu? întrebă Buna. Prima dată poate să te ducă și...

— Nu mi-e frică, zise Esk adăugând: Cum îl controlezi?

— Nu-l controlezi. Nu încă. Oricum, nu e ușor de învățat cum se controlează o făptură cu adevărat sălbatică. Trebuie cumva să-i sugerezi că ar avea chef să facă anumite lucruri. Cu un animal domestic, firește, e cu totul altceva. Dar nu poți face nici o creatură să facă ceva ce e total împotriva naturii sale. Acum încearcă să găsești mintea vulturului.

Esk o simțea pe Buna ca pe un nor argintiu, difuz, undeva pe fundalul propriei sale minți. După ceva căutare găsi și vulturul. Aproape că trecu pe lângă el. Mintea lui era mică, ascuțită și purpurie, ca un vârf de săgeată. Era concentrată exclusiv asupra zborului și nu o băgă în seamă.

— Bun, zise Buna încurajator. Nu o să mergem prea departe. Dacă vrei să-l faci să se întoarcă trebuie...

— Da, da, zise Esk. Își flexă degetele, oriunde ar fi fost ele, iar pasărea se lăsă pe o parte în aer și vină.

— Foarte bine, zise Buna, luată prin surprindere. Cum ai făcut asta?

— Am... nu știu, mi s-a părut firesc.

— Mda. Buna încercă ușurel mintea mititică a vulturului. Acesta le ignora complet pe pasagerele sale. Fu impresionată în mod real, ceea ce i se întâmpla foarte rar.

Plutiră pe deasupra muntelui, în timp ce Esk explora cu pasiune simțurile vulturului. Vocea Bunei îi răsuna în conștiință, dându-i instrucțiuni, sfaturi și avertismente. Le asculta numai pe jumătate. Sunau mult prea complicat. De ce să nu încerce să preia controlul asupra minții vulturului? Nu i-ar face nici un rău.

Își dădu seama cum trebuie să facă, era un fleac, cât ai pocni din degete – chestie care de altfel nu-i ieșise niciodată ca lumea – și ar fi putut să experimenteze zborul cu adevărat, nu la mâna a doua.

După care ar fi putut...

— Nu, spuse Buna calm. Nu va ieși nimic bun din asta.

— Ce?

— Chiar crezi că ești prima, fetițo? Crezi că nu ne-am gândit cu toții ce lucru minunat ar fi să luăm un alt trup și să pășim pe aer sau să respirăm prin apă? Și chiar crezi că ar merge atât de ușor?

Esk o privi cu mânie.

— Nu e cazul să te uiți așa, spuse Buna, într-o zi o să-mi mulțumești. Nu încerca nimic până nu te lămurești despre ce e vorba, da? Până să te apuci de șmecherii trebuie să înveți ce să faci dacă treaba nu iese bine. Nu încerca să mergi până nu știi să alergi.

— Dar simt ce trebuie să fac, Buno.

— Tot ce se poate. E mai greu, pare-se, decât împrumutul, deși îți jur că ai ceva chemare. Ajunge pentru astăzi. Du-ne înapoi deasupra noastră și o să-ți arăt cum să te întorci.

Vulturul bătu din aripi deasupra celor două siluete tolănite, iar Esk văzu cu ochii minții două canale deschise. Forma minții Bunei dispăru.

Iar acum...

Buna greșise. Mintea vulturului nu opuse aproape nici o rezistență și nici nu avu timp să intre în panică. Esk o înfășură în propria ei minte. Se zbătu o clipă, apoi se topi în ea.

Buna deschise ochii la timp ca să vadă vulturul dând un țipăt răgușit de triumf, virând pe lângă panta acoperită cu iarbă și planând în jos pe sub versant. Pentru o clipii se văzu ca un punct tot mai mic, apoi dispăru, lăsând în urmă doar ecoul unui alt țipăt.

Buna se uită la trupul tăcut al lui Esk. Fata era ușurică, dar până acasă era drum lung și ziua era pe sfârșite.

— La naiba, zise fără vreo intonație anume. Se ridică, își netezi hainele și cu un icnet săltă corpul inert pe umăr.

Sus, deasupra munților, în aerul cristalin al apusului, Esk-vulturul se avânta tot mai sus, îmbătată de simpla vitalitate a zborului.

Pe drumul spre casă, Buna întâlni un urs flămând. Spatele îi cam dădea de furcă și nu prea avea dispoziție să se lase mârâită. Bombăni câteva cuvinte și ursul, spre marea dar scurta sa mirare, intră drept într-un copac și nu-și recăpătă cunoștința decât după câteva ore.

Când ajunse acasă. Buna băgă trupul lui Esk în pat și făcu focul. Duse caprele în staul, le mulse și termină celelalte treburi ale serii.

Se asigură că toate ferestrele sunt deschise și, când începu să se

întunece, aprinse un felinar şi îl lăsă pe pervaz.

Buna Batevreme nu dormea în general decât câteva ore pe noapte, aşa că se trezi din nou la miezul nopţii. Camera era la fel, doar felinarul căpătase un sistem solar propriu, format din fluturi de noapte tare tâmpiţi.

Când se trezi în zorii zilei, flacăra se stinsese de mult, iar Esk era cufundată în acelaşi somn superficial, dar de neîntrerupt, al celui ce Împrumută.

Bătrâna scoase caprele în ţarc şi privi cerul cu insistenţă.

Veni amiaza, apoi treptat lumina se scurse şi din noua zi. Buna patrula prin bucătărie fără nici un ţel. Din când în când se apuca îndârjită de câte o corvoadă gospodărească. Murdărie adunată de când vremea fu scoasă fără prea multă ceremonie din crăpături, iar grătarul din cămin fu curăţat de funinginea adunată peste iarnă şi frecat până ce era să se cureţe de tot. Un cuib de şoareci din fundul cămării fu expulzat cu blândeţe, dar cu fermitate, în staul.

Apuse soarele.

Lumina Discului era bătrână, înceată şi greoaie. Din uşa căsuţei, Buna o urmări cum se scurge de pe munte, revărsându-se în râuri aurii prin pădure. Pe ici, pe colo băltea prin văi, până când pălea şi dispărea cu totul.

Bătu nervos din degete pe cadrul uşii, îngânând un cântecel amar.

Sosiră zorii, iar casa rămase goală, cu excepţia trupului tăcut şi neclintit al lui Esk.

Dar când lumina aurie pluti încet peste lumea Discului, ca primul val al fluxului peste întinderile noroioase, vulturul se avântă mai sus pe bolta cerului, bătând aerul cu lovituri lente, dar puternice de aripi.

Întreaga lume se afla dedesubtul lui Esk – toate continentele, toate insulele, toate râurile şi mai ales marele inel al Oceanului de Centură.

Acolo sus nu mai rămăsese nimic, nici măcar sunetul.

Esk se extazia de această trăire, poruncindu-le muşchilor ei epuizaţi un efort şi mai mare. Dar ceva nu mergea aşa cum ar fi trebuit. Gândurile păreau să-i scape de sub control şi să dispară. Durerea şi bucuria şi oboseala îi invadau mintea, dar în acelaşi timp alte lucruri o părăseau. Amintirile se pierdeau duse de vânt. De îndată ce se agăţa de un gând, acesta se evapora, nelăsând în urma lui nimic.

Pierdea bucăţi întregi din ea însăşi şi nu îşi mai amintea ce anume pierduse. Intră în panică, ascunzându-se în lucrurile de care

era sigură.

Sunt Esk, și am furat trupul unui vultur și *simt vântul prin pene, foamea, căutarea prin negura cerul de dedesubt.*

Încercă din nou. Sunt Esk și *caut curentul de aer, durerea mușchilor, tăișul aerului, răceala lui...*

Sunt Esk *deasupra aerului-umed-ud-alb, deasupra tuturor, cerul e subțire...*

Sunt, sunt.

Buna era în grădină, printre stupi, cu vântul de dimineață biciuindu-i fustele. Mergea din stup în stup, bătând în capace. Apoi se așeză în desișurile de limba-mielului și de ceai de Oswego pe care le plantase împrejur, cu brațele întinse înaintea ei, și cântă ceva pe note atât de înalte încât un om obișnuit nici nu le-ar fi auzit.

Dar din stupuri se ridică un zumzet și aerul se umplu deodată de formele grele, de ochii mari și vocile groase ale albinelor lucrătoare. Se învârtiră în cerc deasupra Bunei, adăugând basul lor profund la cântul ei.

Apoi dispărură, ridicându-se în lumina tot mai puternică deasupra luminișului și șerpuind printre copaci.

E știut – sau cel puțin vrăjitoarele știu – că toate roiurile de albine sunt doar părticele dintr-o creatură numită Roiul, după cum fiecare albină în parte e doar o celulă componentă a minții stupului. Buna nu-și amesteca prea des gândurile cu cele ale albinelor, pe de-o parte pentru că mințile insectelor sunt lucruri ciudate, nefamiliare, cu gust metalic, și pe de alta pentru că avea bănuiala că Roiul era mult mai inteligent decât ea.

Știa că albinele vor ajunge în curând la coloniile de albine sălbatice din adâncul pădurii și că, peste câteva ore, fiecare colțișor al muntelui se va afla sub cea mai atentă supraveghere. Nu putea decât să aștepte.

La amiază, albinele se întoarseră și Buna citi în gândurile ascuțite și acide ale stupului că nu se vedea nici urmă de Esk.

Se întoarse în răcoarea casei și se așeză în balansoar, cu ochii țintă la ușă.

Știa ce urmează și detesta ideea. Dar aduse o scară scurtă, se căță cu scârțâieli până pe acoperiș și scoase toiagul din ascunzătoarea lui de paie.

Era rece ca gheața și fumega.

— Pe unde-s zăpezile veșnice, așadar, zise Buna.

Coborî și îndesă toiagul într-un strat de flori, aruncându-i o privire aprinsă. Avu senzația că bățul îi întoarce privirea.

— Nu-ți închipui că ai câștigat, pentru că nu e cazul, îl repezi ea. Doar că nu am timp de prostii. Tu trebuie să știi unde e. Îți poruncesc să mă duci la ea!

Toiagul rămase ca de lemn.

— Pe... – Buna se opri, invocațiile ei erau cam prăfuite – pe zeii mei, îți poruncesc!

Activitate, mișcare, vioiciune – toate acestea ar fi descrieri total inexacte ale reacției toiagului.

Buna se scărpină sub bărbie. Își aminti cum sunt învățați copiii să spună cuvântul magic.

— Te rog? sugeră ea.

Toiagul tremură, se ridică puțin de la pământ și se răsuci în aer, astfel încât rămase plutind ca o invitație, la înălțimea taliei.

Buna auzise că măturile erau din nou la modă printre tinerele vrăjitoare, dar ea una nu agreea obiceiul. Nu puteai să arăți respectabil zburătăcind prin aer călare pe un obiect de uz casnic. În plus, avea senzația că acolo sus e și foarte curent.

Dar acum nu era timp pentru ținută respectabilă. Întârzie doar cât să-și ia pălăria din cuiul de după ușă, apoi se căţără pe toiag, proptindu-se cum putu mai bine, cu ambele picioare în aceeași parte, bineînțeles, și cu fustele strânse bine între genunchi.

— Bun, zise. Și acu-uuu-uu....

Prin păduri, animalele se împrăștiau speriate când umbra trecea pe deasupra lor, țipând și blestemând. Buna se ținea cu pumnii strânși și încheieturile albite, zbătând nebunește din picioarele ei subțiri, pe măsură ce, zburând mult deasupra copacilor, învăța lucruri esențiale despre centrul de greutate și golurile de aer. Toiagul înainta grăbit, fără să țină seama de răcnetele ei.

Când ajunse deasupra pajiștilor montane, se obișnuise într-o oarecare măsură, ceea ce însemna că reușea să stea agățată cu mâinile și cu picioarele, e drept, cu capul în jos. Măcar așa pălăria se dovedea folositoare, cu forma ei aerodinamică.

Toiagul plonjă între niște stânci negre și de-a lungul unor văi golașe, pe unde se spunea că odată, pe vremea Uriașilor Zăpezii, curseseră râuri de gheață. Aerul se rări și deveni înțepător.

Opriră brusc pe o limbă de zăpadă. Buna căzu și rămase pe jos gâfâind și încercând să-și amintească de ce trecea prin toate astea.

La câțiva metri mai încolo, sub o stâncă stătea un ghem de pene.

Când Buna se apropie de el, din ghem se ivi un cap: vulturul se uită la ea cu ochi fioroși, îngroziți. Încercă să zboare, dar se prăbuși. Când Buna întinse mâna spre el, îi smulse cu ciocul un triunghi de carne.

— Deci așa, zise Buna, fără să se adreseze cuiva anume. Privi în jur și găsi un bolovan de mărime potrivită. Dispăru în spatele lui, pentru câteva secunde, de dragul respectabilității, și reapăru ținând în mâini o fustă. Pasărea se zbătu, distrugând câteva săptămâni bune de brodat răbdător în petit-point, dar Buna reuși să o lege și să o ridice evitând atacurile ei sporadice.

Buna se întoarse spre toiag, care stătea acum drept înfipt în zăpadă.

— Mă întorc pe jos, îi spuse ea distant.

Se dovedi că se aflau într-un pinten, deasupra unei prăpăstii de câteva sute de metri, formată din stânci negre și ascuțite.

— Foarte bine atunci, se resemnă ea. Dar o să zbori foarte încet, s-a înțeles? Și fără înălțimi.

De fapt, pentru că acum avea ceva mai multă experiență, dar și pentru că toiagul avu mai multă grijă, zborul înapoi fu aproape liniștit. Buna începuse chiar să creadă că ar putea să manifeste doar dezaprobare față de zbor, în loc de oroare. Mai trebuia să afle numai cum se poate evita privitul în jos.

Vulturul stătea răstignit pe preșul din fața căminului rece. Băuse niște apă, deasupra căreia Buna rostise câteva din descântecele folosite de obicei ca să-i impresioneze pe pacienți, în fond nu știai niciodată, ar fi putut avea ceva puteri, și mâncase câteva bucățele de carne crudă.

Ce nu făcuse era să dea dovadă de vreo urmă de inteligență.

Se întrebă dacă luase pasărea care trebuia. Riscă încă o ciupitură ca să se mai uite o dată insistent în ochii ei portocalii și răi, încercând să se convingă singură că undeva în adâncul lor, unde aproape că nici nu se mai vedea, sălășluia o mică strălucire aparte.

Încercă în interiorul capului. Mintea vulturului era acolo, la locul ei, vie și ascuțită, dar alături se mai afla și altceva. Mintea nu are, desigur, o culoare anume, totuși porțiunile de minte ale vulturului păreau purpurii, în jurul lor și printre ele se împleteau porțiuni palide, argintii.

Esk aflase prea târziu că mintea ia forma trupului, că împrumutul e una, dar visul de a fura altă formă își are pedeapsa în însăși îndeplinirea lui.

Buna se legăna în balansoar. Era neputincioasă și știa asta. Dezlegarea minților împletite era peste puterile ei, peste puterile oricui din munții Vârfu Berbecelui, chiar peste...

Nu se auzi nici un sunet, dar se produse parcă o schimbare în textura aerului. Buna se uită la toiag, care fusese primit înapoi în casă.

— Nu, spuse hotărâtă.

Apoi gândi: pentru cine am spus asta? Pentru mine? Există o putere aici, dar nu e genul meu.

Pe de altă parte, nu am alt gen de putere la îndemână. Și ar putea fi deja prea târziu.

Poate că niciodată nu a fost suficient de devreme.

Pătrunse din nou în capul păsării ca să-i risipească temerile și să-i calmeze panica. Pasărea o lăsă să o ridice de jos și șezu stingheră pe brațul Bunei, cu ghearele strângându-i carnea până la sânge.

Buna luă toiagul și urcă în odaia joasă, cu plafonul ei vechi cu chenar, în care Esk zăcea pe patul îngust.

Puse pasărea pe tăblia patului și se întoarse către toiag. Încă o dată, gravurile se modificară sub privirea ei, fără să-și dezvăluie nici o clipă adevărata formă.

Buna știa destule despre cum se folosesc puterile, dar personal se limita la o presiune ușoară prin care modifica subtil mersul lucrurilor. Ea nu s-ar fi exprimat așa, bineînțeles, ar fi zis că există întotdeauna o pârghie dacă știi unde s-o cauți. Puterea toiagului era brutală, aprigă, era făcută din materia primă a magiei, distilată din forțele care pun în mișcare însuși universul.

Și avea să coste. Iar Buna știa suficient despre vrăjitorie ca să fie sigură că prețul va fi mare. Dar cine se teme de prețuri nu are ce căuta în prăvălie.

Își drese vocea și se întrebă ce naiba trebuie să facă în continuare. Poate că...

Puterile o loviră ca o cărămidă. Le simți cum o iau pe sus și fu uimită să se uite în jos și să-și vadă picioarele încă bine înfipte pe podea. Încercă să facă un pas înainte și descărcări de magie fulgerară în aerul din jurul ei. Întinse mâna să se rezeme de perete, iar bârna veche de lemn vibră la atingere și începu să scoată lăstari. Un adevărat ciclon de magie se dezlănțui prin încăpere, ridicând praful și dându-i forme din cele mai tulburătoare; ligheanul și cana de pe lavoar, desenate pe margine cu boboci de trandafir, se prefăcură-n țăndări. Sub pat, al treilea membru al tradiționalului trio de porțelan de transformă în ceva oribil și dispăru.

Buna deschise gura să înjure, dar își reconsideră atitudinea după ce din cuvintele ei înfloriră norișori mărginiți de curcubee.

Se uită la Esk și la vultur, care părea indiferent la toate aceste manifestări, și încercă să se concentreze. Se lăsă să alunece în interiorul capului păsării și văzu din nou porțiunile de minte, cu firele argintii împletite atât de strâns cu cele purpurii încât luaseră aceeași formă. Dar acum vedea unde se termină aceste porțiuni și de unde, cu o împunsătură bine calculată, ar fi putut începe să le despletească. Era atât de evident încât se auzi râzând, iar vocea i se rotunji în nuanțe de roșu și portocaliu și dispăru prin tavan.

Timpul trecea. Chiar și cu puterile acelea pulsându-i în cap, era o sarcină cumplit de grea, ca și când ai fi încercat să bagi ața în ac la lumina lunii, dar până la urmă adună un pumn de argint. În lumea grea și înceată în care îi părea acum că se mișcă, luă șuvița și o aruncă ușor spre Esk. Fuiorul se transformă într-un nor, apoi într-un vârtej și dispăru.

Își dădu seama de prezența unui șuierat ascuțit și a unor umbre ce abia puteau fi zărite. Trebuia să se întâmple mai devreme sau mai târziu. Veniseră, atrase de descărcarea de magie. Trebuia doar să înveți să nu le bagi în seamă.

Buna se trezi cu soarele pătrunzându-i printre gene. Era proptită de ușă și simțea în tot corpul un fel de dureri de dinți.

Întinse o mână și găsi pe pipăite marginea lavoarului, de care se prinse și se ridică în șezut. Nu fu foarte surprinsă să vadă că ligheanul și cana arătau cum le știa dintotdeauna; de fapt, curiozitatea îi înfrânse durerile și aruncă o privire rapidă și sub pat pentru a vedea că, da, lucrurile era la fel de normale.

Vulturul era în continuare ghemuit pe tăblia patului. În pat, Esk dormea și Buna constată că era un somn adevărat, nu nemișcarea unui trup părăsit.

Acum nu putea decât să spere că fata nu se va trezi cu o pornire irezistibilă de a vâna iepuri.

Cără pasărea, care nu opuse rezistență, până jos și o dădu afară pe ușa din dos. Vulturul zbură greoi până la cel mai apropiat copac, unde se așeză să se odihnească. Avea sentimentul că ar trebui să poarte pică cuiva, dar pe viața lui dacă mai putea să-și amintească de ce.

Esk deschise ochii și privi multă vreme spre tavan. Pe parcursul lunilor, ajunsese să-i cunoască fiecare ridicătură și fiecare crăpătură a

tencuielii, coordonatele unui fantastic peisaj răsturnat, pe care îl populase cu o personală și foarte complexă civilizație.

Mintea ei gemea de vise. Trase un braț de sub cuvertură și se întrebă de ce nu era acoperit de pene. Totul era foarte încurcat.

Dădu pătura la o parte, își lăsă picioarele să se legene pe marginea patului, *își întinse aripile pe adierea vântului și plană pe deasupra lumii...*

Bufnitura de pe podeaua dormitorului o făcu pe Buna să dea fuga sus pe scări, ca să o ia și s-o strângă în brațe pe fata cuprinsă de groază. Se balansă pe vârfuri și pe călcâie, legănând-o înainte și înapoi și scoțând diverse sunete fără înțeles, dar liniștitoare.

Esk o privi cu chipul deformat de spaimă.

— Am simțit că dispar!

— Da, da. E bine acum, gata, murmură Buna.

— Nu pricepi! Nu puteam să-mi amintesc nici cum mă cheamă! țipă Esk.

— Dar acum îți amintești.

Esk ezită o clipă, verificând în gând.

— Da, zise. Sigur, acum da.

— Deci a trecut.

— Dar...

Buna oftă.

— Ai învățat ceva, zise, părându-i-se mai sigur să strecoare și o notă de asprime în voce. Se spune că știința puțină e periculoasă, dar nu-i nici pe jumătate atât de rea ca ignoranța multă.

— Dar ce *s-a întâmplat*?

— Ai crezut că împrumutul nu e suficient și ți-ai zis că ar fi frumos să furi alt corp. Dar trebuie să știi că un trup e ca o... ca o formă de prăjitură. Dă formă conținutului, înțelegi? Nu poți să fii o fetiță în trup de vultur. Nu pentru mult timp, oricum.

— Am *devenit* vultur?

— Da.

— Nu mai eram *eu* deloc?

Buna se gândi o vreme. Totdeauna trebuia să ia câte o pauză când conversațiile cu Esk o purtau dincolo de posibilitățile de exprimare ale unei persoane decente.

— Nu, zise într-un târziu. Nu așa cum crezi. Erai doar un vultur, eventual unul cu niște vise ciudate. Așa cum visezi uneori că zbori, el și-ar fi amintit poate că vorbea și umbla în două picioare.

— Îhî.

— Dar acum a trecut, zise Buna, gratificând-o cu un surâs subțire. Ești din nou tu însăți, iar vulturul și-a căpătat mintea înapoi. E în fagul cel mare de lângă privată. Aș vrea să te duci să-i dai ceva de mâncare.

Esk se așeză cu picioarele sub ea, privind fix spre un punct din spatele Bunei.

— Au fost niște chestii ciudate, spuse ea pe un ton firesc. Buna se întoarse. Adică am văzut ca prin vis niște lucruri, zise Esk.

Bătrâna păru atât de șocată încât ezită, temându-se să nu fi spus ceva rău.

— Ce fel de lucruri? întrebă Buna fără intonație.

— Niște creaturi uriașe, tot felul de forme. Stăteau în jurul meu.

— Era întuneric, adică Lucrurile astea... erau în întuneric?

— Erau stele, mi se pare. Buno?

Buna Batevreme se uita fix la peretele din față.

— Buno? repetă Esk.

— Mhhm. Ce? Ah, își reveni Buna. Da, înțeleg. Acum vreau să te duci jos, să iei șunca din cămară și să îi dai din ea păsării, înțelegi? Ar fi bine să-i și mulțumești. Nu se știe niciodată.

Când Esk se întoarse. Buna ungea pâinea cu unt. Își trase un scaun lângă masă, dar Buna îi făcu semn cu cuțitul.

— Să începem cu începutul. Ridică-te. Cu fața la mine.

Esk se execută, nedumerită. Buna înfipse cuțitul în fundul de lemn și dădu din cap.

— La naiba, zise către lume în general. N-am idee cum fac ei, ar trebui să existe un soi de ceremonie, dacă vrăjitorii sunt cum cred eu și le place să complice lucrurile...

— Cum adică?

Buna nu păru să o audă, ci se îndreptă spre colțul întunecat al camerei.

— Probabil că ar trebui să ai un picior în găleata cu terci rece, și o mănușă în mână, și alte chestii de-astea, continuă ea. Nu am vrut să fac asta, dar ei mă obligă.

— Despre ce vorbești, Buno?

Bătrâna vrăjitoare scoase toiagul din ascunzătoare și îl flutură prin fața lui Esk.

— Uite. E-al tău. Ia-l. Sper că am făcut ce trebuie.

De fapt, predarea toiagului către un ucenic se face într-o ceremonie impresionantă, mai ales dacă toiagul provine de la un mag în vârstă; obiceiurile vechi cuprind un ritual lung și înfricoșător cu

măști, glugi și săbii, și jurăminte în care se vorbește despre limbi tăiate și măruntaie smulse de la păsări sălbatice și despre cenușa lor risipită în cele opt vânturi și așa mai departe. După câteva ore de astfel de lucruri, ucenicul poate fi admis în frăția celor Înțelepți și Luminați.

Ritualul include și un discurs interminabil. Printr-o simplă coincidență, Buna surprinsese esența lui în câteva vorbe.

Esk luă toiagul și îl măsură din priviri.

— E foarte drăguț, zise ea nesigură. Gravurile sunt frumoase. La ce folosește?

— Stai jos. Și ascultă ce-ți spun, măcar o dată. În ziua în care te-ai născut...

— ...și are forma asta.

Esk se uită atentă la toiag, apoi la Buna.

— Trebuie să fiu vrăjitor?

— Da. Nu. Nu știu.

— Ăsta nu prea e un răspuns, Buno, zise Esk mustrător. Trebuie sau nu?

— Femeile nu pot fi vrăjitori, spuse Buna scurt. E-mpotriva firii. E ca și când ai avea o femeie fierar.

— Păi, de fapt chiar l-am văzut pe tata cum lucrează și nu văd de ce...

— Ascultă, zise Buna repede, nu poți să fii femeie vrăjitor așa cum nu poți fi nici bărbat vrăjitoare, pentru că...

— Eu am auzit de vrăjitoare de gen bărbătesc, spuse Esk timid.

— Vracii?

— Cred că da.

— Nu sunt vrăjitoare de gen bărbătesc, sunt doar niște bărbați proști. Adică, dacă bărbații ar fi vrăjitoare, atunci ar fi direct vrăjitori. E chestie de – își bătu capul cu degetul – mintologie. Cum îți funcționează mintea. Mintea bărbaților e diferită de a noastră, înțelegi? Magia lor e cu numere, cu unghiuri și muchii, și cu ce fac stelele, de parcă ar avea vreo importanță. E plină de puteri. E plină de – Buna făcu o pauză pentru a etala cuvântul ei favorit, care descria tot ce disprețuia ea mai mult la vrăjitori – jometrie.

— Foarte bine, zise Esk ușurată. O să stau aici și o să învăț să fiu vrăjitoare.

— Of, făcu Buna mohorâtă, tu poți să spui asta, dar nu cred că va fi așa ușor.

— Dar *tu* ai spus că bărbații sunt vrăjitori și femeile vrăjitoare și nu poate fi invers.

— Așa-i.

— Atunci, spuse Esk triumfătoare, s-a rezolvat, nu? N-am încotro și trebuie să fiu vrăjitoare?

Buna arătă spre toiag. Esk dădu din umeri.

— E doar un băț vechi.

Buna dădu din cap. Esk clipi.

— Nu?

— Nu.

— Și nu pot să fiu vrăjitoare?

— Nu știu ce poți să fii. Ia toiagul în mână.

— Ce?

— Ia-l în mână. Am pregătit lemnele în cămin. Aprinde focul.

— Amnarul e..., începu Esk.

— Mi-ai spus cândva că există și metode mai bune de a aprinde focul. Arată-mi.

Buna se ridică. Întunericul din bucătărie păru să crească până când umplu spațiul cu frânturi de umbre mișcătoare, pline de amenințări. O scăpără pe Esk cu privirea.

— Arată-mi, porunci ea din nou, iar vocea ei avea inflexiuni de gheață.

— Dar..., zise Esk disperată, apucând toiagul greu și dărâmând scaunul în graba de-a se da înapoi.

— *Arată-mi*.

Cu un țipăt, Esk se răsuci. Din vârfurile degetelor ei țâșniră flăcări care se arcuiră peste odaie. Lemnele explodară cu o forță ce aruncă mobila vraiște prin încăpere, iar în cămin începu să sfârâie un glob de lumină verde, agresivă.

Imagini mișcătoare se iviră pe suprafața globului, care se învârti șuierând și făcând pietrele să crape și apoi să se topească. Grătarul de fier rezistă eroic câteva secunde înainte de a se topi la rândul lui ca ceara. Își făcu o ultimă apariție ca o pată roșie pe globul de foc și dispăru. După o secundă, ceainicul se duse și el, în același fel.

Când părea că și coșul e gata să le urmeze, bătrâna piatră de vatră cedă și, cu un sfârâit final, mingea de foc se scufundă.

Trosniturile ocazionale și pufăiturile semnalară trecerea globului spre adâncul pământului. Restul fu tăcere, acea liniște sonoră ca un țiuit care se lasă după un zgomot asurzitor, iar camera se cufundă în beznă totală după strălucirea actinică de mai înainte.

Până la urmă, Buna se iți din spatele mesei și se apropie târâș, pe cât o lăsa curajul, de gaura încă înconjurată de un strat de lavă. Se trase însă repede înapoi când un jet de aburi clocotiți țâșni din crater.

— Cică piticii ar fi săpat mine pe sub Vârfu Berbecelui, zise ea fără prea multă coerență. Aș zice că pe micuți îi cam așteaptă o surpriză. Cercetă băltoaca de fier incandescent unde fusese ceainicul și adăugă: Păcat de grătar. Era cu bufnițe, știi?

Își potrivi binișor, cu mâna tremurândă, părul cărunt.

— Cred că acum ar merge o ceașcă bună de apă rece.

Esk stătea și se uita uimită la propria ei mână.

— Asta a fost magie adevărată. Și eu am făcut-o.

— *Unul* din tipurile de magie adevărată, o corectă Buna. Nu uita asta. Și nici nu vrei să faci așa ceva tot timpul. Dacă puterea e în tine, trebuie să înveți să o controlezi.

— Poți să mă înveți?

— Eu? Nu.

— Cum să învăț dacă nu mă învață nimeni?

— Trebuie să te duci acolo unde se pricep. La școala de vrăjitori.

— Dar ai zis...

Buna se opri în timp ce umplea o cană din găleata cu apă.

— Da, da, făcu. Lasă ce-am zis eu sau ce e de bun simț. Uneori trebuie să te lași în voia lucrurilor și cred că, într-un fel sau altul, o să mergi la școala de vrăjitori.

Esk se gândi.

— Vrei să zici că ăsta e destinul meu? întrebă, în sfârșit.

Buna ridică din umeri.

— Așa ceva. Probabil. Cine știe.

În noaptea aceea, la multă vreme după ce o trimisese pe Esk la culcare, Buna își puse pălăria, aprinse o lumânare nouă și scoase o cutie de lemn ascunsă prin sertarele bufetului. Înăuntru se aflau o sticlă de cerneală, o peniță veche și câteva foi de hârtie.

Buna nu era prea fericită când trebuia să înfrunte lumea literelor. Ochii i se bulbucau, limba îi ieșea din gură și boabe mici de sudoare îi apăreau pe frunte, dar penița își croia drum pe pagină acompaniată de ocazionalul „la naiba” sau „fir-ar să fie”.

Scrisoarea conținea următoarele, din prezenta versiune lipsind totuși urmele de ceară, petele, ștersăturile și porțiunile grase prezente pe original:

Domniei sale Maimare Vrejitoriu, Universetatea Nevăzută,

Complimente, Speriu că sunteți bine, vio trimiț pe Eskarina Fieraru, are cele trebuincioase vrejitoriei, dar ce se cuvine a se face cu dânsa mai departe, nu pociu spune ie harnică și se ține curățâcă și stăpânește diuerse meșteșuguri de-a casii, trimiț și bani cu dânsa să treiți mult și pacea fie cu voi, și oblije, Esmerelder Batevremea (d-șoară), vrejitoarie.

Buna ridică scrisoarea la lumina lumânării și o privi critic. Era o scrisoare bună. Luase *diuerse* din Almanah, pe care îl citea în fiecare seară. Totdeauna prezicea „diuerse molimi și „diuerse nenorociri". Buna nu era pe deplin sigură ce înseamnă, dar oricum era un cuvânt al naibii de bun.

Sigilă scrisoarea cu ceară de lumânare și o lăsă pe bufet. Putea să o dea curierului a doua zi când se ducea în sat să vadă de un ceainic nou.

În dimineața următoare Buna zăbovi ceva cu îmbrăcatul, alegând o rochie neagră cu un motiv de broaște și lilieci, o mantie mare de catifea, sau mai bine zis o mantie făcută din acel material care fusese catifea înainte de a fi purtat insistent timp de 30 de ani, și pălăria de serviciu, răstignită pe cap cu ace de pălărie.

Prima vizită fu la pietrar, ca să comande o nouă piatră de vatră. Apoi merseră la fierar.

Fu o întâlnire lungă și furtunoasă. Esk ieși în livadă și se cocoță în locul ei preferat din măr, în timp ce din casă se auzeau țipetele tatălui, plânsetele mamei și lungi pauze de tăcere, ceea ce însemna că Buna Batevreme vorbea încetișor, pe vocea pe care Esk o poreclise „tocmai bună". Era probabil genul de voce pe care o folosise și Creatorul. Fie că era magie, fie doar mintologie, orice opoziție era exclusă. Era clar că, indiferent despre ce era vorba, vocea arăta lucrurile exact așa cum trebuie să fie.

Vântul clătina ușor pomul. Esk stătea pe o cracă, legănându-și leneș picioarele.

Se gândea la vrăjitori. Nu veneau prea des prin Kurunsus, dar erau destule povești despre ei. Erau înțelepți, își amintea ea, de obicei foarte bătrâni și făceau vrăji puternice, complicate și misterioase și aproape toți purtau barbă. Și erau, de asemenea, fără nici o excepție, bărbați.

Cu vrăjitoarele știa mai bine cum stă, fiindcă mersese cu Buna în vizită la vrăjitoarele din câteva sate de peste dealuri și, oricum, vrăjitoarele erau reprezentate din plin în folclorul din Vârfu

Berbecelui. Vrăjitoarele erau viclene și de obicei foarte bătrâne, sau cel puțin încercau să arate bătrâne, făceau vrăji ușor suspecte, casnice și organice și unele dintre ele purtau barbă. Și erau, de asemenea, fără excepție, femei.

Exista aici o problemă fundamentală pe care nu prea reușea să o rezolve. De ce n-ar fi...

Cern și Gulta se apropiară hârjonindu-se pe alee și, mai trăgându-se, mai împingându-se, ajunseră sub copac. Se uitară în sus spre sora lor cu un amestec de fascinație și dispreț. Vrăjitoarele și vrăjitorii erau obiect de groază, dar surorile nu. Cumva, faptul că sora ta se pregătea să devină vrăjitoare arunca o notă degradantă asupra întregii profesii.

— Nu poți să faci farmece de-adevăratelea, zise Cern. Nu-i așa?

— Normal că nu poți, făcu și Gulta. Ce-i cu bățul ăsta?

Esk lăsase toiagul sprijinit de pom. Cern îl încercă prudent.

— Nu vreau să vă atingeți de el, zise Esk repede. Vă rog. E al meu.

Cern avea de obicei sensibilitatea unui rulment, dar mâna i se opri în plin atac, spre marea lui surpriză.

— Nici nu vroiam să-l ating, mormăi ca să-și ascundă deruta. E doar un băț vechi.

— E adevărat că poți să faci farmece, întrebă Gulta. Am auzit-o pe Buna zicând că poți.

— Am ascultat la ușă, adăugă Cern.

— *Voi* ați zis că nu pot, spuse Esk, dându-și aere.

— Ei bine, poți sau nu? întrebă Gulta și fața îi deveni roșie.

— Cine știe.

— Nu poți!

Esk îl privi în față. Își iubea frații, când se străduia, dintr-un fel de simț al datoriei, deși de obicei și-i amintea ca pe o colecție de zgomote îmbrăcate în pantaloni. Dar era ceva porcesc și neplăcut în felul în care Gulta se holba la ea, de parcă suferise o ofensă personală.

Simți cum corpul începe să-i freamăte și lumea deveni dintr-o dată foarte acută și limpede.

— Pot, zise.

Gulta se uită de la ea la toiag și ochii i se îngustară. Dădu un picior în baston cu răutate.

— Vechitură de băț!

Arată, gândi Esk, exact ca un porc mic și furios.

Țipetele lui Cern îi aduseră pe părinți și pe Buna mai întâi la ușa din dos, iar apoi în goană pe cărare.

Esk stătea cocoțată în furca mărului, cu o expresie de

contemplație visătoare pe chip. Cern era ascuns după copac, iar fața îi ajunsese o margine rotundă în jurul unui omușor roșu, vibrând. Gulta stătea destul de năuc în mijlocul unui morman de haine care nu-i mai veneau, mișcând din rât.

Buna se căţără în copac până când nasul ei coroiat ajunse la același nivel cu cel al lui Esk.

— Nu e voie să transformi oamenii în porci! șuieră ea. Nici chiar pe frații tăi!

— N-am făcut-o eu, s-a întâmplat pur și simplu. Oricum, trebuie să recunoști că e o formă mult mai potrivită pentru el, răspunse Esk calm.

— Ce se întâmplă? făcu Fieraru. Unde-i Gulta? Ce caută porcul ăsta aici?

— Porcul ăsta, zise Buna Batevreme, e fiul tău.

Un suspin se auzi dinspre mama Eskarinei, care se prăbuși lin pe spate, dar Fieraru fu ceva mai puțin surprins. Se uită atent de la Gulta, care reușise să scape din îmbrăcăminte și acum scurma entuziast printre primele mere căzute, la unica lui fiică.

— Ea a făcut asta?

— Da. Sau prin ea s-a făcut, zise Buna, privind cu suspiciune la toiag.

— Aha. Fieraru se uită la al cincilea său fiu. Trebuia să admită că forma i se potrivea. Întinse o mână fără să privească și îl altoi după ceafă pe Cern, care țipa în continuare.

— Poți să-l faci la loc? întrebă.

Buna se răsuci transmițându-i fetei întrebarea prin niște priviri ucigătoare, dar Esk ridică din umeri.

— Nu credea că pot să fac vrăji, spuse ea liniștită.

— Da, bine, cred că ți-ai demonstrat punctul de vedere, spuse Buna. Și acum o să-l faci la loc, domnișoară. În clipa asta. Auzi?

— Nu vreau. A fost grosolan.

— *Înțeleg*.

Esk privi în jos, sfidătoare. Buna privi în sus cu asprime. Voințele lor se izbiră ca două talgere, iar aerul dintre ele căpătă substanță. Dar Buna petrecuse o viață întreagă supunând voinței sale creaturi recalcitrante și, cu toate că Esk era un oponent surprinzător de puternic, era clar că va ceda înainte de sfârșitul paragrafului.

— Bine, scânci ea. Nici nu știu de ce s-ar deranja cineva să-l transforme în porc, când se descurcă foarte bine în rolul ăsta și singur.

Nu știa de unde venise magia, dar se îndreptă – mental – cu fața

într-acolo și făcu o sugestie. Gulta reapăru, în pielea goală, cu un măr în gură.

— Șe șe-ntâmplă?

Buna se răsuci asupra lui Fieraru.

— Acum mă crezi? se răsti ea. Chiar crezi că poate să trăiască aici și să uite de magie? Gândește-te ce va păți săracu' de bărbat-su dacă se mărită.

— Dar mereu ai zis că femeile nu pot fi vrăjitori, spuse Fieraru. De fapt era destul de impresionat. Despre Buna Batevreme nu auzise nimeni să fi transformat pe cineva în ceva.

— Lasă asta, spuse Buna, mai liniștită. Are nevoie de pregătire. Trebuie să învețe cum să-și controleze puterea. Pentru Dumnezeu, puneți ceva pe copilul ăla.

— Gulta, îmbracă-te și nu mai tremura, îi spuse tatăl și se întoarse spre Buna.

— Ziceai că e un loc pentru învățătură de-asta? îndrăzni el.

— Universitatea Nevăzută, da. E pentru vrăjitori.

— Și știi unde e?

— Da, minți Buna, ale cărei cunoștințe de geografie erau doar cu puțin mai slabe decât cele de fizică subatomică.

Fieraru își plimbă privirea de la ea la fiica lui, care stătea bosumflată.

— Și o să facă din ea un vrăjitor?

Buna oftă.

— Nu știu ce o să facă din ea, spuse.

Așa că, o săptămână mai târziu. Buna încuie ușa căsuței sale și atârnă cheia în cuiul din privată. Caprele le trimisese la o soră vrăjitoare de peste dealuri, care promisese că va arunca și câte un Ochi pe acasă. Kurunsus trebuia să se descurce o vreme fără vrăjitoare.

Buna își dădea cumva seama că nu puteai găsi Universitatea Nevăzută decât dacă aceasta voia să fie găsită, iar singurul loc de unde putea începe căutarea era Ohulan Cutash, un orășel de vreo sută de case aflat la patru poște depărtare. Acolo te duceai măcar o dată sau de două ori pe an dacă erai un kurunsusian cosmopolit. Buna mai fusese acolo doar o dată în toată viața ei și nu-i plăcuse deloc. Mirosea urât, te rătăceai și nu puteai să ai defel încredere în orășeni și în obiceiurile lor stridente.

Găsiră un loc în căruța care venea periodic în sat cu metal pentru

fierar. Le zguduia, dar era mai bine decât pe jos, mai ales că Buna ambalase puținul lor avut într-un sac mare, pe care, pentru siguranță, stătea așezată.

Esk ședea ținând în brațe toiagul și se uita cum trece pădurea pe lângă ea. Când ajunseră la câteva mile de sat, zise:

— Parcă mi-ai spus că plantele sunt diferite în cele străinătăți.

— Și chiar sunt.

— Copacii ăștia sunt exact la fel.

— Dar nici pe departe la fel de buni.

De fapt simțea deja că o cuprinde panica. Promisiunea de a o însoți pe Esk la Universitatea Nevăzută fusese rostită pe negândite, iar Buna, care aflase puținul pe care-l știa despre restul Discului din bârfe și din paginile Almanahului, era convinsă că unde se duc le așteaptă cutremure, valuri tsunami, molime și masacre, multe dintre ele diuerse, sau chiar mai rău. Dar era hotărâtă să meargă până la capăt. O vrăjitoare se baza prea mult pe cuvinte ca să-și ia vreodată cuvântul înapoi.

Purta un negru suferitor și avea asupra persoanei sale mai multe ace de pălărie și un cuțit de pâine. Ascunsese mica lor rezervă de bani, pe care Fieraru le-o dăduse fără tragere de inimă, în straturile cele mai misterioase ale vestimentației. În buzunarul de la fustă îi zăngăneau amuletele și o potcoavă nou-nouță, totdeauna bună să prevină necazul în vremuri grele, îi atârna în geantă. Se simțea pregătită – pe cât posibil – să înfrunte lumea.

Drumul șerpuia printre munți. Cerul era și el o dată senin, înălțimile Berbecelui se zăreau înghețate și albe ca niște mirese ale cerului (având trusourile bine garnisite cu furtuni, tunete și trăsnete), iar numeroasele pâraie care însoțeau sau traversau cărarea curgeau lenețe printre maluri cu măceși și rădăcini de Fuga-Fuga.

Pe la prânz ajunseră în suburbia Ohulanului (orașul era prea mic să-și permită mai mult de una, formată dintr-un han și câteva locuințe pentru cei care nu puteau suporta presiunile vieții urbane) și după alte câteva minute căruța le depuse în piața principală, și de fapt unică, a orașului.

Se dovedi a fi zi de târg.

Buna Batevreme stătea nesigură pe caldarâm, ținând-o pe Esk strâns de după umăr, în timp ce mulțimea forfotea în jurul lor. Auzise ce lucruri nerușinate li se puteau întâmpla fetelor de la țară care ajungeau în orașe mari, așa că strânse de geantă mai tare, până când încheieturile i se albiră. Dacă vreun bărbat necunoscut ar fi făcut

imprudența să o salute măcar din cap, ar fi fost rău de el.

Lui Esk îi străluceau ochii. Piața era un mozaic de zgomote, și culori, și arome. Pe una din laturi se înșirau templele zeităților cele mai pretențioase ale Discului și parfumuri ciudate venite dintr-acolo se amestecau cu izul de comerț, într-o împletitură complexă de mirosuri. Erau tarabe pline de curiozități din cele mai interesante, pe care ardea să le cerceteze.

Buna se lăsă purtată de mulțime. Tarabele o uimeau și pe ea. Se uită la ele fără să-și piardă însă nici o clipă vigilența față de borfași, cutremure și traficanți de carne vie, până când detectă ceva cât de cât familiar.

Era o tarabă acoperită, mică, drapată în negru și cu un aer demodat, ce fusese înghesuită în spațiul îngust dintre două case. Deși nu atrăgea atenția, părea să aibă foarte mulți clienți. Erau în special femei, de toate vârstele, deși observă și câțiva bărbați. Toți aveau ceva în comun: nici unul nu se ducea acolo direct. Păreau că au și trecut de ea, când deodată se pitulau sub cortul umbros. După o clipă apăreau din nou, scoțând repede mâna din buzunar, concurenți atât de remarcabili pentru titlul mondial la Mers Nonșalant încât un privitor neavizat ar fi putut ajunge să se îndoiască de ceea ce văzuse cu o clipă mai devreme.

Era uimitor că o tarabă despre care cei mai mulți nu știau că se află acolo era atât de căutată.

— Ce-i acolo? întrebă Esk. Ce cumpără toți?

— Leacuri, spuse Buna hotărât.

— Trebuie să fie mulți oameni bolnavi la oraș, zise Esk cu gravitate.

În cort era o masă de umbre de catifea, iar mirosul de ierburi era atât de dens că l-ai fi putut pune în sticle. Cu degete de expert, Buna cercetă câteva mănunchiuri de frunze uscate. Esk se îndepărtă de ea și încercă să citească etichetele mâzgălite pe sticluțele din fața ei. Cunoștea bine mai toate preparatele Bunei, dar pe acestea nu le recunoștea. Numele erau aproape amuzante, ca Uleiul Tigrului, Rugăciunea Fecioarei sau Salvarea Soțului, iar unul sau doi clienți miroseau ca bucătăria Bunei după ce distila ea vreuna din licorile ei secrete.

O siluetă se mișcă în ungherul cel mai întunecat ale cortului și o mână brună și ridată se strecură peste mâna ei.

— Pot să te ajut, domniță? făcu o voce răgușită, pe un ton de sirop de smochine. Vrei să-ți auzi norocul, sau poate vrei să ți-l

schimbi?

— E cu mine, se răsti Buna, răsucindu-se în loc, iar pe tine te-au lăsat ochii, Hilta Căpreală, dacă nu vezi câți ani are.

Forma din fața lui Esk se aplecă înainte.

— Esme Batevreme? întrebă vocea.

— Ea însăși, zise Buna. Tot mai vinzi picături de tunet și bilețele cu dorințe, Hilta? Cum merge?

— Mai bine acum, că te văd pe tine, răspunse silueta. Ce te aduce din munții tăi, Esme? Și fetița, asistenta ta probabil?

— Ce vindeți aici, dacă nu vă supărați? întrebă Esk.

Silueta râse.

— A, lucruri care să oprească lucrurile care n-ar trebui să fie și să le ajute pe cele care ar trebui, iubito, spuse. Așteptați să închid aici, dragelor, și o să stau puțin cu voi.

Forma își croi loc pe lângă Esk într-un caleidoscop de arome și trase draperiile dinspre stradă. Apoi le ridică pe cele din spate, lăsând soarele după-amiezii să umple locul.

— Mie nu-mi plac întunericul și aerul închis, explică Hilta Căpreală, dar clienții asta așteaptă. Știi cum e.

— Da, zise Esk cu un aer înțelept. Mintologie.

Hilta, o femeie mică și îndesată purtând o pălărie enormă împodobită cu fructe, își mută privirile de la ea la Buna și zâmbi larg.

— Așa vă vreau, aprobă ea. Beți un ceai?

Se așezară pe baloturi de ierburi necunoscute în colțul retras dintre cort și unghiul format de pereții celor două case și băură ceva parfumat și verde din cești surprinzător de fine. Spre deosebire de Buna, care se îmbrăca precum un corb foarte respectabil, Hilta era toată numai dantele și șaluri colorate și cercei și atâtea brățări că, la orice mișcare a brațelor, răsuna ca secțiunea de percuție a unei orchestre prăbușindu-se de pe o stâncă. Dar Esk vedea clar asemănarea dintre ele.

Era greu de descris. Să spunem că nu ți le puteai imagina plecându-se în fața nimănui.

— Așadar, făcu Buna. Care mai e viața?

Cealaltă vrăjitoare ridică din umeri, făcându-i pe percuționiști să-și piardă din nou echilibrul, când abia se cocoțaseră înapoi pe stâncă.

— Ca amantul grăbit, vine și plea..., începu, dar se opri când Buna privi cu înțeles spre Esk. Nu-i rău, nu-i rău, se corectă ea în grabă. Consiliul a încercat să mă alunge o dată sau de două ori, știi tu, dar au toți neveste, așa că niciodată nu-și duc planul la bun sfârșit. Li

se pare că nu-i de rangul lor să aibă de-a face cu mandea, dar eu zic că multe familii ar fi mai numeroase și mai sărace în orașul ăsta dacă n-ar fi Preventivele Mentolate ale lui Madam Căpreală. Știu eu alde cine vine în buticul meu. Știu eu alde cine cumpără picăturile văcarului și cine Alifie Dă-Deajuns, știu bine, Viața nu-i rea. Și cum mai e în satul ăla al tău cu nume caraghios?

— Kurunsus, o ajută Esk. Luă o ulcică de lut de pe o poliță și îi mirosi conținutul.

— E destul de bine. Slujitoarele naturii au mereu căutare.

Esk adulmecă din nou praful, care părea să fie mentă plus o bază pe care nu o putea identifica, și puse capacul la loc cu grijă. În timp ce bătrânele bârfeau într-un fel de cod feminin, plin de priviri cu subînțeles și adjective nerostite, examină celelalte poțiuni exotice aflate la vedere. Sau, mai curând, ferite vederii. Păreau să fie pe jumătate ascunse, într-un chip ciudat, ca și când Hilta nu prea voia să le vândă.

— Nu recunosc nimic de aici, spuse Esk mai mult pentru sine. Pentru ce le iau oamenii?

— Pentru libertate, zise Hilta, care avea un auz foarte ascuțit. Se întoarse către Buna. Cât ai învățat-o?

— Nu într-atâta. Are puteri, dar de ce fel, nu știu. Puteri de vrăjitor, poate.

Hilta se întoarse încet și o măsură pe Esk de sus până jos.

— Aha, zise, așa se explică toiagul. Mă întrebam eu despre ce dădeau zvon albinele. Măi, măi. Ia dă mâna încoace, fetițo.

Esk îi întinse mâna. Degetele Hiltei erau atât de pline de inele încât era ca și cum și-ar fi băgat-o într-un sac de alune.

Hilta începuse să cerceteze palma fetei când Buna se ridică emanând dezaprobare din toată ființa ei.

— Nu cred că e cazul de așa ceva, nu între noi, zise ea cu asprime.

— Și tu faci asta, Buno, sări Esk. Te-am văzut eu în sat. Și în cești le de ceai. Și în cărți.

Buna se foi, stânjenită.

— Da, bine, zise. Depinde. Tu te uiți în palma lor și oamenii își ghicesc singuri viitorul. Dar nu e cazul să și *crezi*, cum ar fi dacă am începe să *credem* toate astea?

— Puterile Care Sunt au multe calități stranii, iar felurile în care își arată ele dorințele în acest cerc de lumină pe care îl numim lumea reală sunt diverse și uimitoare, spuse Hilta solemn. Îi făcu lui Esk cu

ochiul.

— Asta-i bună, se răsti Buna.

— Nu, pe bune, făcu Hilta. E adevărat.

— Hm.

— Văd că pleci într-o călătorie lungă.

— O să întâlnesc un tânăr cu ochii verzi? întrebă Esk examinându-și palma. Buna așa le spune totdeauna femeilor, zice că...

— Nu, zise Hilta, în timp ce Buna pufni indignată. Dar va fi o călătorie foarte ciudată. O să ajungi departe stând în același loc. Și într-o direcție ciudată. Va fi un fel de explorare.

— Ai văzut toate astea în palma mea?

— Mai mult am ghicit, răspunse Hilta, lăsându-se pe spate ca să ajungă la ceainic (șeful percuției se prăbuși peste cei de la talgere). Se uită atent la Esk și adăugă:

— O femeie vrăjitor, zici?

— Buna mă duce la Universitatea Nevăzută, spuse Esk.

Hilta ridică din sprâncene.

— Știi unde e ?

Buna se încruntă.

— Nu în atâtea cuvinte, admise ea. Dar speram ca tu să-mi poți da niște indicații mai precise, fiind mai obișnuită cu lumea asta de cărămidă.

— Se zice că are multe uși, dar cele care dau spre lumea asta se află în orașul Ankh-Morpork, zise Hilta. Buna privi inexpresiv. La Marea Circulară. Semnul cuviincios de întrebare din privirile Bunei nu dispăru. La o mie de kilometri de aici, adăugă Hilta.

— Ah.

Se ridică scuturând o scamă imaginară de pe rochie.

— Atunci am face mai bine să plecăm, zise.

Hilta râse. Lui Esk îi plăcu sunetul. Buna nu râdea niciodată, dar Hilta râdea ca una care învățase multe despre Viață și înțelesese gluma.

— Plecați mâine mai bine. Am loc acasă, puteți să stați cu mine și să porniți pe lumină.

— N-am vrea să deranjăm.

— Ce prostie. De ce nu vă mai uitați pe aici, până strâng eu marfa?

Ohulan era principalul oraș dintr-o regiune cu multe sate, iar ziua de târg nu se încheia la lăsarea întunericului. În fața fiecărei

prăvălii erau aprinse torțe, iar prin porțile deschise ale hanurilor răzbătea lumina. Chiar și templele aveau la intrare felinare colorate, ca să atragă credincioșii noctambuli.

Hilta se mișca prin mulțime ca un șarpe prin iarbă, cu cortul și marfa strânse într-o boccea neașteptat de mică și bijuteriile zornăindu-i de parcă ar fi purtat după ea un sac plin cu dansatori de flamenco. Buna mergea greoi în urma ei, iar picioarele, neobișnuite cu drumul pietruit, o dureau.

Iar Esk se pierdu.

Cu ceva dificultate, dar reuși. Trebui pentru asta să se lase în jos între două tarabe și apoi să se strecoare pe o alee dosnică. Buna o avertizase de nenumărate ori ce lucruri de nerostit bântuiau prin orașe, ceea ce dovedea că bătrâna nu înțelesese întru totul mintologia, de vreme ce acum Esk ținea morțiș să vadă unul sau două lucruri dintr-astea cu ochii ei.

De fapt, pentru că Ohulan era destul de barbar și necivilizat, singurele lucruri care se petreceau pe întuneric erau ceva hoții, niscai negoț semicalificat prin casele de toleranță și niște beții care te doborau din picioare, te făceau să cânți sau amândouă.

Conform licenței poetice standard, prin iarmaroc te miști precum o lebădă albă pe lac la înserare[2], dar din cauza dificultăților practice Esk preferă să se miște prin mulțime ca o mașinuță din cele care se ciocnesc la parcul de distracții, izbindu-se de unul și de altul, cu vârful toiagului răsărindu-i cu vreo jumate de metru deasupra capului. Îi făcea pe mulți să întoarcă privirea și asta nu doar pentru că erau înghiontiți; prin locul acela mai trecuseră vrăjitori, dar nimeni nu mai văzuse unul de-o șchioapă și cu părul lung.

Dar cine ar fi fost mai atent, ar fi observat că pe unde trecea ea se întâmplau lucruri ciudate.

Iată, de exemplu bărbatul cu trei pahare răsturnate dinainte, care invita mulțimea adunată să exploreze împreună cu el incitanta lume a șanselor și probabilităților în relație cu poziția unei boabe de mazăre. Omul își dădu vag seama că o siluetă micuță îl urmărește solemn timp de câteva minute, după care câte un val de boabe de mazăre se revărsă din fiecare pahar pe care îl întorcea, în câteva secunde, fu îngropat în legume până la genunchi. Dar problemele sale nu se opreau aici, căci dintr-o dată le datora tuturor o sumedenie de bani.

Era apoi maimuțica nefericită, care de ani de zile se agita la capătul unui lanț în timp ce stăpânul ei cânta o melodie îngrozitoare la flașnetă. Animalul se întoarse deodată, își îngustă ochișorii stacojii,

își mușcă stăpânul zdravăn de picior, își smulse lanțul și o rupse la fugă peste acoperișuri, cu câștigul unei nopți întregi zăngănind în cana de aluminiu. Istoria nu ne spune nimic despre felul în care a fost cheltuită suma.

O cutie de rațe de marțipan de pe o tarabă prinseră viață și zburătăciră pe lângă proprietar pentru a ateriza, măcănind fericite, în râu (unde, până dimineață, se dizolvară – selecție naturală, dacă vreți).

Taraba însăși se furișă pe o alee și nimeni nu o mai zări vreodată.

De fapt, Esk se plimba prin târg cam cum se mișcă piromanul printre căpițele de fân sau neutronul prin reactor, fără să prea țină cont de poeți, iar un privitor ipotetic ar fi putut reconstitui mișcarea ei aleatorie doar urmărind izbucnirile de isterie și violență. Dar, ca orice bun catalizator, fata nu era direct implicată în procesele pe care le declanșa și, când toți privitorii mai puțin ipotetici își luau ochii de la cele întâmplate, ea era deja în altă parte.

Dar începea să obosească. Dacă Buna Batevreme era în principiu de acord cu activitatea de noapte, ea nu aproba în nici un caz lumina promiscuă a lumânării, iar dacă voia să citească ceva după lăsarea întunericului, convingea în general bufnița să stea pe umerii ei și citea prin ochii păsării. Așa că Esk era trimisă la culcare la apusul soarelui, care acum trecuse de mult.

În fața ei era o intrare cu aspect prietenos. Sunete vesele ieșeau de acolo, alunecând pe lumina gălbuie, și bălteau pe pietrele de caldarâm. Cu toiagul încă iradiind de magie întâmplătoare ca un far demonic, se îndreptă într-acolo, trudită dar hotărâtă.

Hangiul de la „Sluta cu Lăuta" se considera un om de lume și chiar avea dreptate, pentru că era prea prost ca să fie cu adevărat crud și prea leneș ca să fie cu adevărat meschin și, cu toate că trupul lui văzuse multe, mintea nu-i trecuse niciodată dincolo de interiorul capului.

Nu era obișnuit să stea de vorbă cu bețele. Mai ales dacă aveau o voce firavă și pițigăiată și cereau lapte de capră.

Prudent și conștient că toată lumea din local se uita la el rânjind, se săltă pe deasupra barului până când putu să vadă dincolo de tejghea. Esk se uita fix la el. Uită-te drept în ochii lor, îi spusese Buna mereu: adună-ți puterile și țintuiește-i cu privirea, nimeni nu poate privi în ochi o vrăjitoare, cu excepția caprelor, bineînțeles.

Hangiul, pe nume Somoară, se trezi în fața unui copil care părea să se uite cruciș.

— Ce? făcu.

— Lapte, zise copilul fixându-l în continuare cu furie. Îl iei de la capre. Știi?

Somoară vindea numai bere, pe care clienții lui susțineau că o ia de la pisici. Nici o capră care se respecta cât de cât nu ar fi suportat mirosul din „Sluta cu Lăuta".

— N-avem, zise. Se uită lung la toiag, iar sprâncenele i se întâlniră, conspirativ, deasupra nasului.

— Ai putea să te uiți mai întâi, zise Esk.

Somoară se lăsă în spatele barului, în parte ca să scape de privirea care îi făcea ochii să lăcrimeze și în parte pentru că în mintea lui se întrupa o bănuială cumplită.

Chiar și barmanii de mâna a doua intră în rezonanță cu berea pe care o servesc, iar vibrațiile venind dinspre butoaiele de bere nu mai aveau acum nota de jet și guler de spumă, ci emiteau într-o tonalitate mult mai lactică.

Întoarse, experimental, un robinet și văzu cum un fir de lapte se coagulează în găleata de pe jos.

Toiagul se ițea în continuare de după tejghea, ca un periscop. Ar fi putut să jure că și acesta se uita fix la el.

— Nu-l risipi, spuse o voce. O să fii recunoscător pentru asta într-o zi.

Era același ton pe care Buna îl folosea când Esk nu-și manifesta îndestul entuziasmul în fața unei farfurii de verdeață gălbejită, fiartă până când cedase și ultima vitamină. Dar urechile insensibile ale lui Somoară nu auziră porunca, ci mai curând o prevestire. Nu vedea ce l-ar fi putut face să fie recunoscător pentru un amestec de bere veche și lapte prins. Mai bine mort.

Poate chiar *va fi* mort.

Șterse foarte grijuliu cu degetul o halbă aproape curată și o umplu de la robinet. Își dădea seama că foarte mulți dintre mușterii părăsesc localul pe tăcute. Nimănui nu-i plăceau farmecele, mai ales venind de la o femeie. Nu știai niciodată la ce să te aștepți.

— Laptele dumneavoastră, spuse, adăugând: Domnișoară.

— Am niște bani, zise Esk. Buna îi spusese: arată-te totdeauna gata să plătești și n-o să fii nevoită, oamenii vor să îți fie pe plac, e vorba de mintologie.

— Nu, nici vorbă, zise repede Somoară. Dacă ați putea... ăăă... să faceți restul la loc, totuși? Laptele nu prea are căutare prin părțile

astea.

Se dădu puțin mai încolo. Esk își sprijinise toiagul de tejghea în timp ce își bea laptele, iar obiectul îi dădea o senzație de inconfort.

Esk îl privi de după o mustață groasă de smântână.

— Nu am făcut eu laptele, doar am știut că o să fie acolo, fiindcă asta voiam. Tu ce credeai că e?

— Ăăă. Bere.

Esk se gândi. Își amintea că gustase cândva berea și avea un gust cam de mâna a doua. Dar își amintea o băutură pe care toată lumea din Kurunsus o considera mult mai bună decât berea. Era una din rețetele cel mai bine păstrate de Buna. Era făcută doar din fructe, fiartă și apoi înghețată, iar picăturile erau grijuliu încercate deasupra flăcării.

Buna îi punea și ei o lingură în lapte, în serile foarte friguroase. Trebuia să fie o lingură de lemn, pentru că metalul păștea nu știu ce.

Se concentră. Își imagină gustul și, cu acele mici puteri pe care începuse să le accepte deși nu le înțelegea, descoperi că poate separa gustul în mici forme colorate...

Soția cea uscățivă a lui Somoară ieși din camera din dos să vadă de ce era atâta liniște, iar el îi făcu semn să tacă în timp ce Esk se legăna încet, cu ochii închiși și buzele mișcându-se.

... formele care nu-ți trebuiau erau trimise înapoi în masa cea mare de forme, și apoi le găseai pe cele de care aveai nevoie și le îmbinai, și apoi era un fel de cârlig care însemna că poți transforma orice lucru potrivit în ceva la fel ca ele, și apoi...

Somoară se întoarse foarte încet și privi butoiul din spatele lui. Mirosul din încăpere se schimbase și simțea aurul transpirând prin lemnul vechi.

Luă cu grijă un păhărel din dulapul de sub tejghea și lăsă să scape din robinet câteva picături de lichid auriu. Se uită la el meditativ în lumina lămpii, învârti paharul metodic, îl mirosi de câteva ori și îl dădu pe gât dintr-o dată.

Chipul îi rămase neschimbat, dar ochii i se umeziră și gâtul îi zvâcni. Nevasta lui și Esk văzură cum o broboană de sudoare îi apare pe frunte. Trecură zece secunde, de parcă ar fi vrut să doboare un record de eroism. Poate chiar i-a ieșit abur din urechi, așa cum s-a zvonit mai târziu, sau poate nu. Degetele îi băteau un tam-tam bizar pe tejghea.

În sfârșit înghiți, păru să-și formeze o părere, se întoarse solemn spre Esk și zise:

— Șee ie ăsta tale gloșaf?

Se încruntă, în timp ce își formula din nou propoziția, și mai făcu o încercare.

— Șe șe mai șic?

Renunță.

— Nae-mprtanș.

Soția lui pufni și îi luă paharul din mâna inertă. Îl mirosi. Se uită la butoaie, la toate zece. Întâlni privirea bărbatului, care abia reușea să se fixeze. Într-un paradis privat, doar al lor, calculară pe mutește prețul de vânzare a șase sute de galoane de rachiu de piersici triplu distilat, de la munte, iar zerourile nu le mai ajungeau.

Doamna Somoară era mai rapidă în reacții decât soțul ei. Se aplecă și îi zâmbi lui Esk, care era prea obosită ca să-i răspundă încrucișându-și ochii. Nu era un zâmbet foarte reușit, fiindcă doamna Somoară nu prea avea antrenament.

— Cum ai ajuns aici, fetițo? zise, pe o voce care amintea de căsuța de turtă dulce și de trântitul ușii de la cuptor.

— M-am pierdut de Bunica.

— Și unde e Bunica acum, iubito?

Clang, se trântiră din nou ușile metalice; se anunța o noapte grea pentru călătorii din pădurile metaforice.

— E pe undeva, probabil.

— Nu vrei tu să dormi într-un pat de puf, moale și cald?

Esk o privi recunoscătoare, chiar dacă pe undeva își dădea seama că femeia are o față de nevăstuică înfometată, și dădu din cap.

— Aveți dreptate. Nu ajunge un tăietor de lemne ca să rezolve *această* situație.

Buna era, în vremea aceasta, două străzi mai încolo. Și ea era, după standardele uzuale, pierdută. În optica ei personală situația stătea însă altfel: ea știa unde se află, restul locurilor nu știau.

Am menționat deja că e mult mai greu să detectezi o minte umană decât, să zicem, mintea unei vulpi. Mintea umană, privind această afirmație ca pe un fel de ofensă, vrea să știe de ce. Iată de ce:

Mințile animalelor sunt simple și, deci, ascuțite. Animalele nu-și petrec niciodată timpul împărțindu-și experiența pe bucățele și analizând bucățelele pe care le-au ratat, întreaga panoplie a universului se împarte în lucruri A) cu care te împerechezi, B) pe care le mănânci, C) de care fugi și D) pietre. Această diviziune eliberează mintea de orice gânduri inutile și îi conferă un tăiș ascuțit când e

nevoie. Animalul de care vorbim nu încearcă niciodată să mestece gumă și să meargă în același timp.

Omul pe care îl știți, în schimb, se gândește la tot felul de lucruri, toată ziua, la tot felul de niveluri, cu întreruperi din partea a numeroase calendare biologice și alte instrumente de măsurare a timpului. Există gânduri gata să fie rostite, gânduri intime, gânduri despre realitate și gânduri despre gânduri, precum și o întreagă gamă de gânduri subconștiente. Pentru un telepat, în capul omului este un permanent vacarm. E un terminal de cale ferată cu toate megafoanele la maximum, lansând anunțuri diferite în același timp. E o bandă întreagă de ultrascurte – unde nu toate posturile au o faimă prea bună – cu stații pirat de pe mări ilicite, care pun muzică insinuantă la ore târzii.

Încercând să o localizeze pe Esk după minte, Buna căuta acul în carul cu fân.

Nu reușea, dar la ea ajungeau suficiente semnale prin heterodina a mii de creiere gândind în același timp, cât să o convingă că lumea era, într-adevăr, prostească, așa cum își închipuise întotdeauna.

Se întâlni cu Hilta la colțul străzii. Aceasta își adusese și mătura, cea mai bună soluție pentru o căutare aeriană (cu mare fereală totuși; bărbații din Ohulan sprijineau Unsoarea Ce Ține Mult, dar puneau piciorul în prag când era vorba de femei zburătoare). Avea o mină îngrijorată.

— Nici urmă de ea, spuse Buna.

— Ai fost la râu? Poate a căzut în apă!

— Atunci ar fi căzut și afară din apă. Oricum, știe să înoate. Cred că se ascunde, fir-ar ea să fie.

— Ce ne facem?

Buna îi aruncă o privire disprețuitoare.

— Hilta Căpreală, mi-e rușine cu tine, te porți ca o fricoasă. Arăt eu îngrijorată?

Hilta se uită la ea pieziș.

— Cam arăți. Puțin. Ți s-au subțiat buzele de tot.

— Sunt doar furioasă.

— Țiganii vin mereu la bâlci, poate au luat-o ei.

Buna putea să creadă multe despre orășeni, dar la capitolul țigani stătea mai bine.

— Atunci ar fi mult mai curajoși decât îi cred eu în stare, replică ea. Ascultă, are toiagul.

— Și la ce o ajută? zise Hilta, care era în pragul lacrimilor.

— Nu cred că ai înțeles nimic din ce ți-am spus, zise Buna sever. Nu trebuie decât să mergem înapoi la tine acasă și să așteptăm.

— Ce?

— Țipetele, zgomotele, mingile de foc sau ce-o mai fi, explică Buna, destul de aproximativ.

— Dar e total lipsit de inimă!

— Probabil că o vor încasa pe merit. Hai, du-te înainte și pune de ceai.

Hilta o privi buimacă, apoi se sui pe mătură se ridică încet și coti spre întunericul acoperișurilor. Dacă măturile ar fi fost mașini, a ei ai fi fost un Mini Morris cu parbriz dublu.

Buna o urmări cum dispare, apoi porni după ea, bocănind pe strada udă. Era hotărâtă să nu se lase urcată pe așa ceva.

Esk stătea întinsă între cearșafurile mari, ușoare și un pic umede, în patul liber din mansarda „Slutei". Era obosită, dar nu putea să doarmă. Patul era prea rece, printre altele. Se întrebă dacă să îndrăznească să și-l încălzească, dar se răzgândi. Oricât experimentase, nu reușea să se descurce cu vrăjile de foc. Fie funcționau prea bine, fie deloc. Pădurea din jurul casei Bunei devenise un adevărat traseu cu capcane de atâtea găuri căscate în urma mingilor de foc. Cel puțin, dacă nu mergea treaba cu vrăjitoria, zicea Buna, o să aibă viitorul asigurat construind private sau săpând puțuri.

Se întoarse și încercă să ignore izul de ciuperci din încăpere. Apoi întinse mâna în întuneric, până când atinse toiagul proptit frumos lângă pat. Doamna Somoară insistase să îl ia jos cu ea, dar Esk se agățase de el ca disperata. Era singurul lucru din lume de care era absolut sigură că îi aparține.

Suprafața lucioasă, acoperită cu gravuri, o liniștea într-un mod inexplicabil. Esk adormi și visă brățări, și pachete ciudate, și munții. Și stele depărtate deasupra munților, și un deșert înghețat unde creaturi ciudate bântuiau pe nisipul uscat privind-o cu ochii lor de insecte...

Se auzi un scârțâit pe scări. Apoi altul. Apoi o liniște, acea liniște înfundată, blănoasă, făcută de cineva care stă cât poate de nemișcat.

Ușa se deschise. Somoară apăru ca o umbră neagră în lumina palidă de pe scări și se mai auzi o discuție șoptită înainte ca el să pășească în vârful picioarelor, încercând să nu facă zgomot, către capul patului. Toiagul căzu într-o rână când îl atinse, în timp ce-și căuta prudent drumul pe întuneric, dar bărbatul îl apucă repede în pumn și apoi lăsă aerul să îi iasă, încet, din plămâni.

Așa că nu prea mai avea aer ca să țipe când simți că toiagul se mișcă în mână. Îl simți solzos, mușchiulos și inelat.

Esk se ridică la timp ca să-l vadă pe Somoară rostogolindu-se cu spatele pe scara abruptă și zbătându-se cu disperare să scape de ceva invizibil care i se încolăcise peste brațe. Un al doilea țipăt se auzi când ateriză drept peste nevasta lui.

Toiagul căzu cu zgomot pe podea, unde rămase înconjurat de o ușoară strălucire octarină.

Esk se ridică din pat și lipăi pe podea. Se auzi o înjurătură teribilă; nu suna prea sănătos. Se iți de după ușă și se uită în jos la doamna Somoară.

— Dă-mi toiagul ăla!

Esk duse mâna la spate și strânse lemnul încrustat.

— Nu, zise. E al meu.

— Nu e un lucru potrivit pentru fetițe, o repezi nevasta hangiului.

— Este al meu, spuse Esk și închise ușa încetișor.

Ascultă o clipă bombănelile care veneau de jos și se gândi ce să facă. Să-i transforme pe amândoi în ceva, ar fi provocat probabil un mare scandal, și nici nu era sigură cum se procedează.

De fapt magia lucra doar când nu se gândea la ea. Mintea ei părea să fie o piedică.

Traversă camera și deschise ferestruica. Bizarele mirosuri nocturne ale civilizației năvăliră în cameră – mirosul umed al străzii, parfumul grădinilor și sugestia că, undeva mai departe, o privată avea nevoie de vidanjor. Țiglele erau ude.

În timp ce Somoară o lua din nou în sus pe scări, Esk scoase toiagul pe acoperiș și se strecură în urma lui, ținându-se de marginea decorată de deasupra ferestrei. Acoperișul cobora spre o magazie, iar fata reuși să rămână aproape în picioare în vreme ce aluneca și se împiedica de țiglele inegale. Se lăsă să cadă doi metri până pe o grămadă de butoaie, coborî repede de pe lemnul alunecos și traversă curtea hanului.

În timp ce o lua la picior prin ceață, auzi ecourile certei care continua la „Sluta”.

Somoară trecu pe lângă nevastă-sa și se repezi la robinetul celui mai apropiat butoi. Făcu o pauză și apoi îl deschise dintr-o mișcare.

Aroma rachiului de piersici invadă încăperea, intensă ca lama unui cuțit. Închise robinetul și se relaxă.

— Te temeai că o să se transforme în ceva scârbos? îl întrebă nevasta.

El aprobă din cap.

— Dacă n-ai fi fost așa neîndemânatic..., începu ea.

— Dacă-ți zic că m-a mușcat!

— Puteai să fii vrăjitor și să nu mai fie nevoie să ne batem capul cu toate astea. N-ai și tu puțină ambiție?

Somoară dădu din cap.

— Cred că-ți trebuie mai mult decât un toiag ca să fii vrăjitor, zise. Oricum, am auzit că vrăjitorii n-au voie să se însoare și nici măcar să... ezită el.

— Să ce? N-au voie să ce?

Somoară se simți în încurcătură.

— Ei. Știi tu. Aia.

— Sunt sigură că nu știi despre ce vorbești, i-o tăie scurt doamna Somoară.

— Nu, cred că nu.

O urmă fără tragere de inimă afară din cârciumă. Se gândea că până la urmă vrăjitorii nici n-au o viață așa de rea.

Se dovedi că avusese dreptate a doua zi dimineața, când rachiul de piersici din cele zece butoaie se transformase, într-adevăr, în ceva scârbos.

Esk colindă fără nici un țel pe străzile cenușii până când ajunse la minusculele docuri ale Ohulanului. Barje late, cu fundul turtit, se loveau încetișor de pontoane, iar una sau două scoteau vârcolaci de fum pe coșurile prietenoase ale sobelor. Esk se căță fără greutate pe barja cea mai apropiată și, cu toiagul, ridică prelata care o acoperea aproape în întregime. Un miros cald, ceva între lanolină și gunoi, o învălui. Barja era încărcată cu lână.

E o prostie să te culci pe un vas necunoscut, fără să știi ce promontorii vor trece pe lângă tine când te vei trezi, fără să știi că barjele pornesc de obicei devreme (înainte de răsăritul soarelui), fără să știi ce noi orizonturi te vor întâmpina a doua zi.

Voi știți asta. Esk nu știa.

Când se trezi, cineva fluiera o melodie. Esk rămase nemișcată, derulând în minte evenimentele serii precedente, până când își aminti de ce se afla acolo, apoi se rostogoli încet și ridică un colț de prelată.

Așadar se afla tot acolo. Doar că „acolo” se deplasase puțin.

— Deci asta numesc ei navigație, își spuse văzând cum alunecă malurile pe lângă ea. Nu pare ceva foarte deosebit.

Nu consideră că trebuie să se îngrijoreze. În primii opt ani din viața ei lumea fusese un loc extrem de plicticos și acum, că devenea mai interesant, nu avea de gând să se arate nerecunoscătoare.

Omului care fluiera i se alătură un câine care lătra. Esk se lăsă pe spate în mormanul de lână și căută mintea animalului, pe care o împrumută cu ușurință. Din acest creier ineficient și dezorganizat află că erau cel puțin patru oameni pe barja respectivă și mulți alții pe celelalte ambarcațiuni care pluteau înșiruite pe râu. Unii păreau să fie copii.

Dădu drumul animalului și rămase multă vreme să privească peisajul – barja trecea acum printre niște stânci înalte și portocalii, străbătute de vine de rocă de atâtea culori încât părea că un zeu flămând bătuse recordul absolut la sandvișuri – încercând să evite următorul gând. Dar acesta persista, făcându-și intrarea în mintea ei precum un dansator de limbo neașteptat pe sub ușa de la baie a vieții. Mai devreme sau mai târziu trebuia să iasă. Nu stomacul era de vină, vezica nu mai tolera nici o întârziere.

Poate dacă...

Prelata de deasupra ei fu ridicată dintr-o dată și un cap mare și bărbos îi zâmbi de sus.

— Ei, ei, făcu. Ce avem noi aici? Un pasager clandestin, da sau nu?

Esk îi aruncă o privire.

— Da, zise. Nu ar fi avut sens să nege. Poți să mă ajuți să ies, te rog?

— Nu ți-e frică să nu te arunc la... la știucă? întrebă capul. Apoi observă privirea ei perplexă. Un pește mare, de apă dulce, adăugă îndatoritor. Rapid. Dinți mulți. Știucă.

Așa ceva nu-i trecuse prin minte.

— Nu, mărturisi. De ce ? Ai de gând?

— Nu, de fapt nu. N-are de ce să-ți fie frică.

— Nici nu mi-e.

— Aha. Un braț bronzat, legat de cap prin sistemul obișnuit, apăru și o ajută să iasă din culcușul ei de lână.

Esk se postă în mijlocul punții privind în jur. Cerul era mai albastru decât binecunoscutele cutii cu cremă de mâini și se potrivea la fix peste valea largă prin care râul curgea anevoios, ca o anchetă socială.

În spatele ei Munții Vârfu Berbecelui încă mai funcționau drept pripoane pentru nori, dar nu mai dominau împrejurimile, așa cum făcuseră de când se știa Esk. Distanța începuse să îi erodeze.

— Unde suntem? întrebă, adulmecând mireasma nouă, de mlaștină și stuf.

— Pe Valea Superioară a Fluviului Ankh, spuse gazda ei. Cum ți se pare?

Esk se uită în susul și-n josul râului. Era deja mult mai lat decât la Ohulan.

— Nu știu. E foarte multă, oricum. Asta e barca ta?

— Barjă, o corectă el. Era mai înalt decât tatăl ei, deși nu atât de bătrân, și era îmbrăcat ca un țigan. Majoritatea dinților i se transformaseră în aur, dar Esk decise că nu era momentul potrivit să întrebe de ce. Avea genul acela de bronz profund pe care bogătașii se străduiesc din răsputeri să-l obțină cu vacanțe costisitoare și bucăți de poleială, când de fapt nu trebuie decât să-ți scoți sufletul muncind de dimineață până seara în aer liber. Fruntea i se încreți.

— Da, e a mea, răspunse, decis să recapete inițiativa. Și ce cauți tu pe ea, aș vrea să știu? Ai fugit de acasă, da sau nu? Dacă ai fi băiat, aș zice că ai plecat să-ți cauți norocul.

— Fetele nu pot să-și caute norocul?

— Cred că ele trebuie să-și caute un băiat cu noroc, zise bărbatul, oferindu-i un zâmbet de 200 de carate. Întinse o mână tuciurie, plină de inele. Hai să mănânci ceva.

— Aș prefera să merg la privată, spuse.

Bărbatul rămase cu gura căscată.

— Asta-i o barjă, da sau nu?

— Da?

— Asta înseamnă că n-avem decât râul la dispoziție. O bătu pe mână și adăugă: N-avea grijă, e obișnuit cu așa ceva.

Buna stătea pe chei, bătând nervos în lemn cu botina. Omulețul care trecea în Ohulan drept un fel de căpitan al portului tocmai servea o porție întreagă din privirea ei și era vizibil copleșit. Expresia ei nu era, poate, la fel de dureroasă ca menghina călăului, dar sugera că o ședință de tortură ar fi oricând posibilă.

— Au plecat înainte de zori, zici, spuse ea.

— D-d-da, făcu el. Nu știam că nu trebuie să-i las.

— Ai văzut o fetiță la bord? Botina ei făcea toc-toc-toc.

— Hm. Nu. Îmi pare rău. Fața i se lumină. Erau zooni, zise. Dacă

fata e cu ei, nu va păți nimic. Poți să ai încredere în zooni, se zice, sunt foarte familiști.

Buna se întoarse spre Hilta, care se agita ca un fluture nedumerit, și ridică din sprâncene.

— A, da, ciripi Hilta. Zoonii au o reputație foarte bună.

— Hmm, pufni Buna. Se întoarse pe călcâie și o luă la trap înapoi spre centrul orașului. Șeful portului luă pe loc repaus, de parcă i-ar fi scos cineva un umeraș de sub cămașă.

Locuința Hiltei era deasupra celei a unui botanist și în spatele unei tăbăcării, oferind o vedere splendidă asupra acoperișurilor din Ohulan. Ei îi plăcea pentru că oferea intimitate, totdeauna apreciată de, cum le spunea ea, „clienții mei mai așezați, care preferă să-și efectueze cumpărăturile mai speciale într-o atmosferă de calm și într-un loc unde cuvântul de ordine este discreția".

Buna Batevreme se uită prin camera de zi cu un dispreț abia reținut. Una peste alta, erau mult prea mulți ciucuri, draperii de mărgele, hărți astrologice și pisici negre. Buna nu suporta pisicile. Adulmecă.

— Asta-i de la tăbăcărie? întrebă ea acuzator.

— E tămâie. Hilta se sumeți curajoasă în fața disprețului afișat de Buna. Clienții o apreciază, zise. Le creează dispoziția potrivită. Știi cum e.

— Credeam că se pot face afaceri și în chip respectabil, Hilta, fără efecte d-astea ieftine, spuse Buna așezându-se și începând lunga și dificila operațiune de extragere a acelor de pălărie.

— La oraș e altfel, trebuie să te adaptezi la mersul vremurilor.

— Sunt convinsă că nu aș înțelege. Ai pus de ceai?

Buna întinse mâna și scoase husa de catifea de pe globul de cristal al Hiltei, o sferă de cuarț mare cât capul ei.

— Niciodată nu m-am putut obișnui cu drăcia asta de silicon, spuse. Când eram eu mică, ajungea un vas cu apă și o picătură de cerneală. Ia să vedem...

Privi în inima mișcătoare a globului, încercând să se concentreze asupra locului unde se afla Esk.

Cristalul este o chestie înșelătoare, în cel mai bun caz, și, de obicei, dacă te uiți multă vreme în el, te asiguri că unul din lucrurile pe care ți le rezervă viitorul este o migrenă zdravănă. Buna nu avea încredere în globuri, considerând că „miroseau a magie"; pentru doi bani, nemernicele erau în stare să-ți soarbă mințile ca pe niște măduvă fiartă.

— Al naibii glob e numai sclipici, zise aburindu-l și frecându-l cu mâneca. Hilta privi și ea peste umărul Bunei.

— Nu e doar sclipici, înseamnă ceva, rosti încet.

— Ce?

— Nu sunt sigură. Pot să încerc? E obișnuit cu mine. Hilta dădu jos o mâță de pe al doilea scaun și se așeză să se uite în adâncul globului.

— Mda. Te rog, zise Buna. Dar n-o să găsești...

— Așteaptă, apare ceva.

— De aici se vede doar că lucește, insistă Buna.

— Luminițe argintii care plutesc de jur împrejur, ca niște fulgi de jucărie, din ăia închiși în sticle. Drăguț, zău.

— Da, dar uită-te în spatele fulgilor.

Buna se uită.

Iată ce văzu.

Privea de undeva de foarte sus și sub ea se întindea un tărâm necuprins, albăstrit de depărtare, prin care un râu lat cotea încoace și încolo ca un șarpe beat. În plan apropiat se vedeau luminițe argintii, dar erau doar câțiva fulgi din uriașa furtună de lumini care se răsucea într-o spirală leneșă, un fel de tornadă geriatrică, precedată de un front de zăpadă și subțiată în partea de jos până se pierdea în peisajul cețos.

Din când în când câte un soi de fulger lucea scurt în tunelul de steluțe. Buna clipi și ridică ochii. Odaia părea foarte întunecată.

— Ciudată vreme, spuse, pentru că altceva mai bun nu-i veni. Chiar și cu ochii închiși, încă mai vedea steluțele licărindu-i dinainte.

— Nu cred că e vorba de vreme, spuse Hilta. Nu cred că oamenii reușesc să vadă lucrurile astea, dar cristalul le arată. Cred că e magie care se condensează din aer.

— În toiag?

— Da, asta face un toiag de vrăjitor. Distilează, într-un fel, magia.

Buna mai riscă o privire în adâncurile globului.

— În Esk, rosti cu sfială.

— Da.

— Pare foarte multă.

— Da.

Nu era prima dată când Buna își dorea să fi știut mai multe despre vrăjitori și puterile lor magice. Și-o imagină pe Esk umplându-se de magie până când i se satura fiecare bucată de trup și fiecare por. Se gândi cum avea să se scurgă apoi toată magia asta, mai întâi încet,

în jeturi arcuite care vor stropi pământul, apoi într-o mare descărcare de putere ocultă. Putea să facă tot felul de stricăciuni.

— La naiba, făcu, niciodată nu mi-a plăcut toiagul ăla.

— Măcar se îndreaptă spre Universitate, Acolo vor ști ce să-i facă.

— Tot ce se poate. Cât de departe crezi că sunt?

— La vreo douăzeci de leghe. Barjele astea merg la pas. Zoonii nu se grăbesc nicăieri.

— Bine.

Buna se ridică, își împinse mandibula înainte, sfidător, se întinse după pălărie și își luă sacul cu lucruri.

— Presupun că pot să merg mai repede decât o barjă. Râul are tot felul de meandre, iar eu pot s-o iau în linie dreaptă.

— Ai de gând să mergi după ea pe jos? se înspăimântă Hilta. Dar sunt păduri, animale sălbatice!

— Foarte bine, mă bucur să mă întorc la civilizație. Esk are nevoie de mine. Toiagul pune stăpânire pe ea. Am zis eu că așa o să se întâmple, dar crezi că m-a ascultat cineva?

— Te-a ascultat? întrebă Hilta, încercând să-și dea seama ce voia Buna să spună cu întorsul la civilizație.

— Nu, răspunse Buna rece.

Numele lui era Amschat B'hal Zoon. Trăia pe vas împreună cu cele trei soții și cei trei copii. Era un Mincinos.

Ceea ce îi exaspera întotdeauna pe inamicii tribului Zoon nu era atât onestitatea lor enervantă, cât totala franchețe. Zoonii nu auziseră în viața lor de eufemisme și, dacă le-ai fi pus unul sub nas, n-ar fi știut la ce folosește și ar fi spus probabil că „nu-i decât un mod drăguț de a spune lucruri neplăcute". Loialitatea lor rigidă față de adevăr nu le era, se pare, impusă de vreo divinitate, cum se întâmplă de obicei, ci avea baze genetice. Un zoon de rând nu putea să spună o minciună așa cum nu putea să respire sub apă și însuși conceptul părea să-i tulbure destul de tare. A spune o Minciună însemna a modifica total Universul.

Un asemenea obicei era însă un fel de handicap pentru un neam de negustori, așa că de-a lungul mileniilor, bătrânii tribului studiaseră această putere ciudată pe care toți ceilalți păreau să o stăpânească atât de bine și deciseseră că aveau și ei nevoie de ea.

Tinerii care dădeau cel mai mic semn că ar avea un asemenea talent erau încurajați, la ocazii festive speciale, să deformeze Adevărul în cadrul unor competiții. Prima minciună rămasă în analele tribului

era: „De fapt, bunicul meu a fost un tip înalt”, dar până la urmă trecură la un nivel superior şi fu instituită funcţia de Mincinos tribal.

Să precizăm că dacă cei mai mulţi zooni sunt incapabili să mintă, ei au în schimb un respect imens pentru cei care pot spune că lumea e altfel decât e, aşa că Mincinosul deţine o poziţie privilegiată. El reprezintă tribul în relaţiile cu lumea din afară, pe care zoonii de rând au renunţat de mult să mai încerce să o înţeleagă. Zoonii sunt foarte mândri de Mincinoşii lor.

Alte rase sunt însă foarte iritate de lucrul ăsta. Consideră că tribul ar fi trebuit să adopte un titlu mai potrivit, cum ar fi „diplomat” sau „însărcinat cu relaţii publice”. Li se pare că sunt luate în bătaie de joc.

— E adevărat? întrebă Esk bănuitoare, uitându-se la chipurile care umpleau cabina barjei.

— Nu, răspunse Amschat categoric. Soţia lui mai tânără, care pregătea terciul pe o sobă mică, decorată, chicoti. Cei trei copii o urmăreau pe Esk cu figuri solemne peste tăblia mesei.

— Voi nu spuneţi niciodată adevărul?

— Dar tu? îşi arătă Amschat dantura de aur, deşi ochii nu îi zâmbeau. De ce te găsesc la mine în lână? Amschat nu răpeşte copii. Cineva te aşteaptă acasă, da sau nu?

— Presupun că Buna o să vină să mă caute, zise Esk, dar nu cred că o să-şi facă prea multe griji. O să se înfurie doar, probabil. Oricum, mă duc la Ankh-Morpork. Mă puteţi da jos de pe corabie...

— ... barjă...

— Cum vreţi. Sau la ştiucă, pe mine nu mă deranjează.

— Nu pot să fac aşa ceva, spuse Amschat.

— E şi asta o minciună?

— Nu! Dar pe aici e un ţinut sălbatic. Sunt tâlhari şi... alte lucruri.

Esk dădu fericită din cap.

— Atunci s-a aranjat, zise. Nu mă deranjează să dorm în lână. Şi pot să-mi plătesc drumul. Pot să fac..., ezită. Propoziţia neterminată pluti în aer ca un cristal, până când discreţia reuşi să-i pună limba sub stăpânire: ...lucruri utile, încheie ea cam abrupt.

Îşi dădea seama că Amschat se uită cu coada ochiului la soţia mai în vârstă, care cosea lângă sobă. Potrivit tradiţiei zoone, ea purta negru din cap până în picioare. Bunei i-ar fi plăcut.

— Ce fel de lucruri utile? Spălat şi măturat, da sau nu?

— Dacă vreţi, spuse Esk. Sau distilări cu alambicul triplu, prepararea lacurilor, glazurilor, cremelor, alegerea cerii şi pregătirea

lumânărilor, alegerea corectă a semințelor, rădăcinilor și lăstarilor și cele mai multe preparate din optzeci de Ierburi Miraculoase. Pot să torc, să dărăcesc, să bat și să pieptăn, să țes de mână, pe gherghef sau la război, pot să împletesc dacă îmi pune cineva pe ochiuri, să citesc pământul și piatra, să fac tâmplărie, inclusiv îmbinări triple, să prevăd vremea după păsări și nori, să roiesc albinele, să prepar cinci tipuri de mied, să fac vopsele și fixative și pigmenți, inclusiv albastru intens, să lucrez cu metale ușoare, să repar ghete, să tăbăcesc și să croiesc cele mai multe feluri de piele și dacă aveți capre pot să am grijă de ele. Îmi plac caprele.

Amschat o privea gânditor. Simți că așteaptă să continue.

— Bunei nu-i place să stai degeaba, avansă ea. Zice că o fată care e îndemânatică n-o să rămână niciodată pe drumuri, adăugă pentru a completa explicația.

— Sau fără bărbat, probabil, dădu Amschat din cap.

— De fapt, Buna spune multe și despre asta...

— Sunt convins, făcu Amschat. O privi pe prima nevastă, care încuviință din cap aproape imperceptibil. Foarte bine, zise el. Dacă te faci folositoare, poți rămâne. Și știi să cânți la vreun instrument?

Esk îi întoarse fără să clipească privirea insistentă.

— Probabil.

Așa că Esk, fără mare dificultate și cu foarte puțin regret, părăsi munții Vârfu Berbecelui și clima lor capricioasă pentru a li se alătura zoonilor pe ruta lor comercială din josul fluviului Ankh.

Erau cel puțin 30 de barje, cu câte o familie extinsă pe fiecare, și aparent nu existau două cu aceeași încărcătură. Majoritatea erau legate între ele, așa că, dacă aveau chef să socializeze, zoonii nu trebuiau decât să tragă de odgon și să sară pe cealaltă punte.

Esk își aranjă locuința în lână. Era cald, mirosul amintea întrucâtva de căsuța Bunei și, mult mai important, nu o deranja nimeni.

Era puțin îngrijorată de partea cu magia.

În mod clar, îi scăpase de sub control. Ea nu făcea nimic, lucrurile magice se întâmplau în jurul ei. Și își dădea seama că cei din jur nu ar fi fost prea încântați să afle.

Asta însemna că, dacă spăla, trebuia să facă zgomot și să stropească pentru a ascunde faptul că vasele se curățau de la sine, iar când cârpea, trebuia să se ascundă într-un colț, ca să nu vadă nimeni că marginile rupturii se lipeau singure, ca și cum... ca prin farmec.

Apoi, într-a doua dimineață a călătoriei, descoperi că peste noapte câțiva din vălătucii de lână din locul unde-și ascunsese toiagul se pieptănaseră, se torseseră și se aranjaseră frumos în sculuri.

Își alungă din minte orice gând despre aprinderea focurilor.

Existau însă și avantaje. Fiecare cotitură a marelui fluviu brun aducea noi peisaje. Pe alocuri, malurile erau întunecate, tivite cu păduri dese, prin care barjele călătoreau pe mijlocul râului, cu bărbații înarmați pe punte și femeile jos în cabine – în afară de Esk, care stătea afară, urmărind cu interes corul de mormăieli și strănuturi care îi însoțea de pe maluri. Pe alocuri se vedeau ferme. Apăreau și orașe, cu mult mai mari decât Ohulan. Erau chiar și munți, deși aceștia erau bătrâni și turtiți, nu tineri și îndrăzneți ca munții ei. Nu că i-ar fi fost dor de casă, dar uneori se simțea ea însăși ca o barcă, plutind la capătul unei frânghii infinite, dar legată de o ancoră.

În unele orașe, barjele făceau popas. Conform tradiției, pe mal se duceau doar bărbații și numai Amschat, împodobit cu pălăria de ceremonie a Mincinosului, vorbea cu cei care nu erau zooni. De obicei Esk îl însoțea. Încercase el să-i sugereze că poate ar trebui să respecte legile nescrise ale tribului și să rămână pe apă, dar pentru Esk o sugestie era ca o pișcătură de țânțar pentru un rinocer, deoarece învățase deja că, dacă ignori regulile, în jumătate din cazuri ceilalți oameni le vor rescrie, discret, astfel încât acestea să nu te mai vizeze și pe tine.

Oricum, lui Amschat i se părea că de câte ori Esk se afla alături de el obținea un preț foarte bun. Copilul ăla, care se chiora la ei de după genunchii zoonului, avea ceva care îi făcea chiar pe negustorii trecuți prin ciur și prin dârmon să încheie târgul grăbiți.

De fapt, lucrul ăsta începea să îl îngrijoreze. Când un telal din fortăreața Zemphis îi oferi un săculeț de ultramarine pentru o sută de sculuri de lână, o voce de la nivelul buzunarului îi spuse.

— Nu sunt ultramarine.

— I-auzi ce zice copilul! rânji telalul.

Amschat ridică solemn una din pietre în dreptul ochiului.

— Aud, dar arată într-adevăr ca ultramarinele. Au strălucirea și apele...

Esk clătină din cap.

— Sunt doar spiralite. O spuse fără să se gândească și regretă în secunda următoare, când cei doi bărbați se întoarseră și o priviră lung.

Amschat răsuci piatra în palmă. Dacă puneai spiralite cameleon în aceeași cutie cu niște pietre prețioase, ele împrumutau culoarea

nestematelor, – o șmecherie veche – dar acestea păreau să aibă acel foc interior, albastru, autentic. Se uită la telal cu asprime. Amschat fusese bine pregătit în arta minciunii. Îi recunoștea și semnele mai subtile, acum, dacă se gândea mai bine.

— Se pare că există o îndoială, zise, dar e lesne de rezolvat. Nu trebuie decât să le ducem la bijutierul din Strada Pinilor, pentru că toată lumea știe că spiralitele se dizolvă în acid hypactic, da sau nu?

Telalul ezită. Amschat își schimbase ușor poziția, iar felul în care arătau acum mușchii lui sugera că, la orice mișcare bruscă, negustorul s-ar fi trezit în praful drumului. Și copilul ăla afurisit se uita la el cruciș, de parcă îi vedea gândurile. Nervii îi cedară.

— Regret această nefericită neînțelegere. Eu am primit pietrele cu bună-credință, ca ultramarine, dar decât să iște o gâlceavă între noi, mai bine ți le ofer în dar, iar pentru lână îți pot da această rozeată de primă calitate.

Și scoase o piatră mică, roșie dintr-o punguță de catifea. Amschat abia dacă o privi, dar, fără să-și ia ochii de la negustor, i-o înmâna lui Esk. Aceasta aprobă din cap.

După ce telalul dispăru, Amschat o luă pe Esk de o mână și aproape o târî până la prăvălia bijutierului, un fel de nișă într-un zid. Bătrânul luă cea mai mică dintre pietrele albastre, ascultă explicația grăbită a lui Amschat turnă o ceașcă de fluid hypactic și dădu drumul pietrei. Aceasta dispăru bolborosind.

— Foarte interesant, zise. Luă o altă piatră cu o pensetă și o privi printr-o sticlă. Sunt într-adevăr, spiralite, însă exemplare extrem de frumoase, conchise el. Evident nu au nici o valoare, iar eu aș fi gata să vă ofer – fetița asta are ceva la ochi?

Ainschat îi dădu fetei un ghiont, iar Esk renunță să-și mai exerseze Privirea pe bijutier

— V-aș oferi, să zicem, doi zați de argint.

— Să zicem mai bine cinci? spuse Amschat amabil.

— Și aș vrea să păstrez una din pietre, zise Esk.

Bijutierul ridică mâinile.

— Bine, dar ele sunt o simplă curiozitate, nu au valoare decât pentru un colecționar!

— Care colecționar le poate vinde cumpărătorilor neavizați drept cele mai fine roseate sau ultramarine, zise Amschat, mai ales dacă e singurul bijutier din oraș.

Bijutierul bombăni ceva la auzul acestor vorbe, dar în final se înțeleseră la trei zați și una dintre pietre pe un lănțișor de argint

pentru Esk.

Când se îndepărtară, Amschat îi înmână monedele de argint și zise:

— Astea-s ale tale. Le-ai câștigat. Dar..., își coborî el ochii la nivelul ei, trebuie să-mi spui de unde știai că sunt false.

Avea o privire îngrijorată, iar Esk își dădu seama că adevărul nu era de natură să-l liniștească. Magia îi tulbura pe oameni. Nu i-ar fi plăcut să audă: „spiritele sunt spirite și ultramarinele sunt ultramarine, iar dacă unora li se par la fel e pentru că nu-și folosesc ochii cum trebuie. Nimic nu-și poate ascunde până la capăt adevărata natură".

Așa că preferă să spună:

— Piticii scot spiralite din mină chiar în apropiere de satul în care m-am născut, așa că am învățat să observ cum reflectă lumina într-un fel aparte.

Amschat o privi o vreme în ochi. Apoi strânse din umeri.

— Bun, zise. Foarte bine, mai am niște treburi pe aici. De ce nu te duci să-ți cumperi niște haine sau ceva? Mai că-mi vine să-ți atrag atenția că unii negustori sunt hoți, dar îmi dau seama, nu știu de ce, că n-o să ai nici un fel de probleme.

Esk încuviință. Amschat o porni prin târg. La primul colț se întoarse, o privi gânditor și apoi dispăru în mulțime.

— Iată și sfârșitul călătoriei pe apă, își zise Esk. Acum nu știe sigur, dar va fi cu ochii pe mine și la un moment dat o să mă trezesc cu toiagul confiscat, ceea ce va crea tot felul de neplăceri. De ce se sperie toți de magie în halul ăsta?

Suspină filosofic și porni să exploreze posibilitățile orașului.

Mai era și problema toiagului. Esk îl îngropase bine sub lâna care nu urma să fie descărcată prea curând. Dar dacă se ducea să-l ia, oamenii aveau să-i pună întrebări la care ea nu cunoștea răspunsul.

Găsi o alee dosnică și o cercetă până când o intrare îi oferi adăpostul pe care îl căuta. Dacă nu se întorcea la barjă, îi rămânea un singur lucru de făcut. Întinse o mână și închise ochii.

Știa exact ce vrea să facă, de parcă vedea în fața ochilor. Toiagul nu trebuia să vină zburând prin aer, făcând stricăciuni pe barjă și atrăgând atenția asupra lui. Tot ce voia, își spuse, era o mică schimbare în felul în care era organizată lumea. Să nu mai fie o lume în care toiagul stătea în lână, ci o lume în care toiagul se afla în mâna ei. O schimbare minusculă, o modificare infinitesimală a Ceea Ce

Este.

Dacă ar fi avut pregătire de vrăjitor, Esk ar fi știut că așa ceva e imposibil. Toți vrăjitorii știau cum să miște lucrurile, de la protoni în sus, dar esențialul, atunci când deplasezi ceva de la punctul A la punctul Z, este ca acel lucru să treacă prin toate celelalte litere ale alfabetului. Pentru ca un lucru să dispară din punctul A și să reapară în punctul Z, ar trebui ca întreaga realitate să fie dată deoparte. Problemele care s-ar isca de aici sunt de negândit.

Esk nu fusese, desigur, instruită, dar se știe că un ingredient esențial al succesului este să n-ai idee că ceea ce vrei să faci este irealizabil. O persoană care ignoră eventualitatea eșecului poate deveni bucata de cărămidă aruncată în fața bicicletei istoriei.

În timp ce Esk încerca să-și dea seama cum poate să transporte toiagul, undele se propagară în eterul magic, modificând Lumea Disc în mii de chipuri minuscule. Cele mai multe trecură cu totul neobservate. Poate câteva fire de nisip își schimbară locul pe plajă sau, pe ici pe colo, câte o frunză atârna de ramură într-o poziție oarecum diferită. Dar apoi valul probabilității se lovi de malul Realității și – precum planctonul de la marginea iazului care se întâlnește cu undele create de o piatră aruncată – iscă mici, dar foarte importante vârtejuri în însăși materia existenței. Poți crea vârtejuri în materia existenței, pentru că e o materie foarte ciudată.

Esk nu avea habar de toate astea, bineînțeles, dar fu mulțumită când toiagul căzu din cer drept în mâna ei.

Era fierbinte.

Se uită la el o vreme. Își dădea seama că trebuie să facă ceva cu el: era prea mare, prea special, prea incomod. Atrăgea atenția.

— Dacă te iau la Ankh-Morpork, zise ea gânditoare, va trebui să te deghizezi.

Câteva scântei întârziate de magie jucară pe suprafața toiagului, apoi se stinseră.

Mai târziu, Esk rezolvă problema la o prăvălie de mături din piața principală a orașului Zemphis, unde o cumpără pe cea mai mare. Întoarsă la adăpostul ei din aleea dosnică, scoase mânerul și înfipse toiagul adânc între rămurelele de arțar. Nu era frumos să tratezi în felul acesta un obiect nobil, așa că își ceru scuze în gând.

Dar acum era altceva. Nimeni nu băga în seamă o fetiță care ducea o mătură.

În timp ce se plimba, își cumpără o bucată de plăcintă condimentată (tarabagiul o păcăli nonșalant la rest și abia mai târziu

își dădu seama că în mod inexplicabil îi înmânase două monede de argint; de asemenea, șobolanii îi înghițiră noaptea, în chip misterios, tot stocul de alimente, iar bunica lui fu lovită de trăsnet).

Orașul era mai mic decât Ohulan și foarte diferit de el, pentru că se găsea la intersecția a trei drumuri comerciale, dacă nu puneai la socoteală și fluviul. Era construit în jurul unei piețe enorme, o încrucișare între un permanent ambuteiaj exotic și un sat de corturi. Cămilele loveau catârii, catârii loveau caii, caii loveau cămilele și cu toții loveau oamenii; era o revoluție de culori, o cascadă de sunete, o orchestră nazală de mirosuri și zgomotul constant, amețitor, a sute de oameni care munceau din greu să facă bani.

Una din cauzele marii înghesuieli era faptul că pe zone vaste ale continentului alți oameni preferau să facă bani fără să muncească deloc și, cum pe Disc nu se dezvoltase încă o industrie a înregistrărilor muzicale, erau obligați să recurgă la forme mai vechi și mai tradiționale de banditism.

În mod ciudat, acestea necesitau adesea un efort considerabil. Rostogolirea unor bolovani uriași pe marginea unor stânci înalte pentru a organiza o ambuscadă decentă, tăierea copacilor pentru a bloca drumurile, săparea unor șanțuri și umplerea lor cu țepușe, întreținerea unei lame bine ascuțite la pumnal, toate cereau mai multă cheltuială de creier și mușchi decât alte profesiuni mai acceptabile din punct de vedere social. Cu toate acestea, destule persoane erau suficient de induse în eroare pentru a se supune la asemenea suferințe, la care se adăugau nopți lungi de pândă petrecute în condiții neprielnice doar pentru a pune mâna pe niște cutii mari cu bijuterii.

Așa că orașul Zemphis era locul unde caravanele se formau, se despărțeau și se uneau la loc, pe măsură ce zecile de negustători și călători căutau să se adune pentru a se proteja de acești năpăstuiți ai societății presărați pe drumurile din jur. Esk, hoinărind nebăgată în seamă prin furnicarul uman, află toate astea pur și simplu căutând persoane cu un aer important și trăgându-le de pulpana hainei.

Bărbatul respectiv era pe cale să numere niște baloturi de tutun și chiar ar fi reușit dacă nu ar fi fost întrerupt.

— Ce?

— Am zis: ce se-ntâmplă aici?

Omul vru să zică „Șterge-o și bate la cap pe altcineva". Vru să-i ardă și o castană ușoară în creștet. Așa că fu uimit când se trezi că se lasă pe vine și stă de vorbă serios cu un copil mic și cu fața bucălată,

care ținea în mână o mătură (care mătură, păru el să-și amintească mai târziu, era și ea, într-un chip greu de definit, atentă la explicații).

Îi explică despre caravane. Copilul dădu din cap.

— Oamenii se adună ca să călătorească împreună?

— Exact.

— Încotro?

— Peste tot. La Sto Lat, Pseudopolis, Ankh-Morpork, bineînțeles...

— Dar acolo duce și râul, zise Esk rațională. Barjele. Zoonii.

— A, da, zise negustorul, dar ei cer mulți bani și nu pot transporta orice, și, oricum, nimeni nu prea are încredere în ei.

— Dar sunt foarte cinstiți!

— Hm, da, răspunse el. Dar știi cum se zice: să n-ai încredere în omul cinstit. Zâmbi înțelept.

— Cine zice așa ceva?

— Păi se zice. Știi tu. Lumea, răspunse, de data asta cu ceva nesiguranță în glas.

— Aha, făcu Esk. Se gândi un pic. Lumea asta trebuie să fie tare proastă, spuse ea înțepată. Mulțumesc oricum.

O urmări cum se îndepărtează și se întoarse la numărat. După o clipă simți din nou o smucitură.

— Cinzeșaptecinzeșaptecinzeșapteda? zise, încercând să nu piardă șirul

— Iartă-mă că te deranjez din nou, zise Esk, dar baloturile alea...

— Ce-i cu ele cinzeșaptecinzeșaptecinzeșapte?

— O fi normal să aibă un fel de viermișori înăuntru?

— Cinzeșap... ce? Negustorul își lăsă în jos tăblița și se uită prostit la Esk. Ce viermișori?

— Unii încolăciți. Albi, spuse Esk binevoitoare. Și-au făcut tot felul de găuri pe la mijlocul baloturilor.

— Vrei să zici viermi de tutun? Aruncă o privire sălbatică spre baloturile care erau descărcate de un negustor care, acum că stătea să se gândească mai bine, avea privirea nervoasă a unui spiriduș de noapte care ar prefera s-o șteargă înainte să descoperi în ce se transformă aurul său la lumina zilei. Dar mi-a zis că au fost depozitate cum trebuie și ... de fapt de unde știi?

Copilul dispăruse însă în mulțime. Negustorul se uită lung spre locul unde îl zărise cu o clipă înainte. Se uită lung și la vânzătorul de tutun, care rânjea nervos. Se uită lung la cer. Apoi își scoase cosorul din buzunar, îl privi un moment, păru să fi ajuns la o decizie și se

îndreptă spre cel mai apropiat balot.

Între timp, Esk reușise, trăgând cu urechea la întâmplare, să localizeze caravana care se forma pentru Ankh-Morpork. Șeful coloanei stătea la o masă alcătuită dintr-o scândură pusă pe două butoaie.

Era ocupat.

Vorbea cu un vrăjitor.

Călătorii experimentați știu că un grup care se pregătește să traverseze o regiune presupusă ostilă trebuie să aibă un număr de săbii pregătite, dar trebuie neapărat să aibă și un vrăjitor, în caz că e nevoie de arta magiei, iar dacă aceasta nu se dovedește necesară, măcar pentru aprinderea focurilor. Orice vrăjitor de la rangul trei în sus nu concepe să plătească privilegiul de a se alătura grupului. Dimpotrivă, se așteaptă să fie plătit. Negocieri delicate în acest sens erau tocmai pe cale să se încheie.

— Foarte bine, Maestre Melasso, dar ce facem cu tânărul? spuse șeful caravanei, unul Adab Gander, cu o statură impresionantă, completată de o jachetă din piele tăbăcită de trol, o îndrăzneață pălărie moale și un kilt de piele. El nu-i vrăjitor, din câte văd.

— Se pregătește, zise Melasso, un vrăjitor slăbănog, a cărui robă afirma că ar fi mag al Vechilor și Adevăraților Frați ai Stelei de Argint, unul din cele opt ordine vrăjitorești.

— Atunci nu-i vrăjitor. Eu știu regulile: nu ești vrăjitor dacă nu ai toiag. Și el n-are.

— Chiar acum se duce la Universitatea Nevăzută ca să rezolve acest mic detaliu, spuse Melasso demn. Vrăjitorii se despărțeau de banii lor ceva mai greu decât se desparte un tigru de propriii colți.

Gander îl privi pe tânărul în chestiune. Întâlnise mulți vrăjitori la viața lui, așa că se considera un bun judecător și trebuia să admită că băiatul părea să fie materie primă potrivită pentru așa ceva. Adică era slab, deșirat, palid de la atâtea cărți tulburătoare citite în încăperi nesănătoase și cu ochii umezi ca două ouă fierte moi. Lui Gander îi trecu prin cap că, cine vrea să reușească, trebuie să speculeze chiar și astfel de însușiri.

Tot ce-i trebuie ca să ajungă în vârf, gândi el, e un mic handicap. Vrăjitorii sunt de obicei martirizați de chestii precum astmul sau platfusul, care le dau într-un fel impulsul necesar.

— Cum te cheamă, băiete? întrebă el cât putu de amabil.

— Sssssssssssssssss, făcu băiatul. Mărul lui Adam i se zbătu ca un balon captiv. Se întoarse către tovarășul său cu o rugăminte mută

în ochi.

— Simon, spuse Melasso.

— ...imon, încuviință, recunoscător, Simon.

— Poți să faci cercuri de foc sau să arunci vârtejuri descântate împotriva unui dușman?

Simon îl privi pe Melasso pieziș.

— Nnnnnnnnrm, începu el.

— Tânărul meu prieten se află la un nivel mai înalt al magiei decât simpla proferare de blesteme.

— ...u, zise Simon.

Gander încuviință din cap.

— Ei bine, zise, poate vei ajunge într-adevăr vrăjitor, băiete. Poate, când îți vei primi toiagul cel nou, vei accepta să călătorești cu mine, o dată, bine? O să fac o investiție în tine, da?

— Ddd...

— Dă din cap, zise Gander, care nu era crud din fire.

Simon dădu din cap recunoscător. Melasso și Gander dădură și ei din cap unul spre altul, apoi vrăjitorul se îndepărtă, împreună cu ucenicul care ostenea în urmă sub greutatea bagajelor.

Gander se uită pe lista pe care o avea în față și șterse grijuliu, cu o linie, cuvântul „vrăjitor".

O umbră mică apăru pe masă. Ridică ochii și tresări fără să vrea.

— Da? zise el rece.

— Vreau să merg la Ankh-Morpork, vă rog, spuse Esk. Am ceva bani.

— Du-te acasă, la mama ta, copilă.

— Serios, îmi caut norocul.

Gander oftă.

— Și de ce cari măturа aia?

Esk o privi de parcă o vedea pentru prima dată.

— Orice lucru trebuie să se afle undeva, răspunse.

— Du-te acasă, fata mea. Nu iau copii fugari la Ankh-Morpork. În orașele mari, fetițele mici pot păți fel de fel de lucruri ciudate.

Esk se lumină.

— Ce fel de lucruri ciudate?

— Ascultă. Am zis să te duci acasă, da? Acum!

Își luă creta și continuă să taie de pe listă diverse articole, încercând să ignore privirea insistentă, care părea să-i pătrundă în creier.

— Pot să fiu de ajutor, spuse Esk cuminte.

Gander aruncă creta și se scărpină iritat.

— Câți ani ai?

— Nouă.

— Ei bine, domnișoară Nouă-Ani, am două sute de animale și o sută de oameni care vor să meargă la Ankh, și jumătate dintre ei are pică pe cealaltă jumătate, și nu am destui oameni care să poată lupta, și se zice că drumurile sunt rele și că bandiții s-au obrăznicit de tot sus în munți, pe la Țâțe, și că trolii cer o taxă de pod și mai mare anul ăsta, și în plus insectele au dat iama în provizii, iar eu am tot timpul migrene. Așa că spune-mi, unde, în harababura asta, mai am eu loc și de tine?

— Aha, făcu Esk. Se uită împrejur, spre piața aglomerată. Care din drumurile astea duce spre Ankh?

— Cel de colo, cu poarta.

— Mulțumesc, spuse ea grav. Sper să nu mai aveți necazuri și să nu vă mai doară capul.

— Da, zise Gander nesigur. Bătu cu degetele în tăblia mesei, urmărind-o pe Esk cum se îndreaptă spre drumul de Ankh. Un drum lung, întortocheat. Un drum bântuit de tâlhari și gnoli. Un drum care se aburca prin trecători înalte de munte și se târa gâfâind prin deșerturi. La naiba, mormăi el. Hei! Vino înapoi!

Buna Batevreme avea necazuri.

În primul rând, decise ea, n-ar fi trebuit niciodată să se lase convinsă de Hilta să împrumute mătura. Era veche, imprevizibilă, zbura numai noaptea și nici atunci nu prindea o viteză mai mare decât un trap domol.

Descântecele de zbor erau atât de uzate încât nici nu funcționa dacă nu era deja în mișcare, într-un ritm bunicel. Era, de fapt, singura mătură din lume care pornea numai împinsă.

Și tocmai când Buna Batevreme, asudând și blestemând, alerga pe o potecă de pădure ținând afurisitul de măturoi la înălțimea umărului, dădu peste capcana de urs.

O altă problemă era că ursul dăduse peste ea primul. De fapt asta nu fu chiar așa o problemă, pentru că Buna, deja foarte prost dispusă, îl pocni între ochi cu coada măturii, făcându-l să se îndepărteze cât îi permitea lărgimea puțului și să stea ghemuit, încercând să se concentreze asupra unor gânduri pozitive.

Nu fu o noapte prea confortabilă și nici vânătorii care apărură în zori la marginea puțului nu avură o dimineață prea bună.

— Era și timpul, zise Buna. Scoateți-mă de aici.

Capetele speriate dispărură și se auzi o conversație șoptită. Văzuseră pălăria și mătura.

În final, un cap bărbos reapăru, ezitant, de parcă trupul de care era legat ar fi fost împins înainte cu de-a sila.

— Ăă, începu, ascultă, măicuță...

— Nu sunt măicuța nimănui, se repezi Buna. În mod sigur nu sunt mama voastră, dacă oți fi avut vreodată mame, ceea ce mă cam îndoiesc. Dacă aș fi fost mama voastră, mi-aș fi luat lumea-n cap înainte să vă nașteți.

— Asta e doar o figură de stil, spuse capul bărbos, cu reproș.

— Ba e o insultă în toată regula!

Se auziră alte șoapte.

— Dacă nu ies de aici, zise Buna cu o voce răsunătoare, veți avea Necazuri. Vedeți pălăria asta, ai? O vedeți?

Capul reapăru.

— Tocmai aici e problema, zise. Adică, ce o să se întâmple dacă te scoatem? Ni se pare mai puțin riscant să astupăm puțul cu pământ. N-avem nimic cu tine, personal, înțelegi?

Buna își dădu deodată seama ce i se părea ciudat în legătură cu capul.

— Stai cumva în genunchi? întrebă ea acuzator. Ba nu stai, nu-i așa! Sunteți pitici!

— Șop,șop, șop.

— Ei și ce-i cu asta? veni răspunsul, sfidător E ceva rău? Ai ceva contra piticilor?

— Știți să reparați mături?

— Mături zburătoare?

— Da!

— Șop, șop, șop.

— Și dacă știm?

— Păi, poate ne înțelegem....

Sălașurile piticilor răsunau de zgomotul ciocanelor, deși asta era mai mult de fațadă. Piticii nu reușeau să se concentreze dacă nu auzeau acest zgomot care li se părea liniștitor, așa că piticii mai avuți din rândul clerului plăteau niște spiriduși să lovească mici nicovale de ceremonie pentru a menține ambianța piticească tradițională.

Mătura zăcea pe două capre de lemn. Buna Batevreme ședea pe o recoltă proaspătă de rocă, în timp ce un pitic ce-i ajungea până la brâu, încins cu un șorț acoperit de buzunare, se învârtea în jurul

măturii și o înghiontea din când în când.

Până la urmă izbi cu piciorul în mănunchiul de peri și trase lung aer în piept, un fel de șuierat invers, care e semnul secret al meseriașilor de pretutindeni și înseamnă că se pregătește ceva costisitor.

— Buuun, zise. Ar trebui să chem ucenicii să se uite la chestia asta. Foarte educativă. Și zici că ai reușit să zbori cu asta?

— Ca o pasăre.

Piticul își aprinse o pipă.

— Mi-ar plăcea grozav să văd și eu pasărea aia, zise el gânditor. Îmi închipui că merită văzută așa o pasăre.

— Bine, dar poți să o repari? Mă grăbesc.

Piticul se așeză încet și cu subînțeles.

— De reparat, nu știu. Poate să o reconstruiesc. Sigur, o să fie greu să găsim peri de tipul ăsta, chiar dacă ai oamenii care să-ți lege cotorul, iar descântecele trebuie...

— Nu vreau să o reconstruiești, vreau doar să funcționeze ca lumea, spuse Buna.

— E un model vechi, înțelegi? continuă piticul. Foarte complicate modelele astea vechi. Lemnul nu se mai găsește...

Se trezi ridicat de la pământ până când privirea i se află la același nivel cu cea a Bunei. Piticii, ei înșiși ființe magice, sunt destul de rezistenți la magie, dar expresia ei arăta de parcă ar fi încercat să-i lipească ochii de fundul capului.

— Vreau doar s-o repari, șuieră ea. Te rog.

— Cum, să fac o treabă de mântuială? întrebă piticul în timp ce pipa i se izbea de podea.

— Da.

— S-o cârpesc, vrei să zici? Să îmi fac de râs meseria dând rasol?

— Da, zise Buna. Pupilele ei erau două mici găuri negre.

— Aha, făcu piticul. Bine atunci.

Gander, șeful caravanei, era un om preocupat.

Se aflau la trei zile de Zemphis, mergând într-un ritm bun, și urcau către Țâțele Scillei (erau opt; Gander se întreba mereu cine o fi fost această Scilla și dacă i-ar fi plăcut de ea).

Un grup de gnomi se strecurase până la ei în timpul nopții. Nesuferitele creaturi, un soi de spiriduși de stâncă, tăiaseră beregata unui străjer și erau probabil hotărâte să măcelărească pe toată lumea. Doar că...

Doar că nimeni nu înțelegea exact ce se petrecuse după. Fuseseră treziți de țipete și, până când să se aprindă focurile, iar Melasso, vrăjitorul, să arunce o lumină albastră asupra taberei, gnomii care mai rămăseseră în viață erau departe, niște umbre subțiri care fugeau de parcă erau gonite de legiunile Iadului.

Judecând după ce li se întâmplase colegilor lor, aveau probabil dreptate. Bucăți de gnomi atârnau de stâncile dimprejur, conferindule un aer vesel, festiv. Lui Gander nu-i părea prea rău, – gnomii obișnuiau să ia călătorii ostatici și să exerseze pe ei o ospitalitate de tipul „măciuci și cuțite ascuțite" – dar nici nu-i plăcea să se afle în aceeași zonă cu Ceva care trecea prin zeci de gnomi înarmați periculos așa cum trece o lingură printr-un ou moale, și asta fără să lase urme.

De fapt locul fusese frumos măturat.

Fusese o noapte foarte lungă și dimineața nu părea să aducă vreo îmbunătățire. Singura persoană trează era Esk, care dormise neîntoarsă sub o căruță și spunea doar că a visat ciudat.

Oricum, era o ușurare să se îndepărteze de priveliștea aceea macabră. Gander considera că gnomii arată la fel de rău și pe dinafară și pe dinăuntru. Mațele lor îi întorceau mațele pe dos.

Esk stătea în căruța lui Melasso, discutând cu Simon care mâna cu stângăcie în timp ce, în spatele lor, vrăjitorul încerca să recupereze câteva ore de somn.

Simon făcea totul cu stângăcie. Era unul dintre acei lungani, care par alcătuiți din genunchi, coate și degete. Oboseai doar privindu-l cum merge și așteptând în fiecare clipă să i se desfacă sforile care păreau să-l țină laolaltă. Iar când vorbea, spasmul agonizant care îi apărea pe chip la gândul că îl așteaptă un S sau un V îi făcea pe oameni să rostească, instinctiv, cuvintele-problemă în locul lui. Merita efortul, măcar pentru privirea recunoscătoare care îi lumina fața plină de coșuri ca un răsărit de soare suprafața lunii.

Acum îi curgeau ochii din cauza alergiei la fân.

— Vroiai să fii vrăjitor și când erai mic?

Simon scutură din cap.

— Tot ce vvvv...

— ... vroiai?

— ... era să descopăr cum se învvvv...

— ... vârteşte?

— Da. Lumea. Cineva din sat a povestit la Universitate și Mmaestrul M-Melasso a fost trimis după mine. O să fiu vvvv...

— ... răjitor...

— ... într-o zi. Maestrul Melasso zice că sunt foarte bun la te-teorie.

Ochii umezi ai lui Simon se înceţoşară şi o expresie de fericire pluti peste chipul lui neregulat.

— Mi-a sp-spus că la biblioteca din Universitatea Nevăzută s-s-sunt mii de cărţi, spuse cu vocea unui bărbat îndrăgostit. M-mai multe decât poate cinevvva să citească într-o viaţă de om.

— Mie nu prea îmi plac cărţile, spuse Esk într-o doară. Cum poate hârtia să ştie? Buna zice că o carte nu-i bună decât dacă are foi subţiri.

— Nu, nu-i adevărat, răspunse Simon grăbit. Cărţile sunt pline de vvv..., înghiţi aer aruncându-i o privire rugătoare.

— ... vorbe? propuse Esk după o clipă de gândire.

— Da, şi ele pot schimba lumea. Asta vvv, asta vrrr, vvv...

— ... vreau...

— ... să descopăr. Ştiu că e pe undeva, prin cărţile cele vechi. Se sss...

— ... spune...

— ... că nu există farmece noi, dar eu ştiu că se ascund pe undeva, vo-vo-vo...

— ...vorbele...

— Da, pe care nici un vvv-vr...

— ... vrăjitor? spuse Esk, încruntată de atâta concentrare.

— Da, nu le-a aflat vreodată. Închise ochii şi cu un zâmbet de beatitudine adăugă: Vorbele Ce Vor Schimba Viaţa.

— Ce?

— Ha? făcu Simon deschizând ochii exact la timp ca să împiedice boul înjugat la căruţă să iasă de pe drum.

— Ai spus toate cuvintele alea cu V.

— Serios?

— Te-am auzit limpede. Ia mai încearcă.

Simon trase aer în piept.

— Vo-vo-vo, v-v-v-v, zise. Vo-vo-vo, continuă el. Nu merge, s-a dus, spuse. Mi se mai întâmplă, dacă nu mă gândesc la ele. Maestrul Melasso zice că sunt alergic la ceva.

— Alergic la V-uri?

— Nu, pro-pro...

— ... prostuţo, completă Esk cu generozitate.

— E ce-ce-ce...

— ... ceva...

— ... în aer, p-polenul poate, sau iarba. Maestrul Melasso a încercat să afle ca-cauza, dar nici un farmec n-a m-mers.

Străbăteau o trecătoare îngustă săpată în stâncă portocalie. Simon o privi neconsolat.

— Bunica m-a învățat niște leacuri pentru alergia la polen, zise Esk. Am putea să le încercăm.

Simon clătină din cap. Părea gata-gata să-i cadă.

— Am încercat de toate, răspunse. Grozav vvvv... magician o să mai fiu, nu pot nici măcar să ssss... pronunț vo-vo-vo... cuvântul.

— Înțeleg care-i problema, spuse Esk. Privi în jur o vreme, urmându-și un gând. Ar fi oare posibil, ăăă, ca o femeie să fie, știi tu, vrăjitor? se aventură ea până la urmă.

Simen se holbă la ea, iar Esk îi susținu sfidătoare privirea.

Gâtlejul i se crispă. Încercă să găsească o propoziție care să nu înceapă cu S. Până la urmă fu nevoit să facă unele concesii.

— Ce idee curioasă, spuse.

Se mai gândi un pic, apoi începu să râdă până când expresia de pe chipul lui Esk îl mai potoli.

— Nostim, zău, adăugă, dar râsul îi pieri de pe față și fu înlocuit de nedumerire. De fapt nu m-am gândit niciodată serios la asta.

— Și? E posibil? Avea un ton cu care te puteai bărbieri.

— Sigur că nu. Se înțelege de la sine, copilă. Simon, înapoi la cărțile tale.

Melasso ieși de sub coviltir și se urcă pe capră.

Expresia ușor panicată își reluă locul pe chipul lui Simon. În timp ce Melasso îi lua frâul din mână, băiatul îi aruncă lui Esk o privire rugătoare, dar ea îl ignoră.

— De ce nu? Ce e atât de la sine înțeles?

Melasso se întoarse spre ea privind-o de sus în jos. Nu-i acordase prea multă atenție până atunci – fusese doar o figură oarecare din tabără.

Era vicecancelar al Universității Nevăzute și destul de obișnuit să vadă siluete grăbite și neconturate ocupându-se de treburi esențiale, dar neimportante, precum pregătitul meselor sau curățatul odăii. Era prost, da, așa cum numai oamenii cei mai deștepți știu să fie, avea tact cam cât o avalanșă și era mai egocentric decât o tornadă, dar nu era în stare să considere un copil într-atât de important încât să se poarte urât cu el.

Melasso era vrăjitor din vârful părului alb, lung și ondulat și până

în cel răsucit al botinelor. Avea sprâncene regulamentare, lungi și stufoase, robă presărată cu paiete și barbă patriarhală, doar pe ici, pe colo îngălbenită de nicotină (vrăjitorii sunt celibatari, dar se bucură oricând de un trabuc de calitate).

— O să înțelegi exact când o să fii mare, spuse. E o idee amuzantă, desigur, un joc simpatic de cuvinte. O femeie vrăjitor! E ca și când ai inventa un bărbat vrăjitoare!

— Vracii, zise Esk.

— Poftim?

— Bunica mea zice că bărbații nu pot fi vrăjitoare. Zice că dacă bărbații ar încerca să fie vrăjitoare, ar deveni vrăjitori.

— Pare o femeie foarte înțeleaptă, spuse Melasso.

— Zice că femeile trebuie să se ocupe de lucrurile la care se pricep.

— Foarte rezonabil.

— Zice că dacă femeile ar putea fi la fel de bune ca bărbații, i-ar întrece cu mult!

Melasso râse.

— E vrăjitoare, spuse Esk, adăugând în sinea ei: poftim, să vedem ce mai zici. Domnule Te Dai Mare.

— Scumpa mea domnișoară, te aștepți să fiu șocat de asta? Se întâmplă să am tot respectul pentru vrăjitoare.

Esk se încruntă. Nu asta trebuia să răspundă.

— Da?

— Desigur. Cred cu tărie că este o carieră excelentă pentru o femeie. O chemare nobilă.

— Crezi? Adică este?

— O, da. Foarte folositoare în zonele rurale, pentru... pentru oameni care... fac copii și așa mai departe. Totuși, vrăjitoarele nu sunt vrăjitori. Arta lor e felul Naturii de-a le permite și femeilor accesul la fluxurile magice, dar trebuie să reții că nu e vorba de magie înaltă.

— Înțeleg. Nu e magie înaltă, replică Esk cu asprime.

— Nu. Vrăjitoarele sunt foarte potrivite să-i ajute pe oameni să treacă prin viață, sigur, dar...

— Presupun că femeile nu-s destul de rezonabile ca să fie vrăjitori. Presupun că de asta e vorba, de fapt.

— Nu pot decât să-mi exprim cel mai profund respect pentru femei, spuse Melasso, care nu remarcase noul tăiș apărut în vocea lui Esk. Nu au egal atunci când e vorba de, de...

— Făcut copii și așa mai departe?

— Exact, așa este, încuviință vrăjitorul generos. Dar uneori pot să-ți dea de furcă. Un pic cam emoționale. Magia înaltă cere o mare claritate a gândirii, iar talentele femeilor nu se îndreaptă în această direcție. Li se încinge creierul prea tare. Îmi pare rău să spun că există o singură poartă către magie, poarta principală de la Universitatea Nevăzută, și că nici o femeie n-a păşit vreodată prin ea.

— Spune-mi, întrebă Esk, la ce folosește mai precis magia înaltă?

Melasso îi zâmbi.

— Magia înaltă, copila mea, ne poate oferi tot ce ne dorim.

— A!

— Așa că scoate-ți din cap toată aiureala asta cu vrăjitorii, da? Melasso surâse binevoitor. Cum te cheamă, copilă?

— Eskarina.

— Și ce cauți la Ankh, draga mea?

— Vroiam să-mi caut norocul, murmură Esk, dar probabil că fetele n-au ce noroc să caute. Ești sigur că vrăjitorii le dau oamenilor ceea ce-și doresc?

— Desigur. De-asta există magia înaltă.

— Înțeleg.

Caravana înainta aproape la pas. Esk sări, trase toiagul din ascunzătoarea lui temporară dintre bagajele și coșurile atârnate de căruță și o luă la fugă înapoi, de-a lungul șirului de animale. Printre lacrimi îl zări pe Simon uitându-se după ea din spatele căruței, cu o carte deschisă în față. El îi zâmbi încurcat și începu să spună ceva, dar ea alergă mai departe și ieși de pe drum.

Tufișuri pitice de grozamă îi zgâriară picioarele în timp ce se cățăra pe un mal lutos, apoi o luă la sănătoasa pe un platou sterp, tivit de stâncile portocalii.

Nu se opri decât când se pierdu de-a binelea, dar furia încă îi ardea în piept. Se mai înfuriase ea și înainte, dar niciodată așa; de obicei furia era ca flacăra roșie care se ridică din forjă la început, când o aprinzi, toată numai strălucire și scântei, dar acum era altfel, de parcă foalele suflau din răsputeri și flacăra devenise alb-albastră, în stare să taie fierul.

Își simțea corpul vibrând. Trebuia să facă ceva ca să nu explodeze.

De ce când o auzea pe Buna perorând despre leacuri își dorea tăișul magiei, dar când îl auzea pe Melasso vorbind cu vocea lui pițigăiată și-ar fi dat viața să fie vrăjitoare? Avea să le facă pe amândouă sau niciuna. Și cu cât vor încerca să o oprească, o să vrea și mai tare.

O să fie și vrăjitoare, și vrăjitor. O să le arate ea lor!

Esk se așeză sub o tufă scundă de ienupăr la poalele unei stânci abrupte și colțuroase, cu mintea clocotindu-i de furie și de planuri felurite. Simțea cum i se închid ușile în nas înainte chiar să încerce să le deschidă. Melasso avea dreptate; nu aveau să o primească la Universitate. Nu era suficient să ai un toiag ca să fii vrăjitor, trebuia să ai și pregătire, iar pe ea n-avea s-o pregătească nimeni.

Soarele amiezii coborî în spatele stâncii și aerul din jurul lui Esk începu să miroasă a albine și a gin. Se întinse privind prin frunze bolta aproape purpurie a cerului și într-un sfârșit adormi.

Când practici magia, unul din efectele secundare e faptul că te năpădesc vise realiste și tulburătoare. Desigur, există o cauză a acestor vise, dar numai când se gândesc la ea vrăjitorii au coșmaruri.

Mințile vrăjitorilor pot întrupa gândurile. Vrăjitoarele lucrează cu ceea ce există deja pe lume, dar un vrăjitor e capabil, dacă e suficient de bun, să dea viață lucrurilor pe care și le imaginează. Acest lucru ar fi inofensiv, în sine, dacă micul cerc de lumină numit generic „universul de spațiu și timp" nu ar pluti în ceva mult mai neplăcut și mai imprevizibil. Cele mai bizare Lucruri orbitează în afara zidurilor fragile ale normalității; în crevasele adânci de la marginea Timpului se aud urlete și croncănituri lugubre. Sunt lucruri atât de cumplite că și întunericul se teme de ele.

Cei mai mulți oameni nu sunt conștienți de aceste lucruri și cu atât mai bine, căci lumea nu ar putea funcționa dacă toți ar sta în pat, cu pătura peste cap, așa cum s-ar întâmpla dacă ar ști ce orori îi pasc la două umbre mai încolo.

Problema e că oamenii interesați de magie și misticism petrec mult timp căscând gura pe la marginea luminii, atrăgându-le atenția creaturilor din Dimensiunile Subterane, care apoi încearcă să-i folosească în lupta lor neobosită de a pătrunde în această realitate.

Majoritatea rezistă, dar atacurile neîncetate ale Lucrurilor se întețesc când subiectul doarme.

Bel-Shamharoth, C'hulagen, Cel Dinlăuntru – hidoșii zei ai întunericului din Necrotelicomnicon, cartea cunoscută unora dintre adepții fanatici sub numele de *Liber Paginarum Fulvarum* – sunt oricând gata să se furișeze într-o minte ațipită. Coșmarurile sunt de cele mai multe ori foarte vii și totdeauna neplăcute.

Esk se obișnuise cu ele de când cu primul vis, când împrumutase întâia oară, iar familiaritatea înlocuise aproape cu totul spaima. Iar când se găsi singură pe câmpia sclipind de praf, sub stele străine, știu

că a sosit timpul pentru încă unul.

— La naiba, zise. Bine, hai. Adu monștrii. Sper doar că n-o să fie iar ăla cu cochilia pe față.

Dar de data aceasta se pare că visul se schimbase. Esk privi în jur și văzu cum în spatele ei se ridică un castel înalt și negru.

Turnurile i se pierdeau printre stele. De pe creneluri se răspândeau lumini, focuri de artificii și o muzică îmbietoare. Porțile uriașe stăteau larg deschise, ca o invitație. Părea că înăuntru are loc o petrecere de tot hazul.

Se ridică, își scutură nisipul argintiu de pe rochie și pomi spre porți. Aproape ajunsese când acestea i se trântiră în nas. Nu se mișcaseră; pur și simplu fuseseră deschise și în clipa următoare erau închise, cu un zgomot care cutremură totul în jur.

Esk întinse mâna și le atinse. Erau negre și atât de reci încât începuse să se formeze gheață pe ele.

Ceva mișcă în spatele ei. Se întoarse și văzu toiagul, fără costumul lui de mătură, stând drept în nisip. Șerpi de lumină i se încolăceau pe lemnul șlefuit și se târau pe gravurile pe care nimeni nu reușea să le distingă.

Îl luă și lovi cu el în poartă. O ploaie de scântei octarine țâșni din metalul negru, care rămase însă intact.

Ochii lui Esk se îngustară. Întinse mâna cu toiagul și se concentră până când o linie subțire de foc ieși din lemn și se năpusti asupra porții. Gheața deveni abur, dar întunericul – acum știa sigur că nu era vorba de metal – absorbi toată puterea fără să scoată măcar o scânteie. Își dublă energia, lăsând toiagul să condenseze toată magia pe care o înmagazinase într-o rază atât de strălucitoare, încât trebui să închidă ochii (și încă o mai vedea, ca pe o linie luminoasă).

Apoi raza se stinse.

După câteva clipe, Esk alergă și atinse ușurel porțile. Erau atât de reci încât aproape rămase fără degete.

Și de pe ziduri auzi un hohot înfundat. N- ar fi fost așa rău, de fapt, dacă ar fi fost un râs, în special unul din acela demonic, cu ecouri puternice; dar acesta era ... o chicoteală.

Dură mult. Era unul din cele mai neplăcute sunete pe care le auzise Esk în viața ei.

Se trezi tremurând. Trecuse cu mult de miezul nopții, iar stelele păreau umede și reci; aerul era plin de tăcerea agitată a nopții, creată de mii de viețuitoare îmblănite care umblă cu grijă, încercând să își procure cina, dar evitând în același timp să ajungă ele însele felul

întâi.

Răsărise luna nouă și lumina palidă și cenușie dinspre Margine sugera că, în ciuda tuturor probabilităților, o nouă zi era în pregătire.

Cineva o învelise pe Esk cu o pătură.

— Știu că nu dormi, rosti vocea Bunei Batevreme. Mai bine te-ai face utilă și ai aprinde focul. E numa' lemn pe-aici primprejur.

Esk se ridică în capul oaselor, apucându-se de tufișul de ienupăr. Se simțea ușoară, s-o ia vântul.

— Focul? îngăimă ea.

— Da. Știi tu, arăți cu degetul și „Vuum!", făcu Buna cu amărăciune. Stătea pe o piatră încercând să găsească o poziție care să-i menajeze artrita.

— Nu... nu cred că pot.

— Mie-mi spui? zise Buna misterioasă.

Bătrâna vrăjitoare se aplecă și puse mâna pe fruntea lui Esk; era ca și cum cineva ar fi mângâiat-o cu un ciorap plin cu zaruri încălzite.

— Ai puțină febră, adăugă. Prea mult soare și pământ rece. Uite cu ce te-alegi din cele străinătăți.

Esk se lăsă într-o parte, până când capul îi ajunse în poala Bunei, cu aromele ei cunoscute de camfor, ierburi și capră. Buna o bătu ușurel pe umăr, cu ceea ce spera să fie un gest mângâietor.

După o vreme, Esk spuse cu voce scăzută,

— N-or să mă primească la Universitate. Mi-a spus un vrăjitor, și am și visat, unul din visele alea adevărate. Știi, de care mi-ai zis tu, chestiile alea cu metre.

— Metrafore, spuse Buna pe un ton didactic.

— Unul din alea.

— Credeai că o să fie ușor? întrebă Buna. Credeai că o să intri pe poartă agitându-ți toiagul și zicând: „Hei, am venit, vreau să fiu vrăjitor, vă mulțumesc"?

— Mi-a zis că femeile nu au voie în Universitate!

— Greșește.

— Nu, mi-am dat seama că spunea adevărul. Știi, Buno, poți să-ți dai seama...

— Prostuțo. Nu-ți dai seama decât că el e convins că spune adevărul. Dar lumea nu e întotdeauna așa cum o văd oamenii.

— Nu înțeleg, se plânse Esk.

— O să înveți, spuse Buna. Acum povestește-mi. Visul ăsta... nu vroiau să te lase să intri în Universitate, așa-i?

— Da, și râdeau!

— Și apoi ai încercat să arzi porțile?

Esk întoarse capul din poala Bunei și îi aruncă o privire intrigată.

— De unde știi?

Buna zâmbi, dar așa cum ar zâmbi o șopârlă.

— Eram la kilometri depărtare. Îmi îndreptam mintea către tine și, deodată, te-am simțit peste tot. Străluceai ca un far, zău. Cât despre foc, ia uită-te în jur.

În licărirea zorilor, platoul se vedea ca o masă uriașă de lut ars. Stânca din fața lui Esk lucea și probabil se topise ca smoala sub atac; avea crăpături adânci din care cursese lavă și zgură.

— Cum, eu am făcut asta?

— Așa se pare, spuse Buna.

— Dar dormeam! A fost doar un vis!

— Magia e de vină. Încearcă să iasă la suprafață. Puterea de vrăjitoare și cea de vrăjitor se hrănesc, într-un fel, nu știu cum, una pe cealaltă.

Cred.

Esk își mușcă buzele.

— Ce să fac? întrebă. Visez tot felul de lucruri!

— Păi, pentru început, o să mergem direct la Universitate, decise Buna. Probabil acolo sunt obișnuiți cu ucenici care nu pot controla magia și au vise fierbinți, altfel locul ar fi ars din temelii de mult.

Privi către Margine și apoi către mătura care zăcea la picioarele ei.

Vom trece peste alergatul înainte și înapoi, peste strânsul legăturilor măturii, peste înjurăturile la adresa piticilor, peste scurtele momente de speranță când magia scotea o scânteie și cumplitele sentimente de disperare când aceasta se stingea, peste noua repriză de fugă, urmată de vraja care făcea dintr-o dată contact, cocoțatul din mers, strigătele, decolarea...

Esk stătea agățată de Buna cu o mână, iar cu cealaltă își ținea toiagul în timp ce, ca să fim cinstiți, abia dacă se târau la câteva zeci de metri deasupra pământului. Câteva păsări zburau alături de ele, interesate de noul copac plutitor.

— Cărați-vă! strigă Buna, scoțându-și pălăria ca să hușuie păsările.

— Nu prea avem viteză, Buno, îndrăzni Esk, timidă.

— E suficient de repede pentru mine!

Esk privi în jur. În spatele lor. Marginea era scăldată în lumină de

aur, brăzdată de nori.

— Cred că ar trebui să coborâm puțin, spuse Esk deodată. Ziceai că mătura nu zboară pe lumină. Se uita la peisajul de dedesubt. Avea un aspect ascuțit și neprimitor. Și în plus părea că așteaptă ceva.

— Știu eu ce fac, domnișoară, o repezi Buna, care se apucă zdravăn de mătură, încercând în același timp să pară cât mai ușoară.

Am pomenit deja că lumina de pe Disc călătorește foarte încet din cauză că trebuie să-i străbată nemăsuratul și străvechiul câmp magic.

Așa că zorii nu sunt o chestiune de o clipă, ca în alte lumi. Noua zi nu erupe, ci se strecoară ușor peste peisajul adormit, așa cum fluxul alunecă pe plajă topind castelele de nisip ale nopții. Pare să se scurgă pe lângă crestele munților. Dacă în pădure copacii sunt strânși în mănunchiuri, lumina iese tăiată în panglici, cu decupaje de umbre. Un observator plasat la o înălțime convenabilă – de dragul argumentației, să zicem, pe o șuviță de cirro-stratus de la marginea atmosferei – ar vedea cât de iubitor se împrăștie lumina în spațiu, cu cât entuziasm se aruncă peste câmpii și cum încetinește atunci când întâlnește terenuri mai înalte, cât de frumos...

De fapt sunt unii observatori care, în fața unei asemenea demonstrații de viteză, se vor plânge că lumina va ajunge să stea, și atunci chiar că nu se va mai vedea. La care li se poate răspunde: „Lumina nu ajunge să stea, ci de la stea vine".

Dar destul cu cinismul. Acolo jos, pe Disc, mătura fugea de mijitul zorilor, retrăgându-se spre umbra noptatică.

— Buno!

Ziua le cuprinse. În fața lor, stâncile părură să ia foc, clătite de valul de lumină. Buna simți că mătura se clatină și privi cu o groază fascinată înspre umbrele care goneau sub ele. Se apropiau.

— Ce o să se întâmple când o să lovim pământul?

— Poate avem noroc de niște stânci mai moi, spuse Buna, din vocea căreia răzbătea îngrijorarea.

— Mătura asta se prăbușește! Nu facem nimic?

— Păi ne-am putea da jos.

— Buno, spuse Esk cu vocea aceea exasperată și extrem de adultă pe care o folosesc copiii pentru a-i pune la punct pe adulți când o iau razna. Nu cred că înțelegi. Eu nu vreau să lovesc pământul. Nu mi-a făcut nimic.

Buna era ocupată să găsească o vrajă potrivită, regretând că mintologia nu funcționează și cu pietrele, dar, dacă ar fi detectat

ascuțimea de lamă din tonul lui Esk, probabil că i-ar fi replicat: „Spune-i asta măturii”.

Și s-ar fi prăbușit cu adevărat. Dar își aminti la timp să-și apuce pălăria și să se țină bine. Mătura se mai scutură odată, se răsturnă...

...și peisajul se înceţoșă.

Nu fu o călătorie lungă, dar fu una pe care Buna avea să și-o amintească întotdeauna, în general pe la trei noaptea, după o masă copioasă. Avea să revadă culorile de curcubeu care foșneau prin curenții de aer și senzația cumplită de greutate, de ca și cum ceva foarte mare și greu se așezase pe univers.

Avea să-și amintească și râsul Eskarinei. În ciuda tuturor eforturilor, avea să revadă iarăși și iarăși felul în care pământul se grăbea spre ele și în care lanțuri întregi de munți treceau prin dreptul lor scoţând vuiete scurte și nesuferite.

Și mai mult ca orice avea să-și aducă aminte cum prinseseră din urmă noaptea.

Apăru în fața lor, o linie frântă de întuneric fugind în fața dimineții lipsite de remușcări. Privi din nou, fascinată și îngrozită, cum linia devenea o pată, o întindere, un întreg continent de întunecime care gonea către ele.

Pentru o secundă, fură pe vârful talazului de lumină care se spărgea într-un tunet tăcut deasupra pământului. Nici un surfer nu mai încălecase vreodată un asemenea val, dar mătura lor sparse pelicula de lumină și zbură către liniștea de dincolo.

Buna lăsă aerul să-i iasă din piept.

Întunericul mai potolea spaima. Și mai însemna și că, chiar dacă Esk își pierdea interesul, mătura putea să zboare singură, doar cu vrăjile ei ruginite.

— ..., zise Buna. Apoi își drese vocea pentru o a doua încercare: Esk?

— E grozav, nu? Mă întreb cum îmi reușește!

— Da, grozav, făcu Buna, cam fără voce. Dar pot să conduc eu acum, te rog? Nu vreau să cădem peste Margine. Te rog?

— E adevărat că peste Margine cade o cascadă uriașă, de jur împrejurul lumii, și că dacă te uiți în jos vezi stelele?

— Da. Acum putem încetini?

— Aș vrea să o văd.

— Nu! Vreau să zic nu chiar acum.

Mătura încetini. Aura de curcubeu din jurul ei dispăru cu un

pocnet. Fără o zvâcnitură, fără măcar o poticnire. Buna se trezi zburând din nou cu o viteză respectabilă.

Buna își construise o reputație solidă pe faptul că avea întotdeauna răspuns la toate. Era o realizare cu totul uimitoare să își recunoască ignoranța, fie și pentru ea însăși. Dar viermele curiozității rodea acum din mărul minții ei.

— Cum, rosti ea în sfârșit, ai făcut asta?

O tăcere gânditoare se lăsă în spatele ei. Apoi Esk răspunse:

— Nu știu, am avut nevoie și deodată mi-a venit în cap. Ca și când ți-ai aminti ceva.

— Bine, dar cum?

— Nu... nu știu. Mi-am imaginat ce vreau să se întâmple și, într-un fel sau altul, am intrat în imagine.

Buna scrută întunericul nopții. Nu mai auzise de asemenea imagine, dar părea ceva extrem de puternic, probabil chiar mortal. A intrat în imagine! Normal, orice act magic schimba lumea întrucâtva, vrăjitorii credeau chiar că numai la asta folosește, – nu se împăcau cu ideea de a lăsa lumea așa cum e și de a-i schimba pe oameni – dar ce spunea Esk era literal. Cerea ceva gândire. Dar cu picioarele pe pământ.

Pentru prima dată în viața ei, Buna se întrebă dacă nu cumva s-o afla ceva important în cărțile alea, pe care lumea părea să pună atâta preț în zilele din urmă, deși ea una se opunea cărților din considerente morale, de vreme ce auzise că majoritatea erau scrise de oameni morți, drept care era clar ca bună ziua că a le citi era la fel de rău ca a practica necromanția. Printre numeroasele lucruri din infinit de variatul univers pe care Buna nu le agrea era și statul la taclale cu morții, care după toate aparențele aveau destule necazuri pe cap.

Dar nu așa multe ca ea, îi venea acum să creadă. Privi distrată la pământul negru și nu-i fu clar imediat de ce stelele se aflau dedesubt.

O clipă – cât de-un infarct – se întrebă dacă nu cumva zburaseră totuși peste Margine, apoi își dădu seama că miile de luciri de la picioarele ei erau prea galbene și că pâlpâiau. În plus, cine mai auzise de stele aranjate după un model atât de ordonat?

— E tare frumos, spuse Esk. Așa arată un oraș?

Buna scană cu atenție sporită împrejurimile. Dacă era un oraș, era mult prea mare. Dar acum, dacă stătea să se gândească, mirosea, într-adevăr, a foarte mulți oameni.

Aerul din jurul lor mustea de miresme de tămâie, de grâne, de condimente și bere, dar în special de acel iz datorat unui nivel ridicat al râului, mai multor mii de locuitori și unei abordări cam directe a problemei canalizării.

Se scutură de toate gândurile. Ziua era pe urmele lor. Căută o zonă unde luminile erau slabe și rare – gândindu-se că asta înseamnă un cartier mai sărac, unde oamenii nu au obiecții față de vrăjitoare –

și îndreptă mătura în jos. Reuși să ajungă la un metru jumătate de pământ când zorii veniră pentru a doua oară.

Porțile erau cu adevărat mari și negre și păreau făcute din întuneric solid.

Buna și Esk stăteau în mulțimea care se înghesuia în piața din fața Universității și se uitau la ele. În sfârșit, Esk spuse:

— Nu văd cum se poate intra.

— Prin magie, presupun, răspunse Buna cu acreală. Ăștia ți-s vrăjitorii. Oricine altcineva ar fi pus un ciocănel.

își agită mătura în direcția ușilor celor înalte.

— Nu m-aș mira să trebuie să spui vreun hocus-pocus ca să se deschidă, adăugă ea.

Erau în Ankh-Morpork de trei zile, iar Buna începea, spre marea ei uimire, să se simtă bine. Găsise o locuință în Umbre, un cartier vechi al orașului, unde mai toți locuitorii erau noctambuli și nu prea își băgau nasul în treburile altora, deoarece curiozitatea nu te ucide pur și simplu, ci mai întâi te aruncă în fluviu cu greutăți legate de picioare. Camerele erau la ultimul etaj, lângă locuința bine păzită a unui negustor de obiecte furate, pentru că, după cum auzise Buna, gardurile solide îți asigură o vecinătate plăcută.

În Umbre se afla, așadar, reședința zeilor discreditați, a hoților fără licență, a vampelor de noapte, a vânzătorilor de mărfuri exotice, a alchimiștilor și comedianților ambulanți – pe scurt, toată unsoarea de pe axul civilizației.

Și totuși, cu toate că acești oameni tind să aprecieze formele ușoare de magie, era o remarcabilă criză de vrăjitoare. La câteva ore de la sosirea Bunei, vestea se dusese în cartier și un puhoi de oameni veniseră tiptil, pe furiș ori șontâc la ușa ei, în căutare de poțiuni, vrăji, informații despre viitor și alte servicii personale specializate, pe care vrăjitoarele le furnizează în mod tradițional celor ale căror vieți sunt umbrite de nori sau de-a dreptul furtunoase.

La început fusese plictisită, apoi jenată, apoi flatată; clienții aveau bani, ceea ce era util, dar îi ofereau și respect, ceea ce însemna valută forte.

Până la urmă, Buna ajunsese să se gândească chiar la posibilitatea de a face rost de o locuință ceva mai mare, cu o bucățică de grădină și de a-și aduce caprele. Mirosul ar fi fost o problemă, desigur, dar în final caprele s-ar fi obișnuit.

Vizitară atracțiile Ankh-Morpork-ului, docurile animate,

numeroasele poduri, sukuri, kasbah-uri sau străzi pe care se înşira templu după templu. Buna numără gânditoare templele. Zeii cereau totdeauna ca adepţii lor să acţioneze altfel decât le era natura, iar rezultatul era că vrăjitoarele aveau foarte mult de lucru cu cei care nu ţineau pasul.

Terorile civilizaţiei nu se materializaseră până una-alta, deşi un hoţ de buzunare încercase să o şteargă cu poşeta Bunei. Spre uimirea trecătorilor, Buna îl chemase înapoi, iar el venise, luptându-se cu picioarele care încetaseră cu desăvârşire să îl mai asculte. Nimeni nu a văzut exact ce s-a întâmplat cu ochii ei când l-a privit drept în faţă, nici nu a auzit cuvintele pe care i le-a şoptit la ureche.

Dar cert este că el i-a dat toţi banii înapoi, plus o mulţime de bani furaţi de la alţii şi, înainte să fie lăsat să plece, i-a promis că o să se bărbierească, o să stea drept şi o să fie un om bun pentru tot restul vieţii. Până la lăsarea serii, descrierea Bunei se afla la toate casele Breslei Tâlharilor, Hoţilor de Buzunare, Spărgătorilor şi Asociaţii[3], cu instrucţiuni stricte ca persoana să fie ocolită cu orice preţ. Hoţii fiind şi ei creaturi ale nopţii, ştiau să recunoască Necazul când îi privea în faţă.

Buna scrisese între timp încă două scrisori către Universitate. Nu primise nici un răspuns.

— Îmi place mai mult în pădure, zise Esk.

— Nu ştiu, răspunse Buna. Şi aici e un fel de pădure. Oricum, oamenii ştiu în mod sigur să aprecieze o vrăjitoare.

— Sunt foarte prietenoşi, admise Esk. Ştii casa din josul străzii, unde stă doamna aceea grasă, cu toate doamnele care spuneai că îi sunt rude?

— Doamna Palma? întrebă Buna prudentă. O adevărată doamnă.

— Oamenii vin la ele în vizită *toată noaptea*. M-am uitat. Mă mir că mai apucă să doarmă.

— Hm, făcu Buna.

— Trebuie să fie tare obositor pentru săraca femeie, cu atâtea fete de hrănit. Oamenii ăia nu se prea gândesc.

— De fapt, încercă Buna, nu sunt sigură că...

Fu salvată de o căruţă viu colorată care se opri la porţile Universităţii. Căruţaşul opri boii la doi paşi de Buna şi zise:

— Să-mi fie cu iertăciune, buna mea doamnă, dacă nu ţi-ar fi cu supărare să te dai la o parte...

Buna se dădu, revoltată de parada de politeţe directă şi în special de faptul că fusese considerată „buna doamnă" a cuiva, iar căruţaşul o

văzu pe Esk.

Era Melasso, care rânji ca un șarpe speriat.

— Măi să fie. Nu e asta domnișoara care crede că femeile ar trebui să fie vrăjitori?

— Da, spuse Esk fără a ține seama de lovitura zdravănă pe care Buna i-o aplică peste gleznă.

— Ce nostim. Și ai venit să ni te alături, nu?

— Da, zise Esk, și pentru că ceva din comportamentul lui Melasso părea să o ceară, adăugă: domnule. Doar că nu putem intra.

— Putem? făcu Melasso și apoi o zări pe Buna. A, da, desigur. Aceasta trebuie să fie mătușa ta.

— Buna mea. De fapt, nu neapărat a mea, un fel de Buna tuturor.

Buna dădu bățoasă din cap.

— Nu putem admite așa ceva, spuse Melasso cu o voce moale ca o budincă. Categoric nu. Prima noastră doamnă-vrăjitor abandonată astfel pe trepte? Ar fi o rușine... îmi dai voie să te însoțesc?

Buna o apucă zdravăn pe Esk de umăr.

— Dacă nu vă deranjează..., începu ea. Dar Esk se desprinse din strânsoare și fugi către căruță.

— Chiar poți să mă duci înăuntru? întrebă, cu ochii strălucindu-i.

— Desigur. Sunt convins că șefii ordinelor vor fi foarte recunoscători să te întâlnească. Vor fi foarte uimiți și perplecși, adăugă și râse încetișor.

— Eskarina Fieraru..., strigă Buna, apoi se opri. Îl privi pe Melasso. Nu știu ce e în capul dumitale, domnule Vrăjitor, dar mie nu-mi place, spuse. Esk, știi unde locuim. Eu înțeleg să fii proastă, dar măcar să nu te prostească alții.

Se întoarse pe călcâie și traversă piața.

— Ce femeie remarcabilă, spuse Melasso fără convingere. Văd că încă mai ai mătura. Excelent.

Dădu drumul hamurilor pentru o clipă și, cu ambele mâini, desenă un semn complicat în aer.

Porțile cele înalte se deschiseră, dând la iveală o curte mare cu gazon de jur împrejur, în spatele lor se afla o clădire părăginită, sau mai multe – era greu de spus pentru că nu arăta ca o construcție, ci mai curând ca o grămadă de turnuri, ziduri, arcade, domuri, poduri, cupole și contraforți care se adunaseră laolaltă să se încălzească.

— Aici e? întrebă Esk. Arată de parcă s-ar fi topit.

— Da, aici, zise Melasso. Alma mater, Gaudi-am-efigii-turn și celelalte. Desigur, e mult mai mare pe dinăuntru decât pe dinafară, ca

un aisberg, așa am înțeles, eu personal n-am văzut niciodată unul. Iată Universitatea Nevăzută, doar că, desigur, o mare parte din ea nu se vede. Du-te, te rog, și adu-l pe Simon din spate, bine?

Esk ridică marginea coviltirului și trase cu ochiul în căruță. Simon stătea întins pe o grămadă de pături, citind dintr-o carte uriașă și luând notițe pe bucăți de hârtie.

Ridică privirea și îi zâmbi cu îngrijorare.

— Tu ești? o întrebă.

— Da, răspunse Esk cu convingere.

— Credeam că ne-ai părăsit. Toată lumea a crezut că erai acolo, cu toți ceilalți, dar apoi, când ne-am oprit, am vvvvvvăzut...

— V-am ajuns din urmă. Cred că domnul Melasso vrea să vii să vezi Universitatea.

— Am ajuns? făcu el, și apoi o privi ciudat: Și tu ai ajuns?

— Da.

— Cum?

— Domnul Melasso m-a invitat să intru. A zis că toți vor fi uimiți să mă vadă. O fâlfâire de nesiguranță i se citi în ochi. Așa să fie?

Simon se uită în jos, la cărți, și își acoperi ochii care îi curgeau cu o batistă roșie.

— Are tot felul de idei, murmură el, dar nu e om rău.

Uimită, Esk privi paginile îngălbenite deschise în fața băiatului. Erau pline de simboluri roșii și negre ce, într-un mod inexplicabil, păreau la fel de puternice și neplăcute ca un pachet în care ticăie ceva și totuși atrăgeau privirea, întocmai ca un accident urât. Ai fi vrut să afli ce înseamnă, bănuind în același timp că, după ce vei afla, vei prefera să nu o fi făcut.

Simon îi observă expresia și închise grăbit cartea.

— Niște magie. Ceva la care tocmai llll...

— ...lucrai, spuse Esk, automat.

— Mulțumesc.

— Trebuie să fie interesant să citești cărți, spuse Esk.

— Cam așa ceva. Dar ce, tu nu știi să citești, Esk?

Mirarea din vocea lui o atinse.

— Probabil că știu, răspunse ea sfidător. N-am încercat niciodată.

Esk n-ar fi recunoscut un substantiv colectiv nici dacă o scuipa între ochi, dar știa că se spune turmă de capre și adunare de vrăjitoare. Nu știa însă cum se numesc mai mulți vrăjitori. Un ordin?

O conspirație? Un cerc?

Oricum s-ar fi numit, colectivitatea respectivă umplea acum Universitatea. Vrăjitorii se plimbau pe sub bolți și ședeau pe băncile dintre copaci. Tineri vrăjitori pășeau grăbiți pe alei când sunau clopotele, cu brațele pline de cărți – sau în cazul studenților din anii mai mari, cu cărțile urmându-i înșirate prin aer. Aerul avea consistența unsuroasă a magiei și gust de metal.

Esk păși între Melasso și Simon îmbătându-se cu priveliștea. Nu numai că magia plutea în aer, dar era domesticită și funcționa, ca o moară. Era putere, dar una ținută în frâu.

Simon era la fel de entuziasmat ca ea, dar se observa numai după ochii care îi curgeau mai mult ca de obicei și după bâlbâiala care i se accentuase. Se tot oprea ca să arate spre diferitele colegii și laboratoare.

Unul era scund și cam deprimant, cu ferestre înalte și înguste.

— A-asta-i b-biblioteca, spuse Simon, cu vocea spartă de emoție și respect. Pot să mă u-u-uit?

— O să ai timp din belșug de acum înainte, răspunse Melasso.

Simon aruncă spre clădire o privire plină de dor.

— Toate c-c-cărțile de magie scrise vreodată, suspină el.

— De ce sunt gratii la ferestre? vru știe Esk.

Simon înghiți.

— Păi, d-deoarece c-cărțile de magie nu sunt ca alte c-cărți, ele au o ...

— Ajunge, îl opri Melasso. Se uită la Esk de parcă o vedea pentru prima dată și se încruntă.

— Ce cauți tu aici?

— Dumneavoastră m-ați invitat, zise Esk.

— Eu? Ah, da. Sigur. Scuze, mă gândeam aiurea. Domnișoara care vrea să fie vrăjitor. Să vedem, bine?

Îi conduse în sus pe o scară largă până la o impresionantă ușă dublă. Sau, în fine, care dorea să impresioneze. Arhitectul contase pe încuietorile masive, balamalele răsucite, țintele de aramă și bolta de piatră sculptată cu mare măiestrie să sugereze oricui intra pe acolo că nu e deloc o persoană importantă.

Arhitectul fusese vrăjitor. Uitase ciocănașul.

Melasso bătu cu toiagul. Ușile ezitară o clipă, apoi zăvorul alunecă încet și se dădură în lături.

Sala era plină de vrăjitori și de băieți. Și de părinți ai băieților.

Există două moduri de a pătrunde în Universitatea Nevăzută (de

fapt sunt trei, dar pe atunci vrăjitorii nu își dăduseră încă seama).

Prima cale este săvârșirea unei lucrări măreţe în ale magiei, cum ar fi recuperarea unei relicve străvechi şi atotputernice sau inventarea unei vrăji cu totul noi, ceea ce rareori se mai realiza la vremea aceea. În trecut existaseră mari vrăjitori capabili să alcătuiască descântece noi din magia brută care plutea prin lume, vrăjitori de la care au descins toate formulele magice. Dar zilele acelea trecuseră şi nu mai existau astfel de magi.

Așa că metoda obișnuită era aceea de a fi sponsorizat de un vrăjitor respectabil, cu experienţă, după o perioadă convenabilă de ucenicie.

Competiția pentru un loc la Universitate şi pentru onoarea şi privilegiile pe care o diplomă Nevăzută le putea aduce era dură. Mulţi dintre băieţii care acum se fâţâiau pe coridoare şi aruncau unul asupra altuia blesteme minore aveau să pice şi să își petreacă viaţa la rangul inferior de magicieni, tehnologi în ale magiei cu bărbi sfidătoare şi coatele peticite cu piele, care la petreceri se adunau în mici congregaţii invidioase.

Nu erau pentru ei nici multrâvnita pălărie ascuţită pe care – opţional – figurau simboluri magice, nici robele impunătoare, nici toiagul – semn al autorităţii. Dar măcar puteau să-i privească de sus pe scamatori, care erau de obicei veseli şi graşi, vorbeau cu „este mulţi", beau o groază de bere, umblau cu fătuce slabe în colanţi sclipitori şi îi înfuriau pe magicieni nedându-şi seama cât de josnici sunt şi insistând să le tot spună bancuri. Cel mai jos – cu excepţia vrăjitoarelor, desigur – erau taumaturgii, care nu primeau nici un fel de educaţie. Unui taumaturg abia dacă puteai să-i încredinţezi spălarea unui alambic. Multe vrăji cereau însă lucruri precum mucegai de pe trupul unui mort prin strivire, sau sămânţa unui tigru viu, sau rădăcina unei plante care scotea un strigăt în ultrasunete când era smulsă din rădăcini. Cine era deci trimis să le procure? Exact.

Este o eroare frecventă să se spună despre vrăjitorii de grad inferior că sunt tufă. De fapt, vrăjitorii tufă sunt o ramură aparte, extrem de respectată, dar şi de specializată, ce atrage persoane tăcute, gânditoare, de orientare druidică şi cu înclinaţii aparte spre tunsul grădinilor. Dacă inviţi un vrăjitor tufă la o petrecere, va petrece jumătate de seară vorbind cu plantele din ghiveci. Şi cealaltă jumătate ascultându-le.

Esk observă câteva femei în sală, deoarece chiar şi tinerii vrăjitori au mame şi surori. Familii întregi veniseră să-şi ia rămas bun de la fiii

lor favoriți. Se suflau nasuri, se ștergeau lacrimi și se zăngăneau monede – ceva bani de buzunar depuși de tații mândri în mâinile progeniturilor.

Vrăjitorii foarte bătrâni se preumblau prin mulțime, discutând cu sponsorii și examinându-i pe potențialii studenți.

Câțiva dintre ei își croiau drum prin înghesuială către Melasso, aidoma unor corăbii bătute în aur, navigând cu toate pânzele sus. În fața lui, se înclinară respectuos și îl priviră aprobator pe Simon.

— Acesta este tânărul Simon, da? întrebă cel mai masiv dintre ei, zâmbind spre băiat. Am auzit lucruri grozave despre tine, tinere. Ha? Ce?

— Simon, fă o plecăciune Arhicancelarului Farunghi{4} Arhimag al Vrăjitorilor celor Șapte Stele, spuse Melasso.

Simon se înclină conștiincios.

Farunghi îl privi binevoitor.

— Am auzit lucruri minunate despre tine, băiete, zise. Aerul ăla de munte, probabil că face bine la creier, nu?

Râse. Vrăjitorii din jurul lui râseră și ei. Râse și Melasso. Lui Esk i se păru nostim, pentru că nu se petrecea nimic amuzant.

— N-n-nu știu, ddddd...

— Din câte am auzit, ăsta trebuie să fie singurul lucru pe care nu-l știi! mai spuse Farunghi, cu fălcile bălăbănindu-i-se. Alt hohot de râs îi răspunse prompt.

Farunghi îl bătu pe Simon pe umăr.

— Iată bursa, băiete, zise. Uimitoare rezultate, cele mai bune pe care le-am văzut. Și autodidact pe deasupra. Uimitor, ce mai vorbă. Nu-i așa, Melasso?

— Superb, domnule Arhicancelar.

Farunghi îi privi pe vrăjitorii care se adunaseră în jur.

— Poate ne-ai putea face o probă. O mică demonstrație?

Simon îl privi ca un animal speriat.

— De f-fapt nu sunt prea b-b-b...

— Gata, gata, zise Farunghi, cu ceea ce considera probabil un ton încurajator. Nu te teme. Fără grabă. Când ești tu gata.

Simon își linse buzele uscate și îl privi implorator pe Melasso.

— Hm, făcu, nu s-s-s.... Înghiți cu greu. Adev-v-v...

Ochii îi ieșiră din orbite, lacrimile îi curgeau șuvoi și umerii i se lăsaseră.

Melasso îl bătu amical pe spate.

— Alergie la fân, explică el. Nu reușesc să o vindec. Am încercat

de toate.

Simon înghiți. Și încuviință din cap. Îl dădu pe Melasso la o parte cu mâinile lui lungi și albe și închise ochii.

Timp de câteva secunde nu se întâmplă nimic. Stătea pe loc, iar buzele i se mișcau fără sunet. Apoi liniștea se răspândi de la el precum lumina unei lumânări. Valuri de tăcere spălară mulțimea din sală, lovind pereții cu toată forța unui sărut suflat din palmă și întorcându-se înapoi. Oamenii își priveau partenerii vorbind mutește și se înroșeau de efort văzând că hohotele lor de râs nu se aud nici cât un bâzâit de țânțar.

În jurul capului lui apărură mici pete de lumină. Se învârtiră în spirale, într-un complex dans tridimensional, apoi căpătară formă.

De fapt lui Esk i se păru că forma fusese acolo tot timpul, așteptând doar ca ochii ei să o vadă, așa cum un nor absolut oarecare poate deveni, fără să se schimbe nici un pic, o balenă, sau o corabie, sau un chip.

Forma din jurul capului lui Simon era lumea.

Era foarte clar, deși sclipirea și mișcarea luminițelor acopereau unele detalii. Dar se vedeau Marele A'Tuin, țestoasa cerească, cu cei patru elefanți în spinare, iar pe spatele lor Discul. Se vedea lucirea cascadei uriașe ce cade peste Marginea lumii, iar acolo, chiar în buricul ei, un ac uriaș de stâncă, muntele Cori Celești, unde trăiau zeii.

Imaginea se dilată, apoi se centră pe Marea Circulară și pe orașul Ankh, luminițele îndepărtându-se de Simon și dispărând la vreo doi metri de capul lui. Acum orașul văzut de sus se apropia vertiginos, iată și Universitatea, tot mai reală, iată și Sala cea Mare...

... iată-i pe oamenii care urmăreau tăcuți, cu gurile căscate, și pe Simon, conturat în pete de lumină argintie. Și lângă el, o imagine mică, sclipind în aer, iar acea imagine conținea încă una, și încă una...

Era de parcă universul fusese întors pe dos în toate dimensiunile sale deodată. Era o senzație neclară, distorsionată.... Suna de parcă întregul univers ar fi făcut „bâldâbâc".

Zidurile dispărură. Apoi podeaua. Portretele marilor vrăjitori din trecut, toți cu pergamente în mână, cu bărbi și cu niște căutături constipate, se evaporară. Gresia de pe jos, un model frumos în alb și negru, se topi – pentru a fi înlocuită de un nisip moale, cenușiu ca lumina lunii și rece ca gheața. Stele ciudate, surprinzătoare, sclipiră deasupra capetelor; la orizont se zăreau dealuri scunde, erodate nu de vântul sau ploaia acelui loc fără intemperii, ci de însuși glaspapirul fin

al Timpului.

Nimeni altcineva nu părea că observă. De fapt, nimeni altcineva nu părea să mai fie în viață. Esk era înconjurată de oameni nemișcați și tăcuți ca statuile.

Și nu erau singuri. Mai erau alte ... Lucruri... În spatele lor, și altele noi apăreau tot timpul. Nu aveau formă sau păreau să împrumute forme la întâmplare de la tot felul de creaturi; lăsau impresia că au auzit de brațe, picioare, fălci, gheare și organe, fără să știe însă exact cum merg toate împreună. Sau că nu le păsa. Sau că erau așa de flămânde că nu mai conta.

Scoteau un sunet ca un roi de muște.

Erau creaturile pe care le visase, venite acum să se hrănească cu magie. Știa că acum nu le păsa de ea nici cât de bomboana mentolată de după masă. Toată atenția lor era îndreptată asupra lui Simon, care le ignora total prezența.

Esk îi dădu lui Simon un șut discret în gleznă.

Deșertul înghețat dispăru, lumea reală dădu buzna înapoi. Simon deschise ochii, zâmbi slab si căzu ușor pe spate, în brațele lui Esk.

Un murmur se ridică din rândul vrăjitorilor și câțiva începură să aplaude. Nimeni nu părea să fi observat nimic ciudat, cu excepția luminițelor argintii.

Farunghi se scutură și ridică o mână pentru a liniști adunarea.

— Destul de... remarcabil, îi spuse el lui Melasso. Spui că a făcut totul singur?

— Da, domnule.

— Nu l-a ajutat nimeni nici un pic?

— Nici n-avea cine să-l ajute, explică Melasso. Mergea din sat în sat făcând farmece. Dar numai pentru cei care îl plăteau în cărți sau hârtie.

Farunghi încuviință din cap.

— N-a fost o iluzie, spuse, și totuși nu și-a folosit mâinile. Ce cuvinte murmura, ai idee?

— Spune că sunt doar cuvinte care-ți ajută mintea să funcționeze cum trebuie, zise Melasso, apoi ridică din umeri. Oricum nu înțeleg nici jumătate din ce spune, asta-i sigur. Zice că trebuie să inventeze cuvinte, pentru că încă nu există nume pentru lucrurile pe care le face.

Farunghi privi în lături, spre ceilalți magi. Aceștia dădură din cap.

— Va fi o onoare să îl avem printre noi. Te rog să-i spui asta când se trezește.

Simți că cineva îl trage de poala robei și privi în jos.

— Scuzați-mă.

— Bună ziua, domnișoară, făcu Farunghi, numai lapte și miere. Ai venit să-l vezi pe fratele dumitale cum intră la Universitate?

— Nu e fratele meu, răspunse Esk. Existaseră momente când lumea părea mult prea plină de frați, dar acum nu era cazul.

— Sunteți cineva important? întrebă ea.

Farunghi se uită la colegii săi și zâmbi larg.

Ca în orice domeniu, și în vrăjitorie existau mode; uneori vrăjitorii erau slabi și uscați și vorbeau cu animalele (animalele nu ascultau, dar gestul contează), alteori erau întunecați și saturnieni, cu bărbițe mici, negre și ascuțite. Acum se purta stilul „șef de trib". Farunghi se umflă de modestie.

— Destul de important, spuse. Fiecare trebuie să se străduiască să pună tot ce are mai bun în serviciul celorlalți. Da. Aș putea spune că sunt cineva important.

— Vreau să fiu vrăjitor, spuse Esk.

Vrăjitorii mai mici în rang din spatele lui Farunghi o măsurară prelung, de parcă era un nou și interesant tip de insectă. Arhicancelarul se înroși la față și ochii îi ieșiră din orbite. Se uita la Esk și părea că își ține respirația. Apoi începu să râdă. Începu de undeva de jos, din extinsele regiuni ale stomacului, iar râsul urcă, trimițându-și ecoul din coastă în coastă și provocând mici seisme vrăjitorești în cutia toracică, până când izbucni sub forma unei serii de pufnituri strangulate. Era fascinant de urmărit râsul acela. Avea o personalitate proprie.

Dar se opri când văzu expresia lui Esk. Dacă râsul era un clovn de estradă, atunci privirea chiorâșă a fetei era găleata cu var, intrată pe o traiectorie ultrarapidă.

— Vrăjitor? zise el. Tu vrei să fii vrăjitor?

— Da, zise Esk, împingându-l pe Simon, încă amețit, în brațele neprimitoare ale lui Melasso. Sunt al optulea fiu al unui al optulea fiu. Adică fiică.

Vrăjitorii din jur se uitau unul la altul și șușoteau. Esk încercă să facă abstracție de ei.

— Ce zice?

— Vorbește serios?

— Totdeauna copiii de vârsta asta mi s-au părut încântători, nu-i așa?

— Ești al optulea fiu al unei a opta fiice, zise Farunghi. Serios?

— Invers, dar nu tocmai, spuse sfidătoare Esk.

Farunghi își tampona ochii cu o batistă.

— Fascinant, spuse el. Nu cred că am mai auzit așa ceva până acum. Ha?

Se uită împrejur, la auditoriul tot mai numeros. Oamenii din spate nu reușeau să o vadă pe Esk și se înălțau pe vârfuri ca să descopere dacă acolo, în față, avea loc vreo magie interesantă. Farunghi era derutat.

— Așadar, zise, vrei să fii vrăjitor?

— Eu tot spun la toată lumea, dar nimeni nu pare să audă, răspunse Esk.

— Câți ani ai tu, fetițo?

— Aproape nouă.

— Și vrei să te faci vrăjitor când o să fii mare?

— Vreau să fiu vrăjitor acum, spuse Esk hotărâtă. Am nimerit bine, nu-i așa?

Farunghi se uită la Melasso și îi făcu cu ochiul.

— V-am văzut, spuse Esk.

— Nu cred că a mai existat vreodată vreo doamnă vrăjitor, spuse Farunghi. Cred că asta cam contravine tradiției. N-ai prefera cumva să fii vrăjitoare? înțeleg că e o carieră bună pentru o fată.

Un vrăjitor de grad mai mic din preajmă începu să râdă. Esk îi aruncă o privire.

— E destul de convenabil să fii vrăjitoare, admise ea, dar cred că vrăjitorii se distrează mai bine. Dumneavoastră ce credeți?

— Cred că ești o fetiță foarte specială, răspunse Farunghi.

— Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că nu există decât una ca tine.

— Asta așa e, răspunse Esk, dar tot vreau să fiu vrăjitor.

Farunghi își găsea greu cuvintele.

— Păi, nu poți, zise el. Numai când te gândești!

Se îndreptă pe toată lățimea lui și dădu să plece. Ceva îl trase de robă.

— De ce nu? întrebă o voce.

Arhicancelarul se întoarse.

— Pentru că, răspunse el încet și apăsat, pentru că... ideea în sine e complet ridicolă, de-aia. Și e total împotriva tradiției.

— Dar pot face magie de vrăjitor! spuse Esk, în a cărei voce se auzea o ușoară urmă de tremur.

Farunghi se aplecă până când fața lui fu la același nivel cu a ei.

— Ba nu poți, șuieră el, pentru că tu nu ești vrăjitor. Femeile nu sunt vrăjitori, pricepi?

— Ia uite! strigă Esk.

Își întinse mâna, cu degetele desfăcute, și privi de-a lungul ei până când zări statuia lui Malich cel înțelept, fondatorul Universității. Instinctiv, vrăjitorii aflați între ea și statuie se dădură la o parte, după care se simțiră destul de prost.

— Vorbesc serios, zise.

— Pleacă de aici, fetițo, spuse Farunghi.

— Bine, făcu Esk. Se uită chiorâș, din răsputeri, la statuie, și se concentră...

Porțile Mari ale Universității Nevăzute sunt făcute din octiron, un metal atât de instabil încât nu poate exista decât într-un univers saturat cu magie în stare pură. Rezistă la orice forță cu excepția magiei: nici focul, nici berbecele de piatră, nici o armată întreagă nu le poate sparge.

De aceea, majoritatea vizitatorilor obișnuiți ai Universității folosesc intrarea din dos, o ușă făcută din lemnul cel mai normal cu putință, care nu umblă să terorizeze oamenii – și nici măcar nu stă să terorizeze oamenii. Are și ciocănaș și tot ce trebuie.

Buna examină stâlpii porții cu atenție și scoase un sunet de satisfacție când descoperi ceea ce căuta. Nici nu se îndoise că era acolo, ascuns discret de textura lemnului.

Apucă ciocănașul în formă de cap de dragon și bătu civilizat, de trei ori. După un timp, îi deschise o tânără, cu gura plină de cârlige de rufe.

— Ce ooiți? se interesă ea.

Buna se înclină, lăsându-i timp fetei să asimileze imaginea pălăriei negre și ascuțite, prinsă cu ace în formă de aripi de liliac. Avu un efect impresionant. Fata se îmbujoră și, privind repede în susul și-n josul aleii pustii, îi făcu semn să intre.

De partea cealaltă a zidului se afla o curte mare, acoperită cu mușchi și întretăiată în toate părțile de frânghii de rufe. Buna avea șansa de a deveni una din acele puține femei care știu ce poartă cu adevărat vrăjitorii pe sub robe, dar din modestie își feri privirile și o urmă pe fată de-a lungul dalelor de piatră și apoi pe o scară largă.

Aceasta ducea într-un tunel lung și înalt, cu bolți de-o parte și de alta și, la momentul respectiv, plin de abur. Buna observă cazanele de rufe înșirate în odăile mari de pe laturi; aerul era cald și avea izul gras

al pânzei călcate. Un grup de fetișcane ducând coșuri cu rufe urcară în grabă scările făcându-și loc pe lângă ea – apoi se opriră din drum și se întoarseră încet să o privească.

Buna trase umerii înapoi și încercă să pară cât mai misterioasă cu putință.

Călăuza ei, care nu scăpase încă de cârlige, o conduse printr-un pasaj lateral spre o încăpere în care rafturile cu teancuri de rufărie formau un adevărat labirint. Chiar în centrul labirintului, la o masă, ședea o femeie foarte grasă cu o perucă roșcată. Scrisese ceva într-un registru uriaș, deschis în fața ei, iar acum inspecta o jachetă mare, pătată.

— Ai încercat să o albești?

— Da, coniță, răspunse fata de lângă ea.

— Dar cu tinctură de myryt?

— Da, coniță, da' s-a făcut albastră.

— Iaca ceva ce io nu știu, zise femeia de la spălătorie. Și vorba ceea, văzui de toate, și zgură, și cenușă, și sânge de dragon, și de demon, și mai știu io ce. Întoarse vesta și citi eticheta cusută cu grijă în interior. Hmm. Granpone cel Alb. O să ajungă Granpone cel Cenușiu dacă nu vede de rufele lui. Îți spun io, fato, magia albă nu e decât magie neagră, da' cu o îngrijitoare ca lumea. Ia asta...

Ochii îi căzură pe Buna și se opri.

— A ătuh a uhă, preciză călăuza, cu o reverență grăbită. Ișeași hă...

— Da, da, mulțam Ksandro, poți să pleci, spuse femeia cea grasă. Se ridică, zâmbi către Buna și, cu un clic discret, își acordă vocea cu câteva clase sociale mai sus.

— Mă rog să aveți iertare, zise. Cu toatele suntem în vălmășeală, fiind zi de spălat și toate cele. Sunteți o mosafiră sau, îndrăznesc să vă întreb, – coborî vocea – aveți un mesaj de pe Ceea Lume?

Buna o privi fără să înțeleagă, dar numai o fracțiune de secundă. Semnele vrăjitorești de pe stâlpul porții îi spuseseră că econoama primea cu bucurie vrăjitoare și aștepta cu nerăbdare vești de la cei patru soți pe care îi avusese; era de asemenea pe urmele unui al cincilea, de unde peruca roșcovană și, dacă pe Buna nu o înșela auzul, scârțâitul a suficiente oase de balenă cât să înfurie o întreagă mișcare ecologică. Proastă și fraieră, spuseseră semnele. Buna se abținea să o judece, pentru că nici vrăjitoarele de oraș nu erau așa răsărite.

Econoama îi înțelesese însă greșit privirea.

— Nu te teme, spuse. Fetele miele au ordine clare să le

primească pe vrăjitoare, măcar că ăi de sus, normal, nu dau voie. Cred că ai vrea un ceai și ceva de îmbucat, nu?

Buna se înclină solemn.

— Și o să văd io acuș dacă nu găsim o legăturică drăguță de haine vechi pentru Dumneata, se bucură econoama.

— Haine vechi. Ah, da. Mulțumesc, domniță.

Femeia se aruncă înainte scârțâind ca un bric vechi prins de furtună și o invită pe Buna să o urmeze.

— O să cer ceaiul în odăile mele. Ceai cu o mulțime de frunze.

Buna păși zgomotos în urma ei. Haine vechi? Femeia asta grasă vorbea serios? Ce tupeu! Ei, dacă erau de bună calitate, sigur...

Sub Universitate părea să încapă o întreagă lume. Era o rețea de pivnițe, cămări, depozite, bucătării, spălătorii și fiecare ocupant al acestora fie căra ceva, pompa ceva, trăgea de ceva sau pur și simplu stătea și zbiera.

Buna zări încăperi pline de gheață, altele emanând căldura unor sobe cât peretele încinse la roșu. Brutăria mirosea a pâine proaspătă, sălile cu butoaie miroseau a bere veche. Totul mirosea a sudoare și a afumat.

Econoama o conduse pe o scară în spirală și deschise ușa cu una din numeroasele chei care-i atârnau de cingătoare.

Pe dinăuntru, camera era roz și dantelată. Erau mileuri în locuri unde nici un om în toate mințile n-ar fi pus un mileu. Era ca interiorul unei porții de vată pe băț.

— Foarte drăguț, zise Buna. Și, pentru că simți că asta se aștepta de la ea, adăugă: Cât bun gust. Se uită împrejur după un loc fără mileu ca să se așeze și se dădu bătută.

— Vai, unde mi-i capul! cântă econoama. Io mi-s Madam Kapsec, dar bănuiesc că știi deja, bineînțeles. Și cui am onoarea să mă adresez?

— Ce? A! Buna Batevreme, spuse Buna. Mileurile o călcau pe nervi. Dădeau culorii roz o proastă reputație.

— Și eu sunt medium, desigur, adăugă madam Kapsec.

Buna nu avea nimic împotriva ghicitului, cu condiția să fie prost făcut, de către oameni fără nici un pic de talent pentru asta. Era însă cu totul altceva dacă o făceau oameni care se presupunea că au ceva în cap. Considera că viitorul e un lucru destul de fragil, ca să nu spunem mai rău, și că dacă te uiți prea mult la el riști să-l schimbi. Buna avea niște teorii destui de complexe despre spațiu, timp și de ce

nu trebuie să umbli la ele, dar din fericire ghicitorii talentați erau rari și oricum lumea îi prefera pe cei proști, de la care puteau obține doza necesară de încurajare și optimism.

Buna știa totul despre ghicitul fără talent. Era mai greu decât cel adevărat. Cerea o imaginație bogată.

Se tot întreba dacă madam Kapsec nu era cumva o vrăjitoare de vocație care își ratase cariera. În mod evident, ea tocmai întindea o capcană viitorului. De sub o acoperitoare de ceainic roz și dantelată se ivea un glob de cristal și în jur se mai zăreau câteva pachete de cărți pentru ghicit, o punguță de catifea rozalie cu pietre runice, una din acele măsuțe pe roți pe care o vrăjitoare prudentă n-ar atinge-o nici cu o mătură de trei metri și – aici Buna nu era sigură – fie niște rahați uscați de cocă dintr-o lamaserie, fie niște rahați uscați de lamă dintr-o cocserie – care aveau puterea specială ca, aruncați într-un anumit fel, să dezvăluie suma cunoașterii și înțelepciunii universale. Cam trist.

— Sau, desigur, mai sunt frunzele de ceai, spuse madam Kapsec, arătând spre ceainicul mare și brun aflat pe măsuța dintre ele. Știu io că vrăjitoarele le preferă, dar mie îmi par așa de... așa, *comune*. Nu vreau să zic nimic rău.

Probabil că nu voia să spună nimic rău cu asta, gândi Buna. Madam Kapsec îi arunca acum genul acela de privire folosită de cățeluși atunci când nu știu la ce să se aștepte și începe să le încolțească teama că ar putea fi vorba de un ziar făcut sul.

Buna ridică ceașca doamnei Kapsec și tocmai începuse să se uite în ea când surprinse expresia de dezamăgire ce apăru pe chipul econoamei ca o umbră peste o întindere de zăpadă. Își aminti atunci ce rol joacă și întoarse ceașca de trei ori de la apus la răsărit, făcu câteva pase ambigue deasupra ei și murmură un descântec (pe care de obicei îl folosea ca să vindece caprele bătrâne de mastită, dar ce conta). Această demonstrație de talent magic păru să-i aducă o bucurie nemăsurată doamnei Kapsec.

Buna nu se prea pricepea la frunze de ceai, dar se uită la masa de frunze lipite în zahăr pe fundul ceștii și își lăsă mintea să călătorească. Acum i-ar fi fost de folos un șobolan sau măcar vreun gândac care se nimerise prin preajma lui Esk, ca să-i împrumute mintea.

Ceea ce descoperi, fu că Universitatea avea o minte proprie.

Se știe prea bine că piatra poate gândi, pentru că pe asta se bazează întreaga electronică, dar există și lumi în care oamenii petrec secole de-a rândul căutând viață inteligentă undeva în cer, fără să se

uite măcar o dată sub picioarele lor. Se cheamă că au înțeles total greșit scurgerea timpului. Din punctul de vedere al pietrei, universul nu e încă gata, lanțurile muntoase joacă tontoroiul ca pedalele de orgă, în vreme ce continentele se dau înainte și înapoi într-o bună dispoziție generală, izbindu-se între ele din simpla bucurie a mișcării și descărcându-se de greutăți. Va mai dura ceva, din fericire, până când piatra să observe mica boală de piele care o desfigurează și să înceapă să se scarpine.

Pietrele din care era clădită Universitatea Nevăzută absorbiseră magie timp de câteva mii de ani, așa că toată puterea aceea acumulată la întâmplare trebuia să se concentreze undeva.

Universitatea își dezvoltase așadar o personalitate.

Buna o simțea ca pe un animal mare și destul de prietenos, gata oricând să se rostogolească cu podelele în sus și să se lase scărpinat pe sub acoperiș. Totuși, animalul nu-i acorda nici o atenție. O urmărea pe Esk.

Buna dădu de urma fetei mergând pe firul atenției Universității și privi fascinată scenele care se derulau în Sala Mare...

— ... acolo?

Vocea părea să vină de foarte departe.

— Mmhm?

— Vreau și io să știu, ce vezi acolo? repetă madam Kapsec.

— Ce?

— Vreau să știu ce...

— Ah. Buna își recuperă mintea, destul de confuză. Problema cu *împrumutul* era că totdeauna te simțeai aiurea când te întorceai în propriul trup, iar Buna era prima persoană care citea mintea unei clădiri. Acum se simțea mare și nisipoasă și plină de coridoare.

— Vă simțiți bine?

Buna dădu din cap că da și deschise ferestrele. Își întinse aripa estică și cea vestică și încercă să se concentreze pe ceșcuța pe care o ținea între coloane.

Din fericire, madam Kapsec puse chipul alb ca varul și tăcerea cavernoasă pe seama lucrării puterilor oculte, în timp ce Buna descoperi că scurtul contact cu vasta memorie de silicon a Universității îi stimulase simțitor imaginația.

Cu o voce ca șuieratul curentului pe coridoare, care o impresionă în mod deosebit pe econoamă, ea îi țesu femeii un viitor plin de tineri dornici să lupte pentru favorurile ei abundente. Vorbea însă foarte repede, pentru că ceea ce văzuse în Sala Mare o făcea să se grăbească

din nou către poarta principală.

— Și ar mai fi ceva, adăugă.

— Da? Da?

— Te văd angajând o nouă servitoare – tu angajezi servitorii, nu-i așa? Bun! – și e vorba de o fată foarte tânără, modestă, bună lucrătoare, pricepută la toate treburile.

— Ce-i cu ea, atunci? întrebă madam Kapsec, deja savurând descrierea neobișnuit de amănunțită făcută de Buna viitorului și îmbătată de curiozitate.

— Spiritele nu spun clar, zise Buna, dar e foarte important să o angajezi.

— Asta nu-i problemă, zise Madam Kapsec, nu prea putem ține servitorii pe-aci, sau nu pentru mult timp. Din cauza magiei. Sunt scurgeri, înțelegeți. Mai ales din bibliotecă, de-și țin ei toate cărțile alea magice. Două menajere de la etajele de sus au plecat chiar ieri, cică s-au săturat să se ducă la culcare întrebându-se în ce-o să se mai transforme până dimineața. Vrăjitorii cei bătrâni le fac la loc, dar nu-i tot una.

— Păi spiritele spun că tânăra cu pricina nu va avea asemenea probleme, rosti Buna aspru.

— Dacă poate să spele și să frece e binevenită, normal, zise madam Kapsec, cam nedumerită.

— Ba își aduce și mătura. După câte zic spiritele, adică.

— De mare ajutor. Când o să sosească această tânără?

— Curând, curând..., așa spun spiritele.

Un nor de bănuială umbri chipul econoamei.

— Spiritele nu spun de obicei așa ceva. Unde se vede asta, mai exact?

— Aici, răspunse Buna, grupul ăla de frunze dintre zahărul ăsta și crăpătura de aici. N-am dreptate?

Ochii li se întâlniră. Madam Kapsec o fi avut ea punctele ei slabe, dar avea puterea să țină-n frâu lumea subterană a Universității. Buna însă ar fi putut susține și privirea unui șarpe; după câteva secunde, ochii econoamei începură să lăcrimeze.

— Da, cred că da, zise ea încetișor, pescuind o batistă din adâncurile decolteului.

— Bun, făcu Buna îndreptându-se în scaun și punând ceașca la loc pe farfurioară.

— Pentru o tânără dornică de muncă, aici sunt o mulțime de posibilități, spuse madam Kapsec. Și eu am început ca îngrijitoare,

știați?

— Așa începem toți, răspunse Buna, ambiguu. Iar acum trebuie să plec. Se ridică și întinse mâna după pălărie.

— Dar...

— Mă grăbesc, am o întâlnire urgentă, îi aruncă ea peste umăr, în timp ce se grăbea pe scări în jos.

— Am o legătură de haine vechi...

Buna se opri, în timp ce instinctele ei dădeau o bătălie interioară.

— Ceva catifea neagră?

— Da, și niște mătase.

Buna nu era sigură că e de acord cu mătasea, de care auzise că provine din fundul unor omizi, dar catifeaua neagră avea o mare putere de atracție asupra ei. Loialitatea învinse însă.

— Pune-le de-o parte, s-ar putea să mai trec, strigă ea fugind pe coridor.

Bucătarii și fetele de la spălătorie nu știau unde să se ascundă din calea bătrânei care tropăia pe dalele ude, urcând două câte două treptele spre curtea interioară și derapând pe alee, cu șalul în vânt și cu ghetele scoțând scântei pe pietre. Odată ieșită la lumină, își sumese fustele și o rupse la galop, scârțâind periculos, pe două tălpi, la curbă și lăsând la colțul pieței centrale o urmă lungă, albă, pe pavajul de piatră.

Ajunse tocmai la timp ca s-o vadă pe Esk venind în fugă, înlăcrimată.

— Magia pur și simplu nu a funcționat. O simțeam acolo, dar nu voia să iasă!

— Poate că te-ai străduit prea tare, spuse Buna. Magia e ca pescuitul. Dacă sari și te agiți n-o să prinzi cine știe ce pește, trebuie să stai cuminte și să lași să vină de la sine.

— Și au râs toți de mine! Cineva chiar mi-a dat o bomboană!

— Atunci te-ai ales cu ceva pe ziua de astăzi, spuse Buna.

— Buno! o apostrofă Esk cu reproș.

— Ei, ce vroiai? întrebă. Măcar s-au mulțumit doar să râdă. Râsul nu doare. Te-ai dus la șeful vrăjitorilor și te-ai dat în spectacol în fața tuturor și ai scăpat doar cu niște zâmbete. Te descurci bine, zău. Ai mâncat bomboana?

— Da, zise Esk disprețuitoare.

— De care era?

— Caramea.

— Nu pot să sufăr caramelele.

— A, și presupun că data viitoare vrei să obțin un drops de mentă...

— Nu mă lua pe mine cu sarcasme, domnișoară băieței. Dropsurile de mentă sunt foarte bune. Dă-mi bolul ăla.

Un alt avantaj al vieții de oraș, descoperise Buna, era sticlăria. Câteva din poțiunile mai complicate necesitau o aparatură care fie trebuia cumpărată de la pitici la prețuri exorbitante, fie, în cazul în care era comandată de la cel mai apropiat sticlar, sosea în paie și, de obicei, în bucăți. Încercase să-și sufle ea însăși vasele de care avea nevoie, dar efortul îi provocase totdeauna o tuse care dăduse naștere la rezultate extrem de amuzante. Dar la oraș, unde breasla alchimiștilor prospera, magazine întregi de vase de sticlă așteptau să fie cumpărate, iar o vrăjitoare putea obține prețuri preferențiale.

Urmări atentă cum aburul gălbui se ridica prin labirintul răsucit de tuburi și se condensa în final într-o unică picătură lipicioasă. O prinse cu îndemânare pe buza unei linguri de sticlă și o introduse cu grijă într-o micuță fiolă translucidă.

Esk o urmărea printre lacrimi.

— Ce-i acolo? întrebă.

— Ceva ce nu te privește pe tine, răspunse Buna, sigilând cu ceară dopul fiolei.

— Un medicament?

— Un fel de-a spune. Buna își trase mai aproape trusa pentru scris și alese o peniță. Limba i se ivi la colțul gurii în timp ce scria cu grijă eticheta, scârțâind de zor și oprindu-se des ca să dea de capăt ortografiei.

— Pentru cine e?

— Madam Herapath, nevasta sticlarului.

Esk își suflă nasul.

— Cel care nu prea reușește să sufle-n sticlă, nu?

Buna îi aruncă o privire peste masă.

— Ce vrei să spui?

— Când vorbea ieri cu tine, nevasta lui îi zicea „Domnul-La-DouăSăptămâniOdată".

— Hmm, făcu Buna.

Își încheie cu grijă propoziția: „Diluiază în 1 kil de apă, săi pui o picătură în ciai dumnelui și puartă cămeșea largă și veze să nu vie nime în visită".

Într-o bună zi, își spuse, va trebui să stau de vorbă cu ea despre

asta.

Fata părea că pricepe inexplicabil de greu. Doar asistase deja la destule naşteri şi dusese caprele la ţapul Tuşii Merişor şi totuşi nu izbutise să tragă nişte concluzii evidente. Buna nu ştia exact ce să facă, iar momentul potrivit pentru a aduce vorba nu părea să vină niciodată. Se întreba dacă, în străfundul inimii ei, nu se simţea cumva prea jenată. Era în postura unui geambaş de cai care ştie să-i potcovească, să-i vindece, să-i îngrijească şi să-i evalueze, dar n-are decât o idee foarte vagă despre cum se călăreşte.

Lipi eticheta pe fiolă şi o înveli cu grijă în hârtie.

— Mai există o cale de a intra în Universitate, zise ea trăgând cu coada ochiului la Esk, care se îndeletnicea fără nici o plăcere cu mestecatul unor ierburi într-un mojar. O cale a „vrăjitoarelor".

Esk ridică privirea.

Buna se gratulă cu un zâmbet subţire şi porni să scrie următoarea etichetă; în ceea ce o privea, scrijelirea acestor etichete era partea cea mai grea a magiei.

— Nu mă aştept să fii interesată, continuă ea, pentru că nu e o cale prea strălucită.

— Au râs de mine, murmură Esk.

— Da. Mi-ai spus. Aşa că n-o să mai vrei să încerci. Înţeleg perfect.

Se lăsă o tăcere întreruptă doar de scârţâitul peniţei. Până la urmă, Esk se aventură:

— Si calea asta...

— Mm?

— O să mă ducă la Universitate?

— Desigur, zise Buna înţepată. Am zis că voi găsi o cale, nu? Şi încă una foarte bună. Nu o să trebuie să te chinui cu lecţii, o să poţi umbla peste tot, nimeni n-o să te observe – o să fii invizibilă de-a dreptul şi poţi, cum să zic, să faci curăţenie pe-acolo. Dar, desigur, după ce-au râs atâta, nu mai eşti interesată, nu-i aşa?

— Vă rog, mai serviţi o ceaşcă de ceai, madam Batevreme, zise madam Kapsec.

— Doamna, zise Buna.

— Poftim?

— Sunt Doamna Batevreme, spuse Buna. Trei de zahăr, vă rog.

Madam Kapsec împinse zaharniţa mai aproape. Oricât de bucuroasă era de vizitele vrăjitoarei, ele deveniseră cam costisitoare în

ceea ce privește zahărul. Bucățelele de zahăr nu aveau viață lungă în preajma Bunei.

— Foarte rău pentru siluetă, zise. Și pentru dinți, din câte-auzii.

— Cu silueta n-am putut niciodată să mă laud, iar dinții se descurcă singuri, zise Buna. Din păcate, era adevărat. Buna suferea de dinți zdraveni, pe care îi considera un mare neajuns pentru o vrăjitoare. O invidia din suflet pe Tușa Merișor, vrăjitoarea de dincolo de munte, care până la vârsta de douăzeci de ani reușise să-și piardă toți dinții devenind o cotoroanță credibilă. Sigur, asta însemna să mănânci mai mult supă, dar și să te bucuri de mai mult respect. Apoi mai erau negii. Fără nici un efort. Tușa se chivernisise cu o față parcă umplută cu pietre, în timp ce Buna, care încercase cele mai reputate soluții pentru negi, nu reușise să obțină nici măcar obligatoriul buboi de pe nas. Așa-s unele, norocoase.

— Mm? făcu, dându-și seama de cotcodăci- tul lui madam Kapsec.

— Ziceam, spunea madam Kapsec, că tânăra Eskarina e o adevărată comoară. Ce mai găselniță! Podeaua e impecabilă, impecabilă! Nimic nu i se pare greu. Îi zic io ieri, zic, mătura ta parcă are viață, și știți ce-mi răspunde?

— Nici nu vreau să mă gândesc, spuse Buna cu voce slabă.

— Zice că praful se teme de ea! Vă dați seama?

— Da, zise Buna.

Madam Kapsec își împinse ceașca spre Buna și îi zâmbi jenată.

Buna oftă în sinea ei și privi în adâncurile viitorului, niciodată prea limpezi. În mod clar, începea să-și piardă imaginația.

Mătura se agita de-a lungul coridorului, stârnind un nor mare de praf care, dacă te uitai atent, părea să fie supt apoi în mâner. Dacă te uitai și mai atent, vedeai că mânerul avea niște semne bizare pe el, nu atât gravate cât suspendate pe lemn, și că acestea își schimbau forma văzând cu ochii.

Dar nimeni nu se uita.

Esk stătea la una din ferestrele adâncite în zid și privea orașul. Se simțea mai furioasă ca de obicei, așa că mătura ataca praful cu o vigoare neobișnuită. Păianjenii făceau salturi disperate pe cele opt picioare pentru a se salva în timp ce pânzele lor străvechi erau spulberate. În pereți, șoarecii se strângeau unul într-altul, agățați cu gheruțele de pereții găurilor lor. Carii de lemn se târau spre grinzile din tavan, în timp ce erau supți, inexorabil, afară din tunelurile pe

care le săpaseră.

— Da' știu că faci curățenie, nu glumă! zise Esk.

Erau și avantaje, trebuia să recunoască. Mâncarea era simplă, dar din belșug, avea o cameră numai pentru ea undeva la mansardă și ducea un trai comod, pentru că putea să doarmă până la cinci dimineața, ceea ce, după criteriile Bunei, însemna aproape la prânz. Munca nu era grea deloc. Începea să mănture până când toiagul înțelegea ce are de făcut, apoi putea să se joace până când el termina. Dacă venea cineva, toiagul se rezema imediat, nonșalant, de zid.

Dar nu învăța nici un fel de vrăjitorie. Putea să intre în clasele goale și să se uite la diagramele desenate cu creta pe tablă, – sau pe podea, în clasele mai avansate – dar formele erau lipsite de sens. Și neplăcute.

Îi aminteau lui Esk de desenele din cărțile lui Simon. Păreau vii.

Se uită pe deasupra acoperișurilor din Ankh-Morpork și raționă în felul următor: scrisul nu era decât niște cuvinte vorbite, înghesuite între foi de hârtie până când se fosilizau (fosilele erau binecunoscute pe Disc: cochilii spiralate uriașe și creaturi prost construite rămase din vremurile când Creatorul nu se decisese exact ce vrea să creeze, așa că se juca în dorul lelii cu Pleistocenul). Iar vorbele pe care oamenii le rosteau erau doar niște umbre ale lucrurilor reale. *Dar* unele lucruri erau prea mari ca să fie închise în cuvinte și chiar cuvintele în sine erau prea puternice ca să fie domesticite de scris.

Reieșea *deci* că unele scrieri încercau să devină *lucruri*. În acest punct, și lucrurile din capul lui Esk începeau să se încurce, dar de un fapt era sigură – cuvintele magice erau acelea care pulsau furios, încercând să scape și să devină realitate.

Nu arătau prea simpatic.

Își aminti de ziua precedentă.

Fusese destul de ciudat. Clasele din Universitate erau concepute pe înălțime, rândurile de bănci – lustruite de fundurile celor mai renumiți magi ai Discului – coborând abrupt spre zona centrală, unde se aflau o masă de lucru, două table și loc abia cât să încapă o octogramă școlară de mărime decentă. Sub aceste bănci era însă mult spațiu mort, unde Esk își plasase un util post de observație și de unde îl privea pe profesor printre botinele ascuțite ale ucenicilor vrăjitori. Era foarte odihnitor, mormăiala vorbitorilor plutea spre ea ca bâzâitul albinelor ușor amețite din grădina de ierburi speciale a Bunei. Nu făceau niciodată magie practică, ci numai vorbărie. Se părea că vrăjitorilor le plac cuvintele.

Dar în ziua precedentă fusese altfel. Esk stătea în obscuritatea prăfoasă, încercând să facă măcar nişte vrăji mai simple, când auzise uşa deschizându-se şi tropăit de botine pe podea. Era de mirare. Esk ştia orarul, iar studenţii de anul doi care ocupau de obicei sala respectivă erau la ora de Dematerializare pentru începători cu Jeophal cel Sprinten, jos, în sala de sport. (Studenţii în ale magiei nu aveau în general nevoie de exerciţii fizice; sala de sport era o cameră mare căptuşită cu plumb şi lemn de scoruş, unde neofiţii puteau face exerciţii de magie înaltă fără să provoace dezechilibre serioase în univers şi, deşi nu totdeauna, fără să se dezechilibreze serios ei înşişi. Magia nu avea milă pentru cei cu mână nesigură. Unii studenţi neîndemânatici se puteau considera norocoşi dacă ieşeau de acolo pe picioare, alţii erau scoşi în sticluţe.)

Esk se uită printre picioarele scaunelor. Nu erau studenţi, erau vrăjitori. Ba, judecând după robe, chiar unii de rang înalt. Iar silueta care urcase la tribună nu putea fi confundată – o păpuşă prost mânuită, care se izbea de mobile şi le cerea apoi, distrat, scuze. Era Simon. Nimeni altcineva nu avea ochii ca două ochiuri fierte în apă şi nasul roşu de atâta suflat. Pentru Simon, perioada de polenizare nu se încheia niciodată.

Esk avu revelaţia că, fără alergia generală la tot ce făcea parte din Creaţie, cu o tunsoare decentă şi câteva lecţii de bune maniere, băiatul ar fi arătat chiar bine. Era un gând neobişnuit, aşa că îl puse repede deoparte pentru a-l analiza ulterior.

După ce vrăjitorii se aşezară, Simon începu să vorbească. Citea de pe nişte notiţe şi de câte ori se poticnea la un cuvânt vrăjitorii îl scandau într-un glas în locul lui, incapabili să se abţină.

După o vreme, o bucată de cretă se ridică de pe pupitru şi începu să scrie pe tabla din spatele lui. Esk prinsese destulă magie ca să- şi dea seama că aceasta e o realizare uimitoare – Simon era la Universitate de câteva săptămâni, iar ceilalţi studenţi nu stăpâneau Levitaţia Uşoară nici la finele anului doi.

Ciotul alb dansa şi scârţâia pe suprafaţa neagră în acompaniamentul vocii lui Simon. Chiar dacă treceai cu vederea bâlbâiala, tot nu era un vorbitor prea strălucit. Îşi scăpa notiţele. Revenea şi se corecta. Scotea „ăă”-uri şi „mm”-uri. Şi, din punctul de vedere al lui Esk, nici nu spunea mare lucru. Expresii trunchiate ajungeau până la ascunzătoarea ei. Una dintre ele era „ţesătura de bază a Universului”, iar ea nu înţelegea ce-o fi aia, în afară de cazul în care se referea la doc, sau poate la lenaj. O alta era „Mutabilitatea

matricei posibilităţilor", din care nu pricepea nimic.

Uneori părea să spună că nimic nu exista dacă nu erau mai întâi oameni care să creadă că există şi că lumea fiinţa cu adevărat doar pentru că locuitorii ei şi-o imaginau. Dar apoi părea să spună că există o mulţime de lumi, toate aproape la fel şi aproape ocupând acelaşi spaţiu, dar toate separate de ceva subţire ca o umbră, astfel încât orice ar putea să se întâmple vreodată să aibă unde să se întâmple.

(Esk putea să înţeleagă asta. De fapt chiar bănuise că aşa se întâmplă de când făcuse curăţenie la toaleta vrăjitorilor de rang înalt, sau mai bine zis de când toiagul se ocupase cu asta, în timp ce Esk examinase pisoarele şi, cu ajutorul câtorva amintiri vagi despre fraţii ei în cada de tablă pusă în faţa căminului de acasă, îşi formulase Teoria Generală de anatomie comparată, varianta neoficială. Toaleta seniorilor era un loc magic, cu apă curentă şi faianţă interesantă şi, cel mai important, două oglinzi mari de argint prinse pe doi pereţi opuşi, astfel încât cineva care privea într-una din ele se vedea repetat din nou, şi din nou, până când imaginea era prea mică pentru a se mai distinge. Fusese primul contact al lui Esk cu ideea de infinit. Dar, ca să revenim la obiect, atunci i se iscase bănuiala că una dintre numeroasele Esk din oglindă, cea aflată chiar la limita vederii, îi făcuse cu mâna.)

Era ceva tulburător în expresiile folosite de Simon. Părea tot timpul să spună că lumea e cam tot atât de adevărată ca un balon de săpun sau ca un vis.

Creta scrâşnea pe tabla din spate. Uneori, Simon trebuia să se oprească pentru a le explica vrăjitorilor un simbol sau altul, iar aceştia păreau să se anime la ceea ce lui Esk îi păreau nişte propoziţii prosteşti. Apoi creta o pornea din nou, orbitând peste întunecime ca o cometă, cu o coadă de praf în urma ei.

Lumina pălea pe cerul de afară. Pe măsură ce camera devenea tot mai întunecată, cuvintele scrise cu cretă prindeau strălucire, iar tabla îi părea lui Esk nu atât că se înnegreşte mai tare, cât că dispare cu totul, de parcă cineva decupase o gaură pătrată în univers.

Simon continua să vorbească despre lumea constituită din lucruşoare mici a căror prezenţă era determinată doar de faptul că nu existau, mici bile rotitoare de nimicnicie pe care magia putea să le manevreze pentru a crea stele, şi fluturi, şi diamante. Totul era făcut din goliciune.

Cel mai nostim era că lui i se părea asta fascinant.

Esk vedea numai că pereţii săli se subţiau, devenind

inconsistenți ca un fum, ca și când goliciunea din ei se dilata, încercând să înghită consistența a ceea ce îi definea pe ei ca pereți; în locul lor nu mai era acum decât cunoscuta câmpie rece, pustie și scânteietoare, cu dealurile scunde undeva în depărtare și cu creaturile care stăteau ca niște statui undeva, deasupra.

Erau mult mai numeroase acum.

Păreau să se adune în jurul lumii ca fluturii de noapte la lumină.

Diferența era însă importantă: fața unui fluture de noapte, chiar mărită de multe ori, era dulce ca un iepuraș de pluș pe lângă lucrurile care îl priveau pe Simon.

Apoi un servitor intră să aprindă lămpile, iar creaturile dispărură, transformându-se în umbre perfect normale care adăstau prin colțuri.

La un moment dat, în trecutul recent, cineva hotărâse să înveselească străvechile coridoare ale Universității, zugrăvindu-le, probabil în ideea că procesul de învățare trebuie să fie ceva plăcut. Nu reușise. E un fapt binecunoscut în toate universurile că, oricât de atent s-ar alege culorile, decorul instituțional sfârșește prin a fi verde-vomă, maro-de-nedescris, galben-nicotină sau roz-leucoplast. Printr-un proces prea puțin înțeles de rezonanță simpatică, coridoarele vopsite în aceste culori *au întotdeauna un ușor miros de varză fiartă* – chiar dacă niciodată nu se fierbe varză în apropiere.

Undeva pe coridoare sună un clopoțel. Esk se lăsă ușor să cadă de pe pervaz, înhăță toiagul și începu să mătură cu hărnicie în timp ce ușile se dădeau de pereți și culoarele se umpleau de studenți. Trecură pe lângă ea în două șiruri, ca apa pe lângă o piatră. Câteva minute domni o dezordine totală. Apoi ușile se trântiră, câțiva pași întârziați se depărtară și se trezi din nou singură.

Nu pentru prima dată, Esk își dori ca toiagul să poată vorbi. Ceilalți servitori erau prietenoși, dar cu ei nu puteai *vorbi*. În orice caz, nu despre magie.

Ajunsese de asemenea la concluzia că trebuie să învețe să citească. Chestia asta cu cititul părea să fie cheia magiei de vrăjitor, care se ocupa doar cu cuvintele. Vrăjitorii păreau să creadă că numele erau tot una cu lucrurile și că, dacă schimbai numele, schimbai și lucrul. Sau ceva de genul ăsta...

Să citească. Asta însemna să meargă la bibliotecă. Simon îi spusese că acolo sunt mii de cărți, așa că printre toate cuvintele alea trebuia să se găsească și unul-două pe care să le poată citi. Esk își puse toiagul pe umăr și se îndreptă hotărâtă către biroul lui madam Kapsec.

Aproape ajunsese când un zid făcu „Psst!”. Când se uită mai bine la el, se dovedi a fi Buna. Nu că Buna se putea face invizibilă, dar avea talentul de a se contopi cu prim-planul și de a trece neobservată.

— Cum te descurci? întrebă Buna. Cum merge cu magia?

— Ce faci aici, Buno? zise Esk.

— Am fost să-i ghicesc norocul lui madam Kapsec, zise Buna, ținând în mână, nu fără satisfacție, o legătură mare de haine vechi. Zâmbetul i se șterse însă sub privirea aspră a lui Esk.

— Vezi tu, lucrurile sunt altfel la oraș. Orășenii sunt mereu îngrijorați de viitor, pentru că nu mănâncă natural. Oricum, adăugă ea, dându-și seama dintr-o dată că se smiorcăia, de ce să nu ghicesc?

— *Tu* erai cea care spunea mereu că Hilta profită de slăbiciunea sexului ei, răspunse Esk. *Tu* erai cea care spunea că celor care ghicesc ar trebui să le fie rușine și, oricum, n-ai nevoie de haine vechi.

— Nu dori, nu risipi, spuse Buna afectată. Își petrecuse întreaga viață în haine vechi și n- avea de gând să lase această prosperitate temporară să-i demoleze standardele: Primești mâncare suficientă?

— Da, zise Esk. Buno, magia asta de vrăjitor e numai din vorbe...

— Totdeauna am fost de părere că e numai vorbe.

— Adică, vreau să zic..., începu Esk, dar Buna o întrerupse cu un gest iritat.

— Nu-mi stă mie capul la asta acum, spuse. Am niște comenzi serioase până diseară și, dacă lucrurile merg tot așa, va trebui să-mi iau o ucenică. Nu poți să vii pe la mine când vă dă o după-amiază liberă, sau ce v-o fi dând?

— Să-ți iei ucenică? spuse Esk îngrozită. Adică s-o înveți să fie vrăjitoare?

— Nu, zise Buna. Adică, cine știe?

— Și cu mine cum rămâne?

— Păi tu ai apucat-o pe drumul tău, răspunse Buna. Oricare ar fi acela.

— Hmm, făcu Esk.

Buna se uită lung la ea.

— Atunci am plecat, zise într-un târziu. Se întoarse și o luă spre ușa de la bucătărie. Când se răsuci, mantaua i se roti, iar Esk văzu că acum era tivită cu roșu. O nuanță închisă, ca vinul, dar totuși roșu. Pe Buna, care era cunoscută pentru că nu purtase niciodată la vedere altceva decât negru, arăta pur și simplu șocant.

— Biblioteca? se miră madam Kapsec. Nu cred că face cineva

curat acolo! Părea încurcată.

— De ce? întrebă Esk. Nu se face praf?

— Păi..., făcu madam Kapsec. Se gândi puțin. Probabil că se face, acum că ai adus vorba. Nu m-am gândit niciodată.

— Știți, am curățat peste tot, spuse Esk mieroasă.

— Da, zise madam Kapsec. Așa e, nu?

— Păi atunci...

— Doar că n-am mai... făcut asta niciodată, zise madam Kapsec. Dar pe viața mea dacă îmi dau seama de ce.

— Bine atunci, spuse Esk.

— Uuk? făcu bibliotecarul principal dându-se un pas înapoi. Dar Esk auzise de el și venise pregătită. Îi oferi o banană.

Urangutanul întinse mâna încet, apoi smulse fructul cu un rânjet triumfător.

Poate că în unele universuri meseria de bibliotecar e considerată pașnică, iar riscul maxim este să-ți cadă în cap un volum mai gros, dar a avea pe mână o bibliotecă magică nu e o ocupație pentru neaveniți. Vrăjile au puteri pe care simpla scriere a cuvintelor și plasarea lor între două coperți nu le pot reduce. Au loc scurgeri de magie. Cărțile reacționează una față de alta, creând magie întâmplătoare, dotată cu voință proprie. Cărțile de magie sunt de obicei prinse în lanțuri de rafturile lor, și asta nu pentru a împiedica un eventual furt...

Un astfel de accident îl transformase pe bibliotecar în maimuță, iar el se opusese ulterior tuturor încercărilor de a-l face la loc, explicând în limbajul semnelor că viața de urangutan e considerată mai bună decât cea de om pentru că toate frământările filosofice se reduc la întrebarea „de unde va veni următoarea banană?”. Și, oricum, brațele lungi și picioarele cu deget opozabil sunt ideale pentru a te descurca printre rafturile acela înalte.

Fata îi dădu tot ciorchinele de banane și dispăru printre cărți înainte ca maimuța să poată obiecta.

Esk nu văzuse până atunci mai mult de o carte o dată, așa că biblioteca era pentru ea ca orice altă bibliotecă. Sigur, era un pic ciudat că la o anumită distanță podeaua părea să devină perete; și era bizar felul în care rafturile îți jucau în fața ochilor, răsucindu-se în ceva mai mult decât cele trei dimensiuni obișnuite; și te surprindea să te uiți în sus și să vezi rafturi pe tavan și câte un student colindând nonșalant printre ele.

Adevărul era că prezența unei cantități atât de mari de magie

distorsiona spațiul din jur. Undeva, în adâncuri, însuși docul – sau poate lenajul – universului era torturat în forme speciale. Milioanele de cuvinte incapabile să scape din închisoarea lor deformau realitatea din jur.

Lui Esk i se părea logic ca printre toate aceste cărți să fie și una care să te învețe cum să le citești pe toate celelalte. Nu știa exact cum să dea de ea, dar în adâncul sufletului ei simțea că probabil va avea pe copertă desene cu iepurași zglobii și pisicuțe simpatice.

În bibliotecă nu era liniște. Se auzeau ocazional pocnetele și sfârâielile unei descărcări magice, câte o scânteie octarină țâșnea din raft în raft, scaunele zăngăneau ușor. Și, desigur, se auzea fâșâitul slab al miilor de pagini închise în celulele lor de piele.

Esk se asigură că nu o vede nimeni și trase primul volum care-i veni la îndemână. I se deschise în mâini și fata constată cu tristețe că înăuntru erau aceleași tipuri neplăcute de diagrame pe care le observase în cartea lui Simon. Scrisul era total necunoscut, și îi părea bine – ar fi fost oribil să știe ce însemnau cu adevărat toate acele litere, compuse parcă din creaturi hidoase care își făceau una alteia lucruri complicate. Închise cartea cu greu, din cauza cuvintelor ce păreau să opună o rezistență disperată. Pe copertă era desenată o altă creatură; semăna în mod suspect cu unul din lucrurile din deșertul cel rece. În mod clar, nu semăna deloc cu o pisicuță simpatică.

— Bună! Esk, nu-i așa? C-cum ai aj-j-juns aici?

Era Simon, care stătea chiar în fața ei cu câte o carte sub fiecare braț. Esk roși.

— Buna nu mi-a explicat prea clar, dar cred că e legat de chestia aia pe care-o fac bărbații și femeile împreună, zise.

Simon se uită la ea siderat. Apoi rânji.

Esk se gândi mai bine la întrebare.

— Aici lucrez. Fac curat. Și drept explicație îi arătă toiagul.

— Aici?

Esk se uită lung la el. Se simțea singură, pierdută și nu în mică măsură înșelată. Toată lumea părea să-și vadă de viață, mai puțin ea. Își va petrece restul zilelor făcând curat după vrăjitori. Nu era cinstit și se cam săturase.

— De fapt nu mătur. De fapt învăț să citesc ca să pot deveni vrăjitor.

Băiatul o privi câteva secunde prin ochii lui umezi. Apoi luă ușor cartea din mâna lui Esk și citi titlul.

— *„Demonylogie Malyfycorum" de Henchanse cel Nesatisfăcător*.

Cum îți închipui că poți învvvăța să ci-citești din asta?

— Ăă, zise Esk, păi încerci până reușești, nu? Ca la muls, la împletit sau... Vocea i se stinse.

— Nu știu cum e cu mulsul, dar cărțile astea pot deveni, cum să-ți spun, agresive. Dacă n-ai g-grijă, te citesc ele pe tine.

— Ce vrei să spui?

— Se sss...

— ...spune... completă Esk automat.

— ... că odată era un vvvv...

— ...vrăjitor...

— ...care a început să ci-citească Necrotelecomnicon și și-a lăsat mintea să zzzz...

— ...zburde...

— ...și a doua zi dimineața i-au g-găsit hainele pe scaun și păpălăria p-pusă deasupra și c-c-cartea...

Esk își vârî degetele în urechi, dar fără să le apese tare, ca să nu piardă ceva interesant.

— Dacă e ceva groaznic nu vreau să aud.

— *...avea mult mai multe pagini*.

Esk își scoase degetele din urechi:

— Și era ceva pe pagini?

Simon dădu din cap.

— Da. Pe abs-s-solut f-fiecare era...

— Nu, întrerupse Esk. Nici nu vreau să-mi imaginez. Credeam că cititul e o îndeletnicire mai pașnică, în fond Buna își citea Almanahul în fiecare zi și nu i s-a întâmplat nimic niciodată.

— Îndrăznesc să spun că dacă sunt obișnuite, domestice, cccc...

— ...cuvintele...

— ...sunt în regulă, admise Simon mărinimos.

— Ești absolut sigur?

— Doar că vorbele pot avea putere, zise Simon, înfigând cartea înapoi în raft, de unde aceasta își scutură amenințător lanțurile spre el. Și se spune că p-p-penița e mai puternică decât sss...

— ...spada..., zise Esk. Bine, dar cu care ai prefera să fii lovit?

— Ăă, cred că nu are ro-rost să-ți ssspun că n-ar t-trebui să te afli aici, nu? întrebă tânărul vrăjitor.

Esk cumpăni bine întrebarea.

— Nu, zise, nu cred că are.

— Aș p-putea chema pa-paznicii să te ia.

— Da, dar nu o s-o faci.

— Nu vvv...

— ...vreau...

— ... să pă-păţeşti ceva, înţelegi. Serios nu v-v-vreau. Poate fi f-foarte ppppericulo...

Esk surprinse un vârtej uşor creat deasupra capului lui. Atunci le zări pentru o fracţiune de secundă – erau formele cenuşii din locul acela friguros. Stăteau la pândă. Şi în liniştea bibliotecii, acolo unde greutatea magiei subţiase cel mai mult textura universului, hotărâseră să acţioneze.

În jurul ei, foşnetul mut al cărţilor se prefăcu într-o foială asurzitoare. Câteva din cărţile cele mai puternice reuşiră să sară din rafturi şi prinseră să se legene, dând din foi ca nebunele, la capătul lanţurilor. Un grimoar uriaş plonjă din suportul său de pe poliţa cea mai de sus – smulgându-se din lanţ – şi se îndepărtă fâlfâind ca o găină speriată, risipindu-şi paginile pe drum.

Un vânt magic îi smulse lui Esk basmaua de pe cap şi îi despleti părul. Îl văzu pe Simon cum încerca să se sprijine de un corp de bibliotecă, în timp ce cărţile explodau în jurul lui. Aerul era gros şi avea gust metalic. Vibra.

— Încearcă să intre! urlă Esk.

Chipul torturat al lui Simon se întoarse spre ea. Un incunabul înnebunit de spaimă îl lovi cu putere în ceafă şi îl trânti pe podeaua care gâfâia, înainte de a face un salt peste rândurile de etajere. Esk se lăsă în jos ca să se ferească de un stol de dicţionare care zburară, târând după ele şi raftul, şi se îndreptă în patru labe spre băiat.

— Ele au speriat cărţile în halul ăsta, îi strigă ea la ureche. Nu le *vezi* acolo sus?

Simon dădu din cap că nu. O carte îşi smulse legăturile deasupra lor, acoperindu-i de foi.

Groaza se poate strecura în mintea omului prin toate simţurile. Prin chicotitul cu subînţeles ce răzbate dintr-o cameră întunecată şi încuiată, prin imaginea unei jumătăţi de omidă înfiptă în furculiţa de salată, prin mirosul curios care vine din dormitorul proprietarului, prin izul de melc simţit în sufleul de conopidă. Pipăitul de obicei nu intră la socoteală.

Dar acum se întâmpla ceva şi cu podeaua de sub mâinile lui Esk. Privi în jos, cu faţa schimonosită de groază, pentru că duşumelele prăfoase deveniseră zgrunţuroase. Şi uscate. Şi foarte, foarte reci.

Între degete ţinea un nisip fin şi cenuşiu.

Apucă toiagul şi, ferindu-şi ochii de vânt, îl agită către siluetele

care se înălțau deasupra ei. Ar fi frumos să putem povesti cum o săgeată de foc alb a curățat pe dată aerul încărcat. Dar nu s-a întâmplat așa...

Toiagul se răsuci în mâna ei ca un șarpe și îi arse lui Simon una peste ureche.

Lucrurile cenușii tremurară și dispărură.

Realitatea reveni în scenă, prefăcându-se că nici nu plecase. Tăcerea se lăsă ca o catifea groasă, fald după fald. O tăcere grea, cu ecou. Câteva cărți căzură grămadă, simțindu-se prost.

Podeaua de sub picioarele lui Esk era, cu certitudine, de lemn. Tropăi zdravăn pe ea ca să se asigure.

Pe jos era o baltă de sânge, iar Simon zăcea nemișcat în mijlocul ei. Esk se uită la el, apoi în sus, apoi la toiag. Avea un aer înțepat.

Auzi voci depărtate și zgomot de pași.

O mână ca o mănușă de piele fină se strecură într-a ei și o voce din spatele ei rosti încetișor „uuk". Se întoarse și se trezi privind fața blândă, ca de pneu, a bibliotecarului. Acesta își duse degetul la buze, într-un gest inconfundabil și o trase de mână.

— L-am ucis! șopti ea.

Bibliotecarul dădu din cap că nu și o trase din nou, insistent.

— Uuk, explică el, uuk.

O trase cu forța pe un pasaj lateral prin labirintul de rafturi străvechi cu doar câteva secunde înainte ca un grup de vrăjitori în vârstă, atrași de zgomot, să apară de după colț.

— Iar s-au bătut cărțile...

— Of, va dura o veșnicie până să prindem din nou toate descântecele, știi că se duc și-și caută ascunzători...

— Cine-i acolo pe jos?

Se lăsă tăcerea.

— E leșinat. Pare să-l fi lovit vreun raft.

— Cine e?

— E băiatul cel nou. Se zice că are capul plin de creier, știi?

— Dacă raftul ăla cădea mai de sus, am fi avut ocazia să ne convingem cu ochii noștri.

— Voi doi, duceți-l la infirmerie. Restul mai bine ați pune mâna pe cărțile alea. Unde-i afurisitul de bibliotecar? Nu știe că nu trebuie să lase să se adune o astfel de Masă Critică?

Esk trase cu ochiul la urangutan, care ridică din sprâncene. Scoase din raft un volum prăfuit de farmece pentru grădinărit, extrase o banană maronie și moale din locul rămas gol în spate și o mâncă cu

plăcerea calmă a unuia care știe că, oricare ar fi problemele, ele sunt de competența oamenilor.

Privi în partea cealaltă, la toiagul din mâna ei, și buzele i se subțiară. Știa că nu ea îl scăpase din mână. Toiagul sărise la Simon, chitit să-l omoare.

Băiatul zăcea pe un pat tare într-o cameră îngustă, cu un prosop rece împăturit pe frunte. Melasso și Farunghi îl vegheau cu grijă.

— Cât timp a trecut? întrebă Farunghi.

Melasso strânse din umeri.

— Trei zile.

— Și nu și-a revenit deloc?

— Nu.

Farunghi se lăsă să cadă pe marginea patului și se apucă de rădăcina nasului. Simon nu arătase niciodată prea sănătos, dar acum fața lui era cumplit de trasă.

— O minte strălucită, băiatul ăsta, zise el. Explicația lui asupra principiilor fundamentale ale magiei și materiei... uimitoare.

Melasso încuviință din cap.

— Felul în care absoarbe cunoștințele, zise Farunghi. Am fost vrăjitor toată viața și într-un fel pot spune că, până să-l ascult pe el, n-am înțeles niciodată magia. Atât de limpede. Atât de evident, până la urmă.

— Toată lumea spune asta, zise și Melasso. Se simt de parcă le-a scos cineva o glugă de pe cap și au văzut lumina zilei pentru prima dată.

— Exact, răspunse Farunghi. E stofă de vrăjitor, în mod sigur. Ai făcut bine să-l aduci aici.

Urmă o pauză prelungită.

— Doar că..., începu Melasso.

— Doar că ce?

— Doar că ce anume ați înțeles, mai exact? întrebă Melasso. Numi dă pace chestia asta. Adică, puteți explica?

— Cum adică să explic? întrebă Farunghi, îngrijorat.

— Ce tot vorbește, zise Melasso, cu o urmă de disperare în voce. Da, sunt lucruri de bază, știu, dar ce anume?

Farunghi îl privi cu gura căscată. Până la urmă spuse:

— A, e ușor. Magia umple universul și de câte ori universul se modifică, nu, vreau să zic de câte ori e invocată magia, universul se modifică, dar în toate direcțiile deodată, înțelegi, și... Dădu din mână

nesigur, căutând pe chipul lui Melasso o urmă de înțelegere. S-o luăm altfel: orice fragment de materie, o portocală, sau lumea, sau...

— ...un crocodil? sugeră Melasso.

— Da, un crocodil, sau... orice, are forma de bază a unui morcov.

— Nu-mi aduc aminte de așa ceva, zise Melasso.

— Sunt sigur că asta a spus, zise Farunghi. Începea să transpire.

— Nu, îmi amintesc doar bucata în care sugera că dacă mergi suficient de departe, în orice direcție, îți vei vedea ceafa, insistă Melasso.

— Sigur nu se referea la ceafa altcuiva?

Melasso stătu puțin pe gânduri.

— Nu, sunt sigur că se referea la propria ceafă. Mi se pare că zicea că poate dovedi asta.

Analizară fraza în liniște.

Până la urmă Farunghi rosti, foarte încet și apăsat:

— Eu văd lucrurile așa, zise. Înainte de a-l auzi vorbind, eram ca toți ceilalți. Ce înseamnă asta? Că eram confuz și nesigur asupra tuturor micilor detalii ale vieții. Dar acum, se lumină el, sunt în continuare confuz și nesigur, dar la un nivel mult mai înalt, pricepi, acum măcar știu că sunt perplex în fața realităților cu adevărat importante și fundamentale din univers.

Melasso încuviință din cap.

— Eu nu vedeam lucrurile așa, spuse, dar ai absolută dreptate. A extins limitele ignoranței. Sunt atâtea lucruri pe care nu le știm despre univers.

Savurară amândoi strălucirea caldă și stranie dată de sentimentul de a fi mult mai ignoranți decât oamenii de rând, care ignorau doar lucruri comune.

Apoi Melasso zise:

— Sper doar să se facă bine. A scăpat de febră, dar parcă nu vrea să se trezească.

Două servitoare intrară cu un vas cu apă și ștergare curate. Una ducea și o mătură cam flendurită. În timp ce ele începură să schimbe cearșafurile muiate de sudoare de sub băiat, cei doi vrăjitori ieșiră, discutând în continuare uriașele căi ale necunoașterii pe care geniul lui Simon le dezvăluise lumii.

Buna așteptă până când pașii lor se îndepărtară, apoi își scoase broboada.

— La naiba, zise. Esk, stai și ascultă la ușă. Luă cârpa de pe capul lui Simon și îi puse mâna pe frunte.

— Foarte frumos din partea ta că ai venit, zise Esk, la cât eşti de ocupată cu toate cele.

— Hmm. Buna strânse din buze. Ridică pleoapele băiatului şi îi luă pulsul. Puse urechea pe pieptul lui ca un xilofon şi îi ascultă inima. Stătu neclintită o vreme, cercetându-i interiorul capului.

Se încruntă.

— Se face bine? întrebă Esk temătoare.

Buna se uită la pereţii de piatră.

— Fir-ar să fie de cameră, făcu ea. Ăsta nu-i loc pentru un copil bolnav.

— Da' se face bine?

— Ce? Buna tresări, trezită din gândurile ei. Ah. Da. Probabil. Oriunde s-ar afla.

Esk se uită la ea, apoi la trupul lui Simon.

— Nu-i nimeni acasă, zise Buna, simplu.

— Ce vrei să spui?

— Auzi-o, sări Buna. De parcă n-aş fi învăţat-o nimic. Vreau să spun că mintea lui e plecată. I-a părăsit capul.

Privi trupul lui Simon aproape cu admiraţie.

— Sunt cam mirată, cinstită să fiu, adăugă ea. N-am mai întâlnit un vrăjitor care să poată Împrumuta.

Se întoarse spre Esk, a cărei gură rămăsese încremenită într-un O speriat.

— Îmi amintesc când eram eu mică şi Tuşa Merişor a plecat în Călătorie. Şi s-a ambalat prea tare cu viaţa de vulpe, din câte ţin minte. Ne-a luat zile întregi s-o găsim. La fel cu tine. Nu te-aş fi găsit niciodată dacă nu era toiagul ăla şi... ce-ai făcut cu el, fato?

— L-a lovit pe Simon, murmură Esk. A încercat să-l omoare. L-am aruncat în râu.

— Nu-i frumos din partea ta, după ce te-a salvat, zise Buna.

— M-a salvat lovindu-l pe el?

— Cum, nu ţi-ai dat seama? El chema chestiile alea... Lucrurile.

— Nu-i adevărat!

Buna se uită adânc în ochii sfidători ai fetei şi gândi: am pierdut-o. Trei ani de muncă duşi pe apa sâmbetei. Nu poate fi vrăjitor, dar putea să fie vrăjitoare.

— De ce nu-i adevărat, domnişoară Isteţime?

— N-ar face aşa ceva! strigă Esk, gata să izbucnească în lacrimi. L-am auzit vorbind, e... nu e rău, e un om grozav, aproape că înţelege cum funcţionează totul, e...

— Cred că e un băiat foarte bun, spuse Buna mohorâtă. Și n-am zis c-ar face magie neagră, bine?

— Alea sunt niște Lucruri oribile! suspină Esk. El nu le-ar chema niciodată, pentru că își dorește exact opusul lor, iar tu ești o bătrână rea...

Palma răsună ca un clopot. Esk se dădu înapoi, clătinându-se, albă de uimire. Buna rămase cu mâna ridicată, tremurând.

O mai lovise pe Esk o dată. Genul de lovitură pe care o primește copilul drept bun-venit pe lume și ca să știe la ce să se aștepte de la viață. Dar fusese ultima dată. În trei ani petrecuți sub același acoperiș, existaseră destule ocazii, lapte dat în foc sau capre lăsate din neglijență fără apă, dar un cuvânt aspru ori o tăcere și mai aspră dăduseră rezultate mai bune decât forța și nu lăsaseră nici vânătăi.

O apucă pe Esk zdravăn de umeri și o fixă cu privirea.

— Ascultă-mă, o scutură ea. Nu ți-am spus eu mereu că, dacă umbli cu magie, trebuie să treci prin viață ca un cuțit prin apă? Nu ți-am spus așa?

Esk dădu din cap, hipnotizată, ca un șoarece prins în cursă.

— Și tu ai crezut că e doar un moft bătrânesc de-al Bunei, nu? Dar adevărul este că, atunci când folosești magia, atragi atenția asupra ta. Atenția Lor. Care stau cu ochii pe lume tot timpul. Mințile obișnuite Le apar ca o ceață, nici nu Le interesează, dar o minte plină de magie luminează, pricepi, e ca o rază. Nu întunericul Le cheamă, ci lumina, lumina care naște umbre!

— Dar... dar de ce le trebuie? Ce vor?

— Formă și viață, răspunse Buna.

Se destinse și îi dădu drumul lui Esk.

— Sunt jalnice, zău, zise. N-au viață sau formă proprie decât dacă le fură. N-ar putea supraviețui pe lumea asta așa cum nu poate trăi peștele-n foc, dar asta nu Le împiedică să tot încerce. Au inteligență cât să ne urască pe noi, pentru că suntem vii.

Esk se cutremură. Își aminti de răceala nisipului zgrunțuros.

— Ce sunt până la urmă? Am crezut mereu că sunt un fel... un fel de demoni.

— Nu. Nimeni nu știe exact. Sunt doar Lucrurile din Dimensiunile Subterane din afara universului. Creaturi din umbră.

Se întoarse către forma inertă a lui Simon.

— N-ai idee unde e, nu? zise uitându-se cu viclenie la Esk. Nu s-a dus să zboare cu pescărușii, nu?

Esk scutură din cap.

— Nu, spuse Buna. Nici nu-mi închipuiam. Au pus mâna pe el, nu-i așa?

Nu era o întrebare. Esk încuviință din cap, cu o figură nenorocită.

— Nu e vina ta, continuă Buna. Mintea lui le-a oferit o portiță și, când a căzut leșinat, i-au furat-o. Doar că...

Bătu cu degetele în tăblia patului și păru să fi luat o decizie.

— Care e cel mai important vrăjitor de pe-aici? întrebă.

— Ăăă, Lordul Farunghi, răspunse Esk. E Arhicancelar. Unul din cei doi care erau în cameră.

— Cel gras sau cel ca un hrean murat?

Esk își smulse din gând imaginea lui Simon în deșertul înghețat și se trezi că spune:

— E vrăjitor de Nivelul Opt și mag de 33 de grade, de fapt.

— Adică stă înclinat? făcu Buna. Ai stat prea mult în preajma lor și ai ajuns să-i iei în serios, fata mea. Se intitulează Marele Lord Nuștiucum și înălțimea sa Imperială Nuștiucare fiindcă asta face parte din joc. Chiar și scamatorii fac așa, ai zice că trebuie să aibă mai mult bun simț, dar nu, strigă în gura mare că se numesc Uimitorii-Bonko-și-Doris. Oricum, unde se află acest Mare Tiri-Mogo-Dan?

— Probabil la cină în Sala cea Mare, zise Esk. Crezi că el îl poate aduce pe Simon înapoi?

— Asta-i problema. Îndrăznesc să spun că oricare din noi ar putea aduce cu ușurință ceva înapoi, ceva care să umble și să vorbească omenește. Dar dacă ar fi chiar Simon, asta-i altă mâncare de pește.

Se ridică.

— Atunci să găsim Sala cea Mare. Nu e timp de pierdut.

— Ăă, femeile n-au voie să intre, zise Esk.

Buna se opri în ușă. Umerii i se ridicară. Se întoarse foarte încet.

— Ce ai spus? întrebă. M-au înșelat urechile astea bătrâne, dar să nu-mi spui că da, pentru că nu e adevărat.

— Scuze, zise Esk, obișnuința.

— Văd că ți-au inoculat idei care sunt sub nivelul tău, zise Buna cu răceală. Găsește pe cineva să aibă grijă de băiatul ăsta și hai să vedem ce-i așa grozav în sala aia, de n-am eu voie să pun piciorul în ea.

Și astfel, în vreme ce toată suflarea Universității Nevăzute lua cina în venerabila sală, porțile zburară în lături cu un efect dramatic – ușor atenuat de faptul că una din ele se izbi de un slujitor și reveni, lovind-o pe Buna în fluierul piciorului. Așa că în loc de pașii sfidători

cu care intenționa să străbată podeaua în tablă de șah, fu nevoită să meargă pe jumătate șchiopătând, pe jumătate sărind. Se străduia totuși să țopăie cu demnitate.

Esk o urma grăbită, conștientizând în mod dureros că sute de ochi sunt ațintiți asupra lor.

Zgomotul conversației și al tacâmurilor se stinse. Câteva scaune fură răsturnate. În fundul sălii îi văzu pe vrăjitorii seniori la masa lor înălțată, care de fapt plutea la mai bine de un metru de podea. Toți se uitau la ele.

Un vrăjitor de grad mediu – Esk îl recunoscu pe lectorul de Astrologie Aplicată – venea în fugă, agitându-și brațele.

— Nu-nu-nu-nu, strigă el. Ați greșit ușa. Trebuie să plecați.

— Nu mă băga în seamă, zise Buna cu calm, croindu-și loc pe lângă el.

— Nu-nu-nu, e împotriva tradiției, trebuie să plecați *mediat*. Doamnele nu au voie aici.

— Eu nu sunt doamnă, sunt vrăjitoare, zise Buna. Se întoarse către Esk: Ăsta e important?

— Nu prea cred, spuse Esk.

— Bun. Se întoarse către lector: Du-te și găsește-mi un vrăjitor important, te rog. Repede.

Esk o bătu pe Buna pe umăr. Câțiva vrăjitori cu mai mare prezență de spirit se strecuraseră afară pe ușă prin spatele lor, iar acum câțiva paznici înaintau amenințător prin sală, în încurajările și fluierăturile studenților. Esk nu-i plăcuse niciodată pe paznici, care trăiau izolați în căsuța lor, dar acum i se făcu milă de ei.

Doi dintre aceștia își întinseră mâinile păroase și o apucară pe Buna de umeri. Mâna femeii dispăru o clipă la spate și se produse o oarecare agitație, încheiată cu cei doi depărtându-se șontâc, ținându-se cu mâinile de diverse părți ale corpului și înjurând.

— Acul de pălărie, explică Buna. O apucă pe Esk cu mâna rămasă liberă și se îndreptă spre masa cea înaltă, aruncând flăcări din priviri oricui părea că are de gând să le stea în cale. Studenții mai mici, care intuiseră imediat ce șansă de distracție gratuită li se oferea, băteau din picioare, chiuiau și își loveau farfuriile de mese. Masa cea înaltă se lăsă pe dalele de gresie cu o bufnitură, iar vrăjitorii cei bătrâni se grupară în spatele lui Farunghi, care încerca să-și regăsească rezervele de demnitate. Eforturile sale nu prea dădeau rezultate; e foarte greu să ai un aer demn când ai șervetul de masă prins sub bărbie.

Ridică mâna cerând liniște, iar sala rămase în așteptare, în vreme

ce Buna și Esk se apropiau de el. Buna privea cu interes la portretele străvechi și statuile de magi din alte timpuri.

— Cine-s ăștia? întrebă ea din colțul gurii.

— Au fost vrăjitori de seamă, șopti Esk.

— Arată cam constipați. N-am văzut niciodată un vrăjitor care să iasă afară regulat, zise Buna.

— Sunt greu de șters de praf, asta-i tot ce pot să spun, completă Esk.

Farunghi stătea cu picioarele depărtate, mâinile în șold și burta scoasă ca pe pârtia de schi pentru începători, toată atitudinea sa întruchipând așadar o poză asociată în general cu Henric al VIII-lea, dar opțional și cu Henric al IX-lea sau al X-lea,

— *Ei bine*? zise. Care e rostul acestui *scandal*?

— Ăsta e important? o întrebă Buna pe Esk.

— *Eu*, domniță, sunt Arhicancelarul! Întâmplător conduc această Universitate! Iar dumneata, domniță, ai încălcat un teritoriu extrem de periculos! Te previn că... *nu te mai uita așa la mine*!

Farunghi se dădu înapoi, cu mâna ridicată pentru a se feri de privirea Bunei. Vrăjitorii din spatele lui se risipiră, răsturnând mese în spatele cărora să se adăpostească de acei ochi.

Căci ochii Bunei se schimbaseră.

Esk nu îi văzuse niciodată așa. Erau perfect argintii, două mici oglinzi care reflectau tot ce vedeau. Farunghi era un punctuleț pierdut în adâncul lor, cu gura deschisă, cu brațele ca niște chibrituri agitându-se disperat.

Arhicancelarul se retrase până se lovi de un stâlp, iar șocul îl ajută să-și revină. Își scutură nervos capul și trimise în direcția vrăjitoarei un șuvoi de flăcări albe.

Fără să-și coboare privirea irizată. Buna ridică mâna și făcu flăcările să ricoșeze spre tavan. Urmă o explozie și o ploaie de fragmente de țiglă.

Ochii i se măriră.

Farunghi dispăru. În locul unde fusese înainte se afla un șarpe uriaș, încolăcit, cu capul ridicat, gata de atac.

Buna dispăru. În locul ei apăru un coș încăpător de nuiele.

Șarpele se prefăcu într-o reptilă colosală din negura vremurilor.

Coșul deveni vântul tăios al Uriașilor de Gheață, acoperindu-l de promoroacă pe balaurul ce se zbătea furios.

Reptila se transformă într-un tigru cu colți ca pumnalul, la pândă.

Viscolul deveni o groapă cu smoală fumegândă.

Tigrul reuși să se prefacă într-un vultur în picaj.

Groapa cu smoală deveni o glugă de piele.

Apoi imaginile începură să joace pe măsură ce o formă înlocuia o alta, ca niște umbre create pe ziduri de un stroboscop. Un vânt magic începu să sufle, consistent și uleios, iscând scântei octarine prin bărbile și în vârful degetelor magicienilor. În centru, Esk abia reușea să distingă prin ochii înlăcrimați siluetele Bunei și a lui Farunghi, ca niște statuete smălțuite printre imaginile învrăjbite.

Mai distinse însă și altceva, un sunet înalt, aproape imperceptibil.

Îl mai auzise și altă dată, pe câmpia cea rece – un fel de ciripit intens, un sunet de stup, de mușuroi...

— Au venit! urlă ea pe deasupra hărmălaiei. Sunt chiar aici!

Ieși din spatele mesei unde se refugiase de duelul magic și încercă să ajungă la Buna. O pală de magie brută o ridică de la pământ și o trânti peste un scaun.

Zumzăitul se auzea acum mai tare, aerul fremăta ca un cadavru vechi de trei săptămâni într-o zi de vară. Esk mai încercă o dată să ajungă la Buna, dar renunță când o flacără verde i se urcă pe braț și îi pârli părul.

Se uită disperată după ceilalți vrăjitori, dar cei care fugiseră din fața efectelor magiei stăteau pitiți în spatele mobilierului, în vreme ce furtuna ocultă se dezlănțuia deasupra capetelor lor.

Esk traversă sala în fugă și o luă pe coridorul întunecat. Umbre se încolăceau în jurul ei în timp ce se grăbea, suspinând, pe coridoarele pline de zumzet, spre cămăruța lui Simon.

Ceva o să încerce să intre în trupul lui, spusese Buna. Ceva care va merge și va vorbi ca Simon, dar nu va fi el...

Un grup de studenți se adunaseră temători în fața ușii. Își întoarseră chipurile palide spre Esk, care venea spre ei în salturi, suficient de șocați ca să se dea la o parte speriați în fața mersului ei hotărât.

— E ceva înăuntru, spuse unul.

— Nu putem deschide ușa.

O privire întrebători. Unul se interesă:

— N-ai cumva o cheie, din întâmplare?

Esk apucă mânerul ușii și îl răsuci. Acesta cedă puțin, dar apoi reveni cu atâta forță încât aproape îi zdreli pielea de pe degete. Ciripitul dinăuntru era în creștere și se mai auzea un zgomot, ca de piele lovită.

— Sunteţi vrăjitori! strigă ea. Faceţi bine şi vrăjiţi!

— N-am făcut încă telekinezie, răspunse unul.

— Eu am fost bolnav la ora de aruncare a flăcărilor...

— De fapt, nu prea sunt bun la dematerializare...

Esk fugi spre uşă, dar se opri cu un picior în aer. Îşi aminti că Buna îi spusese că până şi clădirile au o minte proprie, dacă sunt destul de vechi. Universitatea era foarte veche.

Se dădu atentă la perete şi îşi trecu mâinile peste pietrele străvechi. Trebuia să aibă grijă, să nu o sperie – iar acum simţea mintea din pietre, înceată şi simplă, dar vie. Pulsa în jurul ei, îi simţea micile scântei închise adânc în rocă.

Un cântec de cucuvea se auzi din spatele uşii.

Cei trei studenţi urmăriră uimiţi cum Esk încremeni cu palmele şi fruntea lipite de zid.

Aproape reuşise. Îşi simţea greutatea, ponderea trupului, amintirile depărtate din zorii existenţei, când piatra era topită şi liberă. Pentru prima dată îşi dădu seama cum e să ai balcoane.

Înaintă cu blândeţe prin mintea clădirii, studiindu-şi senzaţiile, căutând, pe cât de repede îndrăznea, coridorul respectiv, uşa respectivă.

Întinse o mână, cu mare grijă. Studenţii se uitară cum îşi desface, încet de tot, un deget.

Balamalele uşii începură să scârţâie.

Urmă un moment de tensiune, apoi cuiele săriră din balamale, izbindu-se de peretele din spate. Scândurile începură să se îndoaie, în timp ce uşa încerca să se deschidă împotriva forţei... a ceea ce o ţinea închisă.

Lemnul se *tălăzui*.

Raze albastre ieşiră pe coridor, mişcându-se şi dansând în faţa ochilor, în ritm cu umbrele incerte care fojgăiau în lumina orbitoare dinăuntru. Era o lumină ceţoasă şi actinică, genul care l-ar fi făcut pe Steven Spielberg să-şi sune imediat avocatul însărcinat cu chestiuni de copyright.

Părul lui Esk se făcu vâlvoi, făcând-o să semene cu o păpădie ambulantă. Şerpi de magie i se strecurau pe trup în timp ce păşea peste prag.

Studenţii urmăriră cu groază cum dispărea în lumina orbitoare. Aceasta se stinse într-o explozie mută.

Când în sfârşit găsiră suficient curaj să privească în încăpere, nu văzură decât trupul adormit al lui Simon. Şi pe Esk, tăcută şi rece, la

podea, respirând foarte încet. Şi podeaua acoperită cu un strat subţire de nisip argintiu.

Esk plutea prin negura lumii, observând cu o detaşare bizară precizia cu care se strecura prin materia solidă.

Mai erau şi alţii cu ea. Le auzea ciripitul.

Furia o umplea ca o fiere. Se întoarse şi porni pe urma zgomotelor, luptându-se cu forţele de seducţie care îi tot spuneau ce plăcut ar fi să-şi slăbească controlul asupra minţii şi să se cufunde într-o mare călduţă de nimicnicie. Furia, asta era soluţia. Îşi dădu seama că era important să rămână extrem de furioasă.

Lumea Discului se îndepărtă undeva sub ea, ca în ziua în care fusese vultur. Dar de data asta, dedesubt se vedea Marea Circulară, – era cu adevărat circulară, ca şi când Dumnezeu fusese în pană de idei – iar dincolo de ape se aflau cele două braţe ale continentului şi lungul lanţ al munţilor Berbecelui, întinzându-se până la Miez. Mai erau şi alte continente de care nu auzise şi mici şiruri de insule.

Unghiul de vedere i se schimbă şi în faţă îi apăru Marginea. Era noapte şi, cum soarele ce orbita în jurul Discului se afla acum dedesubtul lui, lumina cădea drept pe cascada care înconjura Marginea.

Lumina cădea şi pe Marele A'Tuin, Ţestoasa Lumii. Esk se întrebase de multe ori dacă Ţestoasa nu era cumva doar un mit. I se părea cam mult deranj doar pentru a pune în mişcare o lume. Dar ia t-o, aproape la fel de mare ca Discul pe care îl purta în spate, închiciurată de praf stelar şi acoperită cu cratere făcute de meteoriţi.

Capul ţestoasei trecu chiar prin faţa ei şi putu s-o privească drept în ochi, un ochi în care ar putut naviga toate flotele lumii. Auzise că dacă te uiţi în depărtare, în direcţia în care se uită şi Marele A'Tuin, poţi vedea capătul universului. Poate că ciocul era de vină, dar pe chipul Marelui A'Tuin se citea oarecare speranţă, optimism chiar. Poate că sfârşitul tuturor lucrurilor nu era chiar aşa îngrozitor.

Ca prin vis, se concentră şi încercă să împrumute cea mai mare minte din tot universul.

Se opri la timp, ca un copil suit pe tobogan care se aşteaptă la o coborâre lină şi vede deodată vârfurile acoperite de nea ale unor munţi magnifici coborând vertiginos pe pantele îngheţate ale infinitului. Nimeni nu va putea vreodată să împrumute acea minte, ar fi ca şi cum ar încerca să soarbă oceanul. Gândurile care pluteau în ea erau mari şi încete ca nişte gheţari.

Dincolo de Disc se aflau stelele, dar ceva nu era în regulă cu ele.

Se învârteau ca niște fulgi de zăpadă. Din când în când se linișteau, arătând imobile ca întotdeauna, apoi iar se porneau pe dansat.

Niște stele adevărate n-ar face una ca asta, decise Esk. Ceea ce însemna că n-are în față niște stele adevărate. Ceea ce însemna că nu se află într-un loc adevărat. Dar un ciripit, undeva pe aproape, îi aminti că merge la moarte sigură dacă pierde urma acelor zgomote. Se întoarse și urmări sunetele prin furtuna de zăpadă stelară.

Iar stelele se răsuceau și se opreau, iar se răsuceau și iar se opreau...

În vreme ce se ridica, Esk încercă să se concentreze pe treburile de zi cu zi, pentru că, dacă s-ar fi gândit la lucrurile pe care le urmărea, sigur ar fi luat-o înapoi și nu era sigură că mai știa drumul. Încercă să-și amintească cele optsprezece ierburi care vindecau durerea de ureche, ceea ce o ținu ocupată o vreme, pentru că nu-i mai veneau deloc în cap ultimele patru.

O stea trecu pe lângă ea, apoi, cu o smucitură bruscă, o luă în direcție opusă; era mare de vreo zece metri.

Când termină cu ierburile începu cu bolile caprelor, ceea ce dură destul de mult, deoarece caprele se pot molipsi de o mulțime de chestii de la vaci, plus alte chestii, plus ce mai au și oile, plus o serie completă de boli numai ale lor. După ce termină să înșire ugerul lemnos, urechea veștedă și infecția octarină, încercă să reconstituie codul complex de linii și puncte care se marca pe copacii din jurul satului ei, ca să-i ajute pe cei rătăciți în nopțile cu viscol să găsească drumul spre casă.

Ajunsese la punct-punct-punct-linie-punct-linie (o milă până în sat, spre Miez-Disc-Învârte) când universul din jurul ei dispăru cu un pocnet ușor. Căzu pe brânci, se lovi de ceva tare și zgrunțuros și se rostogoli.

Senzația de zgrunțuros venea de la nisip. Nisip fin, uscat, rece. Era clar că ar fi rămas la fel de uscat și de rece chiar dacă ai fi săpat la metri adâncime.

Esk rămase pentru o clipă cu fața îngropată în el, făcându-și curaj să ridice privirea. Zărea, la câțiva pași mai încolo, veșmântul cuiva. Sau de pe ceva, se corectă ea. Dacă nu cumva era o aripă. Ar fi putut fi o aripă dintr-un fel de piele rufoasă.

Privirea i se sui pe aripa cu pricina până când, undeva la înălțimea unui acoperiș, descoperi o față proiectată pe cerul înstelat. Proprietarul ei încercase în mod evident să-și croiască o înfățișare de coșmar, dar se străduise prea mult. În esență, era vorba de un pui de

găină mort de vreo două luni, dar efectul neplăcut al imaginii era distrus de colții de mistreț, antenele de fluture de noapte, urechile de lup și cornul de inorog. Ansamblul avea un aspect de colaj artizanal, de parcă proprietarul auzise de anatomie, dar nu asimilase întru totul ideea.

Creatura se uita fix, dar nu la ea, ci la ceva de dincolo de ea, care îi capta tot interesul. Esk își întoarse capul foarte încet.

Simon stătea cu picioarele încrucișate în centrul unui cerc format din Lucruri. Erau cu sutele, nemișcate și tăcute ca niște statui, pândindu-l cu răbdarea unor reptile.

În palmele lui făcute căuș se afla ceva mic, colțuros. Emitea o lumină albastră, estompată, ce dădea chipului său un aspect straniu.

Alte asemenea forme stăteau pe jos lângă el, fiecare cu mica sa strălucire palidă. Erau acele forme regulate pe care Buna le expedia sub numele de jometrie – cuburi, diamante cu multe fațete, conuri, chiar și un glob. Erau toate transparente și înăuntru aveau...

Esk se dădu mai aproape. Nimeni nu îi dădea nici o atenție.

În interiorul unei sfere de cristal care fusese aruncată pe nisip plutea o minge albastră-verzuie, întretăiată de modele albe de nori și de ceva ce ar fi putut trece drept continente, dacă cineva ar fi fost atât de prost să trăiască pe o minge. Părea un soi de model, doar că ceva din strălucirea lui îi spuse lui Esk că era de-adevăratelea, probabil foarte mare și nu tocmai la locul lui – în toate sensurile.

O așeză jos încetișor și se târî către o formă cu zece fațete, în care plutea o lume mult mai acceptabilă. Avea formă normală, de disc, dar în locul cascadei de la Margine era un perete de gheață și în locul Miezului era un copac gigantic, atât de mare încât rădăcinile formau lanțuri muntoase.

Alături, o prismă conținea un alt disc, ce se rotea ușor printre steluțe. Acesta era înconjurat nu de pereți de gheață, ci de un fir roșu-auriu care, la o examinare mai atentă, se dovedi a fi un șarpe – un șarpe suficient de mare pentru a cuprinde lumea. Din motive numai de el știute, șarpele își mușca singur coada.

Esk răsturnă prisma o dată și încă o dată, observând cu uimire că discul rămâne hotărât în poziție de drepți.

Simon chicoti ușor. Esk puse la loc discul cu șarpele și se uită prudentă peste umărul lui.

Ținea în mâini o mică piramidă de sticlă. Era plină cu stele și, din când în când, băiatul o zgâlțâia, iar steluțele dansau ca fulgii de zăpadă în bătaia vântului, până când se linișteau din nou. Apoi

chicotea.

Iar dincolo de stele...

Era lumea Discului. Marele A'Tuin, nu mai mare decât o farfurioară, se târa sub o lume ce părea rezultatul muncii unui bijutier maniac.

Zgâlțâit, dans. Zgâlțâit, dans, chicoteală. Fisuri cât firul de păr apăruseră deja în sticlă.

Esk se uită la ochii inexpresivi ai lui Simon, la chipurile flămânde ale Lucrurilor, apoi întinse mâna, îi luă piramida din mâini și o rupse la fugă.

Lucrurile nu se clintiră în timp ce alerga către ele, aproape frântă de mijloc, cu piramida strânsă bine la piept. Dar deodată picioarele ei nu mai atinseră nisipul și fu ridicată în aerul înghețat, în timp ce un Lucru cu față de iepure înecat se întoarse ușor spre ea și scoase o gheară.

Nu te afli aici de-adevăratelea, își spuse Esk. E doar un fel de vis, ceea ce Buna numește o *anualogie*. Nu poți să pățești nimic, totul e imaginație. Nu ți se poate întâmpla absolut nimic, totul e în mintea ta.

Mă întreb dacă știe și el?

Gheara o pescui din aer, iar fața de iepure se desfăcu precum o coajă de banană. Nu avea gură, doar o gaură neagră, de parcă Lucrul nu era decât o intrare spre o dimensiune și mai cumplită, în comparație cu care nisipul rece și lumina selenară fără de lună erau ca o după-amiază veselă pe plajă.

Esk ținu piramida cu Discul într-o mână, iar cu cealaltă lovi gheara care o apucase. Nu avu nici un efect. Întunericul se lăsa asupra ei ca o poartă spre uitarea totală.

Îi dădu un șut din toate puterile.

Care nu erau, având în vedere circumstanțele, prea însemnate. Totuși, în locul lovit se produseră o explozie de scântei albe și un zgomot – iar trosnitura ar fi fost și mai satisfăcătoare dacă aerul rarefiat nu ar fi absorbit sunetul.

Lucrul scârțâi ca un ferăstrău care întâlnește, într-un lăstar inofensiv, un cui uitat de vreme. Celelalte Lucruri se puseră pe un bâzâit încurajator.

Esk lovi din nou, iar Lucrul țipă și o lăsă să cadă în nisip. Avu prezența de spirit să se rostogolească, cu lumea miniaturizată strânsă protector în brațe, căci o gleznă luxată poate fi dureroasă chiar și în vis.

Lucrul veni asupra ei, clătinându-se. Esk își îngustă ochii. Puse lumea jos, cu grijă, lovi Lucrul cam pe acolo pe unde trebuiau să fie tibiile, dacă sub mantia aceea exista vreo tibie, apoi ridică din nou lumea, cu o mișcare sigură.

Creatura urlă, se îndoi de șale, apoi se prăvăli ca un sac plin cu umerașe. Când lovi pământul, se sparse într-un morman de membre disparate; capul se rostogoli mai încolo și se opri locului legănându-se ușor.

Asta să fie tot? gândi Esk. Nu-s în stare nici să meargă! Dacă le dai una, cad grămadă?

Lucrurile din imediata apropiere ciripiră și încercară să dea înapoi, în timp ce Esk se apropia hotărâtă, dar cum trupurile lor păreau ținute laolaltă numai printr-o gândire pozitivă, nu prea le reuși. Fata lovi unul cu fața ca o mică familie de creveți, iar acesta se dezumflă într-o grămăjoară de oase răsucite, bucățele de blană și fragmente disparate de tentacule, cam ca un meniu grecesc. Altul se comportă mai bine și reuși chiar să se depărteze puțin înainte ca Esk să-i ardă un șut într-unul din cele cinci picioare.

Se agită disperat în cădere și sfârși prin a mai dărâma alte două.

Între timp, celelalte reușiseră să se dea la o parte din drumul fetei și o urmăreau de la distanță.

Esk făcu doi pași către unul la întâmplare. Lucrul încercă să fugă și se prăbuși.

Erau ele hidoase. Erau poate și rele. Dar când venea vorba de poezia mișcării, Lucrurile dovedeau tot atâta grație și coordonare cât un scaun pliant.

Esk le aruncă niște priviri furioase, apoi se uită la discul din piramida de sticlă. Toate tulburările din jur nu păreau să-l fi deranjat.

Reușise să iasă, dacă aici era într-adevăr *afară* și dacă Discul era *înăuntru*. Dar cum putea să intre la loc?

Atunci cineva râse. Era un râs...

De fapt, era „p-ci-zami-civcov". Acest cuvânt care face epiglota să vibreze e rareori folosit pe Disc, și atunci doar de lingviștii bine plătiți și, desigur, de micuțul trib K'tumi care l-a inventat. Nu are nici un sinonim direct, deși cuvântul cumhulic „squernt" (sentimentul încercat atunci când descoperi că ocupantul anterior al toaletei a folosit ultima bucățică de hârtie igienică) se apropie oarecum, prin felul în care surprinde profunzimea trăirilor. Cea mai apropiată traducere e următoarea:

sunetul șoptit și extrem de neplăcut al sabiei scoase din teacă în spatele tău exact în momentul în care credeai că ai scăpat de dușmani.

...deși vorbitorii de k'turni spun că traducerea scapă din vedere sudoarea rece, preinfarctul și înghețarea sângelui în vine, incluse în sensul original.

Era genul acela de râs.

Esk se întoarse încet. Simon plutea spre ea prin nisip, cu palmele făcute căuș în față. Avea ochii închiși.

— Chiar credeai că o să scapi așa ușor? întrebă el. El sau Altceva, căci nu semăna cu vocea lui Simon, ci cu zeci de voci vorbind în același timp.

— Simon? făcu Esk, nesigură.

— El nu ne mai este de folos, zise Lucrul în formă de Simon. El ne-a arătat drumul, copilă. Acum înapoiază-ne ce-i al nostru.

Esk bătu în retragere.

— Nu cred că vă aparține, spuse, oricine ați fi voi.

Chipul din fața ei deschise ochii. În ei nu era decât întuneric, nu aveau culoare, erau simple găuri spre un alt spațiu.

— Am putea spune că, dacă ne-o dai, vom fi mărinimoase. Am putea spune că te vom lăsa să pleci de aici în forma ta actuală. Dar n-ar prea avea rost să spunem așa ceva, nu?

— Nu v-aș crede, zise Esk.

— Păi atunci...

Lucrul în formă de Simon rânji.

— Nu faci decât să amâni inevitabilul, zise el.

— Mie-mi convine.

— Putem să ți-o luăm oricum.

— Atunci luați-o. Dar nu cred că puteți. Nu puteți lua decât ce vă e dat, nu-i așa?

Cercul se strângea în jurul ei.

— O să ne-o dai, spuse Lucrul-Simon.

Acum se apropiau și celelalte Lucruri, înaintând prin deșert cu mișcări smucite, sinistre.

— O să obosești, continuă el. Noi putem aștepta. Ne pricepem să așteptăm.

Făcu o mișcare la stânga, dar Esk se întoarse să-l înfrunte.

— N-are importanță. Acum sunt în vis și în vis nu pot să pățesc nimic.

Lucrul făcu o pauză, privind-o cu ochii săi goi.

— Nu aveți voi un cuvânt în lumea voastră, mi se pare că-i zice

„psihosomatic”?

— N-am auzit de el, îl repezi Esk.

— Înseamnă că poți să fii rănit în vis. Și ce e interesant e că dacă mori în vis, acolo rămâi. Ce frumos!

Esk aruncă o privire la munții depărtați, risipiți pe orizontul rece ca niște cozonaci de noroi. Nu existau copaci, nici măcar stânci. Doar nisip, stele înghețate și...

Simți mișcarea, mai curând decât s-o audă, și se întoarse cu piramida ridicată între mâini ca o bâtă. Îl izbi pe Lucrul-Simon în plină săritură, cu o bufnitură mulțumitoare, dar acesta reveni la verticală, cu o ușurință îngrijorătoare, de îndată ce atinse solul. O auzise însă tresărind și apucase să vadă durerea de o secundă din ochii ei. Se opri.

— Aha, te-a durut, nu-i așa? Nu-ți place să vezi pe altcineva că suferă, nu? Mai ales pe acest cineva, se pare.

Se întoarse și făcu un semn, iar două dintre Lucrurile mai înalte veniră și îl apucară zdravăn de brațe.

Ochii i se schimbară. Întunericul păli și ochii lui Simon apărură din nou pe chipul acestuia. Se uită la Lucrurile care îl flancau și se zbătu puțin, dar unul îi ținea încheietura mâinii înfășurată în câteva perechi de tentacule, iar celălalt îl strângea de braț cu cel mai mare clește de homar din lume.

Apoi o zări pe Esk și ochii i se opriră pe micuța piramidă de sticlă.

— Fugi, șuieră el. Du-o imediat de aici! Nu le lăsa să ți-o ia! Cleștele i se strânse pe braț, făcându-l să se strâmbe de durere.

— Ce-i asta, vreo păcăleală? zise Esk. Cine ești, de fapt?

— Nu mă recunoști? întrebă el disperat. Ce cauți în visul meu?

— Dacă ăsta-i vis, atunci aș dori să mă trezesc, dacă se poate.

— Ascultă. Trebuie să fugi imediat, înțelegi? Nu sta acolo cu gura căscată.

DĂ-NE-O, rosti o voce metalică în capul lui Esk.

Esk privi piramida de sticlă cu lumea ei lipsită de griji și se holbă la Simon, cu gura rămasă într-un O uimit.

— Dar *ce* e înăuntru?

— Uită-te bine!

Esk se uită atentă prin sticlă. Dacă își micșora puțin ochii, micul Disc părea granulat, de parcă era format din milioane de pete. Iar dacă se uita mai bine la petele alea...

— Sunt doar cifre! zise. Toată lumea... e făcută din cifre...

— Nu e lumea, e o idee despre lume, spuse Simon. Eu am creat-o. Lucrurile nu pot ajunge la noi, pricepi, dar pot folosi ideile, care se întrupează și aici. Ideile sunt reale.

DĂ-NE-O.

— Dar ideile nu pot face rău nimănui!

— Am transformat lucrurile în cifre ca să le pot înțelege mai bine, dar Ele vor să le controleze, spuse Simon cu amărăciune. S-au aciuat în cifrele mele ca niște...

Scoase un strigăt.

DĂ-NE-O SAU ÎL FACEM BUCĂȚI.

Esk privi cea mai apropiată față de coșmar.

— De unde să știu că pot avea încredere în voi? întrebă.

NU POȚI AVEA ÎNCREDERE, DAR N-AI ÎNCOTRO.

Esk privi cercul de chipuri care ar fi scârbit și un necrofil, compuse din resturi de prin coșul pescarului, din creaturi care bântuie în găurile obscure din fundul oceanelor și în peșteri, fețe nu destul de umane pentru a batjocori sau a huli, dar la fel de înspăimântătoare ca unda în formă de V apărută în preajma unui înotător imprudent.

Nu putea să aibă încredere, dar nu avea încotro.

Într-un loc aflat nu mai departe decât grosimea unei umbre, se mai petrecea ceva.

Studenții vrăjitori dăduseră fuga înapoi în Sala cea Mare, unde Farunghi și Buna Batevreme erau încă prinși în echivalentul magic al unei lupte indiene. Dalele de sub Buna erau pe jumătate topite, iar masa din spatele lui Farunghi prinsese rădăcini și scosese deja o recoltă bogată de ghinde.

Unul dintre studenți câștigă mai multe premii pentru curaj îndrăznind să îl tragă pe Farunghi de robă...

Iar acum se înghesuiau cu toții în cămăruța îngustă, privind cele două trupuri.

Farunghi chemă doctori pentru trup și doctori pentru minte, iar încăperea vibră de magie când aceștia se puseră pe treabă.

Buna îl bătu pe umăr.

— Dă-mi voie să-ți șoptesc o vorbă la ureche, tinere, zise ea.

— Nu prea mai sunt tânăr, domniță, suspină Farunghi. Se simțea stors de vlagă. De zeci de ani nu se mai duelase, deși în studenție fusese ceva curent. Avea chiar senzația neplăcută că Buna ar fi câștigat până la urmă. Lupta cu ea era ca încercarea de-a strivi o muscă pe

propriul tău nas. Nu-și dădea seama ce-l apucase să accepte provocarea.

Buna îl conduse în hol, până la o fereastră de după colț. Se așeză, sprijinindu-și mătura de zid. Ploaia răpăia puternic pe acoperișuri, iar cele câteva zigzaguri luminoase indicau că o furtună demnă de Vârfu Berbecelui se apropia de oraș.

— A fost un tur de forță impresionant, spuse ea. O dată sau de două ori ai fost pe punctul să câștigi.

— Ei, făcu Farunghi, luminându-se. Vorbești serios?

Buna dădu din cap că da.

Farunghi pipăi diverse zone ale robei, până când localiză un săculeț înnegrit cu tutun și un sul de hârtie. Își meșteri cu mâinile tremurânde o țigară subțiratică din câteva fire de tutun de pipă. Își trecu limba pe obiectul acela mizerabil, dar abia reuși să-l umezească. Apoi, o vagă reminiscență de bune maniere îi răsări în gând.

— Ăă... deranjează dacă fumez? întrebă.

Buna dădu din umeri. Farunghi aprinse un chibrit pe zid și încercă zadarnic să aducă țigara și flacăra în aproximativ aceeași poziție. Buna îi luă cu grijă bățul din mână și îi aprinse țigara.

Farunghi trase un fum, tuși ritual și se relaxă. Capătul aprins al chiștocului era singura lumină de pe coridor.

— Copiii sunt în Călătorie, spuse Buna într-un târziu.

— Știu, răspunse Farunghi.

— Vrăjitorii tăi nu-i vor putea aduce înapoi.

— Știu și asta.

— *Ceva* s-ar putea totuși să aducă.

— Sperам să nu spui asta.

Urmă o pauză, în care amândoi își imaginară cam ce ar fi putut să fie acel ceva ascuns în niște trupuri vii și comportându-se aproape ca posesorii acestora.

— Probabil e vina mea..., spuseră în același timp, după care se opriră surprinși.

— După dumneata, domniță, zise Farunghi.

— Chestiile astea de pipat, întrebă Buna, ajută la nervi?

Farunghi deschise gura pentru a preciza foarte politicos că tutunul e un obicei rezervat vrăjitorilor, dar se răzgândi. Îi întinse Bunei punga cu tutun.

Ea îi povesti despre nașterea lui Esk, și despre vizita bătrânului vrăjitor, și despre toiag, și despre incursiunile magice ale fetei. Până să termine, reușise să ruleze un cilindru subțire și dens, care ardea cu o

flacără mică, albăstruie și îi umplea ochii de fum.

— Nu știu dacă nu-i mai bine să fii cu nervii la pământ, se smiorcăi ea.

Farunghi n-o asculta.

— E uimitor, zise el. Spui că fata nu a avut de suferit?

— Din câte am observat eu, nu, răspunse Buna. Toiagul părea... cum să zic, de partea ei, dacă mă înțelegi.

— Și unde e toiagul acum?

— A zis că l-a aruncat în râu...

Bătrânul vrăjitor și vrăjitoarea și mai bătrână se uitară unul la altul cu chipurile iluminate de sclipirea unui fulger de afară.

Farunghi clătină din cap.

— Râul tocmai și-a ieșit din matcă, zise. E o șansă la un milion.

Buna zâmbi amar. Era genul de zâmbet de care fugeau și lupii. Apucă mătura, pusă pe fapte.

— O șansă la un milion, răspunse, se împlinește în nouă cazuri din zece.

Există furtuni de-a dreptul teatrale, cu fulgere din întrerupător și tunete din foaie de tablă. Există furtuni tropicale și aprige, cu înclinație spre vânturi fierbinți și fulgere globulare. Dar aceasta era o furtună din câmpiile Mării Circulare și principala ei ambiție era de a lovi pământul cu cât mai multă apă. Era genul de furtună care te face să crezi că întreg cerul a luat diuretice. Tunetele și trăsnetele se retrăseseră în fundal, pe post de cor, iar vedeta era ploaia. Care dansa step peste pământ.

Terenurile Universității se întindeau până la malul fluviului. Ziua, ele ofereau un aranjament clar de alei cu pietriș și garduri vii, dar în mijlocul unei nopți ude și agitate gardurile păreau să-și fi schimbat locul, iar aleile se retrăseseră pur și simplu într-un loc mai uscat.

O lumină slabă strălucea ineficient printre frunzele devenite robinete. Dar ploaia își găsea în general drumul și pe întuneric.

— Poți să faci un glob de foc de-ăla vrăjitoresc?

— Ai milă, domniță.

— Ești sigur că pe aici ar fi venit?

— E un fel de debarcader pe-aici pe undeva, dacă nu cumva m-am rătăcit.

Se auzi zgomotul unui corp mare căzut peste un tufiș ud, apoi un pleoscăit.

— Măcar știm că am găsit râul.

Buna Batevreme își încordă privirile în întunericul murat de ploaie. Auzea vuietul râului și putea deslușI crestele de spumă albă ale viiturii. Mai era și mirosul aparte al fluviului Ankh, care sugera că mai multe armate au folosit râul mai întâi ca privată și apoi ca cimitir.

Farunghi veni spre ea lipăind deprimat.

— E o nebunie, spuse, nu vreau să te jignesc, domniță. Dar cu viitura asta, toiagul a ajuns cu siguranță în mare. Iar eu o să mor de frig.

— Nu poți să te uzi mai tare de atât. Oricum, mergi greșit pentru vreme de ploaie.

— Pardon?

— Mergi adus de spate, te lupți cu ploaia, nu e bine. Ar trebui să... cum să zic... să treci printre picături. Și într-adevăr. Buna abia dacă era stropită.

— O să încerc să țin minte. Hai, domniță. Eu unul sunt pentru un foc zdravăn și un pahar de ceva fierbinte și vicios.

Buna suspină.

— Nu știu. Într-un fel mă așteptam să-l văd înfipt cuminte în noroi sau ceva de genul ăsta. Nu atâta apă.

Farunghi o bătu prietenește pe umăr.

— Am mai putea face ceva... , începu el, dar fu întrerupt de un fulger și o nouă succesiune de tunete. Ziceam că am mai putea..., începu el din nou,

— Ce se vede acolo? întrebă Buna.

— Ce? zise Farunghi, nelămurit.

— Fă-mi niște lumină!

Vrăjitorul suspină umed și întinse o mână. Un arc de flăcări aurii țâșni peste apele înspumate, apoi se stinse cu un sfârâit.

— Acolo! strigă Buna triumfătoare.

— E doar o barcă, explică Farunghi. Studenții le folosesc vara... O luă prin apă, urmând cât putea de repede silueta hotărâtă a Bunei. Doar nu te gândești să ieși în larg pe o noapte ca asta, zise. E o nebuniei

Buna alunecă pe scândurile ude ale pontonului, care era deja aproape acoperit de apă.

— Nu știi nimic despre bărci! protestă Farunghi.

— O să trebuie să învăț iute în cazul ăsta, replică Buna calm.

— Dar n-am mai fost cu barca de când eram un puști!

— De fapt nici nu te-am invitat să vii. Partea ascuțită merge în față?

Farunghi gemu.

— E admirabil ce încerci să faci, zise, dar n-am putea aștepta până dimineață?

Un fulger lumină fața Bunei.

— Probabil că nu, admise Farunghi. Înaintă greoi pe ponton și trase micuța ambarcațiune spre el. Era o chestie de noroc să nimerești înăuntru, dar reuși până la urmă, trăgând orbește de frânghie.

Barca porni și fu luată de apă, învârtindu-se ușor.

Buna se apucase de scândura pe care stătea, în timp ce vârtejurile îi săltau încoace și încolo, și îl privea plină de speranță pe Farunghi.

— Și acum?

— Și acum ce?

— Ai zis că te pricepi la bărci.

— Nu. Am zis că *dumneata* nu te pricepi.

— Aha.

Se ținură de barca ce se aplecă puternic, se redresă miraculos și fu trasă mai departe în aval.

— Când ai zis că n-ai mai fost cu barca din copilărie..., începu Buna.

— Aveam doi ani, cred.

Ambarcațiunea fu prinsă într-un vârtej, răsucită de câteva ori și propulsată din nou înainte.

— Te credeam genul de băiat care e toată ziua cu barca.

— M-am născut la munte. Am rău de mare și când calc prin iarba udă, dacă vrei să știi, spuse Farunghi.

Barca izbi în plin un trunchi de copac și un val îi spălă prova.

— Știu un descântec care te apără de înec, zise el nefericit.

— Mă bucur.

— Doar că trebuie rostit când stai pe uscat.

— Scoate-ți botinele, porunci Buna.

— Ce?

— Scoate-ți ghetele, omule!

Farunghi se foi, jenat, pe locul lui.

— Ce-ai de gând? întrebă.

— Apa trebuie să fie *afară* din barcă, atâta lucru știu și eu! arătă Buna spre valul întunecat care li se plimba peste picioare. Ia apă cu ghetele și arunc-o peste bord!

Farunghi încuviință din cap. Simțea că în ultimele câteva ore fusese purtat de val fără să facă vreo mișcare și, pentru o clipă, se consolă cu gândul că viața i-a scăpat total de sub control și că nimeni

nu-l va putea învinui, orice s-ar întâmpla. A-și umple ghetele cu apă în timp ce plutea în derivă în miez de noapte, pe un fluviu ieșit din matcă, împreună cu ceea ce nu putea fi categorisit drept altceva decât o *femeie*, i se părea o acțiune la fel de logică precum oricare alta, având în vedere circumstanțele.

O femeie bine, spuse o voce uitată din subconștientul său. Ceva din felul în care folosea mătura jerpelită ca să cârmească barca prin apele înșelătoare îi tulbura cotloane de mult uitate ale ființei.

Nu că silueta ei ar fi fost în vreun fel deslușită, cu tot vântul și toată ploaia și cu obiceiul Bunei de-a purta toată garderoba deodată. Metaforic vorbind însă, era o femeie bine.

— Ăă, ascultă, zise el, e meritoriu ceea ce faci, dar având în vedere faptele, adică viteza apei și tot restul, înțelegi? Probabil că a ajuns de mult în largul oceanului. S-ar putea să nu mai iasă niciodată la țărm. Ar putea chiar să cadă peste Margine.

Buna, care scruta suprafața apei, se întoarse spre el.

— Ai idee ce altceva am mai putea face? întrebă ea poruncitor.

— Nu, spuse el.

— Ai mai auzit de cineva care să se întoarcă?

— Nu.

— Atunci merită încercat, nu?

— Nu mi-a plăcut niciodată oceanul, se plânse Farunghi. Ar trebui pavat. Are tot felul de viețuitoare cumplite prin părțile mai adânci. Monștri marini sinistri. Așa se spune cel puțin.

— Scoate apa, amice, sau o să ai ocazia să te convingi dacă e adevărat.

Furtuna se rostogolea încoace și-ncolo pe deasupra capetelor lor. Era pierdută aici, în lunca netedă; ea venea tocmai din munții Vârfu Berbecelui, unde o furtună țapănă e apreciată cum se cuvine. Bodogădea, în căutarea unui deal mai răsărit pe care să-și arunce trăsnetul.

Ploaia se mai domoli, fixându-se la ritmul acela monoton care poate dura zile întregi, iar ceața veni în ajutorul ei dinspre mare.

— Dacă am avea niște vâsle am putea vâsli, în cazul în care am ști unde mergem, comentă Farunghi. Buna nu-i răspunse.

Mai scoase câteva botine pline cu apă de pe fundul bărcii și își dădu seama că probabil tivul auriu de pe mantia lui nu va mai arăta niciodată ca înainte. Era plăcut să-și închipuie că detaliul ăsta va mai avea vreodată importanță.

— Bănuiesc că nu știi, din întâmplare, în ce direcție e Miezul, nu-

i așa? îndrăzni el. Încercam să fac conversație.

— Ia-te după mușchiul de pe copaci, răspunse Buna fără să-și întoarcă privirea.

— Aha, zise Farunghi aprobând din cap.

Se uită posomorât la apele uleioase și se întrebă care anume ape uleioase erau. Judecând după mirosul de sare, se aflau probabil în largul golfului.

Îl speria faptul că marea era singura barieră dintre el și lucrurile oribile care trăiau la fundul apei. Desigur, știa că în mod logic singura barieră între el și tigrii mâncători de oameni din Klatch era distanța, dar parcă nu era același lucru. Tigrii nu ieșeau din adâncurile înghețate cu gurile pline de dinți ca niște lame...

Frisonă.

— Simți? întrebă Buna. Se simte în gustul aerului. Magie! E o scurgere pe undeva.

— Magia nu se dizolvă în apă, spuse Farunghi. Plescăi din buze de câteva ori. Da, ceața avea, într-adevăr, un gust ușor metalic, iar aerul o consistență grasă.

— Ești vrăjitor, decretă Buna severă. Nu-l poți chema sau ceva de genul ăsta?

— Nu s-a pus problema niciodată, zise Farunghi. În general vrăjitorii nu-și aruncă toiegele.

— E pe aici pe undeva, se răsti Buna. Ajută-mă să-l caut, omule!

Farunghi gemu. Fusese o noapte grea și înainte să mai încerce vreo vrajă avea nevoie de vreo douăsprezece ore de somn, de câteva mese bune și o după-amiază liniștită în fața șemineului. Era prea bătrân pentru așa ceva. Dar închise ochii și se concentră.

Da, era magie destulă în preajmă. Există locuri unde magia se acumulează în mod natural. Se adună în jurul filoanelor de octiron, metalul nepământean, în lemnul anumitor copaci, în lacurile izolate, se infiltrează prin lume, iar cei calificați o pot capta și depozita. În zonă se afla un astfel de depozit de magie.

— E puternic, spuse el. Foarte puternic. Își duse mâinile la tâmple.

— Se face al naibii de frig, se plânse Buna. Ploaia insistentă se transformase în ninsoare.

Lumea se schimbă dintr-o dată. Barca se opri, fără vreo smucitură, ci ca și când marea s-ar fi decis să devină solidă. Buna privi peste bord.

Marea devenise solidă. Sunetul valurilor venea de undeva departe

și continua să se depărteze.

Se aplecă peste marginea ambarcațiunii și ciocăni în apă.

— Gheață, rosti. Barca stătea neclintită pe un ocean de gheață și scârțâia amenințător.

Farunghi încuviință încet din cap.

— Totul se leagă, zise el. Dacă cei doi copii sunt... unde credem noi, atunci trebuie să fie foarte frig. Rece ca noaptea interstelară, se zice. Iar toiagul simte asta.

— Bun, zise Buna, coborând din barcă. Nu trebuie decât să găsim centrul gheții și toiagul va fi acolo, nu?

— Știam că asta o să spui. Pot măcar să-mi pun ghetele la loc?

O luară peste valurile încremenite; Farunghi se oprea din loc în loc încercând să localizeze toiagul. Roba înghețase pe el. Dinții îi clănțăneau.

— Ție nu ți-e frig? o întrebă pe Buna, a cărei rochie abia dacă pârâia.

— Mi-e frig, recunoscu ea. Doar că nu tremur.

— Așa erau iernile când eram eu copil, spuse Farunghi suflându-și în palme. În Ankh nu ninge aproape niciodată.

— Serios? făcu Buna, încercând să vadă prin ceața înghețată.

— Pe vârful munților era zăpadă tot anul, îmi amintesc. Nu mai sunt temperaturile de altădată... Sau cel puțin nu erau până acum, adăugă, tropăind ca să se încălzească. Gheața trosni periculos, amintindu-i că era singura barieră dintre el și fundul mării. Tropăi din nou, cât mai ușor cu putință.

— Care munți erau? întrebă Buna.

— Păi Vârfu Berbecelui. Chiar aproape de Miez, de fapt, într-un loc numit Valea Arămii.

Buna mișcă din buze: Farunghi, Farunghi.

— Ești cumva rudă cu Acktur Farunghi? Locuia într-o căsoaie sub Muntele Săritor, avea o droaie de băieți.

— Era tatăl meu. Mic e Discul! De unde știi?

— Acolo am crescut, rosti Buna, rezistând tentației de a răspunde doar cu un zâmbet atoateștiutor. În valea alăturată. Kurunsus. Îmi amintesc de mama dumitale. O femeie bună, creștea găini albe și porumbace, mă trimitea mereu maică-mea să cumpăr ouă de la ea. Asta înainte să mă dea la vrăjitorie, desigur.

— Nu-mi aduc aminte de dumneata, zise. Bine, e și mult de atunci. Erau mereu mulți copii pe lângă casa noastră. Suspină. E posibil să te fi tras o dată de codițe. Știu că asta obișnuiam să fac.

— Poate. Îmi amintesc de un băieţel gras. Cam antipatic.

— E posibil să fi fost eu. Mi se pare că şi eu ţin minte o fetiţă cam autoritară, dar a trecut mult timp. Mult de tot.

— Pe vremea aceea n-aveam părul alb, spuse Buna.

— Totul se vedea în alte culori pe vremea aceea.

— Adevărat.

— Nu ploua aşa de mult vara.

— Apusurile de soare erau mai roşii.

— Erau mai mulţi bătrâni. Lumea era plină de ei, zise vrăjitorul.

— Da, ştiu. Acum e plină de tineri. Nostim, zău. Te-ai aştepta să fie exact pe dos.

— Până şi aerul era mai bun. Era mai uşor de respirat, spuse Farunghi. Păşeau prin vârtejurile de zăpadă, gândindu-se la evoluţia curioasă a timpului şi a Naturii.

— Ai mai fost pe-acasă?

Farunghi ridică din umeri.

— Când a murit tata. Ciudat, n-am mai spus nimănui asta, dar... fraţii mei – pentru că, firește, eu eram al optulea fiu – aveau copii şi nepoţi şi nici măcar unul nu era în stare să-şi scrie numele. Puteam să cumpăr satul cu totul. Şi m-au tratat ca pe-un rege şi totuşi... cum să spun... eu am fost în locuri şi am văzut lucruri de le-ar fi stat minţile-n loc, am înfruntat creaturi mai rele decât în cele mai negre coşmaruri, ştiu secrete pe care puţini le ştiu...

— Dar te-ai simţit dat deoparte, completă Buna. Nu-i nimic ciudat. Ni se întâmplă tuturor. A fost alegerea noastră.

— Vrăjitorii n-ar trebui să se mai întoarcă acasă, spuse Farunghi.

— Nici nu cred că se mai pot întoarce, sublinie Buna. Am eu o vorbă, că nu poţi trece acelaşi râu de două ori.

Farunghi stătu puţin să se gândească.

— Cred că aici greşeşti, zise. Cred că am trecut acelaşi râu de, ce să zic, mii de ori.

— Ei, dar nu era acelaşi.

— Nu?

— Nu.

Farunghi ridică încă o dată din umeri.

— Părea să fie acelaşi afurisit de râu.

— Nu e cazul să vorbeşti aşa, spuse Buna. Nu văd de ce să accept un asemenea limbaj de la un vrăjitor care nici măcar nu ştie să răspundă la scrisori.

— Ah, zise, înţeleg. De la tine erau, nu-i aşa?

— Exact. Aveam numele scris în josul foii. Asta ar fi trebuit să fie un indiciu, nu?

— Bine, bine. Am crezut că e vorba de o glumă, pe cuvânt, bombăni Farunghi.

— O glumă?

— Nu prea primim cereri de la fete. Nu primim *deloc*, mai bine zis.

— Mă întrebam de ce n-am primit răspuns, zise Buna.

— Le-am aruncat, dacă vrei să știi.

— Puteai cel puțin... *uite-l*!

— Unde, unde? Ah, uite-l!

Ceața se dădu în lături și îl văzură limpede... o arteziană de fulgi, un stâlp ornamental de aer înghețat. Iar la baza lor...

Toiagul nu era prins în gheață, ci zăcea cuminte într-o băltoacă de apă care sfârâia.

Unul din aspectele mai neobișnuite ale universului magic este existența principiilor opuse. S-a constatat deja că întunericul nu este opusul luminii, ci pur și simplu absența ei. Tot așa, zero absolut înseamnă doar absența căldurii. Dacă vrei să știi ce înseamnă cu adevărat frigul, un frig atât de intens încât nu îngheață, ci antifierbe, nu trebuie să cauți mai departe de această băltoacă.

Priviră tăcuți timp de câteva secunde, uitând de ciorovăială. Apoi Farunghi rosti apăsat:

— Dacă-ți vâri mâna acolo, o să ți se rupă degetele ca morcovii.

— Crezi că îl poți scoate printr-o vrajă? întrebă Buna.

Farunghi începu să se caute prin buzunare și, într-un final, scoase la iveală punga de tutun. Transformă cu îndemânare câteva chiștoace într-o bucățică nouă de hârtie pe care o linse și o rulă, fără să-și ia ochii de la toiag.

— Nu, zise. Dar o să încerc.

Se uită cu poftă la țigară, apoi și-o puse după ureche. Întinse mâinile, cu degetele rășchirate, iar buzele rostiră mutește câteva cuvinte fermecate.

Toiagul se răsuci în băltoacă, apoi se ridică ușor de pe gheață, devenind imediat miezul unui cocon de aer înghețat. Farunghi gemu de atâta efort – levitația directă e cea mai dificilă parte a magiei practice, din pricina pericolului veșnic prezent al binecunoscutului principiu al acțiunii și reacțiunii, care înseamnă că un vrăjitor care încearcă să ridice un obiect greu doar cu puterea minții poate sfârși cu creierii în bocanci.

— Poți să-l pui drept? se interesă Buna.

Cu maximă delicatețe, toiagul execută o rotire în aer, până când ajunse să plutească exact în fața Bunei, la vreo două palme de sol. Chiciura îi sclipea pe crestături, dar lui Farunghi i se păru – prin ceața stacojie a migrenei care îi acoperea vederea – că bățul îl privește. *Cu râcă*.

Buna își aranjă pălăria și se îndreptă de spate în chip de introducere.

— *Aaaşşa*, spuse ea.

Farunghi se clătină. Tonul vocii ei îl tăie ca un vârf de diamant. Își aminti vag cum îl certa mama lui când era mic. Cam asta era vocea, doar că acum era rafinată și concentrată și ascuțită ca un glaspapir; un ton atât de poruncitor încât ar fi făcut un cadavru să execute drepți și să mărșăluiască jumătate din cimitir înainte să-și dea seama că e mort.

Buna stătea în fața toiagului care levita, aproape topind cu furia din priviri crusta lui de gheață.

— Așa crezi tu că e normal să te comporți? Să zaci aici în mijlocul mării în timp ce alții mor? Foarte frumos, n-am ce zice!

Merse câțiva pași, în semicerc.

Spre uimirea lui Farunghi, toiagul se întoarse spre ea.

— Deci ai fost aruncat, îl repezi Buna. Și ce dacă? E doar o copilă, iar copiii sfârșesc totdeauna prin a se descotorosi de noi. Asta numești tu loialitate? Nu ți-e rușine să zaci și să-ți plângi de milă când, în sfârșit, ai putea să fii și tu de vreun folos?

Se aplecă în față, până ajunse cu nasul la o palmă de toiag. Farunghi fu aproape convins că toiagul se lăsa ușor pe spate.

— Să-ți spun ce se întâmplă cu toiegele rele? șuieră. Dacă Esk nu mai poate fi găsită, știi ce o să-ți fac? Ai fost salvat o dată din foc, pentru că ai trecut durerea asupra ei, mai ții minte? Dar data viitoare nu de foc o să ai parte.

Vocea îi coborî într-o șoaptă ca șfichiuitul unui bici:

— Mai întâi o să fie cuțitoaia. Apoi glaspapirul și sfredelul și dalta...

— Hei, mai ușor, zise Farunghi, cu ochii umezi.

— ... și ce mai rămâne o să duc în pădure și o să urmeze mucegaiul, carii și gândacii. Poate dura *ani de zile*.

Gravurile se cutremurară. Cele mai multe se pitiseră pe partea din spate a toiagului, la adăpost de privirea Bunei.

— Așa că, continuă ea, îți spun cum o să facem. O să te iau și o să

mergem la Universitate, da? Că de nu, ferăstrăul te mănâncă.

Își suflecă mânecile și întinse o mână.

— Vrăjitorule, spuse, acum vreau să-i dai drumul. Farunghi încuviință din cap, nefericit. Când zic eu gata, gata! *Gata*!

Farunghi deschise ochii.

Buna stătea cu mâna stângă întinsă drept în fața ei și degetele strânse pe toiag.

Gheața de pe el explodă, împroșcând aburi.

— Bine, încheie ea. Și dacă se mai întâmplă vreodată, să știi că mă voi înfuria extrem de tare, s-a-nțeles?

Farunghi lăsă mâinile jos și dădu fuga spre ea:

— Ai pățit ceva?

Bătrâna clătină din cap.

— E ca și cum ai ține în mână un țurțure fierbinte, zise. Hai, n-avem timp de discuții.

— Cum o să ajungem înapoi?

— Hai, omule, fii bărbat, pe toți zeii! O să zburăm.

Buna arătă spre mătură. Arhicancelarul se uită la ea cu îndoială.

— Pe asta?

— Normal. Vrăjitorii nu zboară pe toiege?

— Nu ar fi de demnitatea lor.

— Dacă pot eu, poți și dumneata.

— Bine, dar nu-i periculos?

— Te referi la pericol la modul absolut? întrebă. Sau, să zicem, în comparație cu pericolul de a rămâne pe un bloc de gheață care se topește?

— E pentru prima dată că zbor pe o mătură, mărturisi Farunghi.

— Serios?

— Credeam că trebuie doar să te urci pe ele și îșI iau zborul. Nu știam că e nevoie să alergi atâta și să strigi la ele.

— E o șmecherie, explică Buna.

— Credeam că merg mai repede, continuă Farunghi și, să fiu sincer, ceva mai sus.

— Cum adică, mai sus? se revoltă Buna, care încerca să compenseze greutatea vrăjitorului de pe locul din spate în timp ce zburau în susul râului. Ca orice pasager de pe locul din spate, din cele mai vechi timpuri și până-n zilele noastre, și el se înclina în mod persistent în direcția greșită.

— Vreau să zic, *pe deasupra* copacilor, zise Farunghi, lăsându-se

în jos înainte ca o creangă să-i smulgă pălăria de pe cap.

— N-are nimic mătura, în afară de cele câteva kilograme în plus ale tale, îl puse Buna la punct. Sau preferi să o iei pe jos?

— Lăsând la o parte faptul că picioarele mele oricum ating pământul la fiecare doi pași, zise Farunghi, nu vreau să te fac să te simți prost. Dacă cineva m-ar fi pus să enumăr pericolele zborului, nu m-aș fi gândit și la cel de-a-mi rupe gleznele în vreo rădăcină.

— Fumezi cumva? zise Buna, privind cu încrâncenare drept înainte. Miroase a țigare.

— Doar ca să-mi mai liniștesc nervii, domniță, cu toate plonjoanele astea cu capul înainte.

— Ei bine, stinge-o imediat. Și ține-te bine.

Mătura țâșni în sus, mărindu-și viteza până la nivelul unui alergător octogenar.

— Domnule Vrăjitor?

— Da?

— Când am zis să te ții...

— Da?

— Nu mă gândeam că de-acolo.

Urmă o pauză.

— Ah, da. Înțeleg. Îmi cer mii de scuze.

— E-n regulă.

— Memoria mea nu mai e ce-a fost... te asigur... n-a fost cu intenție.

— Te cred.

Mai zburară o clipă în tăcere.

— Totuși, zise Buna meditativ, cred că până la urmă aș prefera să-ți iei mâinile.

Ploaia șiroia pe acoperișurile Universității Nevăzute și se scurgea în uluci, unde cuiburile corbilor, abandonate de peste vară, pluteau ca niște bărci construite de mântuială. Apa gâlgâia de-a lungul burlanelor străvechi, acoperite de piatră. Se strecura pe sub țigle și îi saluta pe păianjenii pitiți pe după streșini. Sărea din jgheaburi și forma, sus printre turnulețe, mici lacuri secrete.

Întregi sisteme ecologice își duceau viața printre nesfârșitele acoperișuri ale Universității, care făceau Gormenghast[5] să pară, prin comparație, un fel de magazie de unelte pentru calea ferată; păsările cântau în micile jungle răsărite din cotoare de măr și semințe de buruieni, broscuțele înotau în ulucii cei mai de sus, iar o colonie de

furnici era ocupată să inventeze o complexă și interesantă civilizație.

Singurul lucru pe care apa nu-l putea face era să țâșnească din garguiele ornamentale înșirate pe acoperișuri. Asta pentru că la primul semn de ploaie garguiele o luau din loc și se adăposteau prin poduri. Considerau că dacă ești urât nu înseamnă neapărat că trebuie să fii și prost.

Ploua cu găleata. Ploua șiroaie. Ploua râuri și mări. Dar mai ales, ploua prin tavanul Sălii celei Mari, unde duelul dintre Buna și Farunghi lăsase o ditamai gaura, iar Melasso simțea că, întrucâtva, plouă pe el personal.

Stătea pe o masă, organizând echipele de studenți care dădeau jos tablourile și tapiseriile străvechi înainte de a fi făcute fleașcă. Trebuia să stea pe masă, pentru că pe podea apa era deja înaltă de câteva palme.

Nu apă de ploaie, din nefericire. Era apă cu personalitate, genul de caracter pe care îl capeți după ce ai călătorit mult timp prin noroaiele de la țară. Avea textura bogată a apei de Ankh autentice – prea groasă pentru băut, prea lichidă ca să fie arată.

Fluviul își ieșise din matcă, așa că milioane de ape mai mici începuseră să curgă invers, dând buzna în pivnițe și jucându-se de-a mijoarca pe sub plăcile de gresie. Câte o bubuitură depărtată se auzea de câte ori niște magie uitată în vreun donjon inundat făcea scurt-circuit și se preda; Melasso nu era deloc încântat de unele bolboroseli și sfârâieli care ieșeau la suprafață.

Se gândi din nou ce bine era să fii un vrăjitor din cei care trăiesc în peșteri uitate de lume, culegând ierburi, gândindu-se la lucruri însemnate și înțelegând limba bufnițelor. Dar probabil că peștera ar fi umedă, ierburile otrăvitoare, cât despre gânduri, Melasso n-avea să știe niciodată care, la urma urmelor, sunt cele cu adevărat însemnate.

Coborî anevoie și plescăi prin vârtejurile de apă întunecată. Făcuse tot ce putea. Încercase să-i organizeze pe vrăjitorii seniori ca să repare acoperișul prin magie, dar se iscase o ceartă generală pe tema vrăjilor care se cădeau folosite și se decisese în unanimitate că asta-i treabă pentru meșteri și muncitori.

Ăștia ți-s vrăjitorii, se gândi el supărat, în timp ce înainta pe sub arcadele din care picura apă: mereu în căutarea infinitului, dar orbi față de tot ce e definit, mai ales în materie de treburi casnice. N-am avut asemenea probleme înainte să apară femeia aia.

Lipăi în sus pe trepte, la lumina unui fulger absolut impresionant. Avea certitudinea clară că deși, bineînțeles, nimeni n-ar fi putut să dea

vina pe el pentru tot ce se întâmplase, toată lumea asta va face. Apucă tivul robei și îl stoarse în silă, apoi dădu să caute punga cu tutun.

Era o pungă verde, frumoasă și rezistentă la apă. În sensul că toată ploaia care intrase în ea nu mai avea pe unde să iasă. Era ceva de nedescris.

Își găsi teancul de hârtiuțe. Erau încleiate toate, ca legendara bancnotă de o liră descoperită în buzunarul de la spate după ce pantalonii au fost spălați, storși, uscați și călcați.

— Băga-mi-aș! zise el cu trăire.

— Hei! Melasso!

Melasso privi în jur. Plecase ultimul din sala în care, chiar în acel moment, câteva bănci erau luate de apă. Vârtejuri și mănunchiuri de bule marcau locurile prin care magia răsufla din pivnițe, dar nu se vedea nimeni.

Desigur, dacă nu cumva vorbise una dintre statui. Erau prea grele ca să fie mutate, iar Melasso își aminti cum le spusese studenților că probabil o spălătură din cap până în picioare n-o să le strice.

Se uită la chipurile lor aspre și regretă ce spusese. Statuile vechilor magicieni de seamă erau uneori mult mai vii decât s-ar fi cuvenit. Poate că ar fi trebuit să vorbească mai încet.

— Da? îndrăzni el, resimțind acut uităturile lor de piatră.

— Aici, sus, tâmpitule!

Ridică ochii. Mătura coborî greoi prin ploaie, cu o serie de răsuciri și smucituri. La vreo doi metri deasupra apei, pierdu orice pretenții de obiect aeropurtat și se prăbuși zgomotos în mijlocul unui vârtej.

— Nu sta așa, idiotule!

Melasso își forță privirea prin întuneric.

— Trebuie să stau cumva, se scuză el.

— Vreau să zic, dă-ne o mână de ajutor, se răsti Farunghi, ridicându-se din vălurele ca o Venus grasă și furioasă. Mai întâi doamnei, firește.

Se întoarse spre Buna, care pescuia prin apă.

— Mi-am pierdut pălăria, zise.

Farunghi suspină.

— Mai contează într-un moment ca ăsta?

— O vrăjitoare trebuie să poarte pălărie, altfel cine o recunoaște? explică Buna.

Întinse mâna după un obiect închis la culoare și îmbibat de apă care plutea prin apropiere, chicoti victorios, se ridică și își îndesă

pălăria pe cap.

Se cam înmuiase și îi atârna șmecherește pe un ochi.

— Așa! făcu ea, pe un ton care sugera că întregul univers ar face bine să aibă grijă.

Urmă un nou fulger strălucitor, ceea ce arată că până și zeii meteo au un dezvoltat simț teatral.

— Îți stă bine, zise Farunghi.

— Nu te supăra, dar nu e asta vră...

— Lasă asta, zise Farunghi luând-o pe Buna de mână și ajutând-o să urce scările. Scoase toiagul.

— Dar e împotriva tradiției să permitem vră... Se opri să se uite la Buna, care întinse mâna și atinse peretele umed de lângă ușă. Farunghi îi puse lui Melasso o mână în piept.

— Arată-mi unde scrie, zise el.

— Copiii sunt în bibliotecă, îi întrerupse Buna.

— Era singurul loc uscat, spuse Melasso, dar..

— Clădirea asta se teme de tunete și fulgere. Are nevoie s-o calmeze cineva.

— Dar tradiția..., repetă Melasso disperat.

Buna o luase deja pe coridor, iar Farunghi, care țopăia în urma ei, se întoarse spre el.

— Ai auzit ce-a spus doamna, zise.

Cu gura larg căscată, Melasso îi privi cum se îndepărtează. Când sunetul pașilor lor se stinse, rămase tăcut o vreme, gândindu-se la viață în general și în special la clipa în care a lui se dusese de râpă.

Totuși nu avea de gând să fie acuzat de nesupunere.

Încet de tot, și fără să știe exact de ce, întinse mâna și bătu peretele încurajator.

— Gata, gata, șopti.

Și ciudat, se simți mult mai bine.

Lui Farunghi îi trecu prin cap că el ar fi trebuit să arate drumul, de vreme ce era teritoriul lui, dar dependența sa aproape terminală de nicotină nu-i permitea să țină pasul cu mersul grăbit al Bunei decât prin niște salturi ca de crab.

— Pe aici, zise, pleoscăind prin băltoace.

— Știu, mi-a spus clădirea.

— Chiar voiam să te întreb despre asta, zise Farunghi, fiindcă mie nu mi-a spus niciodată nimic, și trăiesc aici de ani de zile.

— Ai ascultat-o vreodată?

— Nu tocmai, nu, admise el. N-am ascultat-o propriu-zis.

— Păi atunci, răspunse Buna, strecurându-se pe lângă o cascadă iscată pe fostele trepte ale bucătăriei (rufele lui madam Kapsec nu vor mai fi niciodată la fel) cred că în sus pe aici și apoi prin pasaj, nu?

Trecu pe lângă un trio de vrăjitori uimiți – surprinși de ea și absolut șocați de pălăria ei.

Farunghi gâfâia în urma ei și reuși s-o prindă de braț chiar în fața intrării în bibliotecă.

— Ascultă, zise el disperat, nu vreau să te jignesc, domnișoa... ăă, doamnă...

— Cred că de-acum poți să-mi spui Esmerelda. După ce am împărțit mătura și toate celelalte.

— Pot să intru eu primul? E biblioteca mea, imploră el.

Buna se întoarse, cu fața încremenită de surprindere. Apoi zâmbi.

— Sigur că da. Îmi pare rău.

— Doar ca să păstrăm aparențele, înțelegi? adăugă Farunghi pe ton de scuză. Împinse ușa.

Biblioteca era plină de vrăjitori, care au grijă de cărțile lor cum au furnicile de ouă, adică în orice moment de restriște le poartă cu ei. Apa pătrundea chiar și aici, apărând în locurile cele mai neașteptate din cauza jocului bizar al gravitației din bibliotecă. Toate rafturile de jos fuseseră golite, iar șiruri de vrăjitori și studenți puneau cărțile pe toate mesele și rafturile uscate care erau disponibile. Zgomotul paginilor care foșneau furios umplea aerul, aproape înecând zvonul îndepărtat al furtunii.

Toate astea îl necăjeau în mod evident pe bibliotecar, care trecea de la un vrăjitor la altul trăgându-i de robe și strigând „uuk".

Îl ochi pe Farunghi și se grăbi spre el. Buna nu mai văzuse niciodată un urangutan, dar n-avea de gând să recunoască, așa că își păstră calmul în fața omulețului burtos cu brațe extrem de lungi, piele măsura 12 și corp măsura 8.

— Uuk, explică acesta, uuuuk.

— Cred că da, răspunse Farunghi grăbit, apucându-l pe vrăjitorul cel mai apropiat, care se clătina sub greutatea a vreo zece grimoare. Omul se uită la el de parcă vedea o stafie, se uită din colțul ochiului la Buna și scăpă teancul de cărți. Bibliotecarul avu o tresărire nervoasă.

— Arhicancelare, exclamă vrăjitorul, sunteți în viață? Adică... am auzit că ați fost vrăjit să dispăreți de către... se uită din nou la Buna... adică am crezut... Melasso ne-a zis...

— Uuk, zise bibliotecarul, mânând câteva pagini înapoi între

coperţile lor.

— Unde sunt tânărul Simon şi fata? Ce-aţi făcut cu ei? vru să ştie Buna.

— Sunt... i-am dus acolo, zise vrăjitorul, dându-se înapoi. Aă...

— Condu-ne, spuse Farunghi. Şi nu mai bâigui aşa, omule, ai zice că n-ai mai văzut femeie în viaţa ta.

Vrăjitorul înghiţi în sec şi dădu din cap cu aplomb.

— Desigur. Şi... vreau să zic... vă rog să mă urmaţi...ăă...

— N-aveai de gând să spui ceva despre tradiţie, nu? se interesă Farunghi.

— Ăă... nu, domnule Arhicancelar.

— Bun.

Se ţinură după el printre vrăjitorii care roboteau şi a căror majoritate se oprea din lucru la vederea Bunei.

— Devine jenant, şopti Farunghi din colţul gurii. Va trebui să te numesc vrăjitor onorific.

Buna privi drept înainte şi buzele abia i se mişcară.

— Îndrăzneşte numai, şuieră ea, că te declar şi eu vrăjitoare onorifică.

Farunghi tăcu brusc.

Esk şi Simon zăceau pe o masă, într-una din sălile de lectură mai izolate, cu vreo şase vrăjitori în jurul lor. Aceştia se dădură speriaţi de-o parte când cei trei se apropiară, cu bibliotecarul legănându-se pe urmele lor.

— M-am gândit, zise Farunghi. N-ar fi mult mai bine să-i dăm toiagul lui Simon? El este vrăjitor şi...

— Peste cadavrul meu, răspunse Buna. Şi al tău. Prin el îşi iau Lucrurile puterea, vrei să le dai mai multă?

Farunghi oftă. Admirase îndelung toiagul, era unul dintre cele mai grozave pe care le văzuse vreodată.

— Foarte bine. Ai dreptate, desigur.

Se aplecă şi aşeză toiagul pe trupul adormit al lui Esk, apoi se îndreptă cu un gest demonstrativ.

Nu se întâmplă nimic.

Unul dintre vrăjitori tuşi nervos.

Continuă să nu se întâmple nimic.

Gravurile de pe toiag păreau să rânjească.

— Nu merge, nu-i aşa? spuse Farunghi.

— Uuk.

— Dă-i timp.

Îi dădură timp. Afară, furtuna călărea cerul, încercând să ridice capacele caselor.

Buna ședea pe un teanc de cărți și se freca la ochi. Mâinile lui Farunghi rătăciră după punga de tutun. Vrăjitorul cu tușea nervoasă fu scos din cameră de un coleg.

— Uuk, făcu bibliotecarul.

— Știu, spuse Buna, astfel încât țigara pe jumătate răsucită a lui Farunghi îi zbură dintre degete, într-o ploaie de tutun.

— Ce?

— Nu s-a terminat!

— Ce?

— Nu poate folosi toiagul, firește, zise Buna, ridicându-se.

— Dar ziceai că a măturat cu el și că o protejează și că..., începu Farunghi.

— Nununu, îl opri Buna. Asta înseamnă că toiagul se folosește singur sau o folosește pe ea, dar ea nu a putut niciodată să-l folosească, pricepi?

Farunghi se uită lung la cele două trupuri inerte:

— Ar trebui să poată. E un toiag de vrăjitor în toată regula.

— Aha, zise Buna. Deci ea e vrăjitor în toată regula, da?

Farunghi ezită.

— Păi sigur că nu. Nu ne poți cere să o declarăm vrăjitor. Nu există precedent.

— Ce anume? îl repezi Buna.

— Nu s-a mai întâmplat niciodată.

— Multe lucruri nu s-au mai întâmplat niciodată. Ne naștem o singură dată.

Farunghi se uită la ea rugător.

— Dar e împotriva t...

Începu să spună tradiție, dar cuvântul se dizolvă în aer.

— Unde zice? spuse Buna triumfătoare. Unde zice că femeile nu pot fi vrăjitori?

În capul lui Farunghi se succedară în viteză următoarele gânduri:

... Nu zice nicăieri, dar zice peste tot.

... Pe de altă parte Simon părea să creadă că peste tot seamănă atât de mult cu nicăieri, încât cu greu poți face deosebirea.

... Oare vreau să rămân în memoria vrăjitorilor ca primul Arhicancelar care a admis femei în Universitate? Totuși... măcar așa e sigur că-și vor aminti de mine.

... Chiar că e o femeie bine, așa cum stă acum.

... Toiagul ăsta are idei proprii.
... Parcă ar ști ce vrea.
... Or să râdă de mine.
... S-ar putea să nu meargă.
... S-ar putea să meargă.

Nu putea să aibă încredere, dar nu avea încotro.

Esk privi fețele teribile care o priveau de sus și trupurile dezlânate, ascunse din fericire sub veșminte.

Simți niște furnicături în palme.

În lumea umbrelor, ideile sunt reale. Gândul păru că îi circulă prin brațe.

Era un gând exploziv, plin de bule. Râse și își depărtă brațele, iar toiagul i se materializă între palme ca un fel de electricitate solidă.

Lucrurile începură să ciripească nervos, iar cele mai din spate se îndepărtară. Gardienii lui Simon îl abandonară grăbiți, iar Simon căzu pe palme și pe genunchi în nisip.

— Folosește-l! strigă el. Asta e! De el le e frică!

Esk îi zâmbi și continuă să studieze toiagul.

Pentru prima dată reușea să vadă ce reprezentau de fapt gravurile.

Simon apucă piramida ce conținea lumea și fugi spre ea.

— Hai! zise el. Au oroare de el!

— Poftim? spuse Esk.

— Folosește toiagul, zise Simon poruncitor și întinse mâna după el. Hei! M-a mușcat!

— Îmi pare rău, zise Esk. Despre ce vorbeam? Ridică ochii și privi Lucrurile hămesite de parcă le vedea pentru prima dată. A, despre *alea*. Există numai în capetele noastre. Dacă n-am crede în ele n-ar exista deloc.

Simon le privi și el.

— Nu pot spune cu toată sinceritatea că te-aș crede, zise.

— Cred că acum ar trebui să ne întoarcem acasă, zise Esk. Lumea o să se îngrijoreze.

Își apropie mâinile și toiagul dispăru, cu toate că pentru o clipă palmele ei străluciră de parcă erau făcute căuș în jurul unei lumânări.

Lucrurile dădură un urlet. Câteva se prăbușiră.

— Cel mai important lucru la magie e felul în care nu o folosești, zise Esk, luându-l pe Simon de braț.

El se uită la siluetele căzute din jurul lui și zâmbi tâmp.

— Cum nu o folosești? întrebă.

— Da, da, spuse Esk, în timp ce se îndreptau drept spre Lucruri. Încearcă și singur.

Desfăcu mâinile, făcu să apară toiagul și i-l oferi. Băiatul dădu să-l apuce, apoi își retrase mâna.

— Ăă, mai bine nu. Nu cred că mă place prea tare.

— Dacă ți-l dau eu, cred că e în regulă. Nu prea are cum să protesteze, explică Esk.

— Unde se duce?

— Cred că devine o idee despre el însuși.

Întinse din nou mâna și își strânse degetele peste lemnul strălucitor.

— Așa, zise, și îl ridică în poza clasică a vrăjitorului răzbunător. Acum le arăt eu lor.

— Nu. Greșit.

— Cum adică greșit? Am puterea în mână!

— Ele sunt un fel de reflecție a noastră, explică Esk. Nu-ți poți înfrânge imaginea din oglindă, ea va fi totdeauna la fel de tare ca și tine. De aceea Lucrurile se apropie de tine când începi să folosești magia. Și nu obosesc niciodată. Ele se hrănesc cu magie, așa că nu cu magie le poți învinge. Nu, soluția e... cum să spun: dacă nu folosești magia pentru că nu poți, nu are nici un efect. Dar dacă nu o folosești cu toate că poți, asta Le enervează îngrozitor. Detestă chestia asta. Dacă oamenii ar înceta să mai facă vrăji, Lucrurile ar muri de tot.

Lucrurile cădeau unele peste altele în graba lor de a li se feri din cale.

Simon se uită la toiag, apoi la Esk, la Lucruri și din nou la toiag.

— Se cere gândit, zise el nesigur. Aș vrea să reușesc să înțeleg.

— Sunt sigură că o vei face foarte bine.

— Fiindcă tu spui că adevărata putere este când treci prin magie și ieși pe partea cealaltă.

— Păi a mers, nu?

Acum erau singuri pe câmpia înghețată. Lucrurile erau niște siluete filiforme în depărtare.

— Mă întreb dacă asta e ceea ce se înțelege prin magie primordială, zise Simon.

— Nu știu. Tot ce se poate.

— Tare aș vrea să mă lămuresc, repetă el răsucind toiagul pe toate părțile. Am putea face niște experimente, înțelegi, nefolosind magia în mod deliberat. Am putea să nu desenăm, cu grijă, o

octogramă pe podea, am putea să nu conjurăm tot felul de lucruri, tot în mod deliberat și... mă ia cu năduşeală numai când mă gândesc!

— Eu aș prefera să mă gândesc cum să ajungem acasă, zise Esk uitându-se la piramidă.

— Păi, se cheamă că asta e ideea mea despre lume. Ar trebui să fiu în stare să găsesc o cale. Cum faci chestia aia cu mâinile? își apropie palmele. Toiagul alunecă între ele, luminându-i o clipă printre degete, apoi dispăru. Zâmbi. Bun! zise. Acum nu mai trebuie decât să găsim Universitatea...

Farunghi își aprinse a treia țigară de la chiștocul celei de-a doua. Ultima pe care și-o confecționase era în bună parte rodul puterii creative a energiilor negative, așa că arăta ca o cămilă cu picioarele tăiate.

Urmărise cum toiagul se ridicase ușurel de pe Esk și se așezase pe Simon.

Acum plutea din nou.

În încăpere se adunaseră și alți vrăjitori. Bibliotecarul ședea sub o masă.

— Măcar dacă am avea cea mai vagă idee despre ce se întâmplă, spuse Farunghi. Suspansul mă omoară.

— Gândește pozitiv, omule, se răsti Buna, și stinge naibii țigara aia. Nu pot să-mi închipui cum să vrea cineva să se întoarcă într-o cameră care miroase ca o scrumieră.

Ca un singur om, adunarea de vrăjitori se întoarse către Farunghi, așteptând răspunsul.

Acesta își scoase din gură tutunul năclăit și, cu o privire pe care nici unul din cei prezenți nu simți nevoia să o înfrunte, o zdrobi sub călcâi.

— Probabil că oricum era timpul să mă las, zise. E valabil și pentru voi, restul. Locul ăsta e uneori mai rău ca un furnal.

Atunci văzu toiagul. Era...

Farunghi n-ar fi putut descrie scena decât spunând că toiagul părea să înainteze extrem de repede în timp ce rămânea pe loc.

Din el țâșniră și apoi dispărură niște cozi gazoase, dacă de gaz era vorba. Oricum, strălucea ca o cometă creată de un tehnician ageamiu de la efecte speciale. Emitea scântei colorate care dispăreau nu se știe unde.

În același timp își schimba culoarea, de la roșu stins, traversând tot spectrul, până la violetul cel mai dureros. Șerpi albi se încolăceau

scăpărând pe toată lungimea lui.

(Ar trebui să existe un cuvânt pentru cuvintele care sună așa cum ar suna obiectele dacă ar face zgomot, se gândi el. Cuvântul „lucește" sclipește într-adevăr uleios, iar dacă ar exista vreun cuvânt care să sune așa cum arată scânteile care se furișează pe o hârtie arsă, sau cum s-ar furișa luminile orașului pe mapamond dacă întreaga civilizație umană ar fi înghesuită într-o singură noapte, nu s-ar găsi altul mai potrivit decât „a scăpăra").

Își dădu seama ce era pe cale să se întâmple.

— Atenție, șopti el, o să....

Într-o liniște totală, acea liniște care absoarbe sunetele și le înăbușă, toiagul deveni o flacără octarină pură pe toată lungimea sa.

A opta culoare, produsă de raze filtrate printr-un câmp magic de mare putere, lumină trupurile, rafturile și cărțile. Celelalte culori se estompară și se grupară laolaltă, de parcă lumina era un pahar de gin turnat peste acuarela lumii. Norii de deasupra Universității străluciră, se răsuciră în forme neașteptate și fascinante și o luară la goană în sus.

Un observator postat undeva deasupra Discului ar fi putut zări cum o fâșie de pământ de pe lângă Marea Cercului sclipește timp de câteva secunde ca o bijuterie, apoi se stinge.

Tăcerea din încăpere fu întreruptă de sunetul lemnos al toiagului care căzu pe masă.

Cineva rosti ușurel de tot „uuk".

În sfârșit, Farunghi își aminti la ce-i servesc mâinile și le ridică spre locul unde spera că i se află ochii. Totul în jur era negru.

— Mai e... cineva aici? zise.

— Doamne, n-ai idee ce bine-mi pare că te-aud, zise o voce. Tăcerea se umplu dintr-o dată de flecăreală.

— Mai suntem oare în același loc?

— Nu știu, unde eram?

— Aici, cred.

— Întinde mâna!

— Nu înainte de a fi absolut sigură ce risc să ating, tinere, se auzi vocea inconfundabilă a Bunei Batevreme.

— Întindeți cu toții mâinile, ordonă Farunghi și își înăbuși un țipăt când o mână ca o mănușă caldă de piele îi cuprinse glezna. Un „uuk" plin de mulțumire îi risipi însă spaima, aducându-i alinare și bucuria de a veni în contact cu o altă ființă umană ori, în cazul respectiv, de tip antropoid.

Se auzi un hârșâit și o binecuvântată flacără roșie răsări în

mâinile unui vrăjitor din colțul celălalt al încăperii, care își aprindea o țigară.

— Cine a făcut asta?

— Iertați-mă, domnule Arhicancelar, din obișnuință.

— Cine a făcut-o să fumeze cât poftește.

— Mulțumesc, domnule.

— Cred că încep să deslușesc conturul ușii, spuse o altă voce.

— Buno?

— Da, acum văd limpede...

— Esk?

— Sunt aici, Buno.

— Pot să fumez și eu, domnule?

— Băiatul e cu tine?

— Da.

— Uuk.

— Sunt aici.

— Ce se-ntâmplă?

— Tăceți din gură cu toții!

Lumina obișnuită, înceată și plăcută ochiului, se strecură înapoi în bibliotecă.

Esk se ridică în capul oaselor, dând jos toiagul care se rostogoli sub masă. Simți că ceva îi alunecă pe ochi și ridică mâna.

— O clipă, zise Buna repezindu-se spre ea. O apucă de umeri și se uită lung în ochii ei. Bun venit înapoi, spuse și o sărută.

Esk duse mâna la cap și atinse ceva tare. Îl dădu jos, ca să vadă ce era.

Era o pălărie ascuțită, ceva mai mică decât a Bunei, dar de un albastru deschis și pictată cu steluțe argintii.

— O pălărie de vrăjitor? se miră ea.

Farunghi făcu un pas înainte.

— Ăă... mda, zise dregându-și vocea, vezi tu, ne-am gândit – sau așa părea – oricum, când am analizat...

— Ești vrăjitor, spuse Buna simplu. Arhicancelarul a schimbat tradiția. A fost o ceremonie destul de simplă, până la urmă.

— E și toiagul pe aici pe undeva, zise Farunghi. L-am văzut pe jos... aha.

Se ridică cu toiagul în mână și i-l arătă Bunei.

— Credeam că are gravuri pe el, spuse, dar ăsta arată ca un băț.

Și așa și era. Toiagul nu arăta cu nimic mai amenințător și mai

puternic decât o surcică.

Esk răsuci pălăria în mâini ca unul care, deschizând cadoul împachetat cochet în proverbial de colorata poleială, descoperă înăuntru un săpun și un deodorant.

— E foarte drăguță, spuse ea nesigură.

— Asta-i tot ce ai de spus?

— E și ascuțită. Nu știa de ce, dar a fi vrăjitor nu i se părea așa diferit de a nu fi vrăjitor.

Simon se aplecă spre ea.

— Ține minte, trebuie mai întâi să fii vrăjitor. Abia după aceea poți începe să cauți în partea cealaltă. Așa cum ai spus.

Ochii li se întâlniră și zâmbiră.

Buna se uită la Farunghi. Acesta ridică din umeri.

— Nu pricep, zise. Ce s-a întâmplat cu bâlbâiala ta, băiete?

— Pare să fi dispărut, domnule, spuse Simon. Trebuie c-am lăsat-o în urmă, pe undeva.

Râul era tot maroniu și umflat, dar parcă acum mai aducea a râu.

Era neobișnuit de cald pentru un sfârșit de toamnă, iar prin părțile mai joase ale orașului covoarele și păturile scoase la uscat abureau de zor. Străzile erau acoperite de mâl, ceea ce până la urmă era un câștig, iar impresionanta colecție civică de câini morți fusese evacuată în mare.

Aburii se ridicau și din dalele de piatră de pe veranda personală a Arhicancelarului, precum și din ceainicul de pe masă.

Buna stătea răsturnată într-un fotoliu vechi de trestie, lăsând căldura târzie să îi cuprindă gleznele. Privea într-o doară cum o echipă de furnici urbane – care trăiseră pe sub pietrele Universității de atâta amar de vreme încât nivelul ridicat de magie din atmosferă le modificase definitiv genele – urcau o bucată de zahăr umed din zaharnița de pe masă într-un cărucior minuscul. Un alt grup de furnici construia din bețe de chibrit un pod suspendat pe marginea mesei.

Nu știm dacă Buna ar fi fost sau nu interesată să afle că una dintre furnici era Drum Bilet, care decisese până la urmă să mai dea o șansă Vieții.

— Se spune, zise ea, că dacă vezi o furnică în ziua de Lăsata Porcului, iarna va fi foarte blândă.

— Cine spune? întrebă Farunghi.

— În general oamenii care n-au dreptate, răspunse Buna. Eu

notez în Almanah, înțelegi. Verific. Majoritatea lucrurilor care „se spun" sunt greșite.

— Cum ar fi „dacă luna ține apa, o să plouă" sau „ nu poți dresa un câine bătrân".

— Nu cred că pentru asta sunt făcuți câinii bătrâni, zise Buna. Bucata de zahăr ajunsese la podul suspendat, iar furnicile o atârnau de un sistem microscopic de scripeți.

— Nu înțeleg nici jumătate din ce spune Simon, zise Farunghi, deși mulți dintre studenți sunt extrem de entuziasmați.

— Eu înțeleg ce spune Esk, numai că nu cred, zise Buna. În afară de partea cu vrăjitorii care au nevoie de inimă.

— Dar spune și de vrăjitoare, că au nevoie de cap, adăugă Farunghi. Vrei o chiflă? Un pic umedă, mă tem.

— Mi-a spus că magia le poate da oamenilor ceea ce vor, în schimb nefolosirea ei le dă ceea ce au nevoie, zise Buna întinzând mâna pe deasupra farfuriei.

— Așa îmi spune și Simon. Nu înțeleg nici eu, doar magia e pentru a fi folosită, nu acumulată. Hai, răsfață-te.

— Magie dincolo de magie, mormăi Buna. Luă chifla și o unse cu gem. Se opri o clipă, apoi puse și frișcă deasupra.

Bucata de zahăr aterizează pe podea și fu imediat înconjurată de o altă echipă, gata să o tracteze până la lungul șir de furnici roșii, de grădină, folosite ca sclavi.

Farunghi se foi stânjenit în fotoliu, care scârțâi sub greutatea lui.

— Esmerelda, începu el, voiam să te întreb...

— Nu, i-o tăie Buna.

— De fapt, voiam să-ți spun că ne-am gândit să mai primim niște fete la Universitate. În chip de experiment. De îndată ce rezolvăm cu grupurile sanitare, spuse Farunghi.

— De tine depinde, normal.

— Și... și m-am gândit că, de vreme ce pare sortit să devenim o instituție coeducațională, m-am gândit, adică...

— Adică?

— ... dacă nu ai avea nimic de obiectat pentru a deveni, vreau să zic, dacă ai dori să accepți Jilțul unei catedre.

Se lăsă înapoi pe spătar. Bucata de zahăr trecu pe sub fotoliul lui, rostogolindu-se pe butuci din bețe de chibrit, însoțită de țipetele aproape audibile ale furnicilor vechili de sclavi.

— Hmmm, făcu Buna. Nu văd de ce nu. Totdeauna mi-am dorit unul din alea mari, din răchită, știi tu, alea cu un soi de umbrar

deasupra capului. Dacă nu e prea mult deranj.

— Nu asta voiam să spun, zise Farunghi, adăugând imediat: Deși sunt sigur că se poate aranja. Vreau să zic, ai vrea să le ții lecții studentelor? Din când în când?

— Despre ce?

Farunghi căută repede un subiect.

— Ierburi? încercă el. Noi nu ne prea pricepem la ierburi aici. Sau mintologie. Esk mi-a povestit multe despre mintologie, pare fascinant.

Cu o ultimă smucitură, bucata de zahăr dispăru printr-o crăpătură a zidului. Farunghi arătă cu capul într-acolo.

— Sunt extrem de lacome la zahăr, zise, dar n-am avut inima să facem nimic în privința asta.

Buna se încruntă, apoi făcu semn cu capul spre lucirea zăpezii de pe munții Vârfu Berbecelui, ce se zărea dincolo de ceața orașului.

— E cale lungă, zise. Nu pot să mă tot plimb de colo-colo la vârsta mea.

— Ți-am putea cumpăra o mătură mult mai bună, zise Farunghi. Una care să pornească fără s-o împingi. Și... ai putea avea un apartament aici. Și câte haine vechi poftești, adăugă el, aruncând în luptă arma secretă. Se documentase discret la Madam Kapsec.

— Hm, zise Buna. Mătase?

— Neagră și roșie, spuse Farunghi. Imaginea Bunei în mătase neagră și roșie îi traversă mintea și îl făcu să muște adânc din chiflă.

— Și poate la vară aducem niște studenți la tine acasă, pentru studii extra-muros.

— Cine e Extra Muros ăsta?

— Vreau să spun că au ce învăța acolo, cu siguranță.

Buna se gândi la acest aspect. Sigur, privata avea nevoie de o recondiționare serioasă înainte să se facă prea cald și bălegarul trebuia scos din hambarul caprelor până în primăvară. Și săpatul parcelei cu ierburi era o treabă destul de grea. Tavanul de la dormitor era o rușine și câteva țigle erau desprinse.

— Lucruri practice? zise ea pe gânduri...

— Absolut, încuviință Farunghi.

— Hmmm, bine, o să mă gândesc, spuse Buna, care știa vag că nu e bine să mergi prea departe de la prima întâlnire.

— N-ai vrea să cinezi cu mine în seara asta și să-mi dai răspunsul? zise Farunghi cu ochii îngustați.

— Ce mâncăm?

— Carne rece și cartofi. Madam Kapsec își făcuse bine treaba.

Mâncară.

Esk și Simon continuară să dezvolte un cu totul nou tip de magie, pe care nimeni nu îl înțelegea, dar toți îl considerau valoros și întrucâtva reconfortant.

Și mai important poate, furnicile folosiră tot zahărul pe care reușiră să-l fure pentru a construi, într-o scobitură din perete, o mică piramidă de zahăr în care, cu mare ceremonie, îngropară trupul mumificat al unei regine. Pe zidul unei minuscule camere secrete înscriseră, în hieroglife de insectă, adevăratul secret al longevității.

Îl nimeriseră perfect și probabil că ar fi avut implicații serioase asupra universului, dacă n-ar fi fost dizolvat cu totul de apele fluviului la următoarea inundație.

[1] Gandalf - un puternic magician, personaj principal în „Hobbitul” și „Stăpânul inelelor” de J.R.R. Tolkien. (n.t.)

[2] Versurile unui cântec popular irlandez intitulat: „She Moved Through the Fair”, interpretat, printre alții, de formațiile „Fairport Convention” și „All About Eve”. (n.t.)

[3] O instituție foarte respectabilă, care de fapt reprezenta și principala agenție de impunere a legii și ordinii în oraș. Iată de ce: Breasla primea o cotă anuală, reprezentând nivelul social acceptabil de furturi, jafuri și asasinate, dar în schimb veghea prin metode extrem de clare și finale ca orice crimă neoficială să fie nu numai eliminată rapid, ci și tăiată, mărunțită, împărțită și lăsată în diferite puncte ale orașului, într-o gamă întreagă de pungi de hârtie. Era considerat un aranjament puțin costisitor și inteligent de către toată lumea – mai puțin de acei nefericiți care, căzând ei înșiși pradă jafului sau asasinatului, refuzau să vadă în asta o îndatorire socială – și le permitea hoților să își planifice o carieră decentă, cu examene de admitere și coduri de conduită, precum multe alte profesiuni, cu care, diferența nefiind oricum prea mare, ajunseseră să semene.(n.a.)

[4] Rimează cu „pizza con funghi”. (n.t.)

[5] Gormenghast – sumbrul castel care dă numele trilogiei fantastice a lui Mervyn Peake (1911-1968), publicată în Marea Britanic în anii ‘50, în aceeași perioadă cu trilogia lui Tolkien. (n.t.)